

ELECCIONS MUNICIPALS

2015

PROGRAMA MARC

ESQUERRA
REPUBLICANA

ELECCIONS MUNICIPALS

2015

PROGRAMA MARC

ESQUERRA
REPUBLICANA

Índex

MUNICIPIS REPUBLICANS	7	Administració electrònica	
Municipis republicans per a un nou país	7	en la societat de la informació	66
Un govern obert per a una democràcia oberta	8	La funció pública, eina de millora	
La lluita contra la corrupció	10	de la qualitat del servei públic	69
L'espai públic, l'àgora ciutadana	11	Pressupostos i fiscalitat	69
Democràcia representativa, participativa i directa	11	Sistema de pagaments digitals,	
Bones pràctiques de municipis republicans	15	un circuit de comerç social	70
		El turisme com a factor de desenvolupament	
MUNICIPIS COHESIONATS	27	i integració als municipis	71
COHESIÓ SOCIAL	27	Un comerç per humanitzar ciutats,	
Educació	29	pobles i barris	73
Cultura	30	La potenciació dels espais agraris	
Mitjans de Comunicació	33	i la producció d'aliments	74
Política lingüística	35	El valor social dels mercats	
Salut	38	i dels productes de proximitat i de temporada	75
Acció social	40	Un mercat segur que afavoreixi	
Esports	41	la confiança de les persones consumidores	75
Justícia	46	Noves viles i ciutats emprenedores	76
CIUTADANIA	47	Emprenedoria, empresa i treball	77
Polítiques per a dones	48	Els pactes locals per a l'ocupació	79
Polítiques per a persones LGTB	49	Foment d'infraestructures TIC	
Polítiques migratòries	51	per a la connexió ciutadana	80
Cooperació i solidaritat	52	Bones pràctiques de municipis emprenedors	82
Gent gran	53		
Participació ciutadana i moviments socials	55	MUNICIPIS SOSTENIBLES	95
Bones pràctiques de municipis cohesionadors	57	ESPAI CÍVIC. URBANISME,	
		SOSTENIBILITAT I GOVERNANÇA	95
MUNICIPIS EMPRENEDORS	63	Sostenibilitat	98
Introducció	63	Les ciutats intel·ligents	104
Democràcia econòmica	65	Urbanisme	106
Administració eficaç	66	Habitatge	111

Mobilitat	117
Seguretat	120
Bones pràctiques de municipis sostenibles	125

ANNEX

Eleccions municipals 2015:

programa marc de les JERC	131
1. Introducció	133
2. Municipis lliures: el nucli de l'emancipació material del jovent	134
a. Formació i educació	134
b. Habitatge	135
c. Treball	137
d. Salut	139

3. Municipis republicans: el jovent, protagonista del canvi	140
a. Participació política	140
b. Associacionisme	141
c. Transparència, governança i noves tecnologies	141
Municipis inclusius	142
d. Dona	142
e. LGTB	143
f. Immigració i interculturalitat	144
g. Oci i jovent	145
h. Cooperació	146
i. Esport	146
j. Cultura	147
4. Municipis sostenibles	148
a. Sostenibilitat i ecologisme	148
b. Mobilitat	150

1

MUNICIPIS REPUBLICANS

MUNICIPIS REPUBLICANS PER A UN NOU PAÍS

En les properes eleccions municipals, tots som cridats a decidir com volem que sigui el nostre municipi, en l'inici del procés constituent del nou país, de la República catalana.

La independència és l'oportunitat per generar nous motlles per a la política municipal. Tenim l'oportunitat de superar totes les barreres que avui condicionen els governs de les nostres viles i ciutats, començant pel finançament, les competències per dur a terme noves polítiques socials, culturals i econòmiques, per apoderar els ciutadans, propiciar la participació política, la transparència, la lluita contra la corrupció, etc.; en definitiva, per posar la política al servei de la gent.

Així mateix, des d'Esquerra Republicana volem que tots i cadascun dels municipis del país empenyin el procés cap a la independència i siguin protagonistes de la imparable revolució democràtica que vivim. Tots som testimonis i protagonistes directes de la il·lusió compartida que vivim en els nostres barris, places i mercats. Es tracta d'una energia civil que també hem de posar al servei del municipi.

Dels nous ajuntaments naixerà la República catalana

En les properes eleccions sorgiran els nous ajuntaments que protagonitzaran la fase decisiva del procés. És clau per al país disposar d'alcaldes, regidors, consistoris i municipis compromesos amb l'exercici del dret a decidir i l'assoliment de la independència, fent costat a la majoria social i a les institucions de la Generalitat: el president i el parlament.

Sabem que el procés viurà fases decisives en els propers mesos i la implementació del full de ruta cap a la independència no serà una camí planer. El desafiament democràtic a l'Estat per poder fer la transició real, enllestir les estructures d'estat i referendar la futura constitució catalana requerirà una fortalesa i un compromís personal i institucional dels càrrecs electes municipals. Els ajuntaments i els organismes supralocals seran una eina, sens dubte, decisiva per engegar el procés constituent i culminar-lo amb èxit amb la proclamació de la República catalana com a nou estat d'Europa.

En aquest sentit, els càrrecs electes municipals d'Esquerra Republicana es comprometen a dur a terme les accions següents:

- Participació pro-activa dels municipis i els seus representants en l'Associació de Municipis per la Independència (AMI)
- Impulsar mocions de suport al dret a decidir, suport a la sobirania individual i col·lectiva dels ciutadans de Catalunya i de suport al procés cap a la independència.
- Exercir i fomentar la unitat d'acció amb totes les forces polítiques i representants electes compromeses amb el procés i amb el dret a decidir

- Facilitar l'acció i cooperar amb les organitzacions de la societat civil sobiranista: AMI, ANC, Òmnium, Sobirania i Justícia, Catalunya Diu Prou, etc.
- Exercir la sobirania fiscal des dels ajuntaments en coordinació amb la Generalitat i la societat civil sobiranista.
- Recolzar l'acció i posar-se a disposició de les principals institucions del país (Presidència del Govern i Parlament) durant tot el procés constituent, des de la declaració fins la proclamació de la independència.
- Cooperar amb el Govern de la Generalitat en la realització de les estructures d'estat i la internacionalització del procés constituent.
- Fomentar el posicionament de les organitzacions municipalistes (AMC i FMC) a donar suport al procés.
- Participar pro-activament en la constitució d'una «Assemblea de càrrecs electes» com a eina d'expressió de la voluntat democràtica i represent

Un nou país net, just i pròsper

La proposta d'Esquerra Republicana és la proposta dels activistes que defensem les causes de la ciutadania compromesa en el bé comú. És la proposta de progrés que sorgeix del batec ciutadà que no es resigna i passa a l'acció, amb l'objectiu de prendre el control dels ajuntaments per millorar la política, crear valor públic i augmentar la satisfacció i la qualitat de vida dels ciutadans. Volem construir municipis on valgui la pena viure-hi, municipis que enforteixin el sentiment d'identificació i de pertinença del ciutadà. Municipis que projectin els millors valors democràtics: els valors republicans. Municipis que dia a dia lluitin per fer-se un nom i un lloc propi en el nou país, sempre al servei de les persones.

Tenim el dret i la responsabilitat de donar el millor de nosaltres per assolir una democràcia avançada. Tenim l'oportunitat de fer foc nou i deixar enrere el frau i la corrupció. Tenim un projecte per bastir nous ajuntaments, oberts i transparents que retin comptes als ciutadans i que sàpiguen involucrar-los en la presa de les millors decisions. El compromís amb el bé comú ens guia en l'anhel de forjar ciutats socialment avançades, d'acord amb el triple objectiu de viure en viles i ciutats més cohesionades, més emprenedores i més sostenibles.

Així doncs, el fil roig del republicanisme ressegueix aquesta proposta de guia per al programa, que s'estructura en tres eixos:

- 1. Municipis cohesionats:** La necessitat de lluitar contra la pobresa i les desigualtats com a garantia de l'exercici efectiu dels drets i les llibertats més bàsiques de les persones. La cultura com a eina motor de ciutadania lliure i compromesa amb la societat. La salut, l'acció social o l'esport com a garantia de qualitat de vida i benestar de les persones. La qualitat i el prestigi de l'escola pública com a eina per a la igualtat d'oportunitats efectiva i el bon funcionament de l'ascensor social.
- 2. Municipis emprenedors:** La lluita contra l'atur com a política social més urgent que cal prioritzar. L'actitud emprenedora de l'Administració a l'hora de propiciar nous filons d'activitat econòmica, promoure l'economia cooperativa i l'emprenedoria. Invertir en els eixos comercials com a nodes de vida civil i d'interrelació social. Promoure les TIC i l'administració electrònica com a factor d'informació, participació, transparència i simplificació de l'Administració.
- 3. Municipis sostenibles:** Des d'un urbanisme humanista que potencia l'àgora ciutadana i la interrelació social fins a la sostenibilitat del patrimoni natural i cultural com a base de la identitat col·lectiva. Potenciar la virtut cívica per a l'adopció d'energies netes i el residu zero. Fer efectiu el dret a l'habitatge o poder viure en ciutats més intel·ligents on les TIC puguin potenciar les actituds responsables dels ciutadans vers l'entorn, la reposició del mobiliari o el funcionament dels serveis públics.

UN GOVERN OBERT PER A UNA DEMOCRÀCIA OBERTA

Des d'Esquerra Republicana sentim la urgència d'obrir la democràcia al conjunt dels ciutadans i de la societat civil organitzada. Cal tornar la política a la ciutadania. Els impactes de la crisi econòmica que veiem cada dia en els nostres municipis,

juntament amb els episodis sistemàtics de corrupció que omplen els mitjans, han accelerat la crisi de la política tradicional instal·lada en els grans partits, incapaços d'erigir-se amb l'autoritat i la legitimitat necessària per posar remei als problemes més importants. S'han acabat els temps dels partits que entreguen el poder als que no es presenten a les eleccions i que s'enriqueixen amb els impostos i el poder que se'ls ha lliurat.

El bon govern republicà vol estimular el compromís social, el deure i la llibertat dels ciutadans per decidir en tots els afers municipals. Volem protegir l'interès general dels abusos de poder de qualsevol tipus. Volem preservar la integritat de l'espai públic, vetllar per la salvaguarda dels serveis públics i posar els recursos de tots al servei de la igualtat d'oportunitats.

El disseny i l'execució de qualsevol política municipal, avui, només es pot gestar des de la transversalitat i la responsabilitat social. O sigui, reivindiquem la coconstrucció de polítiques públiques amb tot el conjunt de persones involucrades, amb les associacions i grups d'interès –*stakeholder*– que s'hi relacionen.

En qualsevol cas, però, tal concepció de la democràcia oberta ja esdevé connatural amb nosaltres, perquè la gent d'Esquerra Republicana no som altra cosa que activistes que aspirem a representar el màxim de ciutadans del municipi. Les nostres llistes són una plataforma múltiple de líders veïnals, associatius, culturals, esportius, empresarials, educatius, etc., cadascun amb els seus ascendents i lideratges, que o bé tenen vincles amb la societat civil o bé directament en provenen o en formen part. I és així com la coconstrucció de polítiques públiques es converteix en pràctica inherent als republicans d'esquerres, perquè entenem que la veritable democràcia representativa es fusiona amb la democràcia oberta i participativa.

A diferència d'altres partits, considerem l'apoderament ciutadà i la participació efectiva com a eines cabdals per assolir l'objectiu polític més preuat dels republicans: “repartir el poder entre el màxim nombre de ciutadans possible”. Obrint la democràcia a tothom, repartim el poder, el prenem de les mans dels que l'usen per als fins particulars i el tornem a on correspon, al servei de la llibertat i la igualtat de tots.

El repte de viure en una democràcia oberta passa, doncs, per potenciar el control ciutadà als ajuntaments. Els pilars per edificar un govern obert són la transparència, el retiment de comptes, la participació i la cooperació.

Els pilars del govern obert i de la democràcia oberta són:

- 1. La transparència i el retiment de comptes:** Obrir les dades públiques, obrir els plens, accés a la informació, elaboració d'informes, infografies i informar dels processos de presa de decisions. L'objectiu és proporcionar eines perquè la gent pugui exercir el control i seguiment de les polítiques públiques. La transparència és el valor del bon govern i s'ha de garantir mitjançant compromisos vinculants i acompanyar-la de la mirada crítica de la ciutadania.
- 2. La participació:** Consolidar i simplificar les eines de consulta directa, la concertació de debats, la iniciativa ciutadana per determinar l'agenda i els programes de govern. Promoure processos participatius per elaborar pressupostos compartits o adoptar projectes estratègics. L'objectiu és el de coconstruir les polítiques i el model de poble o ciutat amb els ciutadans.
- 3. La cooperació:** Superar les barreres dins els ajuntaments i els serveis municipals i, de cara enfora, amb els administrats. Cal superar estructures piramidals dins l'organització municipal, establir la millora contínua com a guia d'acció, establir polítiques de concertació o partenariats i vertebrar la confiança amb la societat civil i els agents socials que representem.

Els objectius del govern obert són:

1. Confiança i apoderament ciutadà.
2. Una administració més àgil, eficient i comprensible per als ciutadans, que millori contínuament i aprengui dels errors.
3. Adopció de processos de participació política i d'informació pública de fàcil accés.
4. Generació de capital social, més qualitat democràtica i compromís amb els afers públics.

5. Estalvi de recursos i guanys d'eficiència.
6. Més seguretat, control i confiança per lluitar contra la corrupció.
7. Crear valor públic i satisfacció ciutadana.

LA LLUITA CONTRA LA CORRUPCIÓ

L'esclat i la intensificació dels episodis de corrupció en els mitjans ha tingut un impacte en la credibilitat dels polítics i dels partits. La lluita contra la corrupció i l'emergència de representants polítics amb les mans netes s'erigeix com una prioritat de primer ordre per guanyar la confiança dels ciutadans. Els valors republicans de la meritocràcia, l'honestetat en la gestió pública, la salvaguarda de l'interès general, la gestió responsable de tots i cadascun dels euros del pressupost públic són, avui, elements decisius i altament valorats per la ciutadania. Estem convençuts que sense transparència no hi pot haver confiança. El dret efectiu a la transparència és un dret que permet protegir-ne d'altres, dificulta la corrupció i, en definitiva, legitima la democràcia i el bon govern.

Esquerra Republicana, com a força de govern que ha estat, és i serà, compta amb una trajectòria ètica impecable en comparació amb la dels grans partits de la vella política. I, al mateix temps, Esquerra Republicana compta amb un historial d'acció legislativa al Congrés i al Parlament que ha propiciat lleis més transparents sobre el finançament dels partits, la creació de l'Oficina Antifrau o la promoció de la nova Llei de transparència. És l'hora de reivindicar el nostre ADN republicà i d'impulsar mecanismes com els següents:

- 1. Anar més enllà de les noves lleis de transparència, amb l'elaboració de plans de transparència i compromisos ètics de bon govern.** Tant la Llei espanyola 19/2013, de 9 de desembre, com la Llei 19/2014, de 29 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern, estableixen mecanismes de garantia del dret a la transparència i al bon govern exigint que els ens locals construeixin portals web de transparència i facin publicitat activa de tota la informació rellevant. També requereixen que els ens locals facin un registre de grups d'interès i estableixen mesures que propiciïn el bon govern amb el foment de la participació i la col·laboració ciutadana.

Esquerra Republicana té la voluntat d'anar més enllà dels llinars que fixen les noves lleis i es compromet a establir **plans de transparència**, elaborats conjuntament amb la ciutadania, de manera que, mitjançant la interacció i la millora continuada, es progressi en l'exercici del dret efectiu a la transparència dels ciutadans. Així mateix, hi ha la voluntat d'establir **manuals de bon govern** als ajuntaments, que elevin el compromís ètic i públic dels governants i esdevinguin exigència permanent vers la ciutadania.

- 2. Establir pactes d'integritat en l'àmbit de la contractació pública.** El pacte d'integritat és una eina per ajudar els governs, les empreses i la societat civil a lluitar contra la corrupció en l'àmbit de la contractació pública. Es tracta d'un procés que inclou un acord signat entre un govern i tots els licitadors en qualsevol contracte de l'Administració. El pacte estableix els drets i les obligacions en el sentit que cap de les parts del contracte pagarà, oferirà, exigirà o acceptarà suborn, ni participarà en conxorxa amb els competidors per obtenir el contracte. A més, els licitadors estaran obligats a revelar totes les comissions i despeses similars pagades que guardin relació amb el contracte. L'incompliment del pacte d'integritat genera un risc d'exclusió permanent del licitador.
- 3. Plataforma electrònica pública i centralització de les compres.** Significa la centralització de les compres de l'Administració pública mitjançant una plataforma electrònica pública per garantir la transparència de totes les compres. Aquesta centralització facilita la fiscalització, disminueix els casos de corrupció, promou la simplificació en la contractació i en disminueix els costos i permet unificar la demanda de necessitats. A més, tot el procés és públic i els ciutadans poden fer-ne el seguiment mitjançant plataformes electròniques.
- 4. Impulsar un codi ètic i d'austeritat** que catalogui i reglamenti l'ús dels espais i mitjans públics, incloent-hi eventuais vehicles oficials, regals institucionals, convits institucionals. Supressió de les targetes de crèdit de què gaudeixen càrrecs institucionals o d'organismes municipals. Fiscalització de l'oportunitat i despesa dels viatges oficials.

L'ESPai PÚBLIC, L'ÀGORA CIUTADANA

L'espai públic és, des d'un punt de vista republicà, l'àgora que cal protegir i estimular, un punt de trobada en contínua redefinició de relacions ciutadanes. Avui, simbolitza com pocs altres espais l'empenta de la nova política, que ara es mostra sobretot en la demanda de més participació política.

La nostra manera d'entendre els pobles i les ciutats té en l'espai públic un dels referents més importants, si no el principal. És el lloc on s'articula la quotidianitat i on es reflecteix el projecte inclusiu, cohesionat i participatiu de societat. Per tant, quan parlem d'espai públic, a ERC parlem també de civisme, de deliberació, d'intercanvi, de cohesió, de tolerància, d'igualtat i d'oportunitats.

No podem entendre de forma separada el concepte de poble i ciutat de la idea d'espai compartit. Una ciutat no és una mera acumulació d'edificis i la feina d'un representant municipal va molt més enllà de la gestió funcional. Aquest espai ha de ser el referent dels nostres municipis, on la trama urbana sigui l'eix vertebrador de les activitats culturals, socials i econòmiques, i on el model urbanístic sigui un marc integrador en tots els sentits.

La nostra idea d'espai públic reclama un enfocament necessàriament transversal, que tingui en compte:

- 1. la governança**, la manera com ens organitzem i prenem decisions, amb una manera de fer basada en la transparència, la deliberació, la participació, el reconeixement dels actors cívics i socials i la rendició de comptes. Adaptar l'Administració al segle XXI.
- 2. l'humanisme i la sostenibilitat**, la manera com dissenyem i planifiquem les nostres ciutats i els serveis que s'hi associen a partir d'un enfocament urbanístic i tècnic d'escala humana, que respongui a un enfocament integral, eficient energèticament, responsable amb els recursos i sostenible en el temps.
- 3. el progrés i la justícia social**, la manera com garantim les mateixes oportunitats per a tothom i uns valors col·lectius compartits basats en la justícia, la cohesió social i la no-discriminació per raó de sexe, religió o ideologia mitjançant uns serveis socials universals, propers, equitatius i amb criteris progressius.
- 4. la prosperitat i la cooperació**, la manera com convertim pobles i ciutats en nodes de creació de riquesa amb un retorn social clar, tot millorant la formació entre la població més afectada per l'atur i ajudant amb totes les eines disponibles les experiències d'economia social.
- 5. la fraternitat i la identitat**, la manera com convertim l'espai públic en el punt de trobada de la ciutadania, entitats, associacions i tots els agents que creen sentiment de pertinença a la comunitat.

DEMOCRÀCIA REPRESENTATIVA, PARTICIPATIVA I DIRECTA

Els municipis republicans han d'assegurar espais per a la deliberació i validació i assegurar una bona combinació de la democràcia representativa (mitjançant el que determini la futura Llei electoral), participativa i directa.

La participació no és només estar informat del que passa al municipi sinó que, en les ciutats republicanes, ha d'assegurar també, i principalment tant la inclusió en l'agenda com la iniciativa ciutadana, la necessària deliberació de les polítiques públiques factibles i finalment, la seva validació.

La participació està a l'inici, al mig i al final dels processos polítics i ha de ser flexible i incorporar necessàriament nous nodes de trobada amb representants electes, de la societat civil i de la ciutadania en general.

L'àmbit municipal pot esdevenir, sobretot en municipis o barris de grans ciutats, un espai on recuperar aspectes de la democràcia dels antics, en què tothom deliberava i les decisions es prenen d'acord amb grans consensos socials.

Proximitat amb la ciutadania, deliberació i governança en la presa de decisions

La municipal, com a Administració més propera al ciutadà, s'erigeix com la més compromesa amb els seus anhels i necessi-

tats. És la que vetlla pel correcte funcionament dels serveis públics i dóna directament la cara a la ciutadania. La proximitat s'ha d'exercir des de totes les instàncies de govern municipal, evitant abandonar la condició d'activistes i de motor de noves iniciatives nascudes del contacte directe i continuat amb la gent.

D'altra banda, la deliberació sobre qualsevol aspecte controvertit de la política municipal requereix sempre d'una praxi habitual d'informació del govern que ajudi a la formació d'opinió lliure de la ciutadania i els seus grups. Aquesta actitud de transparència i pedagogia serà, alhora, la garantia de qualitat de la mateixa deliberació i farà que el ciutadà sigui copartípic i coresponsable de les decisions.

1. Els projectes emblemàtics, a més de planificar-los, explicar-los a la ciutadania i executar-los, cal que siguin avaluats sobre el grau de compliment i dels resultats obtinguts, amb responsabilitat i transparència.
2. Els processos participatius poden servir per determinar aspectes clau dels pressupostos, les ordenances fiscals o la presa de decisions sobre aspectes controvertits, com també l'avaluació posterior que se'n faci.

Els pressupostos participatius

Els anomenats *pressupostos participatius* s'han dut a la pràctica en municipis sota l'organització d'assemblees veïnals, amb resultats de vegades no sempre exitosos. Malgrat que són en si mateixos una eina important perquè la ciutadania decideixi les prioritats municipals, cal aprofundir en aspectes com ara els incentius, la participació plural i la deliberació democràtica, per poder garantir l'èxit de la implantació.

La promoció dels pressupostos participatius hauria de poder superar les limitacions derivades de la poca participació, l'interès o la instrumentalització de grups poc representatius. En aquest sentit, es considera una bona pràctica comptar amb l'aval de les entitats de la societat civil organitzada, així com dels sectors clau de la vida municipal, com són els educatius, de la salut, de la cultura, de l'esport, de l'empresa, etc.

Així, es considera una bona pràctica estendre el sentit de la responsabilitat social al compromís de les entitats de la societat civil, i incentivar que aquestes institucions i sectors promoguin, elaborin i cofinancin projectes de millora del municipi, des de la seva perspectiva, però pensant en el benefici comú de les persones i famílies ubicades en el seu entorn immediat, dins el barri, poble o ciutat.

Uns pressupostos participatius pensats des d'aquesta perspectiva permetrien definir projectes altament valorats pels ciutadans, ja que serien concebuts des del compromís d'aportació de recursos dels sectors que els elaborarien i proposarien.

PROPOSTES

1. **Promoure un pacte local per a la millora democràtica** que aplegui el ple municipal, actors socioeconòmics i ciutadania i que revisi els òrgans i instruments presents amb vista a la seva adaptació a la nova realitat.
2. **Revisar el reglament d'organització municipal (ROM)**, amb vista a adaptar-lo a les noves necessitats i donar la flexibilitat suficient per incorporar elements de democràcia deliberativa i directa i més implicació de la societat civil organitzada i la ciutadania en general a la política municipal.
3. **Establir plans de transparència elaborats conjuntament amb la ciutadania**, per fer efectiu el dret a la transparència i al bon govern, mitjançant portals web de transparència amb tota la informació rellevant (accés permanent, obert i comprensible a la informació pública rellevant).
4. **Establiment de compromisos ètics en la política municipal, mitjançant la posada en pràctica de manuals de bon govern**, d'obligat compliment per a tots els càrrecs electes de l'administració local.
5. **Crear dinàmiques i instruments de representació efectiva i activa de la ciutadania**, mitjançant la creació de consells sectorials, territorials i veïnals de participació que tindran en el consell de ciutat, de vila o de poble la màxima representació. La funció pedagògica, assessora i d'anàlisi de les diverses polítiques públiques municipals estarà garantida pels equips de govern de cada ajuntament.

6. **Crear el consell de ciutat, vila o poble com a òrgan representatiu** —no electe— per definició de la societat organitzada o revisar-ne l'objectiu i el reglament. Ha d'actuar com a consell assessor de la corporació municipal. És el consell de consells, i està integrat pels consells sectorials, més els organismes representatius de la ciutat i ciutadans a títol personal, consensuats pels electes locals.
7. **Enfortir la xarxa associativa i garantir-ne la interlocució, la comunicació i la participació** en els temes rellevants que afectin el municipi, amb especial sensibilitat per les reivindicacions que es plantegin si són d'interès general i beneficien el conjunt de la població.
8. **Garantir la presència associativa a tots els consells de participació** —òrgans sectorials, consells municipals, consells de barri, etc.
9. **Dotar la ciutadania de les eines i de la formació** (evitant la fractura digital) per treure el màxim partit a aquestes noves polítiques.
10. **Assajar polítiques de democràcia 2.0:** vot per internet, enquestes, consultes...
11. **Assegurar que hi hagi mitjans públics al servei de la ciutadania** i que reflecteixin la pluralitat política i social del municipi. Cal garantir-ne la professionalitat i la independència.
12. **Promoure la creació d'òrgans de supervisió** i atenció de queixes.
13. **Fer els pressupostos participatius**, tant en la fase d'elaboració com en l'avaluació posterior. Assajar en les ciutats grans la definició d'una part de pressupost per districtes.
14. **Donar al teixit associatiu del municipi un autèntic estatus institucional i protocol·lari**, sobretot amb les associacions de veïns i comercials i amb les noves plataformes cíviques.
15. **Crear unitats, serveis, oficines de ciutadania i desenvolupament comunitari**, com a ens dinamitzadors del teixit associatiu.
16. **Impulsar fórmules de cogestió d'equipaments** amb la societat civil.
17. **Potenciar les polítiques de comunicació** com a eina de relació entre la ciutadania i l'ajuntament.
18. **Garantir l'accés de la ciutadania i de les entitats** a la informació relativa a l'activitat municipal, mitjançant l'oficina d'atenció a la ciutadania.
19. **Evolucionar l'actual model de subvencions** a les entitats locals a un model en què els contractes programa o els convenis de col·laboració siguin l'eix de la relació, allà on sigui possible.
20. **Potenciar la prestació de serveis amb municipis veïns**, si escau, com a mesura per guanyar eficiència i possibilitar estalvis en la prestació de serveis públics municipals.
21. **PROPOSTES ESPECÍFIQUES PER A L'EXERCICI DEL DRET A LA TRANSPARÈNCIA DE LA CIUTADANIA**

Esquerra Republicana es compromet a anar més enllà de l'aplicació de les mesures previstes en la Llei 19/2014, de 29 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern:

1. Establiment de plans de transparència elaborats conjuntament amb la ciutadania que facin efectiu el dret a la transparència dels ciutadans.
2. Creació de portals web de la transparència posant-hi especial accent en la facilitat de l'accessibilitat, la comprensió i la cerca de les matèries.
3. Establiment de compromisos ètics per als càrrecs electes i als càrrecs de l'Administració local en els manuals de bon govern.

4. Publicació de la situació patrimonial i de rendes dels regidors i alts càrrecs de l'Administració local, al començament i al final del mandat.
5. Compromís d'especial visibilitat i transparència dels processos d'adjudicació de concursos d'obres i serveis.
6. Taules de contractació d'obres i serveis oberts a la representació ciutadana i als mitjans de comunicació.
7. Compromís de visualització dels criteris d'atorgament de subvencions i publicació de les entitats subvencionades i de l'import corresponent.
8. Rendiment de comptes de la destinació i de les actuacions de les entitats subvencionades.
9. Establiment de cartes de compromisos de qualitat dels serveis, de comissions de seguiment dels serveis amb participació ciutadana i de rendició de comptes en el consell de ciutat o en el ple municipal un cop l'any.
10. Rendició de comptes anual de l'estat d'execució del PAM (Pla d'Actuació Municipal).
11. Compromís de publicitat, a la web o en els mitjans públics municipals, de la convocatòria de places per a nous contractes a l'Administració.
12. Compromís de temps de resposta a totes les peticions i escrits dels ciutadans.
13. Creació de la carpeta ciutadana, on es trobaria tota la relació del ciutadà amb l'ajuntament (peticions, multes, impostos, gestions, etc.) de lliure consulta per a l'usuari.

BONES PRÀCTIQUES PER A MUNICIPIS REPUBLICANS

1. ORDENANÇA REGULADORA DE LES MESURES ALTERNATIVES A LES SANCIONS ECONÒMIQUES, EL PROCEDIMENT PER ACORDAR-LES I ELS CRITERIS DETERMINANTS PER ESTABLIR-LA. Ajuntament d'Arenys de Munt

2. BRIGADA DE VOLUNTARIS. Ajuntament de Fontcoberta

3. PLANIFICACIÓ GENERAL MUNICIPI. Ajuntament de Sant Martí de Tous

4. PLA D'ACCIÓ MUNICIPAL ANUAL. Ajuntament de Sant Martí de Tous

5. PARTICIPACIÓ CIUTADANA – PRESSUPOSTOS PARTICIPATIUS.

Ajuntament de Sant Martí de Tous

6. REUNIONS DE BARRI AL CARRER. Ajuntament d'Ullastrell

7. APP DE TRANSPARÈNCIA. Ajuntament de Caldes de Montbui

**8. PROCÉS PARTICIPATIU PER DETERMINAR EL NOU ÚS DE LES ANTIGUES ESCOLES.
Ajuntament de Vallromanes**

**9. PROCÉS DE CONSULTA ALS VEINS DEL CARRER VISTA ALEGRE PER INCORPORAR
CANVIS EN L'ESPAI PÚBLIC. Ajuntament de Vallromanes**

1. ORDENANÇA REGULADORA DE LES MESURES ALTERNATIVES A LES SANCIONS

ECONÒMIQUES, EL PROCEDIMENT PER ACORDAR-LES I ELS CRITERIS DETERMINANTS PER ESTABLIR-LA. Ajuntament d'Arenys de Munt

DIAGNOSI

L'ordenança es fa amb la voluntat de preveure, des de l'Ajuntament, la substitució de la sanció econòmica per altres mesures alternatives en els casos en què estigui previst i les parts implicades ho considerin oportú. Es parteix de la consideració que la sanció no és només un instrument retributiu o de càstig, sinó també un element essencial de coresponsabilització i de presa de consciència de la persona infractora del mal o perjudici causat a la comunitat.

PROPOSTA

És una ordenança per a mesures alternatives a expedients sancionadors per temes de civisme i incompliment de la recollida selectiva (no per sancions de trànsit, per exemple). Afecta de forma transversal totes les ordenances municipals que prevegin sancions econòmiques. Ha estat més senzill incorporar la voluntat d'aquesta manera que incloure les mesures alternatives a totes les ordenances que preveuen sancions.

L'ordenança inclou un catàleg de mesures alternatives, criteris i procediments d'aplicació.

Es pot consultar el text de l'ordenança en el següent enllaç:

http://www.arenysdemunt.cat/ARXIUS/2014/Secretaria/Ordenanca_substitucio_sancions_economices.pdf

RESULTAT

L'ordenança ha entrat en vigor recentment i la posada en pràctica es valora molt positivament.

CONTACTE PER A MÉS INFORMACIÓ

Joan Rabasseda, alcalde d'Arenys de Munt

2. BRIGADA DE VOLUNTARIS. Ajuntament de Fontcoberta

DIAGNOSI

El motiu per crear la Brigada ha estat les retallades pressupostàries, que han fet que, per poder donar els serveis bàsics, l'Ajuntament hagi hagut de prioritzar les partides i, per això, se n'han retallat o deixat sense efectius d'altres de menys imprescindibles, com ara els elements del patrimoni de menys renom: corriols, fonts, rentadors públics, arbres monumentals i altres elements.

En no haver-hi cap línia de subvenció, ni la possibilitat d'esmerçar-hi recursos econòmics propis, hi havia el perill que aquest patrimoni s'anés deteriorant i que, a poc a poc, s'acabés perdent; de fet, en molt llocs, pràcticament s'havia perdut.

PROPOSTA

Des de l'Ajuntament es va fer una crida per muntar una brigada de voluntaris, amb la finalitat de dedicar una matinal (el dissabte) al mes per recuperar i restaurar, en la mesura que fos possible, tot aquest patrimoni. Es va plantejar com una matinal semifestiva, de manera que l'Ajuntament hi aporta eines, benzina, consumibles (caragols, fustes, ferros, etc.) i un esmorzar col·lectiu; els voluntaris només hi han d'aportar la feina i l'esforç.

La crida va resultar molt exitosa perquè hi ha prop d'una trentena de persones que, en un moment o altre, han acudit a les convocatòries, a banda de l'AMPA i dels Escoltes, que en algunes ocasions puntuals també han donat un cop de mà.

La crida es fa cada mes mitjançant l'*Agutzil de Paper*, que es reparteix a cada casa a principi de mes i s'hi detallen totes les activitats del mes en curs; per rebre'l, no cal fer cap inscripció prèvia. Tothom adopta el compromís, els dies i l'estona que vol, sense haver de donar cap explicació a ningú i, en acabar una actuació, es programa la del mes vinent.

RESULTAT

Hi havia un programa de la Diputació que es deia *Millora de la competitivitat territorial*, al qual l'Ajuntament es va acollir perquè la Diputació proporcionava un tècnic per orientar en el iniciis la Brigada de voluntaris.

Totes les actuacions fetes en un parell d'anys han convergit en la creació d'una ruta o sender local (d'uns 10 km) senyalitzat que s'anomena Ruta de les fonts i del patrimoni de Fontcoberta.

Aquesta ruta, senyalitzada, s'ha plasmat en un tríptic en què s'hi ha marcat l'itinerari i s'hi remarquen els elements més interessants amb breus explicacions; agrupa quatre veïnats d'estructura medieval, sis fonts (una de les quals amb un recinte piscina molt deteriorat, al costat d'una ermita on, a l'edat mitjana, s'hi banyaven els malats amb l'objectiu de guarir-se), dues cases fortificades i tres on van viure remences de renom (dos dels quals van signar la Sentència Arbitral de Guadalupe), dos arbres monumentals (les alzines reclamadores), l'església parroquial romànica i l'ermita de la Mare de Déu de la Font (on actua una Confraria de les més antigues del país). Durant el trajecte, hi ha uns paratges amb unes llegendes locals i es pot gaudir d'uns paisatges extraordinaris.

Evidentment, aquest tríptic, l'hem posat a disposició de les cases de turisme rural i dels restaurants del municipi i, ara, l'Ajuntament el farà extensiu a la comarca perquè esdevingui un actiu turístic més.

Moment actual

En aquests moments, la Brigada s'està ampliant i les actuacions s'han diversificat en dues: d'una banda, actua també en l'altre poble del municipi, Vilavenut, amb el mateix objectiu, crear la continuació d'aquesta ruta que uneixi tot el municipi. El recorregut s'ampliarà en uns deu quilòmetres més i també passaria per sis fonts; una ermita de renom, Santa Caterina d'Espasens; per tres arbres monumentals i pel nucli de Vilavenut. D'altra banda, s'ha començat un itinerari cultural a l'entorn de la platja d'Espolla, que s'unirà al ja iniciat al municipi veí de Porqueres i s'hi inclouran tres diorames i diversos plafons explicatius. Dos d'aquests diorames són un *Triop* (animal endèmic de l'indret que s'ha adaptat a la intermitència de l'aigua de l'estany) i dos amfibis, abundantíssims a la zona. Per fer aquests diorames, l'Ajuntament ha comptat amb l'Escola d'Art i Disseny d'Olot, que ho ha incorporat en el programa educatiu del curs, i, per construir-los i representar-los, amb

l'ajut de les empreses locals del polígon industrial adjunt, de manera que s'ha aconseguit ajuntar l'Administració, l'escola, la indústria i els veïns en un mateix objectiu.

CONTACTE PER A MÉS INFORMACIÓ

Joan Estarriola, alcalde de Fontcoberta

3. PLANIFICACIÓ GENERAL MUNICIPI. Ajuntament de Sant Martí de Tous

DIAGNOSI

Aquesta ha de ser la primera feina de tot equip de govern. Aporta professionalitat, idees clares i transparència en la gestió.

PROPOSTA

La planificació com a concepte és l'eina més potent a l'hora de marcar objectius, prioritzar-los i aconseguir dur-los a terme. Per aquest motiu, la primera feina que es va fer en accedir al Govern municipal va ser fer una pluja d'idees de tot el que necessitava el municipi agrupat per grans àrees, valorant cada actuació de manera aproximada, a la vegada que es feia l'exercici de veure quines línies de subvenció podien cofinançar-les (PUOSC, FEDER, Llei de Barris, PERC, PLEGAC, Xarxa DIBA, CULTURA...).

Aquestes actuacions es van prioritzar d'acord amb dos criteris bàsics:

1. Criteri econòmic: coneixement aproximat de la capacitat d'inversió anual del municipi amb recursos municipals (capítol 6). Aquest coneixement va comportar assumir que qualsevol actuació de certa envergadura havia d'estar cofinançada per una ajuda d'una Administració superior.
2. Criteri de funcionalitat: es va marcar com a objectiu a curt termini complir la legalitat i tenir tots els equipaments municipals plens d'activitat; l'objectiu a llarg termini era fer la millora integral de l'equipament o el servei.

Aquesta anàlisi prèvia va suposar una planificació a llarg termini (40 anys de gestió municipal) però, sens dubte, va suposar una eina de diagnòsi importantíssima que va permetre que l'Ajuntament tingués una línia de treball clara i marcada.

A part de la planificació general, es van crear fulls de ruta per a cadascun dels equipaments o serveis amb objectius a curt, mitjà i llarg termini.

Evidentment, les planificacions s'ajusten a les voluntats i possibilitats de cada moment, no s'ha d'entendre com una figura rígida i estàtica. Cal destacar que aquesta feina es va posar en valor explicant-la als veïns i modificant-la en xerrades d'informació pública. (S'adjunta planificació inicial de l'any 2007, i exemples de fulls de ruta, Annex 1).

RESULTAT

El resultat és una gestió clara i gens erràtica de les problemàtiques de cada municipi, amb valor afegit de transparència en la gestió i imatge de professionalitat. Treballar amb ordre i mètode, afrontant els problemes segons les prioritats marcades, ens ha aportat grans resultats en la gestió municipal. Val a dir que, en moltes ocasions, més enllà del primer any de cada legislatura, període en què ho explicàvem i discutíem amb els veïns, ha esdevingut una eina més de treball, de l'equip de govern, però sobretot de l'alcalde.

Des d'un punt de vista personal, aquesta va ser la primera feina com a alcalde, extremadament il·lusionant i que permetia somiar despert. Després de 7 anys d'alcaldia, quan la repasso m'emociona i m'enorgulleix la gestió feta, en definitiva en moments baixos em carrega les piles.

CONTACTE PER A MÉS INFORMACIÓ

David Alquézar i Claramunt, alcalde de Sant Martí de Tous

4. PLA D'ACCIÓ MUNICIPAL ANUAL. Ajuntament de Sant Martí de Tous

DIAGNOSI

Una feina bàsica de l'alcalde és organitzar, motivar i esperonar l'equip de regidors, sigui propi o en coalició. La gestió de l'equip de govern i del personal municipal, que ha de percebre que els polítics marquin línies clares de treball, és, de vegades, un aspecte oblidat o poc visible, però bàsic per obtenir resultats.

PROPOSTA

La metodologia que s'ha emprat és doble:

1. PLA D'ACCIÓ MUNICIPAL ANUAL

Cada tardor, l'alcalde proposa als regidors marcar les fites a aconseguir en cadascuna de les àrees de govern, definint un llistat d'objectius i, per poc que es pugui, uns terminis aproximats per a cada acció. Després de recollir les propostes de cada regidoria, ampliar-les o repassar-les, s'unifiquen en un sol document. (S'adjunta mostra, Annex 2)

2. REUNIONS DE SEGUIMENT

La gestió de l'equip és una feina bàsica de l'alcalde. Conèixer el compromís de treball de cada regidor, les seves capacitats i els condicionants familiars o personals és bàsic. En el cas de l'equip de govern de l'Ajuntament de Sant Martí de Tous, tots els regidors tenen el compromís de fer un mínim d'hores diàries a l'Ajuntament. Per coordinar l'equip, es fa una reunió setmanal conjunta per discutir línies de treball de cada regidoria de manera transversal, comentar o discutir qualsevol anècdota i coordinar les diverses àrees, d'aproximadament dues hores setmanals.

D'altra banda, i amb el Pla d'acció municipal a la mà, l'alcalde marca una reunió fixa de mitja hora setmanal amb cada regidor, amb l'objectiu de mantenir la tensió per assolir els reptes marcats.

RESULTAT

Bona comunicació, coordinació i gestió transversal de totes les àrees, important també en la primera etapa en govern en coalició. El resultat final és un alt grau d'assoliment dels objectius anuals marcats.

CONTACTE PER A MÉS INFORMACIÓ

David Alquézar i Claramunt, alcalde de Sant Martí de Tous

5. PARTICIPACIÓ CIUTADANA – PRESSUPOSTOS PARTICIPATIUS.

Ajuntament de Sant Martí de Tous

DIAGNOSI

L'equip de govern de l'Ajuntament de Sant Martí de Tous volia caracteritzar l'acció de govern per la participació ciutadana; així, van iniciar el primer mandat amb una xerrada anual en què proposaven les línies de treball, rebien queixes i suggeriments i mantenien una bona comunicació en assemblea amb els veïns (participacions al voltant dels 100 veïns).

Posteriorment, es van ajuntar els processos participatius del nou pla urbanístic (POUM) i de la Llei de barris del nucli antic, fet que va saturar els veïns i, en les darreres xerrades, només en van assistir una quarantena, dels quals, la meitat, molt afins o família i la resta, molt en contra i poc constructius. Calia revertir la situació.

PROPOSTA

Aquest any, es va decidir corregir la tendència amb reunions molt més properes, per zones, barris o agrupacions de carrers, i deixant a criteri dels veïns una petita partida pressupostària a decidir entre tots.

Així, després de distribuir el poble en set zones, es convoca una reunió amb cadascuna per recollir queixes, suggeriments, millores... Les reunions han tingut una assistència aproximada de 30 persones cadascuna i s'han recollit propostes interessants. Un cop finalitzada la reunió, els veïns poden fer arribar propostes escrites durant un període de 15 dies i, finalment, es retorna el recull de totes les propostes amb la valoració i prioritització que en fa l'equip de govern.

RESULTAT

Valoració molt positiva, apropament al veïnat, recull de propostes o inquietuds interessants, participació del veïnat de manera oberta de la política municipal.

CONTACTE PER A MÉS INFORMACIÓ

David Alquézar i Claramunt, alcalde de Sant Martí de Tous

6. REUNIONS DE BARRI AL CARRER. Ajuntament d'Ullastrell

DIAGNOSI

La necessitat i voluntat de l'equip de govern d'acostar-se a la ciutadania d'Ullastrell, fomentant el contacte permanent i el diàleg a l'hora de prendre decisions.

PROPOSTA

Des de fa uns mesos, l'equip de govern es va comprometre a fer una reunió mensual a cada barri amb tot el govern, convocant uns carrers concrets per saber coses en primera persona. Fins i tot, veure-les i contrastar-les amb la resta de veïns.

RESULTAT

La iniciativa ha estat un èxit, tant per la recollida i el contrast de propostes com per l'assistència i la participació. Amb 10 reunions, l'equip de govern ha pogut escoltar i explicar a més de 400 persones les propostes, debatre-les i consensuar coses amb els principals usuaris, sempre amb un clima distès i positiu.

CONTACTE PER A MÉS INFORMACIÓ

Joan Ballbé, alcalde d'Ullastrell

7. APP DE TRANSPARÈNCIA. Ajuntament de Caldes de Montbui

DIAGNOSI

Iniciativa per fer més accessible i transparent l'acció de govern municipal.

PROPOSTA

Aprofitant la nova entrada en vigor de la normativa que estableix que els ajuntaments han de ser el màxim transparents possibles, Caldes ha anat més enllà i ha creat una App per a mòbil o tauleta digital, des de la qual es podrà consultar en tot moment el pressupost de l'Ajuntament i l'estat d'execució. També permetrà veure el cost de les principals obres de l'Ajuntament, així com el finançament i l'estat d'execució, les retribucions polítiques, etc.

CONTACTE PER A MÉS INFORMACIÓ

Josep Ramon Maranyés, regidor d'Hisenda i Promoció Econòmica de Caldes de Montbui

8. PROCÉS PARTICIPATIU PER DETERMINAR EL NOU ÚS DE LES ANTIGUES ESCOLES.

Ajuntament de Vallromanes

DIAGNOSI

Implicar els veïns del municipi en la reflexió i deliberació respecte als futurs usos de l'edifici de les antigues escoles. L'edifici de les antigues escoles és una construcció singular, cèntrica i de gran valor històric. Actualment, s'usa com a magatzem municipal.

El Pla d'ordenació urbanística municipal (POUM), de 2007, proposa 72 habitatges al camp de futbol i un nou ajuntament a l'edifici de les antigues escoles, però l'acord de tots els partits polítics del Consistori d'aquest mandat preveu la possibilitat de destinar aquest espai a altres usos.

L'Ajuntament va iniciar, amb el suport de la Diputació de Barcelona, el Servei de Participació de la DIBA.

També es va posar en contacte amb el Servei d'Equipaments i Espai Públic (SEEP) de la DIBA per fer un estudi de les necessitats de Vallromanes pel que fa als equipaments.

PROPOSTA

Organitzar un sistema de consulta obert, pautat i transparent per determinar l'ús d'aquestes instal·lacions.

Sobre un procés per demanar propostes a la població i la proposta del consistori s'elabora mitjançant unes jornades de debat i participació.

La metodologia de treball pretén analitzar els potencials usos de l'equipament, atenent a les diverses percepcions dels agents socials i econòmics i a les realitats del municipi. A més, s'han creat dos espais de seguiment que ajuden a donar continuïtat al procés de diagnòstic i faciliten l'apropament i dinamització dels agents del municipi:

- Comissió política de seguiment del procés, òrgan intern de l'Ajuntament.

Aquest espai està format pels representants polítics municipals i els tècnics externs. Aquesta comissió de treball es reunirà mentre dura el procés, amb la finalitat de fer el seguiment del projecte.

- Comissió ciutadana de seguiment. Aquesta Comissió està conformada pels agents del territori, l'equip extern i representació de l'Ajuntament. És l'espai on s'expliquen els objectius i el desenvolupament metodològic del procés i es mostren els resultats que es van generant.

Mitjançant el procés obert de participació i seguint el calendari, es van anar concretant les propostes que es portarien a votació.

La ciutadania va tenir un període de dos dies per votar les propostes presentades que, en total, van ser 4.

RESULTAT

Es van obrir els canals d'informació pública donant el temps establert a la convocatòria i es va procedir a la votació durant dos dies.

Segons les informacions recollides, la població ha valorat positivament el procés de participació, els ha agradat ser consultats en un tema tan important com és la destinació d'un ús de les instal·lacions més antigues i més cèntriques de la població.

CENS 1995

VOTANTS 619

VOTS EN BLANC 2

VOTS NULS 2

Proposta A. 57

Proposta B. 12

Proposta C. 363

Proposta D. 2

CONTACTE PER A MÉS INFORMACIÓ

David Ricart, alcalde de Vallromanes

9. PROCÉS DE CONSULTA AL VEÏNAT DEL CARRER VISTA ALEGRE PER INCORPORAR CANVIS EN L'ESPAI PÚBLIC. Ajuntament de Vallromanes

DIAGNOSI

L'Ajuntament va detectar una necessitat de consultar el veïnat d'un carrer sobre la possibilitat de restringir considerablement el trànsit, per potenciar l'espai públic de la zona com a espai relacional dels veïns. Es tracta del carrer més antic del municipi, situat geogràficament al centre del nucli urbà.

PROPOSTA

- El procés va constar de tres fases:
- Convocatòria d'una sessió informativa i consultiva, en què es va preguntar al veïnat si eren partidaris de tirar endavant la iniciativa o no.
- Informació i recollida d'opinions porta a porta a tot el veïnat del carrer.
- Establir un termini de propostes, rectificacions...
- Execució dels canvis en el carrer.

RESULTAT

El resultat d'aquest procés va ser un carrer amb bancs, plantes i un espai de jocs situat de tal manera que per circular amb cotxe s'ha d'anar molt a poc a poc.

Tenint en compte les opinions del veïnat, es va canviar el sentit de la circulació.

Ara no hi ha cotxes aparcats al carrer, i l'espai propicia que els veïns i veïnes aprofitin per passar més estones amb els nens al carrer.

En cap moment s'ha vist afectada la circulació del poble.

CONTACTE PER A MÉS INFORMACIÓ

David Ricart, alcalde de Vallromanes

2

MUNICIPIS COHESIONATS

COHESIÓ SOCIAL

El foment i la millora de la qualitat de vida de la ciutadania és una aposta ferma i decidida de les polítiques dels ajuntaments d'Esquerra Republicana. El municipi és l'espai bàsic des d'on cal impulsar actuacions destinades al foment de la universalització de l'accés als serveis socials.

Cal que es faci un pas endavant des dels ajuntaments en la consideració del dret de ciutadania en la línia del que succeeix en els països més avançats del nostre entorn. Cal treballar perquè la inversió social no sigui un àmbit infradotat del pressupost municipal, i se li ha d'atorgar la importància que requereix per la repercussió que té sobre la població. En aquests moments de dificultats econòmiques, la inversió social és més imprescindible que mai per fer front a les necessitats de les persones, així com considerar-la inversió a causa del retorn que suposa per a l'economia local.

L'impuls de polítiques destinades al foment de la cohesió ha de ser un dels pilars bàsics de treball dels ajuntaments d'Esquerra Republicana, mitjançant programes municipals que lluitin contra la marginació i per la cohesió social, a partir del suport personalitzat i d'orientació de la ciutadania, incorporant-hi o desenvolupant-hi plans de desenvolupament comunitari, plans d'interès social, plans educatius d'entorn, plans de ciutadania i immigració, etc.

El foment de la solidaritat social respon a un principi bàsic de l'ideari republicà que defensa Esquerra. S'ha d'entendre com un fet que ha de ser impulsat des d'àmbits molt diversos. D'aquesta manera, les polítiques d'acció social s'han de concebre des d'un punt de vista integral, a partir de l'anàlisi global de les problemàtiques del municipi i coordinant-les, de manera transversal, amb els serveis de salut, d'ensenyament, de treball, d'urbanisme, etc.

Cal que els municipis d'Esquerra disposin dels instruments i de les polítiques públiques necessàries per fer front als nous reptes que s'estan esdevenint ja avui. La nostra societat està vivint processos de canvi social destacats que cal saber analitzar i abordar com correspon. D'aquesta manera, hem de tenir en compte l'envelliment progressiu de les nostres poblacions, les situacions de dificultats econòmiques, els canvis que s'estan produint en el si de les estructures familiars, així com la integració de tots els col·lectius amb especials dificultats (les persones nouvingudes, joves, dones, amb problemes de salut mental...). Tot plegat, per evitar que aquests fenòmens puguin potenciar l'exclusió social.

D'altra banda, cal no oblidar el foment de la participació ciutadana a l'hora de crear o coordinar les polítiques en l'àmbit del benestar social i fomentar una implicació directa i clara, alhora que responsable, de la ciutadania i les entitats per crear llaços de solidaritat enfront dels problemes de desigualtat.

També cal incidir en el model d'ajuntament d'Esquerra i la seva relació amb la ciutadania. A partir d'un concepte de participació realista, possible, democràtic i efectiu, cal preveure el contacte i la interrelació amb la ciutadania i la societat civil per alimentar-se del seu coneixement, de la seva tasca, i adequar les polítiques a la realitat social i a les necessitats del municipi i la seva gent. Per aquest motiu, esdevé de gran importància la creació dels consells municipals o fer audiències públiques com a òrgans de participació, factors de convivència, elements d'adequació de polítiques i generadors de proximitat a la ciutadania, en què participin les administracions, les entitats, els ciutadans, les organitzacions empresarials, etc.

Tampoc no es pot eludir la responsabilitat de l'Administració local com a referent ètic en la seva actuació. Els ajuntaments d'Esquerra, com a Administració pública i més propera a la ciutadania, han d'actuar en l'exemple i en conseqüència amb les actituds i els valors que volen fomentar en la societat. Per tant, han de ser sensibles amb la conciliació entre la vida laboral i personal dels seus treballadors i ha de promoure la compra ètica dels serveis, pensant també en el foment de l'economia social, tenint present d'incloure clàusules socials en els concursos i les entitats socials sense ànim de lucre.

D'altra banda, la cultura catalana dels darrers anys ve fortament marcada per tres fenòmens socials que provoquen un exercici de replantejament de la creació i la difusió de la indústria cultural. Estem parlant de la immigració, la globalització i la crisi econòmica.

De fet, els dos primers factors estan estretament relacionats. La globalització, un fenomen complex i amb múltiples i desiguals derivacions en l'àmbit internacional, ha provocat a casa nostra l'arribada de nova immigració, que representa un repte notable en la mesura que, d'una banda, com a país encara som lluny de superar el perill de minorització nacional i, d'una altra, el procés de normalització lingüística que, tot i el que se'ns diu, no ha assolit encara els plens objectius.

És en valorar aquesta situació quan ens adonem que la cultura exerceix de factor clau de cohesió social i, com a tal, ajuda a integrar la gent vinguda d'altres territoris. Això fa que ens puguem plantejar els equipaments culturals com a veritables centres d'interrelació social i cultural. Tot, sense oblidar que la immigració provoca que en els nostres municipis, en els nostres carrers, en el nostre entorn més immediat, arribin noves formes d'entendre la cultura i noves metodologies de creació artística que hem d'aprendre a entendre i a difondre.

L'altra cara de la globalització fa que la cultura catalana pugui ser difosa més enllà del nostre àmbit territorial, i en pugui gaudir qualsevol persona arreu del món. En certa manera, la globalització obliga les entitats locals i els municipis a enfortir les bases creatives i a impulsar la difusió artística arreu.

Davant d'aquesta nova realitat social, provocada pel fenomen globalitzador, des d'un fals progressisme acomplexat s'ha caigut en la temptació d'apostar per un relativisme cultural. Així, a partir d'un respecte paternalista però no real de la identitat de les persones nouvingudes, s'ha renunciat conscientment a conformar un sentiment de pertinença —que de vegades, farisaicament, s'ha denunciat fins i tot com a reaccionari— que pugui servir de porta d'entrada als contingents de població immigrada d'una col·lectivitat adulta, amb drets i deures iguals per a tothom. Aquest model paternalista i falsament progressista, abocat al fracàs, provocaria, generaria si s'arribés a posar en pràctica de manera generalitzada, els mateixos problemes de segregació i exclusió social que ha provocat ja a Anglaterra, França o Holanda. És molt difícil valorar la cultura d'altri quan no es valora la cultura pròpia.

Sovint, aquest relativisme cultural s'associa amb la despersonalització que provoca a moltes poblacions catalanes el model de "ciutat extensa", i cal superar-lo mitjançant polítiques que estimulin les manifestacions de la cultura popular —creatives, crítiques i no estereotipades—, la recuperació de la memòria històrica vinculada al municipi i la potenciació del coneixement del patrimoni cultural i natural. Tot plegat, requereix polítiques transversals capaces d'acabar confluint en propostes que impliquin el teixit socioeconòmic de la població. És en aquest sentit que, si no volem que aquestes experiències quedin reduïdes a ser puntuals o més o menys folklòriques, les polítiques vinculades a la identitat s'han de concretar tot enfortint el paper aglutinador del comerç urbà de proximitat, les propostes turístiques coherents, ambicioses i amb personalitat pròpia i les xarxes associatives locals.

Finalment, i no per això menys important, cal que ens fem ressò d'una característica pressupostària recurrent en èpoques complicades com la que estem vivint en aquests moments. Cal dir ben alt, sense prejudicis ni complexos de cap mena, que el valor econòmic de la cultura és essencial per aixecar un país marcat per una crisi profunda. Les indústries culturals en general i, de manera específica, sectors de gran recorregut en l'àmbit local, com ara el turisme cultural, són valors que gaudeixen d'una doble vessant: una capacitat productiva d'alt poder econòmic regenerador i una càrrega simbòlica renovadora de la identitat, com a eina imprescindible per garantir una òptima cohesió social.

L'agenda Europa 2020 de la Unió Europea ens dona directrius i estratègies que s'hauran d'integrar en les polítiques del nostre país.

EDUCACIÓ

L'educació constitueix per a Esquerra un dels principals eixos de l'acció política, amb un destacat valor estratègic dins del projecte global de construcció nacional. L'escola és un dels àmbits en el qual es reflecteixen de manera més evident les situacions de desigualtat. És per això, que considerem que des dels ajuntaments s'ha de contribuir a estructurar un sistema educatiu propi amb més capacitat de resposta als nous reptes educatius i socials des de la proximitat.

1. Assumir, des de l'Administració local, **un paper de lideratge polític respecte a la promoció del treball educatiu integrat dels agents que intervenen en el municipi**. L'escola és un espai privilegiat, però no pot ser l'única institució sobre la qual recaigui l'educació. S'han de superar les dinàmiques de fragmentació dels espais educatius i desenvolupar projectes comunitaris amb les famílies, el barri, el veïnat, l'espai públic, l'esport, l'associacionisme de l'educació en el lleure, etc. que permetin un treball educatiu d'entorn.
2. **Potenciar i ampliar els plans educatius d'entorn** per contribuir a donar una resposta integrada i global a les necessitats educatives de tot l'alumnat, amb una atenció especial al més fràgil. Es tracta de concretar un pla estratègic que inclogui els agents socioculturals de la zona i mobilitzi tots els recursos possibles (institucionals, empresarials, esportius, artístics, entitats de lleure i totes les formes de voluntariat), per generar atractives dinàmiques locals a favor de l'èxit educatiu en totes les seves dimensions: personal, social, acadèmica i professional.
3. **Aconseguir una escolarització més equilibrada de l'alumnat mitjançant la participació a les oficines municipals d'educació (OME)**, de manera que tots els centres del municipi assumeixin quotes més grans de compromís social, i incidir per augmentar-ne el marc competencial.
4. **Implementar propostes d'intervenció proactives en la lluita contra l'absentisme escolar**, la desafecció i l'abandonament. L'absència de polítiques educatives integrades o les de caràcter exclusivament reactiu no han contribuït a reduir els índex en aquests àmbits.
5. **Impulsar l'institut escola en la programació de l'oferta educativa del municipi** com a centre públic que imparteix d'una manera continuada l'educació primària i la secundària. L'institut escola és la fórmula més adequada per garantir un itinerari formatiu coherent i de continuïtat en l'ensenyament bàsic i superar la fragmentació curricular entre l'ensenyament infantil i primari, d'una banda, i el secundari, de l'altra.
6. Col·laborar activament amb els centres d'educació secundària obligatòria del municipi en la **cogestió i la implementació de programes de diversificació curricular**, com a mesura d'atenció a la diversitat dissenyada per a l'alumnat que presenti dificultats generalitzades d'aprenentatge a l'ESO.
7. **Procurar que l'Administració potencii la formació professional, creant centres específics i integrats d'FP**, universalitzant els cicles formatius de grau mitjà, adaptant l'oferta dels programes de formació professional adreçats a joves sense titulació a les necessitats de l'entorn, incrementar l'oferta dels cicles formatius de grau superior i ampliar l'oferta general de les diverses formacions professionalitzadores per donar respostes contextualitzades tant a les necessitats de les persones com a les de les empreses. En aquest sentit, els municipis, mitjançant la participació en les actuacions de coordinació i assessorament intercentres, han de poder participar activament en l'orientació i l'acompanyament de l'alumnat durant tot aquest procés de canvi.
8. **Cooperar amb l'Administració educativa per atendre de manera correcta i acurada l'alumnat d'educació especial**, tant pel que fa als ensenyaments obligatoris com als postobligatoris i a la seva transició al món laboral
9. **Contribuir, des de l'escola rural, a l'equilibri territorial del país**. Un poble sense escola és un poble solitari. Per això cal potenciar les petites escoles arrelades al territori amb un projecte educatiu en què participi l'ajuntament amb el teixit social del poble.
10. **Empènyer a la millora dels nivells educatius i formatius de la ciutadania al llarg de la vida**. Fins ara, el sistema educatiu tradicional es basava en el concepte d'estudiar durant uns quants anys per treballar tota la vida; actualment, el paradigma ha canviat, de manera que la continuïtat en l'activitat laboral exigeix haver d'estudiar tota la vida.
11. **Considerar les necessitats de les famílies i fer compatibles els requeriments laborals amb l'acollida dels infants als centres educatius**. Per això es proposa que hi hagi centres que obrin des de l'1 de setembre fins al 31 de juliol que

ofereixin activitats educatives de lleure. L'organització d'aquestes activitats aniria a càrrec dels ajuntaments amb un finançament adequat del Govern de la Generalitat.

- 12. Millorar la qualitat de l'oferta d'activitats extraescolars de caràcter formatiu, cultural, lúdic i esportiu** per a tot l'alumnat dels centres educatius, en horari no lectiu i, sobretot, en els períodes de vacances.
- 13. Donar suports específics a les escoles de mares i pares.** És necessari atribuir a les famílies un paper destacat en la millora del sistema educatiu. Les AMPA no poden ser vistes des de les administracions com unes entitats que es limiten a gestionar uns recursos i a organitzar determinades activitats en els centres.
- 14. Articular i coordinar la disponibilitat de voluntariat en el territori per col·laborar educativament en activitats educatives complementàries** en els entorns amb més necessitats.
- 15. Cercar prou finançament perquè els ajuntaments puguin donar una resposta adequada a iniciatives educatives com són les escoles bressol o les escoles de música.**
- 16. Dissenyar polítiques d'atenció als infants mitjançant els plans d'infància i els consells d'infants,** així com amb xarxes d'escoles bressol amb serveis flexibles i complementaris, espais infantils de suport a les càrregues familiars i programes educatius, lúdics, culturals i esportius per als infants: espai nadó, espai de lactància, espai família i espai de joc.
- 17. Les escoles de música i dansa,** a més d'iniciar els infants en les seves primeres etapes de formació musical, també han de desenvolupar nombrosos **projectes de cohesió social i difusió artística,** estenent la pràctica musical en la societat des de la infància i també com a formació al llarg de la vida.
- 18. Aplicar la tarificació social en els preus de la matrícules de les escoles bressol, les escoles de música i les activitats de lleure** (extraescolars i casals).
- 19. Potenciar la col·laboració de les associacions juvenils de l'educació en el lleure,** tot abordant les tres potes necessàries perquè puguin funcionar correctament: reconeixement, finançament i espais.

CULTURA

Una bona política cultural, coherent però incisiva, permet la vertebració social i la construcció nacional. La ciutadania del nostre país, tant a títol individual com col·lectiu, ha de poder accedir, dins del seu entorn social, als recursos culturals i la seva difusió. La cultura ens dóna consciència de qui som i on volem arribar com a poble.

Un municipi culte és un municipi més just i més lliure i, per tant, més ben preparat per fer front als moments difícils com els que ens toca viure. **Invertir en cultura,** en polítiques culturals, és una inversió en la societat *per se*, que si bé no té un efecte retorn immediat, sí que té un resultat a mitjà i llarg termini de gran transcendència.

Per això cal considerar el **sistema cultural dels municipis com un pilar bàsic de l'estat del benestar.** Són molts, els estudis científics que demostren que les persones que tenen una activitat cultural intensa gaudeixen de millor salut i viuen més anys. La cultura, a més, és una eina de primer nivell per combatre patologies socials com la soledat, les malalties mentals, els fracàs escolar o la xenofòbia.

Des d'ERC considerem, doncs, la cultura com a quarta pota de l'estat del benestar, en tant que element cohesionador per excel·lència: ens referma en la pertinença dins d'una col·lectivitat però també ens dóna les eines per créixer, desenvolupar-nos com a país, i ens obre les possibilitats d'arribar a totes les sensibilitats socials i culturals que s'estableixen arreu dels països catalans i integrar-les.

El **valor econòmic de la cultura** és essencial, en una doble vessant: una capacitat productiva d'alt poder regenerador i una càrrega simbòlica renovadora però, al mateix temps, reafirmadora de la identitat, com a eina imprescindible per garantir una òptima cohesió social. La despesa pública en cultura continua estereotipada com una despesa poc productiva o, en alguns casos, fins i tot directament improductiva. És moment de posar en valor l'aportació de la cultura a l'economia del territori, des de l'activitat de les indústries culturals pròpiament dites fins al valor afegit que, per al sector turístic, repre-

senta una oferta cultural potent, variada i equilibrada en el territori. Cal, també, que qualsevol creador i productor arribi amb facilitat a tot el seu públic potencial; per tant, cal desenvolupar estratègies per incrementar els consums culturals de la ciutadania en tots els segments de la producció i a tot el territori.

Gràcies a les inversions dels darrers anys, s'ha aconseguit establir un xarxa, incompleta però notable, d'equipaments i institucions culturals. La crisi econòmica i les polítiques tributàries injustes del Govern espanyol, com l'apujada de l'IVA, han repercutit negativament en l'accés a les activitats culturals de pagament. És per això que cal impulsar de forma immediata polítiques de suport a la demanda, tant en forma de rebaixes dels preus públics dels serveis culturals al públic en general com de l'ampliació dels beneficiaris de descomptes (o de la gratuïtat) als col·lectius en risc d'exclusió cultural per motius econòmics, especialment en el cas dels infants i joves.

Equipaments culturals

- 1. Equipaments culturals, socialment rendibles i sostenibles tant energèticament com econòmicament.** Cal tenir en compte la sostenibilitat dels equipaments que s'hagin de crear de nou o reformar.

A l'hora de crear o reformar un equipament cultural, abans d'encarregar el projecte arquitectònic, cal tenir dos projectes previs: un, d'ús i funcionament de l'equipament, i un altre, de viabilitat econòmica i cost de manteniment de l'equipament.

En tot equipament, primer, cal definir-ne l'ús i l'adaptabilitat a futurs usos i, d'altra banda, cal ser molt conscients del cost de manteniment, especialment pel que fa a recursos humans, energia, neteja i consum d'aigua. Cal tenir en compte que un disseny arquitectònic posterior pot implicar uns sobrecostos de manteniment que facin inviable el funcionament de l'equipament.

Els museus, centres d'interpretació, monuments i patrimoni cultural en general són fonamentals per cohesionar la societat de l'entorn i ajudar a la identitat dels pobles i ciutats. Ara bé, cal estudiar i planificar molt bé aquests equipaments perquè no siguin una càrrega per al municipi. Tot centre patrimonial ha de tenir un projecte museològic, un de museogràfic i un de viabilitat abans d'encarregar el projecte arquitectònic. Cal evitar fer reformes d'edificis que després tindran un futur incert.

- 2. Apostar per l'aplicació de la gestió cívica dels equipaments municipals i de la programació** que se'n derivi. Si apostem pels equipaments i els projectes de proximitat, cal una programació amb un alt grau de sintonia amb el territori i el sector, alhora que cal vetllar perquè les activitats siguin complementàries i reforcin les que genera el mateix territori mitjançant la seva xarxa associativa. Aquestes necessitats fan pertinent que siguin les entitats de cada territori, les que gestionin els equipaments o serveis, com a coneixedores de la realitat dels seus barris i les dinàmiques que hi actuen, incorporant l'equipament a la dinàmica territorial i evitant que esdevingui un cos estrany. La **gestió cívica aporta als projectes un valor afegit** que difícilment poden aportar altres fórmules d'externalització amb empreses privades. La **gestió ciutadana**, o cívica, **és una fórmula de gestió específica d'un equipament de titularitat municipal** o d'un projecte d'intervenció acordada **entre l'ajuntament i el teixit associatiu** del territori objecte de la intervenció **per la qual una entitat es fa càrrec de la gestió d'un equipament o projecte d'interès general.**
- 3. Vetllar per la correcta gestió dels equipaments i serveis**, tant dels que són propis com dels que depenen d'altres administracions, perquè s'ajustin a les necessitats de la població, tenint en compte les especificitats del municipi i garantint, també, criteris de proximitat física i facilitat d'accés a l'ús.
- 4. Elaborar el mapa de serveis bibliotecaris** de ciutat a totes les poblacions de més de 3.000 habitants i crear xarxes municipals de biblioteques en els municipis de més de 30.000 habitants. Potenciar aquests equipaments com a centres d'informació ciutadana i com a eixos de trobada de la població de cada municipi.
- 5. Augmentar l'horari d'obertura de les biblioteques municipals** com a sales d'estudi en els períodes d'exàmens.
- 6. Garantir la renovació dels fons bibliogràfics** de les biblioteques per adequar-los als indicadors recomanats internacionalment, garantint, així, la quantitat i la qualitat de la informació que es posa a disposició de la ciutadania.

La cultura com a eix de cohesió social i participació ciutadana

- 1. Impulsar la creació del consell municipal de cultura** amb representació de l'ajuntament, les entitats i els agents culturals locals. El consell ha d'abordar la política cultural des d'una visió global i coordinar els treballs de les quatre àrees principals d'activitat cultural: creació artística, cultura popular, patrimoni cultural i comissió de festes i esdeveniments.
- 2. Vetllar per la possibilitat d'accés de tota la ciutadania als ensenyaments artístics.**
3. Incidir, mitjançant programes específics, en el caràcter integrador i saludable de l'esport, la cultura i el lleure, enfront de la violència, l'incivisme i la intolerància.
- 4. Fomentar i donar suport, amb la col·laboració dels grups i entitats locals, a les manifestacions de la cultura popular i tradicional,** especialment les que siguin pròpies del municipi, així com també les de nova creació.
- 5. Fomentar la participació de la ciutadania en les entitats i les associacions de caràcter social, cultural, esportiu i solidari.** Afavorir que la població nouvinguda participi activament en les manifestacions col·lectives que configuren la personalitat del municipi. Organitzar un acte anual d'acollida als nous empadronats al municipi i d'un catàleg de serveis a la seva disposició.
- 6. Gestionar de manera integrada l'oferta cultural municipal,** de manera que sigui possible oferir informació, descomptes, promocions o activitats gratuïtes als usuaris potencials, mitjançant la creació de carnets culturals municipals.

La cultura com a motor econòmic de la societat i el territori

- 1. Fomentar i donar suport a les fires tradicionals i artesanes** per establir canals de comercialització dels productes de la terra i contribuir, així, a la creació d'una marca catalana de productes de qualitat amb denominació d'origen.
- 2. Potenciar una agenda cultural d'actes i esdeveniments,** en format analògic i digital, i emprant les eines de difusió 2.0. Aquesta agenda hauria de facilitar la informació sobre els equipaments culturals del municipi, l'agenda d'actes i festes, les novetats a les biblioteques, etc.
- 3. Promocionar l'obra d'artistes i autors locals** mitjançant el web municipal, facilitant-los un punt de trobada i contacte virtual amb programadors, artistes i autors de la resta del país.
- 4. Establir exempcions fiscals per als comerços i les indústries relacionats amb l'activitat cultural.**
- 5. Crear mecanismes de suport a les activitats comercials o industrials que han esdevingut d'interès tradicional** en espais urbans concrets.
- 6. Protegir les botigues històriques** amb programes interdisciplinaris que prevegin acords a tres bandes entre propietaris, Administració municipal i gestors de les botigues amb la inclusió de plans de viabilitat per garantir-los el futur.

Foment de la creació cultural

- 1. Fomentar i donar suport a la creació artística** i assegurar les condicions necessàries perquè les persones que ho desitgin puguin desenvolupar lliurement les seves capacitats creatives, artístiques i culturals.
- 2. Potenciar l'organització d'actes per difondre la cultura catalana** en tots els àmbits, prioritzant la programació d'espectacles, concerts i activitats que hi estiguin vinculades.
- 3. Afavorir l'intercanvi cultural entre tot l'àmbit dels Països Catalans.**
- 4. Dissenyar plans de foment de la lectura i la formació continuada** en col·laboració amb els consells escolars del

municipi i els centres de normalització lingüística.

- 5. Fomentar i impulsar la creació artística local** i promoure la presència de joves creadors del municipi en el seu territori.
- 6. Fomentar i potenciar les programacions locals** en l'àmbit de les arts escèniques.
- 7. Promoure la creació de continguts de valor afegit** i afavorir la difusió d'artistes i creadors locals.

Patrimoni cultural

- 1. Elaborar polítiques que estimulin les manifestacions de la cultura popular, la recuperació de la memòria històrica vinculada al municipi i la potenciació del coneixement del seu patrimoni, material i immaterial.** Això, en el marc de propostes transversals capaces d'acabar confluint en propostes que impliquin el teixit socioeconòmic de la població. Les polítiques vinculades a la identitat s'han de concretar tot enfortint el paper aglutinador del comerç urbà de proximitat, les propostes turístiques coherents, ambicioses i amb personalitat pròpia, i les xarxes associatives locals.
- 2. Impulsar la digitalització de documents d'interès local** per preservar i difondre la memòria del territori.
- 3. Promoure una política de memòria històrica** mitjançant la recerca, l'estudi i la difusió del patrimoni tangible i intangible del municipi. Entre altres mesures, caldrà estimular la col·laboració amb els grups d'història local, la vinculació a espais de memòria —museus, centres d'interpretació, rutes, etc.—, la presentació d'exposicions, les visites ciutadanes col·lectives i el treball compartit dels organismes responsables d'educació, turisme i patrimoni.
- 4. Impulsar la recerca sobre la història local** de les dones que han format part de la identitat i facilitar-ne la difusió.
- 5. Vetllar per la gestió adequada dels recursos naturals, patrimonials i culturals** de la població per garantir un sistema sostenible a mitjà i llarg termini. Abans d'iniciar un nou equipament patrimonial, caldrà estudiar la viabilitat i racionalitat dels que ja disposa el municipi.
- 6. Fomentar la gestió en xarxa del equipaments patrimonials** del municipi, integrant-los en el sistema regional i nacional corresponent, per afavorir-ne l'intercanvi, l'eficàcia i l'eficiència.

MITJANS DE COMUNICACIÓ

Els mitjans de comunicació públics locals han estat i són una peça fonamental en la creació i difusió d'informació dels nostres municipis. La proximitat, el rigor i la plena dedicació, a vegades d'una manera altruista, no remunerada i majoritàriament des de la professionalitat que exerceixen dia rere dia als nostres pobles i ciutats, els converteixen en un dels principals eixos de cohesió social i cultural del país.

El dret a la informació forma part de les llibertats bàsiques de la ciutadania i els mitjans de comunicació han esdevingut un important actor comunicatiu i social. Molts mitjans de comunicació locals van ser els primers a dur a terme aquesta funció i van esdevenir degans quan encara no hi havia mitjans en l'àmbit nacional català, malgrat que era un sector important en el foment de la llengua i la cultura catalanes. La seva presència ha permès que hi hagi un sistema comunicatiu més descentralitzat, una possibilitat de participació de la ciutadania en els mitjans i també més pluralitat de veus. Històricament, també han desenvolupat un paper central en el procés de recuperació nacional, cultural i política de Catalunya, després de la dictadura franquista.

Tot i que en una Catalunya independent la llengua i cultura catalanes gaudirien d'uns certs blindatges per assegurar-ne la supervivència i el desenvolupament, caldrà seguir pensant en el sector audiovisual com un sector important de cara al foment de la llengua i la cultura catalanes per l'abast massiu a tota la població.

El fet que l'aranès o occità tingui un ple reconeixement en el futur estat català possibilitarà l'aparició d'un espai occità de comunicació. Els parlants d'occità de Catalunya i d'arreu d'Europa podran disposar de continguts televisius, radiofònics...

fins ara molt minoritaris o inexistents en la seva llengua.

Al mateix temps, al llarg dels anys, els mitjans de comunicació locals s'han convertit en una plataforma formativa que ha forjat excel·lents professionals. Podríem trobar molts exemples de periodistes sorgits de l'àmbit de la comunicació local que, actualment, són referents per a un ampli sector de la societat catalana.

Els mitjans de comunicació públics locals de Catalunya responen a un interès públic que va molt més enllà d'un interès econòmic. Molts, limitats tant econòmicament com en recursos humans, donen un servei cabdal per mantenir la identitat dels nostres municipis enfront de l'actual globalització i fan una funció social d'accés a la informació i a la cultura des de la proximitat.

Si els mitjans de comunicació locals han estat una peça important en la cohesió social, el sector audiovisual ha de ser un potent motor i un sector estratègic per al desenvolupament del país. El gran nombre de productores de televisió, ràdio, cinema i continguts audiovisuals en general fa possible pensar en una importància clau d'aquest sector per a l'economia dels nostres municipis.

Als canvis polítics, se'ls afegeix una nova concepció del sector. Les fronteres entre indústries com l'audiovisual, la tecnològica, la publicitària i l'editorial tendeixen a diluir-se i a convergir. Totes tenen en comú una cosa: són generadores de continguts. Obeeixen cada cop més a una lògica transmèdia: els continguts s'expandeixen i es complementen a través de diferents plataformes, facilitant la immersió i la interactivitat del públic.

Les indústries de continguts atreuen talent i creativitat, generen innovació tecnològica i són fonts de riquesa econòmica (generen ocupació, desenvolupen nous espais urbans, atreuen inversions i connecten amb *hubs* semblants a tot el món).

Barcelona, com a capital d'estat, s'ha de projectar internacionalment mitjançant infraestructures de comunicació i transmetre valors com obertura, modernitat, acolliment i innovació.

Catalunya, i Barcelona com a capital, poden tenir un paper geoestratègic important en el context mediterrani. Al mateix temps, entre Madrid, París i Roma hi ha un espai vastíssim sense capitals que de sobte serà subvertit per la presència de Barcelona. Durant segles, aquestes terres i aquestes poblacions s'han acostumat a tenir estats absents o llunyans. Barcelona pot tenir un paper destacat i influent amb relació a aquests territoris.

Els mitjans de comunicació són clau per bastir un imaginari col·lectiu compartit i també per transmetre un punt de vista català.

Un dels grans problemes que té la cultura d'expressió catalana és la fragmentació del mercat, de l'espai nacional cultural. És imprescindible consolidar un mercat compartit que permeti que els actors procedents de tots els punts dels Països Catalans hi puguin operar. La potenciació dels vincles de tota mena (culturals, comunicatius, acadèmics, professionals, etc.) entre Catalunya i les altres comunitats de l'espai del català és condició necessària per garantir un espai de comunicació i de llengua sostenible en el ciberespai i capaç de competir amb els altres espais culturals i lingüístics de rang mitjà a Europa i al món.

El nou estat català hauria de ser conscient de la responsabilitat històrica que li pertoca en el procés actual de redreçament de la llengua i la cultura catalanes, i per això hauria de prestar una atenció especial a l'establiment d'acords de cooperació estable en el camp de la comunicació i la cultura amb els altres territoris de l'espai del català.

- 1. Defensar la prestació dels serveis de comunicació de proximitat** com una necessitat per a la cohesió social i territorial dels nostres pobles i ciutats, i per fomentar l'ús de la llengua catalana.
- 2. Enfortir i preservar els mitjans de comunicació de proximitat**, reformulant aspectes dins l'estructura, el funcionament i el finançament i dotant-los dels recursos necessaris perquè subsisteixin i siguin viables. En aquests sentit, demanar a les administracions públiques un esforç i reclamar també iniciatives del sector privat.
- 3. Donar suport a la producció de continguts audiovisuals**, afavorint la col·laboració entre diverses xarxes de ràdio i televisió, i impulsar línies específiques d'ajut per a la producció.
- 4. Els mitjans de comunicació públics han de ser el motor principal de la indústria audiovisual i els garants de la**

continuitat del sector i l'emprenedoria. Han de permetre consolidar una indústria audiovisual potent, innovadora i promotora de l'expansió cultural de continguts.

5. Garantir que les lleis facilitin la **reciprocitat de les emissions de ràdio i televisió entre territoris** del mateix idioma.
6. **L'avenç tecnològic** que s'està produint en el sector, que fa que el consum audiovisual es diversifiqui entre les plataformes i pantalles, ens ha de fer estar amatents perquè els mitjans catalans estiguin **presents arreu i facilitar-ne l'accés al consumidor.**
7. **Prioritzar projectes**, en el sector audiovisual, i **concentrar els recursos públics en els escollits.** Finançament públic orientat a iniciatives que facilitin el retorn de les inversions, prioritzant els productes amb visió internacional. L'atenció a les especificitats culturals del mercat local no està renyida amb una perspectiva global que pugui dotar els productes d'un recorregut d'èxit fora del nostre territori. Hi ha exemples de productes audiovisuals catalans que han sabut atreure el públic nacional i, al mateix temps, vendre els seus continguts a l'exterior: indústria d'animació, videojocs...
8. **Adoptar polítiques de foment, suport i protecció de les empreses i iniciatives culturals en català**, especialment en sectors estratègics (cinema, audiovisuals, interactius, animació, multimèdia, etc.), orientats a la creació i gestió de continguts per a les xarxes i les pantalles. Consolidació d'una indústria audiovisual, potent, innovadora i promotora de l'expansió cultural de continguts.
9. **Potenciació de la presència de productes i d'informacions en català a les xarxes telemàtiques i als productes audiovisuals**, per garantir el futur de la llengua catalana en el món audiovisual i en la societat de la informació.
10. **Possibilitar un espai occità de comunicació.** Els parlants d'occità de Catalunya i d'arreu d'Europa han de poder disposar de continguts televisius i radiofònics en la seva llengua.
11. **Barcelona com a centre de referència per al periodisme internacional.** Donar facilitats perquè Barcelona es pugui convertir en la seu mundial d'organitzacions com l'Associació Mundial de Diaris (WAN-IFRA), la Federació Internacional d'Editors de Premsa Periòdica (FIPP), l'International News Media Marketing Association (INMA), la Global Editors Network (GEN), la Society of News Design (SND), i també dels seus equivalents en publicitat, relacions públiques, TV, ràdio i mitjans en línia, o de premis de periodisme.
12. **Barcelona, hub de comunicacions.** Incentivar la celebració de grans congressos i fires mundials relacionats amb la indústria dels mitjans (premsa, ràdio i televisió), les telecomunicacions, la informàtica, els nous negocis digitals o el mercat dels drets de propietat i venda de produccions multimèdia, amb el gran avantatge competitiu d'una ciutat cada vegada més trilingüe en què català, castellà i anglès són una força de comunicació formidable per arribar arreu de Catalunya, als països hispanoamericans i a la gran comunitat de cultura i de negocis en llengua anglesa. Promoure una versió catalana del que és el National Press Club Building a Washington DC per a corresponsals de premsa nacional i estrangera a Barcelona, habilitant també espais de cotreball (*coworking*) oberts a professionals i estudiants.
13. **Estudiar la possibilitat de creació d'una cadena de televisió de notícies d'abast mediterrani feta i pensada des de Barcelona**, independent i desvinculada de qualsevol organisme públic. El seu objectiu seria convertir-se en el principal mitjà informatiu i font de referència indispensable en tot allò que afecta els territoris mediterranis. Creació d'un mitjà de comunicació multilingüe amb mirada mediterrània fet i pensat des de Barcelona.

POLÍTICA LINGÜÍSTICA

L'objectiu prioritari de la política lingüística per a Esquerra és arribar a la plena normalització de l'ús de la llengua catalana com a primera llengua en tots els usos arreu dels Països Catalans. Tanmateix, tot i que la situació actual de la llengua encara no ha assolit el nivell que li pertoca, cal tenir present tot el seguit d'avenços que s'han fet des de la Generalitat de Catalunya durant els anys 2004-2010. Així, s'han impulsat moltes campanyes de dinamització i foment de la llengua, i s'han elaborat i difós molts materials i instruments de suport.

La situació és encara especialment crítica en àmbits com ara l'empresarial, la justícia, els mitjans de comunicació, els audiovisuals i la indústria cultural, i alhora és desigual en els diversos territoris de la nació. Des dels ajuntaments, cal impulsar,

de manera decidida, el procés de normalització lingüística, tant en les activitats de l'ajuntament com en la resta d'àmbits de la població, tot aprofitant la tasca feta per la Generalitat de Catalunya.

Els objectius fonamentals dels ajuntaments de Catalunya, quant a la política lingüística, han d'anar dirigits a impulsar i consolidar els avenços assolits pel Govern. Aplicant-los, i tenint en compte la idiosincràsia i les necessitats pròpies de cada municipi, ens permetran avançar i enfortir les polítiques que calen a cada ens local. Per això, els objectius fonamentals són:

- 1. Informar i garantir els drets lingüístics** de la ciutadania.
- 2. Impulsar campanyes de sensibilització** amb l'objectiu d'estimular i reforçar actituds favorables a la llengua.
- 3. Fomentar l'ús del català i l'occità** (si escau) en activitats lúdiques i culturals —cinemes, emissores de ràdio i televisió local, a la xarxa, concerts, actuacions infantils, etiquetatge, biblioteques (clubs de lectura, llibres, diaris i revistes, videojocs i DVD, etc.).
- 4. Fomentar el voluntariat lingüístic** entre parelles d'estudiants, companys de treball, d'entitats de persones novinyades i d'entitats diverses —esportives, culturals, socials...
- 5. Fomentar l'acolliment lingüístic** en català i occità (si escau): informació sociolingüística, alfabetització, cursos, activitats i plans d'acolliment.
- 6. Donar suport a les empreses** i persones que fan atenció al públic.
- 7. Fomentar el compromís i la coresponsabilitat de les empreses**, les organitzacions laborals i els sectors professionals a l'hora d'atendre el públic en català.
- 8. Conscienciar les organitzacions empresarials de la responsabilitat sociolingüística en el marc de la responsabilitat social empresarial.**
- 9. Informar i difondre recursos lingüístics materials** i de suport institucional.
- 10. En els municipis de l'Aran, informar i garantir el compliment de la Llei de l'occità.**

D'altra banda, en el si del mateix ajuntament, la política lingüística s'ha d'orientar a la plena normalització de l'ús de la llengua catalana en el seu territori, començant per les seves dependències, ja que encara que la Llei estableix que la llengua pròpia de l'Administració municipal catalana és el català, encara hi ha massa ajuntaments que no la utilitzen de manera habitual i preferent en tots els processos interns —policia, serveis de neteja urbana, etc.— i externs —relació amb els proveïdors, etc.

Propostes en l'àmbit de la política lingüística

- 1.** En municipis petits, elaborar, els que encara no el tinguin, un **pla municipal de normalització lingüística (PMNL)**, adequat a les necessitats sociolingüístiques de les diverses zones i que estableixi clarament els objectius prioritaris, les actuacions que cal per assolir-los en els propers quatre anys i la dotació de recursos necessaris per poder dur-los a terme. Aquest pla, aprovat pel ple, s'ha de revisar, avaluar i actualitzar anualment.
- 2.** Per a municipis grans o capitals de comarca que encara no ho hagin fet, **consorciar-se amb el Consorci per a la Normalització Lingüística** o, en cas que el pressupost no ho permeti, establir-hi un conveni de col·laboració estable. Els ajuntaments més grans haurien d'impulsar que les tres diputacions que encara no ho han fet (Tarragona, Lleida i Barcelona) també s'hi consorciïn.
- 3.** En cas que, per qualsevol motiu, hi hagués impediments per formar part del Consorci per a la Normalització Lingüística, s'haurien de dotar d'almenys una plaça de tècnic en normalització lingüística que s'encarregui de **planificar el procés d'implantació social de la llengua catalana** al municipi i, si el municipi no ho pot assumir, encarregar-ho al consell comarcal corresponent.

4. **Implicar** en l'elaboració i execució del PMNL **les entitats** culturals i esportives, les associacions de defensa i promoció de la llengua, els partits polítics, els sindicats, les organitzacions empresarials i comerciants, les associacions de veïns, els col·lectius d'immigrants i de cultures foranes, perquè, coordinadament amb l'ajuntament, i l'oficina o el servei local de català en les poblacions on n'hi hagi, actuïn d'impulsors i de supervisors de la normalització lingüística en el seu àmbit d'actuació.
5. **Exigir el requisit lingüístic** en l'accés a llocs de treball de l'Administració (funcionaris i laborals) i igualment exigir-lo als treballadors d'empreses subcontractades per a la prestació de serveis de l'ajuntament.
6. **Organitzar** totes les qüestions que tenen a veure amb **la normalització lingüística transversalment**, de manera que l'òrgan que se n'ocupi pugui actuar en tots els departaments.
7. **Fomentar l'aprovació de plans de normalització lingüística interns**, propis de l'ajuntament.
8. En cas que el pressupost ho permeti, per als usuaris de llengua de signes catalana (LSC), **informar i garantir el compliment la Llei de la llengua de signes catalana**, aprovada pel Parlament de Catalunya i publicada en el DOGC el dia 3 de juny de 2010.
9. **Informar les empreses**, en el moment que sol·licitin l'autorització d'obertura o la notifiquin, **de les obligacions lingüístiques** que tenen, com també dels organismes que les poden ajudar a resoldre tant el compliment de la legislació vigent com l'ús prioritari del català com a llengua de qualitat i modernitat. Verificar, en el moment de la concessió de llicències i permisos, que realment es compleix la normativa.
10. **Introduir en l'ús informàtic de l'ajuntament el programari lliure**, com a mesura per fomentar l'ús de la llengua catalana.
11. **Incorporar clàusules lingüístiques en la contractació pública**, les subvencions, la signatura de convenis, els crèdits i els avals atorgats per l'ajuntament.
12. **Sol·licitar la tramitació en català de tots els processos judicials** en què prengui part l'ajuntament.
13. Incloure, a banda de les actuacions previstes al PMNL en l'àmbit sociocultural, **clàusules de normalització lingüística en els convenis** amb les entitats i oferir el suport tècnic necessari per dur a terme les actuacions que s'hi indiquin.
14. Difondre, a més de les mesures previstes al PMNL des de les àrees municipals relacionades amb l'activitat econòmica i de consum, les subvencions que la Generalitat Valenciana, la de Catalunya i el Govern de les Illes Balears concedeixen a les actuacions normalitzadores i donar ajuts als comerços i a les empreses del municipi que avancin en l'ús del català. Informar que els departaments que atorguen llicències d'obertura de negoci poden gestionar ajudes i oferir el suport necessari —econòmic o tècnic.
15. **Informar les empreses** que la Generalitat de Catalunya disposa d'un punt d'atenció que les pot ajudar a incorporar el català en el seu treball quotidià.
16. Fomentar el programa **"Voluntariat per la Llengua"**.
17. **Promoure plans d'entorn municipals** per promoure l'ús del català com a llengua comuna i, per tant, com a eina integradora i de cohesió social de l'alumnat i les famílies del municipi.
18. **Promoure plans d'acollida municipals** que estableixin un protocol per a les persones estrangeres que arribin al municipi, d'acord amb el Pacte Nacional per a la Immigració.
19. Informar i difondre les activitats, els plans d'acolliment i els materials creats per la Generalitat de Catalunya entre la població nouvinguda, tenint en compte, però, que en aquest sector de la població hi ha una forta fractura digital.
20. **Vetllar per l'ús del català en tots els mitjans de comunicació local**, sens perjudici d'afegir-hi altres llengües si es valora com a necessari.

21. **Crear campanyes pròpies** —o difondre les de la Generalitat de Catalunya— mitjançant accions publicitàries i accions de divulgació, aprofitant dates assenyalades o actes significatius i multitudinaris, en col·laboració amb el Consorci per a la Normalització Lingüística i la Generalitat de Catalunya.
22. **Prioritzar la programació d'espectacles, concerts i activitats culturals en català i occità**, especialment els adreçats als infants.
23. **Vetllar per la qualitat lingüística dels espectacles culturals** que s'ofereixin al municipi, i promoure actes conjuntament amb entitats que treballin per la llengua i la cultura catalanes i occitanes.
24. **Afavorir la creació i la distribució de literatura en català i en occità**, mitjançant certàmens i concursos.
25. **Promoure**, a les biblioteques municipals, **les subscripcions de la premsa local, comarcal i nacional en català i occità**, com també el material audiovisual, la connexió a Internet i altres elements relacionats amb les tecnologies de la informació i la comunicació.
26. **Afavorir l'intercanvi cultural entre tot l'àmbit dels Països Catalans**, com ara trobades de corals, esbarts, diables, intercanvis d'esplais, agermanaments, etc., especialment les adreçades als infants.

SALUT

Esquerra Republicana defensa un model sanitari públic universal, equitatiu, de qualitat i finançat íntegrament amb impostos en tot allò que sigui essencial i que garanteixi el dret a la salut dels ciutadans. Des d'Esquerra, considerem que la protecció i la promoció de la salut és una prioritat bàsica, i per això cal un sistema de salut integral i proper que garanteixi la cohesió social, eviti les discriminacions i sigui una eina cabdal de justícia social. Per això, els ajuntaments són una peça clau dins d'aquest model, especialment en les competències pròpies de salut pública, i tenen un paper fonamental en els àmbits de la promoció i la protecció de la salut i la prevenció de les malalties, en coordinació real amb les àrees de serveis socials per afavorir la visió i l'atenció global a la persona.

1. **Promoure el treball intersectorial i transversal** implantant, en tots els àmbits, els plantejaments de "Salut a totes les polítiques".
2. **Potenciar l'enfocament de salut comunitària** mitjançant l'estreta col·laboració entre els serveis d'atenció primària de la salut, benestar social i salut pública, basant l'activitat en l'acció sobre els determinants socials de la salut. Impulsar la visió saludable i l'educació per a la salut des de totes les àrees de l'ajuntament.
3. **Coordinar i donar suport a les accions de formació, promoció i prevenció** que tinguin a veure amb la salut als centres educatius, al personal públic, a les entitats, etc.
4. **Promoure i impulsar la redefinició dels governs territorials de Salut** per aconseguir més capacitat d'incidència en la planificació, la gestió i l'avaluació dels serveis de salut en l'àmbit territorial.
5. Les accions municipals es duran a terme **en coordinació amb l'Agència de Salut Pública de Catalunya**.
6. **Fomentar la creació de xarxes locals de salut pública i comunitària** a les administracions locals amb participació de tots els actors territorials.
7. **Promoure la participació dels agents econòmics i socials**, i especialment dels locals de lleure, perquè col·laborin en intervencions en l'àmbit de salut.
8. **Donar una informació millor de com utilitzar els recursos sanitaris** i reforçar l'educació sanitària com a potenciadora de l'autonomia personal.
9. **Dotar convenientment els recursos destinats a la prevenció i a la promoció de la salut**, posant l'accent especialment en la gent jove, la gent gran, les dones i les persones nouvingudes.

10. **Coelaborar i codissenyar plans de salut comunitaris específics** per a cada poble, barri i ciutat, amb la participació de la ciutadania i dels actors socials del territori, amb objectius, accions concretes, indicadors i mecanismes d'avaluació permanents.
11. **Organitzar xerrades informatives** adreçades als pares i mares per oferir eines per educar en la salut els seus fills.
12. **Promoure l'activitat física i l'esport** com a eina educativa de promoció de la salut. Incloure les instal·lacions municipals en els programes de salut cardiovascular, metabolisme, osteoarticular, gent gran...
13. **Reforçar els programes que afecten més especialment la salut i la qualitat de vida d'adolescents i joves**, encara que no exclusivament. Aquest són, preferentment, els d'educació sexual —incloent-hi la diversitat sexual—, l'atenció a la planificació familiar, els programes de prevenció i informació sobre les malalties de transmissió sexual i els programes de prevenció i informació sobre els trastorns alimentaris i la salut mental.
14. **Reforçar els programes de prevenció i informació sobre la drogodependència**, l'alcoholisme i el tabaquisme.
15. **Crear un programa específic de la salut i la seguretat en el treball**. La creació de programes de salut laboral són útils per donar confiança i suport a empreses i treballadors.
16. **Coordinar centres i serveis per a l'atenció a les persones amb malalties mentals**, conjuntament amb les administracions superiors, així com programes de suport per als seus familiars directes.
17. **Impulsar el seguiment proactiu**, conjuntament amb serveis socials, dels pacients crònics complexos i amb malaltia avançada, amb equips específics, i coordinar les accions de salut amb afers socials i esports per dissenyar programes adreçats a mantenir i augmentar l'autonomia de les persones, amb l'objectiu de treballar per un envelliment actiu i saludable amb polítiques i accions transversals.
18. **Prioritzar iniciatives i dissenyar estratègies per promoure la vida independent de les persones** grans, tant al seu domicili com a la comunitat, com a element per a la millora de la seva salut en general.
19. **Impulsar que entitats i empreses construeixin noves residències, centres de dia i hospitals de dia** públics i en règim de concertació amb la Generalitat, amb treball en xarxa amb els responsables de l'atenció sanitària i dels serveis socials.
20. **Desplegar responsabilitats en salut pública** (aigües, animals de companyia, locals, manipulació d'aliments, epidemiologia, instal·lacions amb risc de legionel·losi...).
21. **Millorar els controls sanitaris i la informació sobre la distribució d'aigua** per al consum humà.
22. **Informar de manera regular i rigorosa sobre l'estat de l'aire** de les poblacions i impulsar de manera prioritària actuacions dirigides a disminuir el nivell de contaminació atmosfèrica en els grans nuclis urbans.
23. **Elaborar programes específics de control per a les plagues** —rates, escarabats, tèrmits— i, en particular, les modernes —coloms, cotorres, gavines, gats... — i contribuir des del món local en tot allò que estigui a l'abast per combatre les plagues del medi natural i rural —caragol poma, cranc americà, etc.
24. **Impulsar que els criteris d'edificació i els materials de construcció siguin els adequats** per evitar afectacions clíniques derivades dels "edificis malalts".
25. **Promoure mesures per limitar al màxim les radiacions** provinents de l'espectre electromagnètic.
26. **Dotar d'aparells desfibril·ladors els equipaments esportius municipals**, mercats i altres espais públics d'altra freqüentació.

ACCIÓ SOCIAL

L'eix de l'acció política dels ajuntaments d'Esquerra es basa en el benestar de la ciutadania i se sustenta sobre uns principis d'universalitat en el dret d'accés als serveis socials i de participació.

- 1. Constituir el consell municipal de serveis socials**, especialment en els municipis de més de 20.000 habitants que tenen competències directes sobre la matèria. Aquest òrgan, consultiu i de participació, format per l'ajuntament i totes les entitats, grups i associacions que col·laborin o treballin en qualsevol activitat relacionada amb el benestar social, serà el nexa entre l'Administració i la ciutadania a l'hora de formular propostes, definir polítiques de benestar i veure'n i analitzar-ne l'execució.
- 2. Promoure el treball en xarxa i la coordinació dels serveis socials i els serveis sanitaris** impulsant una història sociosanitària individual, comuna i compartida entre els responsables de l'atenció sanitària i dels serveis socials.
- 3. Dotar el municipi**, si hi ha prou demanda, **de serveis de residències assistides per a gent gran**, pisos tutelats, **centres de dia, residències d'estada limitada i serveis de menjador**, teleassistència i d'acompanyament de dia i residencials.
- 4. Dissenyar polítiques de suport a l'autonomia de les persones**, de suport a la gent gran que viu sola, i crear serveis d'atenció integral entre tots els agents implicats que donin resposta a les necessitats de les persones grans sense plena autonomia i també a les persones que en tenen cura.
- 5. Impulsar polítiques de suport a les famílies**, respectant i considerant tots els models familiars.
- 6. Promocionar i donar suport al voluntariat i a l'acció voluntària** en el marc de les entitats com a model de les persones compromeses en les necessitats socials. És important facilitar els serveis i els mitjans necessaris per desenvolupar una bona tasca. Hi haurà d'haver els elements imprescindibles de coordinació i de complementarietat.
- 7. Elaborar el catàleg de serveis socials**, posant especial atenció en les necessitats derivades de les situacions de dependència.
- 8. Desenvolupar plans d'inclusió o d'acció social** que situïn les polítiques de prevenció de l'exclusió social al centre de les polítiques municipals.
- 9. Reconèixer i promoure el Tercer Sector com a agent social** i no lucratiu que coneix, té experiència i treballa amb les persones en risc i en exclusió social.
- 10. Tenir present l'envelliment de la població** i, per tant, potenciar l'envelliment actiu i **preveure la necessitat de més recursos socio-sanitaris**, com a unitats d'atenció intermèdia, tant en serveis de titularitat municipal com en els que la competència és de les administracions superiors.
- 11. Coordinar-se amb el Departament de Benestar Social i Família i les administracions supramunicipals** —consells comarcals i diputacions— per promoure actuacions o serveis com ara els centres d'atenció a la infància i a l'adolescència, fent especial atenció als mecanismes de detecció precoç de problemes i situacions de risc o d'exclusió social.
- 12. Vetllar per uns serveis òptims d'atenció domiciliària** i per la cobertura de teleassistència, especialment per a persones soles més grans de 85 anys i menors que presenten risc per malaltia.
- 13. Estendre la idea dels contractes programa entre les administracions** i els diversos proveïdors de serveis, de forma coordinada amb les propostes definides i aprovades en el consell municipal de serveis municipals.
- 14. Deixar de parlar de “despesa social” i parlar d’“inversió social”** i d’“inversió en les persones” com un element positivitzador i alhora facilitador de les contraprestacions de les persones beneficiàries.
- 15. Deixar de parlar d’“ajuts socials” i parlar de “suport a situacions de”** o equivalents. Tot allò que té connotació de despesa i ajut està mal vist per les persones que no ho reben.

16. **Considerar els estudis fets en matèria de suport a les situacions relatives a la immigració.** Cal demostrar amb dades les informacions tendencioses.
17. **Fixar un 0'7 % d'inversió social** en el pressupost municipal, sempre que sigui possible.
18. **Potenciar els “bancs de”.** En alguns casos, anem cap a una economia de subsistència i calen noves maneres d'aprofitament dels recursos comunitaris, de manera que es permet vehicular, quan escau, iniciatives solidàries.
19. **Promoure les escoles de famílies** com un espai i un recurs formatiu i de suport al conjunt de les famílies.
20. **Impulsar el sistema capítatiu amb relació a programes i serveis integrats** en l'àmbit del municipi o zona d'influència, per al desenvolupament de programes o serveis integrats entre serveis socials, salut i educació.
21. **Implementar les TIC en els serveis d'atenció domiciliària** i com a suport a l'autonomia personal.
22. **Crear un sistema integrat de transport adaptat.**
23. Promoure que **els ingressos del consistori per motius sancionadors es destinin a programes socials.**
24. **Treballar activament i transversalment per prevenir les situacions de maltractaments,** especialment per a la infància, a les dones i a la gent gran. Establir protocols d'actuació per prevenir-los i models de suport i acció integral per a les víctimes.
25. **Prevenir totes les situacions de dificultat personal i d'exclusió social.**
26. **Elaborar plans sectorials per a la integració de les persones amb discapacitats,** tant en l'àmbit social com en el laboral.
27. **Adaptar la xarxa bàsica d'atenció primària a les noves situacions de pobresa.**
28. **Combatre les situacions de pobresa amb actuacions transversals i integrals** de totes les regidories —habitatge, salut, ocupació, educació...
29. **Desenvolupar accions de formació i suport a les persones que tenen cura de les persones dependents.**
30. **Establir mesures de suport i acompanyament,** especialment als infants amb discapacitats —salut, lleure...
31. **Disposar d'alternatives d'habitatge** per a totes les persones i famílies en situació de pobresa, de risc i d'exclusió social.
32. **Elaborar plans de minimització de l'impacte de la pobresa en la infància i els adolescents** del municipi; entre d'altres, potenciar programes públics per a l'alimentació, de suport econòmic, conciliació...
33. **Establir una xarxa de serveis i equipaments socials destinats a la infància i l'adolescència** des d'una vessant de prevenció, detecció i protecció de situacions de fragilitat social, maltractament, negligència, conductes de risc... com poden ser les ludoteques infantils i els centres oberts municipals.
34. **Impulsar programes de capacitacions parentals,** escoles de pares i mares, acompanyaments domiciliaris en la cura dels infants i adolescents... en la línia de prevenció i protecció de situacions de negligència o possible maltractament envers infants i adolescents.

ESPORTS

L'esport, al nostre país, és un fet social sobradament conegut per tothom, però també necessita gaudir del reconeixement social que mereix, pel paper que té com a motor de canvi. L'esport és un motor de canvi individual, ja que la seva incorporació a l'estil de vida de les persones els permet gaudir de més qualitat de vida. L'esport també és un motor de canvi

social, perquè permet enfortir la cohesió social dels nostres pobles i barris mitjançant la incorporació del projecte esportiu del municipi al projecte esportiu dels centres docents, amb la promoció de la salut per l'esport o amb la incorporació de les persones nouvingudes a la ciutadania plena, fent servir l'esport com a eina de socialització i d'arrelament al país. L'esport és motor de canvi econòmic, amb capacitat de generar ocupació i riquesa, que articula un complex sector productiu i de serveis. L'esport és un motor del teixit cívic i associatiu de les nostres viles i ciutats, un teixit que no té comparació en quantitat i en extensió i que és la base de l'assoliment dels resultats esportius d'alt nivell de l'esport català. Per això és cabdal donar el suport que mereixen als clubs i a les entitats esportives.

Cal, doncs, tractar la planificació en la gestió i la implementació de les polítiques esportives en l'àmbit municipal:

1. Tractament de l'esport amb caràcter transversal dins l'ajuntament.
2. L'esport com a eina per incidir en diversos aspectes socials.
3. Importància d'una necessària i suficient dotació pressupostària.
4. Cal dotar-nos de la plantilla necessària per executar correctament les polítiques esportives.
5. Redacció del pla d'actuació de mandat.

Per donar suport al teixit esportiu, de base, formatiu

L'esport base ha de ser tractat com a esport de formació. Cal partir de l'òptica que no sols es tracta d'ensenyar la pràctica d'una disciplina esportiva, sinó també de transmetre, mitjançant l'esport, un seguit de valors i coneixements més enllà del mateix esport. La incidència de l'ajuntament es pot visualitzar en la cessió qualitativa i quantitativa d'instal·lacions, en les transferències corrents als clubs esportius per aquest concepte i en la formació als educadors i entrenadors dels clubs.

L'esport de competició és una eina de promoció del municipi i, partint d'aquesta base, el consistori ha d'avaluar les prioritats de donar suport concret en aquest àmbit. Díficilment els ajuntaments poden esdevenir patrocinadors principals o únics d'esdeveniments esportius de competició i, a més, no és gens recomanable que en siguin.

1. Simplificar i objectivar les convocatòries de suport econòmic als clubs i les entitats esportives en base al percentatge de nens escolaritzats al municipi.
2. Crear consells de l'esport als municipis, amb la participació de totes les entitats esportives federades, escolars i de lleure, per poder definir i avaluar de manera conjunta les polítiques esportives municipals. Cal elaborar-ne prèviament un reglament, tenir clar de quines funcions se'li dota, què se n'espera i quin grau de coresponsabilitat en la presa de decisions se li dona, si no és que pren només un caràcter merament consultiu. També podria assumir aspectes comuns de totes les entitats esportives: fer compres col·lectives, buscar patrocinadors, subvencions, assessorament de gestió esportiva i administrativa...; és a dir, mancomunar la part administrativa dels clubs, una part que no aporta cap valor al club però que és imprescindible.
3. Potenciar els clubs i les entitats esportives de base com a element vertebrador de l'estructura esportiva de la ciutat.
4. Dotar els clubs del material esportiu necessari perquè puguin implementar programes esportius de qualitat.
5. Promoure la col·laboració entre entitats esportives en l'àmbit comarcal, especialment en zones rurals i poc poblades.
6. Crear una oficina d'atenció a l'esportista
7. Donar difusió i rellevància institucional a la participació dels clubs i els esportistes del municipi en esdeveniments esportius internacionals de les seleccions catalanes reconegudes.

Per potenciar l'esport educatiu, inclusiu, de salut i ciutadà

La transversalitat en la gestió pública de l'àmbit esportiu ha de ser inherent a les administracions públiques, tant en el si de la mateixa administració com de cara al públic potencial a qui van dirigides les actuacions. L'esport és una matèria respecte a la qual la capacitat d'incidència dels consistoris és elevada, tot i l'evident necessitat de disposició pressupostària per fer-hi front.

D'altra banda, és clara la correlació directa que s'estableix entre la pràctica d'activitat física i una millora notable i permanent de la salut de la ciutadania. Mitjançant els centres d'atenció primària (CAP) i en supòsits concrets (sedentarisme, per exemple) es prescriu que el pacient practiqui esport i se'l deriva a l'ajuntament del municipi que, prèviament, ha establert activitats per oferir en aquests casos i a uns preus bonificats. És palesa l'eficàcia d'aquesta opció per fomentar la iniciació en la pràctica esportiva. Cal enfocar, doncs, l'esport, com a eina mitjançant la qual el consistori promou també hàbits saludables i és garant del foment de la qualitat de vida dels .

1. Promoure l'extensió del pla d'esport escolar a tots els centres educatius, creant associacions esportives escolars als centres i promovent l'activitat física i esportiva no competitiva entre els nois i noies.
2. Potenciar, d'acord amb els centres docents i les associacions esportives escolars, la pràctica esportiva en horari extraescolar.
3. Oferir una oferta d'activitat esportiva àmplia, tant en horaris d'—obertura nocturna de les instal·lacions— com de modalitats.
4. Obrir les pistes i les instal·lacions esportives escolars a la pràctica esportiva de les entitats i de la ciutadania. Aquest fet permet facilitar l'accés a la població infantil dels barris perquè puguin dur a terme activitat física i esportiva en espai condicionat a l'efecte, sense els perills de la via pública, i, alhora, proporciona un tracte igualitari a tota la població, afavorint la inclusió dels joves i infants que no practiquen un esport concret en una determinada associació esportiva. És una mesura per al tractament de l'esport com a eina d'inclusió i cohesió social.
5. Desenvolupar un pla específic de lluita contra l'obesitat infantil, mitjançant els clubs esportius i els centres educatius del municipi.
6. Desplegar un pla de promoció esportiva als espais públics —platja, places, carrers, circuits de salut urbans, etc.— en què es relacioni l'activitat física amb el coneixement del patrimoni natural, cultural i arquitectònic del municipi.
7. Dissenyar una xarxa de carrils bici segregats del trànsit de vehicles de motor.
8. Promocionar la pràctica esportiva en família.
9. Promocionar la pràctica esportiva de la gent gran, tant en els centres municipals com organitzant activitats físicoesportives als centres de gent gran.
10. Promoure activitats ciutadanes de promoció de l'activitat física i l'esport, com ara caminades o bicicletades populars.
11. Incorporar el municipi al Pla d'Activitat Física Esport i Salut (PAFES) de la Generalitat de Catalunya.
12. Desenvolupar activitats esportives específiques per als col·lectius de discapacitats.
13. Incorporar les persones nouvingudes en la pràctica esportiva dins del teixit esportiu.
14. Desenvolupar espais virtuals, tant corporatius com a les xarxes socials, per donar a conèixer l'oferta esportiva i les activitats organitzades pel teixit associatiu esportiu del municipi.
15. Promoure que les entitats esportives incorporin activitats de cooperació al desenvolupament i de lluita per la pau mitjançant l'esport.
16. Instaurar la setmana de l'esport per a tothom (Setmana de l'Activitat Física i la Salut).

17. Elaboració d'enquestes d'hàbits esportius, que poden esdevenir un element de diagnosi de la situació o de l'efectiva pràctica física i esportiva de la població del municipi, a partir del qual es poden establir les polítiques públiques en l'àmbit esportiu.
18. Elaboració de l'anuari de l'esport. De la mateixa manera que comuniquem què volem fer, és molt important rendir comptes i explicar què s'ha fet i com s'ha dut a terme, com també què no s'ha pogut acabar i els motius pels quals ha estat així. Una opció, doncs, és elaborar amb caràcter anual un document ampli de resum de les actuacions esportives, que podria prendre el format d'anuari de l'esport i que hauria d'incloure, en la mesura del possible, l'activitat de tots els agents de la comunitat esportiva local.

Per disposar d'unes instal·lacions esportives de qualitat

Documents com ara el Pla d'Equipaments Esportius Municipals (PEEM) o el Mapa d'Instal·lacions Esportives Municipals (MIEM) són documents vàlids i recomanables de cara a planificar les actuacions en matèria d'inversió en equipaments esportius, de la mateixa manera que els seu caràcter integral han de facilitar la diagnosi, la necessitat de recursos, el públic objectiu a qui va dirigit i els usos, així com també la previsió en la temporització de les actuacions.

És important disposar d'una normativa clara, ordenada i pública d'ús de les diferents instal·lacions esportives municipals, de cara a facilitar-ne la gestió.

No hem d'oblidar d'altres equipaments i instal·lacions, els espais esportius no convencionals. Així, pistes de skate, carrils bici, senyalització de rutes saludables, circuits cardiovasculars, ...

1. Programar inversions adequades per al manteniment, la millora i l'adequació dels equipaments esportius de xarxa bàsica.
2. Promoure la construcció de pavellons al costat dels nous centres educatius, per fer-ne ús escolar en horari lectiu i ús ciutadà fora d'aquest horari.
3. Crear circuits d'activitat física a l'aire lliure, especialment orientats a l'activitat per a la gent gran.
4. Definir plans d'usos esportius per als espais naturals que permetin la pràctica esportiva sense malmetre'ls, amb especial atenció als esports de motor, ciclisme, esports d'aigua i de muntanya.

Per a promoure la diversitat esportiva

Cal ser conscients que, socialment, hi ha grups de la població que per diversos motius no tenen un accés igualitari a la pràctica esportiva, de lleure o de competició. En aquest sentit, un dels grups poblacionals que cal atendre amb prioritat per la situació desfavorable, d'acord amb estudis de l'àmbit, és el de les dones que practiquen esports de competició, per la qual cosa s'ha de donar suport programàticament a l'esport femení.

1. Fer plans específics de desenvolupament de modalitats esportives específiques de cada territori —esquí a zones de muntanya, vela i rem a zones costaneres o fluvials, etc.
2. Recuperar les modalitats esportives i els jocs tradicionals catalans.
3. Promoure que la pràctica esportiva en edat escolar sigui de tipus poliesportiu fins als 10 anys.
4. Incentivar la constitució de nous clubs esportius per donar cobertura a l'activitat esportiva emergent en noves modalitats.
5. Establir criteris de discriminació positiva a favor de les dones per promoure la seva presència a l'activitat esportiva del municipi.

Activitats esportives

Idealment, seria recomanable establir un calendari d'activitats anual, de manera que, en primer lloc, es distribueixin uniformement en el temps, no es trepitgin entre si i es pugui visualitzar i donar conèixer clarament les que s'organitzen i s'acullen al municipi amb caràcter anual i regular. És bo que en totes les activitats esportives s'actui en correspondència amb la ciutadania. Així mateix, cal preservar les activitats més antigues i amb caràcter genuí i històric que s'organitzin al municipi, si bé cal tenir també la capacitat crítica per reorientar-les, si fos necessari.

Una altra opció que és motiu de treball és l'establiment oficial de trofeus de ciutat, de poble, que identifiquin clarament l'acció de govern i el municipi en la promoció d'un esport concret i d'una activitat competitiva concreta.

JUSTÍCIA

En general, la ciutadania coneix prou bé el sistema sanitari, l'educatiu, l'assistencial o el laboral, però, en canvi, el sistema de Justícia és molt poc conegut i és vist a vegades amb recel i a vegades con a panacea de la resolució dels conflictes. Cal conèixer l'estructura democràtica del procés, com a mecanisme de resolució dels conflictes, les possibilitats que té, però també els límits i les dificultats de la solució jurisdiccional dels conflictes d'interessos. Des d'Esquerra, propugnem incrementar l'educació de la ciutadania en matèria de Justícia, la intervenció de la societat civil en la solució dels conflictes, la implicació en la cerca de la justícia dels grups socials i la multiplicació dels òrgans de recerca i consultius.

D'altra banda, les administracions locals han de configurar, sota uns criteris mínims de qualitat, els diversos serveis d'atenció i d'orientació a la ciutadania mitjançant una gestió directa o indirecta de la Justícia. Cal procurar un mínim d'assessorament generalista o especialitzat en la defensa dels drets de la ciutadania. Així, s'ha d'establir l'exigència d'una qualificació professional i una experiència prèvia mínima a les persones que prestin el servei. Aquests serveis han de promoure les vies de resolució extrajurisdiccional dels conflictes, en especial, la mediació, la conciliació i l'arbitratge, i han d'establir progressivament mecanismes de prestació de forma telemàtica o telefònica. Amb l'objectiu d'assegurar la prestació d'un servei homogeni i de qualitat en tots els àmbits, s'ha de promoure la coordinació amb altres serveis d'atenció a la ciutadania d'altres administracions públiques.

Respecte l'arbitratge de consum, és bo que les administracions públiques el promoguin i en siguin exemple. Cal imposar l'obligació, en l'àmbit de les respectives competències, que les empreses públiques sotmeses al dret privat estableixin, en les condicions generals de contractació i en els contractes amb les persones consumidores, clàusules d'adhesió o de compromís a l'arbitratge de consum, per a la resolució dels conflictes i reclamacions derivades de la prestació dels seus serveis.

Els òrgans de contractació administrativa han d'incorporar l'adhesió a l'arbitratge de consum com a condició d'execució en l'adjudicació de contractes de la Generalitat de Catalunya i els seus organismes públics i empreses. A més, pel que fa a les entitats o empreses privades que gestionin serveis públics, serveis d'interès general o serveis universals en règim de concessió, cal promoure que, en els plecs de condicions, s'inclougui l'obligació que en els contractes amb persones consumidores es prevegi l'adhesió a l'arbitratge de consum. D'aquesta manera, les entitats i empreses podrien gaudir d'un segell de qualitat i quedaria en mans dels consumidors sotmetre's o no a l'arbitratge.

Les administracions públiques, en l'àmbit de les seves respectives competències, han de considerar l'adhesió a l'arbitratge de consum com a mèrit objectiu en la valoració de premis a la qualitat que tinguin establerts o puguin crear. El distintiu que acredita l'adhesió a l'arbitratge de consum s'ha de considerar com a distintiu de qualitat. L'empresariat adherit al sistema arbitral de consum hauria d'informar les persones consumidores de la seva adhesió a l'arbitratge mitjançant aquest distintiu.

En un altre ordre de coses, vivim una excessiva tendència a la judicialització dels conflictes com a via preferent o exclusiva. En l'àmbit civil i mercantil, les polítiques públiques vigents en matèria de Justícia —en temes com ara l'orientació jurídica i la justícia gratuïta— i la política legislativa actual creen expectatives falses sobre la solució jurídica de conflictes d'interessos, que no sempre tenen transcendència jurídica i inciten i afavoreixen la judicialització dels conflictes respecte a altres solucions, com ara l'autocomposició preventiva, la negociació o la transacció.

El dret comparat apunta en aquesta direcció, com a França —amb les *maisons de droit*— o a Alemanya —amb els serveis socials jurídics primaris. El nou sistema s'ha d'establir sobre la base de l'ofertament integrat dels serveis de resolució alternativa de conflictes —orientació i assessorament, mediació, conciliació, arbitratge de consum, etc.—, que s'han d'estructurar

de manera coordinada i conjunta entre totes les administracions que els ofereixen, fonamentalment l'Administració local.

Aquests serveis, s'han de prestar amb la participació d'equips de treball pluridisciplinaris. En els municipis on sigui possible, el sistema ha d'integrar la justícia de pau i ha de permetre la derivació de casos des dels tribunals.

Amb independència que el sistema pugui ajudar a resoldre els problemes d'acumulació de reclamacions judicials davant la Justícia ordinària, la finalitat prioritària ha de ser la d'implantar un sistema que solucioni els conflictes entre les persones de la vila d'una manera diferent quan la seva naturalesa ho permeti.

La justícia de proximitat ha d'incloure com a última ràtio la funció decisòria, a càrrec d'un jutge, que pot ser de pau, en els limitats paràmetres d'un conflicte en què el component jurídic no és l'essencial.

1. Vetllar per l'apropament de la Justícia a la ciutadania des de l'escola i l'institut, com a mecanisme de prevenció dels conflictes, i com a mesura per incrementar la implicació de la societat civil en la millora del sistema judicial.
2. Implicar l'Administració local en la resolució dels conflictes sota uns criteris de qualitat, per reduir la judicialització.
3. Oferir assessorament i orientació jurídica a la ciutadania de manera coordinada i homogènia amb la resta d'administracions competents. Cal diferenciar els diversos sistemes socials d'assistència i d'assessorament jurídic, de forma que les consultes de mínims quedin excloses, inicialment, de l'accés jurisdiccional i s'instaurin mecanismes alternatius de solució.
4. Potenciar l'arbitratge de consum en les empreses públiques, com a sistema alternatiu per a la resolució de conflictes menors i de conflictes derivats de contractacions en massa.
5. Promoure que, en la contractació administrativa i en la gestió de serveis en règim de concessió per part d'empreses privades, s'inclouï l'arbitratge de consum en els plecs de condicions.
6. Promoure, des de l'Administració local, una política d'incentius de l'arbitratge de consum, mitjançant ajuts i signes de qualitat i de reconeixement de les empreses que s'hi sotmeten.
7. Tenir en compte l'adhesió a l'arbitratge de consum en l'atorgament de subvencions a les empreses i els establiments que ofereixin béns o serveis a les persones consumidores i usuàries.
8. És necessari recuperar la vella autonomia de la voluntat i l'autocomposició —que els conflictes civils es resolguin amb mitjans civils. Cal fer un estudi d'impacte de la tasca jurisdiccional que permeti avaluar l'eficàcia i la utilitat real dels litigis i evitar una mecànica de legislació sota influència mediàtica o de finalitat simbòlica i sense memòria econòmica que en prevegi l'impacte.
9. Apostar per una justícia de proximitat basada en l'oferiment integrat dels diferents serveis de solució de conflictes, inclosa la funció decisòria, estructurada de manera coordinada i conjunta amb la resta d'administracions.
10. Establir un mapa racional de prestació de serveis jurisdiccional, tenint en compte la necessitat de vertebrar la realitat territorial, demogràfica i de volum del tràfic jurídic a cada localitat; mantenint la presència d'òrgans de l'Administració general de Justícia a les viles i ciutats mitjanes i petites, adaptant el sistema dels jutjats de pau, agrupacions judicials i caps de partit judicial a la nova estructura administrativa del país, i destinant-hi els recursos humans i econòmics necessaris per al bon funcionament, en col·laboració amb la resta d'administracions.
11. Implementar el mapa d'infraestructures penitenciàries de la Generalitat 2014-2017; aprofundint en el seu vessant organitzatiu (prestació del servei, arrelament d'usuaris i professionals), i d'impacte financer i social, a les localitats on vagin ubicats els nous equipaments, amb especial incidència en els àmbits de Barcelona ciutat (tancament del centre penitenciari d'homes La Model, i construcció de nous centres de règim obert i preventius), Anoia (construcció del nou centre penitenciari de dones a Sant Llorenç d'Hortons) i Terres de Lleida (construcció del centre penitenciari Els Plans, a Tàrraga).

CIUTADANIA

Un dels trets diferencials d'Esquerra Republicana com a partit és el seu model de ciutadania. Tot i la diversitat inherent a qualsevol societat, els referents municipals d'Esquerra són persones crítiques, honestes, tolerants amb la diversitat, compromeses amb la societat que els envolta i exigents amb els drets però també amb els deures de tots i cadascú de nosaltres.

Esquerra sempre defensarà una societat i unes institucions transparents i radicalment democràtiques, sense cap tipus de discriminació, ni per la procedència ni per l'orientació sexual, pel país d'origen, per les creences, per les conviccions polítiques o ideològiques, per la instrucció, per la situació econòmica, per l'edat, per les qüestions de gènere, per la condició social, etc. Per tant, els ajuntaments on Esquerra estigui present, especialment si es tenen responsabilitats de govern, seran reconeguts arreu per aquests valors.

Els ajuntaments d'Esquerra Republicana promouran la igualtat d'oportunitats entre homes i dones, el reconeixement de les experiències, els coneixements i les aportacions de les dones als municipis, la paritat i la transversalitat de gènere, i es treballarà perquè les dones formin part dels òrgans de decisió. Les dones que pateixen qualsevol discriminació o que siguin víctimes de la violència masclista rebran tota l'atenció, suport i acompanyament perquè puguin refer la seva vida.

Els ajuntaments d'Esquerra lluitaran perquè tota la ciutadania, especialment el jovent, pugui viure amb plenitud la seva opció sexual, sense haver d'amagar-se ni justificar-se.

Els ajuntaments d'Esquerra afavoriran les polítiques de cooperació i desenvolupament amb tercers països, perquè la immigració deixi de ser una opció desesperada fruit de circumstàncies extremes (pobresa, conflictes bèl·lics, desastres naturals...).

Paral·lelament, els ajuntaments d'Esquerra han d'assegurar els mitjans per facilitar la integració i l'acompanyament de la població immigrada; que l'arribada d'aquesta població no comporti la pèrdua de drets o l'exclusió, respectant i seguint els models d'àmbit local o regional d'èxit contrastat.

Els ajuntaments d'Esquerra Republicana promouran la inclusió, l'apoderament i l'emancipació del jovent amb més accés i participació a les polítiques públiques.

Els ajuntaments d'Esquerra entendran la participació de la ciutadania com la de la gestió clau, perquè no entenem la democràcia com una votació cada 4 anys, nosaltres volem una democràcia participativa, en què tots els sectors de la societat estiguin representats, més enllà del consistori. Perquè un ajuntament transparent i obert a qualsevol proposta que vingui del teixit associatiu i cívic és la màxima garantia que la classe política i les institucions estan a prop de la gent.

Els ajuntaments d'Esquerra utilitzaran les TIC, com una eina per modernitzar l'Administració, orientada a les persones i l'eficàcia i l'eficiència. Als ajuntaments d'Esquerra, es treballarà perquè la ciutadania disposi de les eines necessàries per tenir accés a la informació i la cultura, independentment del lloc de residència, perquè no hi hagi ciutadans de primera i de segona.

Hem de demostrar al món l'orgull que tenim de batallar des dels governs locals pel model de ciutadania que tenim, pel model de ciutadania que volem. Cal explicar a tothom que, si som regidors o regidores del nostre ajuntament, no és per notorietat, interessos personals o voluntat de fer carrera. Si som regidors, és perquè volem servir els nostres municipis i els seus habitants durant una etapa de la nostra vida, perquè volem lluitar pels ideals de tanta gent que ens continua donant suport després de 80 anys d'història. Perquè no volem gestionar uns recursos minsos. Volem transformar una realitat dura, i avançar cap a una societat més justa, i és precisament des dels ajuntaments des d'on podem fer que els canvis arribin fins a l'últim racó de la nostra nació del País Catalans.

Gestió del temps

Amb la finalitat de garantir plenament els drets de ciutadania, en un sentit ampli, cal tenir en compte un seguit d'accions per millorar la gestió del temps, que són:

1. Promoure l'aprovació de plans locals sobre els usos del temps al municipi, seguint les recomanacions del grup "Ara és

l'hora, iniciativa per la reforma horària" i altres guies editades per la Generalitat de Catalunya.

2. Garantir que els treballadors l'ajuntament i de les empreses públiques municipals puguin disposar de prou flexibilitat horària laboral per contribuir a la conciliació de la vida personal i laboral.
3. Afavorir la incorporació de la perspectiva dels temps a tots els àmbits de les polítiques locals.

POLÍTiques PER A DONES

En l'actual context de crisi econòmica, i encara amb un finançament dels ens locals insuficient i no resolt convenientment, fem novament una crida a la necessitat d'aplicar i desenvolupar polítiques municipals de dones.

Efectivament, les polítiques municipals són les més properes a la ciutadania. Són les que detecten amb més rapidesa dèficits i a les quals se'ls demana les més immediates solucions, malgrat la migradesa financera —i molt sovint tècnica— i el poc marge competencial.

Així mateix, els esforços que han fet els municipis en polítiques de dones s'han hagut d'emparar en l'article 71 del Text refós de la Llei municipal de règim local de Catalunya, segons el qual "Per a la gestió dels seus interessos, el municipi també pot exercir activitats complementàries de les pròpies d'altres administracions públiques", amb relació, entre d'altres, a "la promoció de la dona".

Malgrat tot, hi ha hagut dos grans instruments de coresponsabilitat entre el món local i el Govern de la Generalitat de Catalunya: d'una banda, el Pla de polítiques de dones del Govern de la Generalitat de Catalunya 2008-2011, a partir del qual emanen els nombrosos plans municipals de dones que s'han fet arreu de Catalunya; de l'altra, la Llei dels drets de les dones a eradicar la violència masclista, que té en els serveis d'informació i atenció a les dones la principal eina d'implantació territorial.

A més, són moltes i diverses les experiències que els governs municipals han dut a terme per aconseguir la igualtat efectiva entre dones i homes. En la cultura, en l'educació, en la via pública, en les polítiques dels temps, en l'urbanisme, en la hisenda municipal... En tots els àmbits podem trobar experiències que cal vindicar, avaluar i enfortir.

Per tant, volem posar l'accent en la necessitat de continuar impulsant les polítiques municipals de dones en els municipis en els quals tinguem responsabilitat de govern. Malgrat les dificultats econòmiques i de recursos, els municipis han de continuar sent els principals forjadors dels drets inherents a la ciutadania, i les polítiques de dones en són una de les principals contribucions.

1. Promoure l'aprovació de plans de polítiques municipals de dones o, si escau, aprovar l'adhesió al pla de polítiques de dones de l'àmbit comarcal, i vetllar perquè s'implementin.
2. Incorporar la perspectiva de gènere en el disseny i implementació de les polítiques municipals: urbanisme, mobilitat, accessibilitat, seguretat, participació, serveis socials, atenció a la diversitat, coeducació, gestió d'equipaments culturals...entre d'altres.
3. Reconèixer i visibilitzar les experiències i la contribució de les dones als municipis mitjançant el nomenclàtor, l'atorgament de premis o qualsevol altre reconeixement públic.
4. Promoure la participació de les dones en tots els espais de participació municipals.
5. Promoure la participació de les dones mitjançant el consell municipal de les dones o altres grups de treball.
6. Promoure l'ús d'un llenguatge no sexista, tenint cura del llenguatge que s'utilitza en les comunicacions internes i externes de l'ajuntament, evitant l'ús sexista del llenguatge, fomentant accions formatives per a la població i els treballadors municipals per no caure en un llenguatge sexista
7. Lluitar per l'eradicació de la violència masclista: en la prevenció i l'atenció a les dones i els seus infants —en col·laboració amb el SIAD de referència del territori i d'acord amb el desplegament territorial de la Llei 5/2008, del Dret de les

dones a eradicar la violència masclista.

8. Promoure la formació en perspectiva de gènere al teixit associatiu municipal.
9. Prioritzar l'atorgament de subvencions a les associacions del municipi que incloguin criteris de paritat en les seves juntes.
10. Fomentar l'esport de base femení.
11. Promoure la creació d'espais de trobada de les dones del municipi per desenvolupar activitats dirigides i d'intercanvi d'experiències.
12. Comemorar les dates assenyalades per a les dones: 8 de març, Dia Internacional de les Dones; 25 de novembre, Dia Internacional per a l'Eliminació de la Violència vers les Dones, i d'altres que els municipis considerin adequades.

POLÍTIQUES PER A PERSONES LGTB

Al llarg dels darrers 10 anys, al nostre país, s'han produït canvis transcendents en la normalització de la diversitat afectiva i sexual. El canvi social que hem viscut i que ha significat un notable avenç en el reconeixement dels drets de ciutadania de les persones LGBT —lesbianes, gais, bisexuals i transsexuals—, no es pot explicar sense un teixit associatiu que ha lluitat intensament, sovint en temps difícils, per aconseguir-lo, però tampoc sense un seguit de polítiques de les quals ERC n'ha estat la principal impulsora.

Esquerra va liderar des del Govern de la Generalitat un seguit de polítiques innovadores en l'àmbit LGTB, com ara el Programa per al col·lectiu LGTB, el Pla Interdepartamental per a la No-Discriminació de les Persones LGBT o fent que el Govern de Catalunya fos el primer del món a formar part de l'ILGA. També, des de diversos municipis, hem impulsat iniciatives adreçades a aquest col·lectiu, com per exemple a Barcelona, on vam crear el primer Consell Municipal LGTB de l'Estat —depenent de la Regidoria de Drets Civils— i vam institucionalitzar la celebració del 28 de Juny.

Necessitem una Catalunya compromesa en la defensa dels drets fonamentals i les llibertats públiques dels ciutadans i ciutadanes, **per** prevenir qualsevol discriminació. En el marc català, cal assegurar els drets fonamentals de les persones LGTB i normalitzar els diversos models de família per assolir la igualtat real. D'altra banda, cal resoldre el greuge que les persones transsexuals tenen plantejat, assegurant-los el dret a viure plenament la seva identitat de gènere. En aquest sentit, la nova Llei contra la LGTBfòbia, aprovada recentment al Parlament de Catalunya, és una eina que ens ha de permetre lluitar contra la discriminació que encara perviu a la societat vers les persones LGTB.

Des d'Esquerra, sempre hem defensat uns valors i uns drets fonamentals. Per a Esquerra, allò que uneix els ciutadans i les ciutadanes és el compromís amb els valors democràtics, el respecte pels drets humans i la voluntat d'avançar cap a un destí comú d'homes i dones lliures i iguals. En aquest sentit, ens centrarem a impulsar mesures per aconseguir la igualtat de fet en la nostra vida quotidiana, mitjançant la plena normalització i l'assumpció de la realitat LGTB per la societat.

Totes les persones tenen dret a desenvolupar la seva vida, pública i privada, sense marginacions ni discriminacions. Per això, des de les administracions, cal garantir aquest dret i promocionar el respecte a la igualtat de tracte, així com oferir els serveis que cada persona necessiti d'acord amb les seves condicions individuals i col·lectives.

A banda de valorar i celebrar les fites aconseguides durant els últims anys, és ben cert que encara cal aconseguir desenvolupar polítiques actives i pròximes per assolir la plena igualtat de les persones LGTB respecte a la resta de la ciutadania.

La discriminació que pateix el col·lectiu LGTB és desigual a Catalunya, així com el sentiment de no-integració. El país ha de superar la barrera del territori i estendre, més enllà de la capital, la normalització de les opcions afectives i sexuals i la lluita contra la discriminació. Ens trobem majoritàriament amb dues realitats que cal afrontar: d'una banda, els joves que marxen dels seus municipis d'origen a la recerca de la llibertat i l'anonimat que els ofereix la gran ciutat, una realitat que fa dècades que ocorre, i d'altra banda, els nous models de família, que cada cop són més nombrosos i més visibles i cal vetllar perquè no pateixin cap tipus de discriminació.

1. Crear, en la mesura de les possibilitats, una àrea o regidoria de Drets Civils que englobi les accions contra la discriminació adreçades a dones, joves, immigrants, gent gran, col·lectius desfavorits i, també, la comunitat LGTB.

2. Promoure la creació de plans municipals per al col·lectiu LGTB, que englobin el conjunt de polítiques i mesures adreçades a les persones LGTB (sobretot en municipis mitjans i grans).
3. Promoure la creació de consells municipals de participació adreçats al col·lectiu LGTB del municipi (sobretot en municipis mitjans i grans).
4. Fer actuacions que promoguin l'eradicació d'accions homòfobes o transfòbiques al municipis.
5. Vetllar perquè no es produeixin actuacions discriminatòries als centres escolars ni a les empreses.
6. Vetllar perquè els formularis i els registres municipals tinguin en compte la diversitat de models de família.
7. Incloure en els plans de joventut mesures adreçades a adolescents i joves LGTB, amb l'objectiu de lluitar contra situacions familiars conflictives, l'assetjament social/escolar i altres formes de violència per raó d'orientació sexual o identitat de gènere.
8. Proporcionar als centres escolars material sobre diversitat afectiva i sexual, tot assegurant la presència normal de l'homosexualitat en les accions de formació i d'informació sobre salut sexual, en especial l'adreçada a joves i adolescents.
9. Incorporar a les xarxes de participació local les entitats o grups centrats en el col·lectiu LGTB, assegurant-los el suport municipal i reconeixent-los un paper d'interlocutors.
10. Vetllar perquè totes les biblioteques públiques incorporin fons documental i material LGTB.
11. Promoure xerrades amb les AMPA i les persones educadores respecte de la diversitat sexual i afectiva i de models de família.
12. Garantir que almenys en un punt del municipi es distribueixin profilàctics les 24 hores del dia, així com la disposició gratuïta de profilàctics i material informatiu actualitzat als punts d'informació juvenil.
13. Promoure accions adreçades a fomentar el respecte cap al col·lectiu LGTB.
14. Commemorar les dates assenyalades per al col·lectiu LGTB: el 28 de juny —dia mundial de l'Alliberament Gai i Lesbià—, el 17 de maig —dia mundial contra l'homofòbia—, i l'1 de desembre —dia mundial de lluita contra la SIDA.
15. Fer visible a l'ajuntament, de forma simbòlica, la bandera de l'arc de Sant Martí el dia 28 de juny de cada any.
16. Vetllar específicament per l'atenció i la no discriminació de les persones amb VIH/SIDA i altres malalties de transmissió sexual.
17. Fer accions formatives adreçades al personal municipal encarades a fer que coneguin la realitat LGTB i els nous models de família.
18. Actuar des de l'Administració municipal enfront d'afirmacions, declaracions o actituds homòfobes provinents de les diverses comunitats religioses, d'entitats o personalitats del municipi.
19. Promoure la presència de continguts LGTB als mitjans de comunicació municipals.
20. Garantir que, als programes educatius, socials i culturals, es faci atenció a l'homosexualitat, tenint en compte la realitat social i promovent el respecte a la diversitat com a mesura per evitar l'assetjament —*bullying*— homòfob.
21. Afavorir polítiques comercials i turístiques adreçades a les persones LGTB en els pobles i ciutats on hi hagi activitat econòmica d'aquestes característiques. Així mateix, des de l'Administració local, assegurar la neutralitat i la no-discriminació dels establiments turístics.

POLÍTiques MIGRATòRIES

Ens trobem amb una nova realitat de moviments migratoris, que requereix nous contextos d'acció en àmbits com el jurídic i de les polítiques públiques de ciutadania, però també en l'àmbit social i de les percepcions.

Tot i la crisi financera, globalment, els moviments de la població continuen augmentant, encara que més lentament. Europa i Àsia són els continents on viuen més immigrants. Tot i que les migracions fomenten el desenvolupament econòmic, molts migrats no assolixen un nivell de benestar satisfactori. La immigració ha de deixar de concebre's en termes de desenvolupament econòmic i posar èmfasi en la seva condició de persona, subjecte de drets i que pot aportar valors socials i culturals.

Els nostres valors republicans ens donen suport a l'hora de posicionar-nos per afrontar tots els nous i els vells reptes que comporta el fet migratori. I l'àmbit des d'on s'ha d'incidir més és el local.

Cal que parlem de la ciutat real, la del conjunt de la ciutadania, que inclou, lògicament, diverses visions i opinions sobre el fenomen de la immigració. Tenim la responsabilitat de fomentar un discurs públic que promogui una mentalitat oberta a la diferència, a l'acceptació dels canvis socials i a la celebració de la diversitat.

En aquests moments, el conjunt de Catalunya té un 16 % de població immigrada, encara que no homogènia a tot el territori, percentatge que no inclou les persones catalanes d'origen estranger nacionalitzades per l'Estat espanyol. El saldo negatiu és conseqüència que hi ha més emigració (de catalans i d'estrangers) que immigració (també de catalans i estrangers).

Tal com explica Andreu Domingo (demògraf de la UAB), la tipologia de moviments de població migrada s'amplia i requereix mirar la realitat des d'una perspectiva multidimensional: a Catalunya, hi viuen persones que retornen al país d'origen; migrants que fan una reemigració, és a dir, que van a altres països un o més membres de la família amb la intenció de tornar-hi; hi ha arrossegaments, és a dir, els fills dels migrants que van néixer aquí o cònjuges catalans que acompanyen el retorn; catalans que marxen a la recerca d'oportunitats d'estudi o laborals. I, d'altra banda, tenim totes les persones nacionalitzades i instal·lades en els nostres pobles i ciutats, on la majoria de la població encara els percep com a "immigrants".

La pregunta relacionada amb la immigració i ciutadania que ens hem de fer des de cada municipi i en funció de les característiques del territori i de la seva població és "Quins reptes pensem que cal prioritzar, d'ara endavant?".

El marc de referència català és la Llei d'acollida i el Pla de ciutadania i de les migracions: horitzó 2016 de la Generalitat, que ja preveu les noves competències assolides (els informes d'estrangeria), l'emigració de catalans de tots els orígens i el procés de sobirania nacional. No oblidem que la immigració ja forma part de la nostra estructura social i que, com a republicans que som, defensem la plena ciutadania.

D'altra banda, les polítiques municipals d'acollida i d'acompanyament han de tenir una atenció especial vers la protecció de les persones dins el marc jurídic actual, cosa que suposa restriccions imposades per determinades lleis (accés a la sanitat), la irregularitat sobrevinguda motivada per la precarietat laboral i el Projecte de reforma de l'Administració local del Govern espanyol.

Altres aspectes que cal redefinir en l'àmbit municipal són la política d'acollida cap a la política d'integració, de la governança protectora a la governança inversora, l'optimització de la gestió dels informes d'estrangeria com a oportunitat d'inclusió en el circuit d'acollida i la reflexió de les ordenances municipals quan incideixin més en l'estrangeria que en la integració.

Propostes per a la governança municipal:

1. Avançar decididament sobre la construcció i el consens amb relació a l'espai comú en el qual s'organitza la convivència. Cal anar fent una progressiva delimitació del que és part de l'esfera pública i el que és part de l'esfera privada. Fomentar la participació de catalans d'origen estranger a tots els òrgans locals de participació ciutadana.
2. Creació d'una taula interdepartamental, per dissenyar i executar els plans de gestió de la diversitat i la cohesió social.
3. Concertar amb el Tercer Sector els instruments necessaris per a l'acompanyament de les persones nouvingudes responnent a les seves necessitats bàsiques amb recursos normalitzats i específics.

4. Promoure l'ús del català a l'espai públic i el respecte a la diversitat lingüística.
5. Recomanem la incorporació de catalans d'origen estranger en tots els àmbits de la gestió municipal, si compleixen els criteris de selecció establerts.
6. Aprofitar la gestió dels informes d'estrangeria de competència municipal per detectar i resoldre situacions familiars o personals derivades del procés migratori.
7. Dissenyar el programa d'acompanyament al reagrupament familiar, de manera que es produeixi en condicions òptimes i permeti el suport familiar durant els primers mesos de l'arribada.
8. Afavorir la interacció entre grups i associacions d'immigrants amb entitats socials i culturals del municipi.
9. Desenvolupar recursos que promoguin un entorn favorable per a una bona convivència als espais d'ús comú, més enllà de la coexistència entre persones autòctones i nouvingudes.
10. Treballar per millorar el capital social de totes les persones de la ciutat, a partir del reforç i el foment de noves xarxes socials entre persones de diferents orígens.
11. Dissenyar i recuperar els plans de barri i els plans comunitaris locals amb la finalitat d'afavorir la distribució heterogènia de la població per cohesionar la societat.
12. Distribuir de forma equilibrada l'alumnat nouvingut a tots els centres públics i concertats del municipi, amb un itinerari d'acolliment acurat per als infants i les seves famílies, amb l'objectiu de garantir l'èxit escolar en igualtat de condicions.
13. Des de la més estricta laïcitat institucional, promocionar espais de diàleg entre les diverses creences i conviccions, i de foment de la pau, per combatre falsos estereotips i evitar desconfiances.
14. Normalitzar en el calendari municipal esdeveniments festius de celebracions dels grups de persones d'altres orígens culturals prou significatius a la ciutat.
15. Potenciar plans destinats a reformular estereotips i prejudicis envers els catalans d'origen estranger mitjançant la xarxa antirumors.
16. Evitar la utilització de les particularitats i símbols culturals i religiosos amb finalitats partidistes i de desgast electoral, ja que només aconsegueix generar una percepció esbiaixada de la realitat a la població en general, posant en perill la cohesió social.
17. Quan escaigui, treballar des de l'àmbit municipal pel tancament dels centres d'internament d'estrangers.

COOPERACIÓ I SOLIDARITAT

Durant els darrers anys, el model de desenvolupament predominant ha entrat en una profunda crisi mundial, i les conseqüències econòmiques, sanitàries, alimentàries i ambientals han afectat greument milions de persones. Una situació que ha empitjorat en la mesura que la crisi financera també ha afectat els compromisos dels països del nord, donants tradicionals d'ajuda oficial al desenvolupament, provocant una forta retallada en el finançament del desenvolupament per als països més empobrits.

A Catalunya, l'extrema dreta ha popularitzat el discurs de "primer els de casa", que segmenta el principi de solidaritat en funció de si s'aplica localment o internacionalment, als nascuts dins o fora del país, i als que professen unes creences més o menys allunyades de les de la majoria. Aquests discursos reivindiquen tancar l'aixeta, com si la cooperació fos un privilegi que "ara no toca", obliden que la solidaritat no és donar el que ens sobra sinó compartir el que tenim, i que la cooperació és un acte de responsabilitat i coherència més que de generositat i prestigi.

D'altra banda, l'aprovació de la Llei de racionalització i sostenibilitat de l'Administració local aprovada pel govern del PP ha determinat la cooperació com una competència impròpia dels ens locals, limitant o eliminant les partides en aquest àmbit.

Aquesta situació ha posat en risc el model català de cooperació municipalista, un model que va néixer fa 35 anys i que avui està en crisi, com també ho està el principal referent de la cooperació internacional municipalista a casa nostra, el Fons Català de Cooperació al Desenvolupament, que els darrers 4 anys ha disminuït el pressupost en un 30 % i que, fruit de repetides crisis institucionals, no ha sabut donar respostes.

I, en aquesta crisi, hi tenen molt a veure la manca de resultats tangibles, l'aparició d'algunes males pràctiques i la poca connexió del teixit solidari català amb una ciutadania que no percep les polítiques de cooperació com una prioritat per als municipis en temps de crisi, ja sigui perquè no s'ha rendit comptes davant la ciutadania o perquè la tasca de sensibilització feta fins ara no ha estat prou eficaç.

Avui, defensar el compromís solidari amb el desenvolupament humà significa no només no fer marxa enrere en el finançament, sinó desplegar una política pública alineada amb un model de cooperació transformador que, al sud, acompanyi processos locals per eradicar la pobresa, lluitar contra les desigualtats i prevenir les catàstrofes humanitàries i, al nord, ajudi a construir una ciutadania crítica solidària i responsable mitjançant l'educació per al desenvolupament.

PROPOSTES:

1. Establir criteris ètics, socials i mediambientals en les compres de béns i serveis municipals i adherir l'ajuntament a la Xarxa de Compra Pública Ètica.
2. Dedicar el 0,7 % dels tributs municipals a polítiques de cooperació per al desenvolupament i la solidaritat internacional. Elaborar un pla estratègic municipal de cooperació i solidaritat amb la participació dels actors locals, en què es fixin els objectius, les prioritats, les modalitats i l'escenari econòmic del mandat.
3. Impulsar el codesenvolupament per vincular positivament la migració amb el desenvolupament dels països d'origen de la població nouvinguda, tot vinculant el teixit associatiu local amb els col·lectius de nous catalans i prioritzant l'actuació de cooperació amb els seus països d'origen.
4. Activar mecanismes d'avaluació i seguiment de les actuacions dutes a terme en matèria de cooperació al desenvolupament i solidaritat internacional, per aprendre i destacar les bones pràctiques que permetin millorar la qualitat de la nostra actuació en aquest àmbit i augmentar el grau de sensibilització.
5. Desplegar campanyes de sensibilització, millorar els mecanismes de transparència i activar canals per a la rendició de comptes com el millor mecanisme per enfortir una ciutadania crítica compromesa amb el desenvolupament, la cultura de la pau i els drets humans i compromesa amb les polítiques de solidaritat, tant en l'àmbit nacional com en l'internacional.
6. Comprometre's amb un canvi de model de cooperació al desenvolupament municipalista que cerqui el valor afegit en l'enfortiment de la governança democràtica, la construcció de pau i l'equitat entre dones i homes, prioritzant el treball amb les entitats solidàries del municipi i els projectes d'educació per al desenvolupament, i desplegant cooperació directa amb els ens locals del sud.
7. Refundar el Fons Català de Cooperació al Desenvolupament per convertir-lo en una eina útil per als reptes del sector, i recuperar el suport ciutadà a les polítiques de cooperació i solidaritat internacional del municipalisme català.

GENT GRAN

En els darrers anys, els canvis demogràfics i l'evolució social han generat un important augment de l'esperança de vida a casa nostra, la qual cosa ha provocat un increment, que anirà en augment, del pes social de la gent gran. Les administracions tenen com un dels principals objectius promoure la qualitat de vida i el benestar a tots els nivells en aquest procés d'envelliment. Des dels ajuntaments, doncs, cal promoció un conjunt d'accions que han de portar a visibilitzar la gent

gran, a fer-los participants per exercir els seus drets i deures, sense oblidar de promoure la interrelació entre persones de diferents generacions.

1. **Afavorir la participació de la gent gran** en la formulació de les polítiques que els afectin directament.
2. **Impulsar polítiques que afavoreixin la relació intergeneracional** entre la gent gran i la gent jove. Compartir temps i experiències.
3. **Plans de dinamització sociocultural** per a la gent gran.
4. **Estimular, integrar i promocionar la gent gran perquè es vinculi amb el seu entorn veïnal** i sociocultural.
5. **Afavorir el voluntariat actiu** en casals, centres cívics i associacions.
6. **Sensibilitzar la ciutadania pel respecte i l'atenció a la gent gran.** Fomentar les activitats intergeneracionals de tot tipus.
7. **Impulsar polítiques per a un envelliment actiu,** d'autonomia de les persones i de suport a la gent gran que viu sola.
8. **Incrementar les actuacions esportives i d'exercici físic** i totes les que van encaminades a millorar la qualitat de vida i la salut.
9. **Impulsar la participació en el foment, recerca, estudi i difusió de la memòria històrica** i col·lectiva.
10. **Promoure les aules d'extensió universitària per a la gent gran,** perquè siguin espais per promoure l'aprenentatge i l'intercanvi de coneixements i d'experiències.
11. **Afavorir l'aprenentatge de les noves tecnologies de la informació i la comunicació (TIC)** perquè la gent gran es desenvolupi personalment i aprofiti totes les possibilitats potencials de relacionar-se amb altres persones i conegui tots els recursos disponibles a la xarxa.
12. **Promocionar les vacances, els intercanvis i el turisme per a gent gran** que realment siguin culturals, formatius i convivencials.
13. **Facilitar la mobilitat i promoure l'accés a activitats i serveis amb descomptes** per contribuir amb les persones grans amb menys recursos.
14. **Impulsar la participació de les entitats de gent gran en els afers col·lectius** del poble o la ciutat.
15. **Potenciar l'atenció domiciliària,** com aquell aspecte que pot donar més qualitat de vida, sempre que les condicions de la persona gran ho permetin.
16. **Facilitar els àpats en centres de dia i residències** a les persones gran que ho sol·licitin amb el corresponent informe dels Serveis Socials.
17. Adequar els espais domèstics de les persones grans a les seves necessitats per evitar riscos innecessaris (arranjament d'habitatges).

PARTICIPACIÓ CIUTADANA I MOVIMENTS SOCIALS

Participació ciutadana

A l'apartat de municipis republicans ja ens hem referit extensament a la necessitat i aposta que els ajuntaments governats per ERC faran per implicar la ciutadania en l'establiment de les prioritats i en la presa de decisions.

Parlar de participació en una democràcia podria semblar una quimera, si no fos perquè les mateixes democràcies representatives tenen també les seves limitacions i, sobretot, necessiten ser permanentment validades per les persones a qui pretenen representar i servir. En un context de manca de credibilitat de l'acció política en general i de la cultura de l'efímer, és imprescindible que des de l'àmbit municipal es potencïin i es revitalitzin tots els espais i fórmules participatives que promocionin, facilitin i coresponsabilitzin el conjunt de la ciutadania en els afers públics de la seva comunitat convivencial.

L'ideari republicà d'Esquerra ofereix al conjunt de la societat catalana un magnífic patrimoni conceptual i instrumental perquè la pròpia societat vagi guanyant espais de sobirania en l'exercici diari de la democràcia. No es poden construir ciutats ni pobles a partir de dinàmiques dels uns contra els altres o dels uns al marge dels altres. La ciutadania es construeix amb els uns i els altres en benefici de l'interès comú. Tot allò que no vagi en aquesta direcció afebleix la democràcia i, per tant, en el nostre país, la consciència nacional i social.

Ara bé, a l'hora de propiciar processos i espais participatius, és essencial que tinguin uns nivells de credibilitat imprescindibles. Aquests vénen donats per la percepció que en tinguin els agents participatius. Cal conjugar representativitat formal i legal, que ve donada pels processos electorals de sufragi universal i per les formes de representació "no electorals" però que compten amb tota la formalitat institucional que correspongui i, alhora, són plenament assumides per consens de la part de la ciutadania que en forma part. En aquest sentit, Esquerra promourà en els diversos municipis del país la creació de dinàmiques i instruments de representació efectiva i activa de la ciutadania, mitjançant la creació de consells sectorials, territorials i veïnals de participació que tindran en el consell de ciutat, de vila, o de poble la seva màxima representació. La funció pedagògica, assessora i d'anàlisi de les polítiques públiques municipals estarà garantida pels equips de govern de cada ajuntament.

1. Acostar la ciutadania la política i la gestió municipals sobre la base d'audiències públiques periòdiques en què els regidors donin compte de les seves actuacions.
2. Programa de regidors de proximitat o de barri per a poblacions superiors a 15.000 habitants o nuclis de població amb una àrea de més de 7 km².
3. Aprofundir en la correspondència i la coresponsabilitat entre institució pública i ciutadania, perquè és bàsica en una societat justa i que pretén ser equitativa.
4. Crear el consell de ciutat, vila o poble com a òrgan representatiu —no electe— per definició de la societat organitzada. Ha d'actuar com a consell assessor de la corporació municipal. És el consell de consells, i està integrat pels consells sectorials, més els organismes representatius de la ciutat i ciutadans i ciutadanes a títol personal, consensuats pels electes locals.
5. Fer els pressupostos participatius, tant en la fase d'elaboració com en l'avaluació posterior.
6. Donar al teixit associatiu del municipi un autèntic estatus institucional i protocol·lari, sobretot amb les associacions de veïns i veïnes i comercials.
7. Establir reconeixements públics de ciutadanes i ciutadans i entitats "exemplars" pel que fa a les seves conductes cíviques en benefici de la col·lectivitat. La votació haurà de ser popular.
8. Promocionar decididament el voluntariat cívic a partir de la institució pública.
9. Potenciar les manifestacions públiques del teixit associatiu —mostres d'entitats, dia del..., etc.

10. Crear unitats, serveis, oficines de ciutadania i desenvolupament comunitari, com a ens dinamitzadors del teixit associatiu.
11. Potenciar les polítiques de comunicació com a eina de relació entre la ciutadania i l'ajuntament. Mitjançant l'oficina d'atenció a la ciutadania, l'ajuntament garantirà l'accés de la ciutadania i de les entitats a la informació relativa a l'activitat municipal.
12. Entendre la participació com una oportunitat òptima per enfortir els lligams i la integració col·lectives.
13. Evolucionar l'actual model de subvencions a les entitats locals a un model en què els contractes programa o els convenis de col·laboració siguin l'eix de la relació, allà on sigui possible.
14. Elaborar plans d'usos i serveis per als centres escolars del municipi, en resposta a la necessitat d'obrir-los al seu entorn i ser un element central de la participació de la ciutadania.
15. Fomentar la participació de la ciutadania a les entitats i les associacions locals de caràcter social, cultural, esportiu i solidari, entenent-les com a centres de desenvolupament personal, i fent especial atenció a l'associacionisme de dones, així com a la participació de les dones en el teixit associatiu local.

Moviments socials

Una de les característiques dels moviments socials és el coneixement i el treball de proximitat que duen a terme aquests moviments, la detecció de problemàtiques i dels dèficits del nostre municipi, així com la seva capacitat d'organització i mobilització social. Detectar i treballar amb aquests moviments permetrà als ajuntaments desenvolupar respostes més eficients a les necessitats socioculturals que es generen.

1. Fomentar, promoure i garantir la participació del teixit associatiu, de la societat civil organitzada i de les entitats locals del municipi.
2. Garantir l'accés a les noves tecnologies per a totes les entitats que no disposin de prou recursos econòmics, materials i humans. Utilitzar el domini .cat en totes les noves webs i portals en què l'ajuntament contribueixi o promogui.
3. Establir un canal de comunicació i coordinació entre l'ajuntament i el municipi en tots els temes en què la societat s'organitzi mitjançant associacions o moviments de caràcter cívic i local.
4. Enfortir la xarxa associativa i garantir-ne la interlocució, la comunicació i la participació en els temes rellevants que afectin el municipi, sent especialment sensibles a les reivindicacions que es plantegin si són d'interès general i beneficien el conjunt de la població. Garantir la presència associativa a tots els consells de participació —òrgans sectorials, consells municipals, consells de barri, etc.
5. Facilitar, en general, la interlocució i la informació complementària de les demandes expressades per abordar amb rigor les solucions necessàries.

BONES PRÀCTIQUES DE MUNICIPIS COHESIONADORS

1. AULA DE FORMACIÓ MUNICIPAL. Ajuntament de Sant Martí de Tous

2. MUNICIPALITZACIÓ DE BEQUES ESCOLARS. Ajuntament de Caldes de Montbui

3. REBOST SOLIDARI D'ALIMENTS. Ajuntament de Caldes de Montbui

4. NOU ESPAI DE DIÀLEG EN LA COOPERACIÓ MUNICIPAL. Ajuntament de Caldes de Montbui

5. DISSENY I CONSTRUCCIÓ DELS GEGANTS. Ajuntament de Vallromanes

1. AULA DE FORMACIÓ MUNICIPAL. Ajuntament de Sant Martí de Tous

DIAGNOSI

Al municipi s'organitzaven, de manera més o menys periòdica, diferents cursos o activitats esportives organitzades o coordinades per l'Ajuntament, però es comunicaven o publicaven de manera individual. En aquest sentit, es va analitzar la necessitat d'agrupar aquesta oferta sota una marca única, amb una difusió clara per semestres.

PROPOSTA

Amb aquesta idea va néixer l'Aula de Formació Municipal. El concepte bàsic es que l'Ajuntament ,un cop per semestre (dos vegades l'any, setembre i febrer), publica una sèrie d'activitats formatives o esportives, que en duran a terme en funció de l'alumnat que s'apunti a l'activitat, perquè la base de tota l'oferta és que l'Ajuntament cedeix l'espai i coordina l'alumnat amb el professorat, sense assumir-ne cap cost. El fet que l'Ajuntament posi a disposició dels cursos les aules en si, sense repercutir cap cost de professorat, fa que puguem taxar els costos amb tots els docents. En el supòsit que no es reuneixin els alumnes mínims que facin el cost raonable, el curs no es duu a terme, però es tornarà a oferir en el següent semestre.

Cal destacar que l'Aula de Formació Municipal no pretén en cap cas substituir l'oferta d'activitats extraescolars organitzades per l'AMPA del CEIP, l'oferta va dirigida a tot el col·lectiu de veïns que no es troben en edat escolar.

Dins d'aquest concepte que ha anat creixent, s'hi han afegit les següents línies de treball:

Becaris d'estiu: programa de contractació durant el període d'estiu d'estudiants universitaris del poble per dur a terme feines diverses en funció dels estudis cursats. Feines generals d'administració o recepció o treballs més específics en funció de la formació dels nois o noies.

Projectes finals de carrera: l'Ajuntament assumeix les tasques de tutoria i les despeses complementàries de projectes finals de carrera, i es poden utilitzar els mateixos projectes com a avantprojectes per sol·licitar subvencions o estudis preliminars. Per exemple, un estudiant d'Enginyeria Tècnica d'Obres Públiques va redactar l'avantprojecte de la nova zona esportiva, sota la tutoria de l'arquitecte municipal i assumint les despeses de topografia i geotècnia.

RESULTAT

Imatge d'oferta conjunta i creació de marca, alta participació, oferta variada i contínua. Des de l'any d'inici de l'activitat, 80 alumnes de mitjana semestral en un municipi de 1.200 habitants, assisteixen a cursos tan diversos com d'alemany, d'angles de diversos nivells, català, informàtica, fotografia, pintura, gimnàstica, ioga, teràpies naturals...

CONTACTE PER A MÉS INFORMACIÓ

Dolors Moreno i Rodríguez, regidora d'Ensenyament, Benestar Social i Sanitat de Sant Martí de Tous

David Alquézar i Claramunt, alcalde de Sant Martí de Tous

2. MUNICIPALITZACIÓ DE BEQUES ESCOLARS. Ajuntament de Caldes de Montbui

DIAGNOSI

La Generalitat deixa d'atorgar diversos tipus de beques, com ara les d'escolarització i menjador a les escoles bressol, material escolar i llibres, taller d'art i escoles de música, colònies i crèdits de síntesi.

Com que tot l'alumnat ha de tenir les mateixes oportunitats, des de l'Ajuntament de Caldes de Montbui es va fer una aposta per mantenir aquestes beques i garantir que tots els infants i joves tinguin accés a la mateixa formació.

Això comporta fer canvis al pressupost municipal, dotant les partides d'ajudes a l'escolarització i a l'atenció social amb més diners, així com la coordinació amb els diferents actors implicats.

PROPOSTA

Es crea una taula de coordinació entre les regidories d'Educació i Acció Social, fent reunions periòdiques entre els professionals dels Serveis Socials Municipals i els centres educatius. També es va unificar la tramitació de totes les beques en una sola sol·licitud, un fet que eliminava molta burocràcia per als usuaris.

Hem triat aquesta proposta perquè això garanteix que tot l'alumnat tingui les mateixes oportunitats d'educació i formació.

RESULTAT

La tramitació conjunta de beques ha estat molt ben valorada per les famílies i els professionals dels Serveis Socials municipals. Pel que fa a l'alumnat, les beques garanteixen que disposi d'un material escolar que és força car.

Quant a les beques d'escola bressol, en un moment en què les inscripcions anaven molt a la baixa, garanteixen que es mantinguin obertes les dues escoles bressol municipals, de manera que totes les famílies que volen fer ús del servei en poden fer. En el cas de les famílies que no podien complementar el copagament de l'escolarització de 0-3 anys, els serveis socials l'han garantit fent front a l'import que pagaven.

CONTACTE PER A MÉS INFORMACIÓ

Roser Guiteras, regidora d'Educació de l'Ajuntament de Caldes de Montbui

Isidre Pineda, regidor d'Acció Social de l'Ajuntament de Caldes de Montbui

3. REBOST SOLIDARI D'ALIMENTS. Ajuntament de Caldes de Montbui

DIAGNOSI

Diversos actors del municipi repartien pel seu compte aliments a les persones necessitades: Càritas, Creu Roja i Esglésies Evangèliques. L'Ajuntament hi participava, però només en el repartiment amb Creu Roja fent les valoracions socials. Hi havia usuaris duplicats que recollien aliments a diverses entitats. En el cas d'algunes entitats, es donaven els aliments a totes les persones que ho demanaven, sense prèvia valoració d'un tècnic especialitzat en treball social.

El repte a resoldre era unificar la llista d'usuaris de les entitats i que l'Ajuntament fes les valoracions socials i la derivació cap a les entitats. Finalment, el més ideal era unificar el punt de repartiment en un únic espai compartit per les entitats.

PROPOSTA

En primer lloc, era necessari fer entendre a les entitats que els especialistes per fer les valoracions socials als usuaris eren els Serveis Socials de l'Ajuntament. Havien d'entendre que això no era una pèrdua de la capacitat de decisió de l'entitat, sinó una ajuda per poder donar els aliments a les famílies que realment ho necessitaven.

L'Església Evangèlica no va voler participar del projecte, perquè ells entenen que el repartiment d'aliments és un gest de caritat religiosa que no es pot denegar a qui ho demana.

El següent pas era unificar la llista d'usuaris. En un primer moment, de la llista única es derivava l'usuari a la seu de Càritas o a la de Creu Roja, perquè així s'evitaven duplicitats. Aquest pas va ser molt important.

El següent pas era que els voluntaris de cada entitat coneguessin què feia l'altra entitat. Vam fer trobades conjuntes entre els voluntaris de Càritas i Creu Roja als seus locals i de forma distesa. Hi havia una desconfiança inicial a cada entitat, ja que cadascú pensava que ells treballaven més i millor. Amb aquestes trobades, els voluntaris es van anar coneixent i perdent la por.

Juntament amb Càritas i Creu Roja, vam anar a visitar altres espais conjunts de magatzems solidaris d'aliments, concretament a Vic, Salt i Terrassa. En aquest punt, es va afegir l'entitat local del Rotary Club, molt enfocada en la logística del projecte. També ha fet algunes aportacions materials, com ara prestatgeries, pecés o el mateix rètol.

El pas definitiu va ser buscar un local conjunt per a Càritas i Creu Roja que fos el centre de repartiment d'aliments. L'Ajuntament n'assumia el lloguer. Es va establir una cistella tipus i es van coordinar les entregues d'aliments.

Es va intentar preservar la marca de cada entitat i es van comprar uns plafons perquè cadascuna tingués el seu espai per penjar notícies i anuncis dins del local i fes els repartiments en hores diferents.

RESULTAT

El resultat final ha estat molt satisfactori. Amb el Rebost Solidari d'Aliments de Caldes hem creat una xarxa entre l'Administració i els voluntaris que permet arribar a detectar situacions de risc o de pobresa i afrontar-les. D'aquesta forma, s'atén els usuaris amb molta dignitat i professionalitat en un únic punt del municipi. Fins i tot molts usuaris s'han fet voluntaris. A dia d'avui, s'atenen moltes famílies de forma coordinada entre les tres entitats i l'Ajuntament.

CONTACTE PER A MÉS INFORMACIÓ

Isidre Pineda, regidor d'Acció Social de l'Ajuntament de Caldes de Montbui

4. NOU ESPAI DE DIÀLEG EN LA COOPERACIÓ MUNICIPAL.

Ajuntament de Caldes de Montbui

DIAGNOSI

La cooperació municipal que feia l'Ajuntament de Caldes de Montbui es treballava només amb un únic actor: l'entitat local Caldes Solidària. Aquesta entitat havia estat molt potent durant uns anys, però darrerament li costava impulsar activitats locals i presentar projectes de cooperació per al desenvolupament.

PROPOSTA

Amb la crisi, les partides de cooperació van veure disminuïdes les seves assignacions. La relació amb Caldes Solidària va ser tensa en aquest moment. La mateixa entitat va fer la proposta de crear un espai de diàleg per parlar sobre "Cooperació, Solidaritat, Pau i Drets Humans" per fer més pressió. També volien condicionar l'acció social municipal, perquè hi havia la sensació que es feia poca cosa per ajudar els més afectats per la crisi.

La Taula va proposar crear un Consell, però el consistori va proposar una "Taula". El fet que fos una Taula donava més llibertat i obertura i impedia la politització de l'espai. Es van convidar totes les entitats socials del municipi com Càritas, Creu Roja, Rotary, Esglésies Evangèliques, Top Manta i també Caldes Solidària. A les primeres sessions, es va explicar la feina que feia la Regidoria per intentar posar-la en valor. Moltes de les entitats avalaven aquesta feina i donaven legitimitat a algunes decisions polítiques.

Una de les demandes que hi havia era conèixer l'estat de la pobresa al poble. Es va encarregar a un sociòleg extern fer un estudi en aquest sentit i la conclusió va ser fulminant: hi ha situacions concretes de risc, però des de l'Administració s'estan afrontant les urgències socials. Seguint aquesta línia, també es va fer alguna sessió en què es va explicar tota la feina que feien els Serveis Socials Municipals per explicar totes les ajudes que s'oferien i la feina que feia el consistori.

Paral·lelament, es va crear una comissió de cooperació que va establir quins criteris havien de tenir els projectes finançables des de l'Ajuntament. Aquests criteris es van portar al Fons Català de Cooperació perquè els convertís en unes bases per a la convocatòria 2015 de projectes de cooperació.

RESULTAT

La cooperació local ja no només es treballa amb aquesta entitat, sinó que es debat de forma participativa a la Taula de Cooperació, Solidaritat, Pau i Drets Humans.

CONTACTE PER A MÉS INFORMACIÓ

Isidre Pineda, regidor de Cooperació de l'Ajuntament de Caldes de Montbui

5. DISSENY I CONSTRUCCIÓ DELS GEGANTS. Ajuntament de Vallromanes

DIAGNOSI

Després de cada festa major i, sobretot, després de les visites dels gegants dels pobles que ens envolten, sempre ressorgia entre els vilatans la pregunta *I Vallromanes, per què no té gegants?*

Però ningú havia tingut la iniciativa d'organitzar la feina que això suposava.

PROPOSTA

Des del consistori es dóna suport a les entitats del poble i, en aquest cas, s'ha impulsat una iniciativa que ha unit persones de diversos àmbits i amb un objectiu comú: crear els gegants del poble i la seva colla gegantera.

La proposta no es queda aquí. Evidentment, l'Ajuntament pot impulsar, organitzar i dotar de recursos, però el primer de tot és saber amb quin potencial humà es compta.

Per tant, el procés havia de començar amb un sondeig per detectar si els vilatans volien o no entrar en aquesta aventura.

Es va preguntar a les famílies i, mitjançant l'escola, es va convocar a tots els escolars a un concurs de dibuix en què podien dibuixar els gegants de Vallromanes.

Els dos gegants es van començar a gestar fa gairebé dos anys, amb el concurs de dibuix "Com t'imagines els Gegants de Vallromanes?". Arnau Villuendas va guanyar el primer premi a la categoria de 6 a 9 anys, amb un dibuix basat en un gegant d'origen romà.

Dins aquest procés participatiu, s'han celebrat diverses activitats: la llegenda d'en Vallis i Sai es va presentar oficialment durant la celebració del Sopar de Sant Jordi, i va anar a càrrec del seu creador, Sergi Santjoan; els joves actors i actrius vallromanins van interpretar la seva història al juny, al Casal; s'han celebrat xerrades sobre la vida dels ibers i romans; s'ha fet una sortida familiar als poblats ibers d'Avinyonet i Calafell i un taller de capgrossos.

Des del juny, un equip d'artistes i artesans professionals locals, coordinats per Ramon Parés, han treballat intensament per donar forma als nostres gegants.

Durant l'acte de presentació de les dues figures festives, s'ha lliurat com a reconeixement un gravat sobre en Vallis i Sai als participants en la creació i construcció dels gegants: Arnau Villuendas, Josep Bofill, Carme Albaigés, Verónica Dam de Nogales, Pilar Masip, Pilar Coloma, Michele Leblanc, Vicenç Layunta, Joan Ramon Mimó, Juanjo Castillo, Raquel Ávalos, Sergi Santjoan, Ramon Parés i Ester Vallverdú.

Per la seva banda, els Armats de Martorelles han lliurat a l'Ajuntament un ornament commemoratiu de l'esdeveniment.

Paral·lelament a la construcció física dels gegants, s'ha constituït l'entitat necessària perquè tot sigui possible: la Colla Gegantera.

RESULTAT

Amb la participació, l'esforç i l'ofici de molts vallromanins, Vallromanes ja té els seus gegants, colla gegantera i un grup que s'està formant per acompanyar amb les gralles.

Ha estat una tasca conjunta impulsada, seguida i promoguda des de l'Ajuntament que ha mogut moltes persones i ha creat una activitat d'unió entre els vilatans.

La valoració és molt positiva.

CONTACTE PER A MÉS INFORMACIÓ

David Ricart, alcalde de Vallromanes

3

MUNICIPIS EMPRENEDORS

INTRODUCCIÓ

La crisi econòmica iniciada a finals de l'any 2008 ha posat al descobert problemes de fons de l'actual sistema capitalista i, en especial, de les economies occidentals, en què les institucions financeres han trontollat. Un exemple, al nostre país, ha estat la desaparició de les caixes d'estalvi. A part, cal fer palès que el principal problema que estem patint en aquest cicle econòmic és l'alt nivell d'atur dels darrers anys. Als Països Catalans, durant l'any 2014, l'atur es va situar per sobre del 20 % (dades EPA).

D'altra banda, cal fer notori l'alt grau d'obertura i d'internacionalització de l'economia catalana, com un dels punts forts del nostre país i, per tant, a l'hora de planejar les polítiques públiques s'ha de ser conscient d'aquest fet. També, una de les característiques en el moment de plantejar les polítiques públiques des dels ens locals és que han d'estar coordinades amb les polítiques que fan els altres agents i, molt especialment, els plans d'acció que duen a terme altres administracions com ara la catalana i l'europea.

Pel que fa la resposta del vell continent a la crisi, la Unió Europea s'ha centrat en la denominada Estratègia Europa 2020, en què es concentren els objectius bàsics per mantenir el creixement i la competitivitat europea. Els objectius plantejats són:

1. Incrementar la taxa d'ocupació.
2. Arribar a una inversió del 3 % del PIB en R+D.
3. La reducció de les emissions de gasos d'efecte hivernacle.
4. L'increment de les energies renovables.
5. L'augment de l'eficiència en l'ús de les energies.
6. La reducció de la taxa d'abandonament escolar.
7. L'increment de persones amb estudis superiors.
8. La reducció del nombre de persones que viuen per sota del llindar de la pobresa.

Des de Catalunya, la necessitat de reformes estructurals i de canvi en el model de desenvolupament es veu més viable en la mesura que tenim la possibilitat de començar a construir un nou país. En l'àmbit de l'actual marc de competències, l'Administració de la Generalitat ha impulsat la iniciativa Catalunya 2020: Acord estratègic per a la competitivitat de l'economia catalana i la millora de l'ocupació (ECAT-2020), que pren com a referència l'experiència dels acords estratègics 2005-2007 i 2008-2011. Aquests acords havien estat coliderats pels consellers d'Esquerra en les anteriors etapes de

Govern. Els eixos bàsics del pla són:

1. Millorar l'ocupabilitat de les persones, en especial mitjançant l'orientació professional i la formació.
2. Millorar el funcionament del mercat laboral.
3. Facilitar l'accés de les empreses al finançament.
4. Promoure la reorientació estratègica de les empreses.
5. Promoure l'emprenedoria.
6. Impulsar la transició cap a una economia més eficient en l'ús dels recursos.
7. Impulsar la modernització de l'Administració i la simplificació administrativa.
8. Impulsar les infraestructures estratègiques que necessita el teixit productiu.

D'altra banda, el Govern de la Generalitat ha aprovat l'estratègia d'investigació i innovació per a l'especialització intel·ligent de Catalunya, el pla RIS3CAT.

Els ens locals tenen un paper rellevant com a motor econòmic i també en la definició del nou model econòmic. I, com s'ha esmentat, cal que l'impuls de les polítiques es faci de manera coordinada entre les diverses administracions. També cal remarcar que, en l'actual escenari de començar a construir un nou país, els ens locals tindran un rol molt important i, eventualment, caldrà que estiguin al costat de la Generalitat, molt especialment en polítiques de deute públic i tresoreria, en què la Generalitat, en correspondència, ha d'estar al costat del món local amb un millor tracte de les transferències pendents.

En aquest procés d'avanç cap a la independència, no es pot obviar l'investida del Govern espanyol contra l'autonomia local. Aquesta política sistemàtica de menyspreu envers els poders locals es va posar de manifest amb l'aprovació de la Llei estatal 27/2013, de 27 de desembre, de racionalització i sostenibilitat de l'Administració local. Amb aquesta Llei es limita de facto la lliure actuació dels municipis en molts aspectes. Cal remarcar que, en el seu article 25, delimita les competències pròpies de les administracions locals. De la relació de 15 competències, no n'hi ha cap que faci referència a la promoció econòmica. Aquest tipus d'actuacions posen de manifest la nul·la sensibilitat que té el Govern del Partit Popular a l'hora de donar instruments als municipis per lluitar contra la crisi. Ans al contrari, per a Esquerra és una prioritat que els municipis del nostre país enduguin i desenvolupin, amb caràcter prioritari, polítiques de promoció econòmica coordinades amb l'Administració de la Generalitat i el seu entorn. Només d'aquesta manera aconseguirem treure el país de la crisi i iniciar la remuntada de l'economia mitjançant un model de desenvolupament més sòlid: la millor garantia per a un nou país.

DEMOCRÀCIA ECONÒMICA

La democràcia econòmica és el conjunt de principis i pràctiques basades a estendre l'aplicació de la democràcia a l'àmbit econòmic, defugint les visions que la volen limitar a l'àmbit polític. Les empreses orientades a la democràcia econòmica —que tenen la voluntat d'operar en un entorn de mercat respectuós amb les regles de la lliure competència— tenen com a principis bàsics la copropietat o propietat compartida del capital amb els treballadors (propietat social o col·lectiva) i la democràcia com a mecanisme de legitimitació del seu funcionament i dels seus òrgans de direcció. Partim de la premissa que la democràcia econòmica contribueix poderosament que la redistribució que efectuen els mercats sigui més equitativa. En aquest sentit, vol ser una contribució rellevant a l'esforç per donar una resposta estructural a les injustícies més estructurals del sistema capitalista.

Amb una sòlida tradició a Catalunya, i desenvolupada en paral·lel amb altres pràctiques com el republicanisme o el federalisme, la democràcia econòmica engloba àmbits diversos com el cooperativisme, l'economia social i solidària, les finances ètiques, el consum responsable o el mercat social. Així, per exemple, en l'actual context de crisi, l'economia cooperativa, i gràcies a la triple participació dels treballadors en la propietat, la gestió i els resultats de les empreses, s'ha mostrat capaç de mantenir i generar llocs de treball estables i arrelats al territori.

A banda d'aquests àmbits, caracteritzats per la iniciativa de la societat civil, també des de l'àmbit de les polítiques públiques es poden desenvolupar i acompanyar els principis de la democràcia econòmica mitjançant diverses accions. Les polítiques locals d'Esquerra Republicana, tant als municipis com a les institucions supramunicipals, impulsen els principis i les pràctiques de la democràcia econòmica.

1. Contribuir a les iniciatives de promoció i difusió de les empreses i organitzacions de l'economia social i solidària.
2. Contribuir, d'acord amb les capacitats i les competències de l'administració local, al desenvolupament d'un balanç social (o sistema de balanços socials) públicament reconegut, flexible i transparent, capaç d'avaluar el grau de compliment dels principis de la democràcia econòmica en qualsevol organització productiva, financera o de consum.
3. Cooperar amb les entitats de banca ètica i cooperatives de crèdit a l'hora de desenvolupar les activitats financeres de les institucions públiques.
4. Foment del consum responsable, entès com el consum de productes i serveis de l'economia cooperativa i l'economia social i solidària. En aquest sentit, es treballarà en l'establiment de l'etiqueta social o similars en l'àmbit de les competències pròpies del poders locals.
5. Fomentar el consum responsable en els processos de compra pública, com per exemple en l'àmbit de la compra d'electricitat o de la telefonia, aprofitant les experiències cooperatives en el sector.
6. Impulsar i normalitzar l'ús de clàusules socials en els concursos i processos d'adjudicació de contractes públics.
7. Incentivar la participació d'empreses de l'economia social en el subministrament de serveis públics, com ara les escoles bressol.
8. Impulsar noves fórmules de partenariat entre l'Administració pública i les empreses de l'economia social per a la gestió de serveis de responsabilitat pública, incentivant la cooperació i la coresponsabilitat publicoprivada.
9. Incentivar, mitjançant processos de contractació i compra públiques, empreses i organitzacions que es comprometin a millorar el mercat laboral tant pel que fa a l'estabilitat dels llocs de treball com pel que fa a la convergència dels salaris, contribuint a la dinamització de l'economia local.
10. Establir mecanismes eficients de participació en l'elaboració dels pressupostos dels ajuntaments i les entitats supramunicipals
11. Adoptar eines que permetin augmentar el grau de transparència tant pel que fa a l'elaboració dels pressupostos com pel que fa a l'execució, propiciant la motivació en la participació i implicació en les decisions.
12. Promoure la internacionalització de les empreses de l'economia social i solidària col·laborant en l'àmbit local en la

identificació d'empreses susceptibles de ser incloses al programa específic que està desenvolupant Acció, agència per a la competitivitat de l'empresa (Generalitat de Catalunya).

13. Desenvolupar, des de les entitats supramunicipals, programes de formació de regidors i treballadors municipals per augmentar-los el grau de coneixement sobre les capacitats i oportunitats de les organitzacions de l'economia social i solidària.
14. Dur a terme programes de difusió de l'economia social i solidària per augmentar el grau de coneixement entre els ciutadans, com també els beneficis que s'extreuen per a les persones i per al territori.
15. Exercir de punt de informació per als futurs emprenedors cooperatius, orientant-los en la fórmula cooperativa o redirigint-los a les entitats especialitzades.
16. Fomentar la cooperació entre empreses del territori, afavorint la fortalesa d'un entramat econòmic local.
17. Fomentar que els treballadors continuïn l'activitat econòmica d'una empresa en fallida.

ADMINISTRACIÓ EFICAÇ

La crisi econòmica i la caiguda dels ingressos municipals derivats de l'activitat immobiliària han posat les hisendes locals en una situació francament precària i, en alguns casos, desesperada. Per tant, un cop més, cal reivindicar un nou model de les finances locals que es materialitzarà amb la nova Llei d'hisendes locals. Tot i això, en aquest escenari és important mantenir l'austeritat i, sobretot, una gestió eficaç dels recursos públics. Uns ajuntaments sanejats ens permetran fer front a nous projectes d'inversió importants i necessaris per al desenvolupament econòmic del nostre país.

És indubtable que els ens locals, en el proper mandat, han de continuar aplicant, com la resta de sectors de l'Administració, mesures de racionalització de la despesa pública. Així mateix, l'Esquerra municipal ha de caracteritzar les seves propostes per l'expressió d'una veritable vocació d'austeritat, honestat, eficiència, rigor i transparència en la gestió dels recursos públics, amb un impuls decidit envers mecanismes que millorin el control democràtic dels comptes locals i, més concretament, promoure els portals web d'informació accessible i dels processos d'obertura de dades. Amb aquests instruments s'apropa l'execució del pressupost a la ciutadania i aquesta pot tenir coneixement, fil per randa, de la destinació dels recursos públics. També, cal fer palès que les TIC són una eina per a la modernització de l'Administració i permeten incrementar l'eficiència, de manera que impliquen una millora de la qualitat en la prestació dels serveis públics i un apropament a la ciutadania.

Els eixos de treball en aquest apartat són: administració electrònica en la societat de la informació (smart cities), la funció pública com a millora de la qualitat del servei públic, la transparència i el control dels comptes públics, pressupostos i fiscalitat i els sistemes de pagament digitals.

ADMINISTRACIÓ ELECTRÒNICA EN LA SOCIETAT DE LA INFORMACIÓ

Per tenir una actitud més agosarada, i el context municipal ho permet, hauríem de tendir cap a conceptes com govern obert, que englobarien aquests eixos, la majoria dels quals són possibles gràcies a les possibilitats que avui en dia ens ofereixen les Tecnologies de la Informació i la Comunicació (TIC):

1. **Transparència:** definir el pla de transparència municipal que ha de ser full de ruta d'actuacions i objectius. Aquest pla es pot fer genèric o més específic, segons la dimensió del municipi. En aquest pla, cal fer especial èmfasi en la transparència en el processos de compra pública a través de les TIC.

2. Participació: les eines TIC tenen un paper fonamental en aquest àmbit, i poden ajudar molt per assolir la codecisió de la població.
3. Dades obertes: molt orientada a la fiscalització de la ciutadania, però també a fomentar activitat econòmica mitjançant l'explotació de les dades.
4. Eficiència: canvis normatius i de processos que permetin avançar cap a una Administració sense papers real, orientada a la màxima agilització dels tràmits de ciutadans i empreses.
5. Relació amb el ciutadà: transformar en el model de relació amb el ciutadà i passar a tenir una visió integral i proactiva de la relació ciutadà-Administració mitjançant els mecanismes que proporcionen les TIC.

PROPOSTES:

Govern obert

1. Aplicar les mesures adients per a la implementació d'un autèntic govern obert, que inclogui la transparència, la col·laboració i la participació.
2. Impulsar l'obertura de dades (open data), en formats accessibles i interpretables per a les ciutadanes i ciutadans, i per als agents socials i econòmics.

Transparència

1. Vetllar, mitjançant mesures d'informació i control, perquè la gestió municipal sigui transparent, eficient i eficaç.
2. Introduir mesures de transparència, facilitant, amb les oportunitats que les noves tecnologies ens ofereixen, la informació relativa a tots els àmbits de la gestió municipal, des de l'execució dels pressupostos municipals, els convenis, els contractes, les relacions de llocs de treball i les modificacions dels treballadors públics, la declaració patrimonial dels càrrecs públics, la prestació de serveis i els seus costos...
3. Aplicar mecanismes d'especial transparència en els criteris d'adjudicació municipals; això és, dels ajuts, sobretot pel que fa a l'habitatge, de les places en centres educatius i dels serveis socials bàsics.
4. Implicar els servidors públics al servei de l'ajuntament en la definició i implementació de les mesures de transparència i participació de la ciutadania.
5. Auditoria dels serveis públics: en cas que les empreses prestadores de serveis públics obtinguin beneficis desproporcionats per la prestació d'un servei o que el servei tingui un cost excessiu per al consistori, caldrà estudiar les formes per evitar-ho, entre les quals, la municipalització dels serveis públics o la mancomunitat dels serveis amb altres municipis.

Dades obertes

1. Publicar el compte general al web un cop aprovat pel ple i, complementàriament, proporcionar periòdicament la informació de manera entenedora.
2. Seguir amb rigor la planificació i l'execució pressupostàries i publicar al web totes les actuacions que generen obligacions econòmiques.
3. Publicar butlletins informatius de la situació econòmica municipal simples i entenedors. Amb aquesta finalitat, el govern municipal adoptarà mesures per fer comprensible el pressupost municipal, alhora que s'augmentarà la transparència i la qualitat de la documentació i de la informació econòmica subministrada als càrrecs electes municipals i a la població.

4. Facilitar les tasques del secretari i de l'interventor municipals en el marc d'un escrupolós compliment de la Llei.

Participació

1. Preveure la creació d'un consell o comitè (o la denominació que escaigui), format per ciutadanes i ciutadans, com a òrgan de seguiment i control de les activitats de transparència i ètica d'abast municipal.

Administració electrònica

1. Desenvolupar la implantació de l'Administració electrònica a fi de millorar l'atenció al ciutadà i que aquest pugui dur a terme la majoria de tràmits amb l'Administració electrònicament.
2. Agilitzar i simplificar els tràmits municipals per a l'obertura de noves empreses.
3. Donar una informació completa, clara i entenedora dels tràmits a la ciutadania.
4. Promoure la digitalització de les pimes per mitjà d'accions de sensibilització, orientació i acompanyament de projectes, com ara la factura electrònica i, alhora, aconseguir que es disminueixi el risc de fractura digital entre el teixit empresarial, de manera que es facilitin els negocis en xarxa.
5. Promoure les competències digitals de la ciutadania, perquè es pugui desenvolupar personalment i professionalment.
6. Promocionar iniciatives empresarials des de l'ajuntament per reconvertir la clàssica economia industrial en economia del coneixement. Impulsar plans locals d'innovació.
7. Impulsar els programes de formació, amb més implicació públicoprivada en el disseny, fent que la formació no només sigui de nivell bàsic, sinó també d'un nivell avançat i amb aplicacions pràctiques en el món laboral a curt termini.
8. Impulsar les acreditacions TIC de la Generalitat de Catalunya —les ACTIC— per uniformitzar els nivells de competències de la ciutadania. Sol·licitar l'ACTIC als processos de selecció dels mateixos ajuntaments.
9. Modernització de les TIC als consistoris, aprofitant-les per aconseguir un estalvi econòmic important i més simplificació administrativa.
10. Reducció dels costos TIC mitjançant els mecanismes de la compra agregada.
11. Fomentar l'ús de les TIC entre el personal al servei de les administracions locals. Apostar per les certificacions digitals com a manera de relacionar-se entre la ciutadania i l'Administració.
12. Donar prioritat a l'ús del programari lliure en català i fomentar-ne l'ús entre el conjunt dels ciutadans i les empreses locals, i també l'ús de les eines que posa a disposició el Consorci AOC per treure'n el màxim profit.
13. Impulsar un pla de seguretat TIC a l'ajuntament. Aprofitar els coneixements i l'assessorament que proporciona el Centre de Seguretat de la Informació de Catalunya (CESICAT).
14. Garantir a tota la població l'accés a Internet, fins i tot als llocs més allunyats dels centres urbans. Potenciar les xarxes socials i crear-ne de noves.
15. Promoure la interacció amb els ciutadans utilitzant les TIC. Impulsar els tràmits administratius i mecanismes electrònics per promoure la participació i l'interès de tothom en els afers públics, així com l'accés a la informació relativa a l'activitat municipal.

Smart cities

Per mitjà de l'ús intensiu de les TIC, promourem els projectes de ciutats intel·ligents. D'aquesta manera, l'objectiu prioritari és aconseguir la millora en la prestació dels serveis públics. Les iniciatives són molt diverses i van des de l'enllumenat intel·ligent i l'eficiència energètica fins a la salut.

Els pobles, les viles i les ciutats catalanes han de participar activament d'aquesta revolució tecnològica, atès que és una oportunitat per millorar l'Administració fent-la més eficaç i propera a la ciutadania.

En municipis petits o mitjans, el concepte de Smart Region seria el més adient i hi caldria la col·laboració no només dels municipis implicats sinó d'ens supramunicipals o de la mateixa Generalitat.

LA FUNCIÓ PÚBLICA, EINA DE MILLORA DE LA QUALITAT DEL SERVEI PÚBLIC

El servidor civil, el funcionari públic, esdevé l'eina fonamental per aconseguir una Administració eficaç. El nivell de formació i la seva preparació influiran en gran mesura en el nivell del servei als ciutadans. En aquest sentit, els ajuntaments d'Esquerra Republicana es proposen potenciar els funcionaris com a eina de millora de la qualitat dels nostres municipis.

1. El funcionari públic ha de ser el centre de l'activitat diària municipal i ha d'aportar l'experiència i els coneixements en els diferents àmbits d'actuació local.
2. Potenciar la comunicació entre funcionaris i regidors perquè la seva visió i experiència és imprescindible per a la tasca dels polítics municipals.
3. Repensar l'organització municipal per poder donar resposta a les necessitats dels nostres conciutadans.
4. Impulsar l'accés dels funcionaris a la formació continuada, amb cursos i màsters finançats parcialment pels consistoris o les entitats supramunicipals, com a inversió en la millora del principal actiu dels ajuntaments, els seus treballadors.
5. Crear un programa a semblança de l'Erasmus universitari, amb intercanvis de funcionaris d'altres països, especialment de la Unió Europea, per aconseguir la millora en la formació lingüística dels nostres professionals i l'arribada de noves formes de gestió provinents d'altres realitats locals de fora del nostre país.
6. Mantenir i potenciar la política de transparència en la contractació, promoció i gestió dels funcionaris públics. Per mitjà de l'EAPC, adoptar criteris comuns, i tendir a la centralització de processos de selecció.
7. Incorporar les tècniques d'avaluació continuada dels resultats aconseguits i incorporar aquestes tècniques a la promoció professional dels funcionaris.
8. Permetre que els funcionaris públics disposin de canals directes per exposar quins aspectes cal millorar perquè la prestació dels serveis públics sigui més efectiva.
9. Integrar els servidors públics en els òrgans de participació ciutadana perquè s'impliquin en la millora i optimització de la gestió municipal.

PRESSUPOSTOS I FISCALITAT

1. Tendir a la justícia, la simplificació i l'equitat del sistema fiscal municipal, amb la introducció de mecanismes que reparteixin la càrrega fiscal en funció de la capacitat de pagament i econòmica. En aquest sentit, es preveu utilitzar mecanismes com ara les subvencions i exempcions per a determinades situacions personals o familiars del subjecte passiu (desnonaments o situacions de pobresa extrema). Complementàriament, es promourà la tarifació social a les taxes i preus públics per accedir als serveis públics. D'aquesta manera, aconseguirem els objectius bàsics d'una política fiscal socialment compromesa, financerament eficient i fiscalment responsable.
2. En el marc dels plans de participació ciutadana, promoure la implantació progressiva dels pressupostos participatius,

inicialment, pel que fa a les despeses, a fi que la ciutadania pugui decidir alguns aspectes dels pressupost municipal amb l'objectiu de buscar la coresponsabilització de la població en la gestió pública.

3. Evitar taxes d'obertura de negoci desproporcionades, especialment per a les pimes.
4. Prioritzar, en l'elaboració pressupostària, la despesa i la inversió destinades a la promoció de l'activitat econòmica local i a serveis socials bàsics com a mesures per a fomentar l'ocupació i la cohesió social.
5. Incorporar els criteris ambientals a les ordenances fiscals.
6. Facilitar la transmissió familiar de l'activitat empresarial.
7. Contenir la pressió fiscal dins d'uns límits raonables i amb una clara vocació dirigida a destinar els increments d'ingressos fiscals a la contenció del dèficit local.

SISTEMA DE PAGAMENTS DIGITALS, UN CIRCUIT DE COMERÇ SOCIAL

L'alt nivell d'endeutament –públic i privat– i la crisi financera iniciada l'any 2008 en una economia molt dependent del crèdit bancari originà una manca de liquiditat que dificultà la recuperació de l'activitat econòmica. Davant d'aquest escenari, des de l'àmbit local cal buscar alternatives que superin les actuals restriccions de liquiditat i que afavoreixin els desenvolupament econòmic i social. En aquest sentit, els sistemes de pagament o monedes digitals són iniciatives especialment adequades per aconseguir aquesta finalitat, com ho demostren les experiències en ciutats com Bristol o en una economia desenvolupada com Suïssa.

Els sistemes de pagaments digitals com ara Digipay4Growth són una eina mitjançant la qual s'incrementa la liquiditat del capital circulant i s'estimula la demanda interna, i permet, al mateix temps, l'explotació i l'optimització de les capacitats productives que estaven infrautilitzades, amb la intenció de promoure el comerç local i generar ocupació. Tot això condueix al desenvolupament d'un context més adequat per al teixit empresarial i promou la productivitat i la competitivitat de les empreses. Aquest projecte d'àmbit europeu ja funciona en diversos llocs a mode de prova. En els propers anys, caldrà articular un sistema català de moneda pròpia complementari i coordinat amb l'euro, i dur a terme accions de prova i d'implementació del sistema esmentat en l'àmbit municipal, tenint en compte les experiències prèvies.

Circuit de Comerç Social

El pagament digital és un sistema per al desenvolupament econòmic local: una política de promoció econòmica innovadora que permet incrementar l'impacte multiplicador de la despesa municipal sobre el comerç local i de proximitat, mitjançant un sistema de pagaments digital que optimitzi la circulació del diner dins la ciutat.

El Circuit de Comerç Social és una innovadora política de promoció econòmica basada en sistemes de pagaments digitals. Consisteix en un sistema de pagaments digitals que manté determinades despeses municipals dins l'economia local, desencadenant un efecte multiplicador sobre l'activitat econòmica i l'ocupació a la ciutat.

Les Unitats d'Intercanvi (UDI) són un poder de compra temporalment captiu dins la ciutat, que es pot convertir a euros sota determinades condicions (per exemple, a partir d'una data preestablerta). El sistema permet evitar les fugues de capital i incentivar la circulació del diner dins de la ciutat durant més temps, facilitant més propensió a comprar al comerç local. Els objectius específics del projecte són:

- Estimular el comerç local i de proximitat a la ciutat.
- Estimular el comerç mutu entre botiguers.
- Més impacte de la despesa municipal en l'activitat econòmica local.
- Desencadenar un efecte multiplicador sobre l'activitat econòmica.

- Política de promoció econòmica aprofitant despeses existents; per tant, sense incrementar el dèficit.
- Es proposa com a mesura per promocionar l'activitat econòmica local:
 1. Canalitzar diners en un sistema de pagaments digitals, que només permeti la retirada dels diners a condició que hagi circulat un cert número de dies dins la xarxa de comerços adherits.

EL TURISME COM A FACTOR DE DESENVOLUPAMENT I INTEGRACIÓ ALS MUNICIPIS

El sector del turisme ha evolucionat molt favorablement els últims anys al nostre país i ha esdevingut un punt fort de l'economia catalana. En aquest sentit, entenem el turisme com una font d'ingressos, però també com un fet cultural que promou la interrelació de les persones de diferents cultures i que ens permet mostrar la nostra cultura i manera de ser al món.

L'objectiu que ens plantejem és que la marca Catalunya sigui coneguda arreu de món com una destinació del turisme de qualitat, cultural, sostenible, saludable i responsable. Per tant, cal estar amatents amb l'eclosió que està tenint la massificació del turisme en diferents parts del país, de manera que, a vegades, aquesta massificació col·lideix amb els interessos dels veïns. D'altra banda, cal posar en valor la vinculació del turisme amb el fet nacional català, l'anomenat turisme identitari. I també cal buscar les sinergies amb el territori, no només en el nostre municipi.

Des d'Esquerra Republicana apostem perquè els Països Catalans, i els seus pobles i ciutats, reactivin la capacitat productiva del sector turístic i consolidin el país com a destinació capdavantera a Europa en general i a la Mediterrània en particular.

Catalunya es troba en condicions d'exercir un lideratge en matèria de desenvolupament turístic, basat en la planificació del coneixement, la qualitat i la diversitat de productes i destinacions, que facin de la innovació i la sostenibilitat els seus eixos motors. Les bases d'aquest desenvolupament passen per:

1. Un model de desenvolupament turístic fonamentat en la innovació, la competitivitat i la sostenibilitat econòmica, social, cultural i mediambiental.
2. Afavorir el desenvolupament ordenat i amb sentit estratègic del sector turístic i del conjunt de les seves empreses i activitats, per millorar-ne la contribució a la riquesa i l'ocupació del territori, desenvolupant sectors clau i trets diferenciadors del municipi, com la cultura i el patrimoni.
3. Consolidar un model de promoció turística públic i privat, amb capacitat de resposta, adaptació i orientació vers la demanda.
4. Vetllar per la qualitat de vida dels residents, la qualitat de l'ocupació i la gestió dels impactes socials, culturals i mediambientals de l'activitat turística.
5. Fomentar el desenvolupament territorial de productes turístics diferenciats i competitius vinculats a la identitat i al patrimoni cultural tangible i intangible del municipi.

PROPOSTES:

1. Elaborar un projecte turístic responsable per al municipi a partir de les potencialitats naturals, culturals, patrimonials i econòmiques, dins del marc de turisme sostenible definit per l'Organització Mundial del Turisme: respectuós amb el territori, promotor de desenvolupament integral i consolidador de la identitat nacional, amb tots els elements de singularitat possibles, i d'acord amb les directrius i polítiques nacionals turístiques.
2. Cercar noves oportunitats i potencialitats turístiques del municipi basades en la identitat i la creativitat de la seva ciutadania —turisme literari, històric, genealògic, paisatgístic, gastronòmic...

3. Conscienciar-nos de les potencialitats i limitacions de la capacitat que tenim d'atreure turisme, sense complexos i sense voler copiar altres models que no siguin coherents amb els valors del nostre municipi.
4. Entendre la promoció del municipi com una conjunció de valors econòmics, socials, culturals i de lleure.
5. Impulsar la taula de turisme local, que permeti prendre decisions conjuntes en el marc de la dinamització turística i participar dels consorcis i patronats supralocals.
6. Desenvolupar un marc de col·laboració que afavoreixi la integració dels diversos sectors del teixit social que intervenen en l'oferta turística del municipi: potenciació del comerç urbà, cultura gastronòmica, etc.
7. Potenciar el desenvolupament turístic implicant el sector privat i avançar així cap a models de gestió en què les decisions i el finançament siguin compartits pels diversos agents presents en el sector, tant públics com privats.
8. Potenciar la qualitat com a concepte bàsic de diferenciació i competitivitat del municipi com a destinació turística.
9. Estudiar i desenvolupar l'encaix del municipi dins dels grans projectes turístics impulsats per la Generalitat de Catalunya, com ara les rutes turístiques nacionals i el Pla de Recursos Turístics Intangibles.
10. Col·laborar amb la resta d'administracions en la promoció turística del municipi com a via d'optimització dels recursos que s'hi dediquen.
11. Afavorir la integració dels diversos esdeveniments locals, com ara els mercats i les fires, dins l'oferta turística del municipi. Els mercats i les fires actuen sovint com a motor que atreu el turisme de proximitat i de qualitat.
12. Crear una xarxa de camins o vies verdes i recuperar, si escau, els antics traçats dels carrilets i la seva infraestructura, així com els camins de ronda, per donar altres possibilitats i models de desenvolupament turístic al municipi.
13. Fer servir les noves tecnologies com a eines de promoció i difusió, i facilitadores del turisme local.
14. Cal treballar el posicionament dels espais web turístics fent xarxa amb els allotjaments, així com crear geoportals accessibles des dels dispositius mòbils, que poden oferir informació sobre notícies, l'agenda d'actes del municipi, el temps, els comerços, l'oferta de restauració, etc.
15. Crear paquets turístics que incloguin allotjament, restauració i accés gratuït als equipaments culturals locals, que continguin especialment productes km0. Difondre aquests paquets mitjançant els portals web municipals i el portal de turisme de la Generalitat. Oferir-los a les agències de viatge, especialment dels països de la UE i des les potències emergents.
16. Donar resposta a la problemàtica dels habitatges d'ús turístic i garantir la convivència d'aquestes activitats amb els veïns de l'indret on se situen.
17. Promoure un calendari anual de grans actes comercials i culturals amb l'objectiu de donar a conèixer els municipis i que aquests esdevinguin dinàmics.
18. Vetllar perquè tots els allotjaments turístics i els negocis complementaris estiguin donats d'alta com a tals, per garantir tant la qualitat del servei com la reputació del municipi.
19. Assegurar que la part de la taxa turística que es queda al municipi sigui destinada a la formació de les persones que estan al servei del turisme, amb l'objectiu de millorar la qualitat al servei.

UN COMERÇ DINÀMIC PER HUMANITZAR CIUTATS, POBLES I BARRIS

La promoció d'un model comercial arrelat a la trama urbana, modern i dinàmic, amb una pluralitat d'oferta competitiva i equilibri entre formats és una peça essencial per a la cohesió social, la coherència urbanística, la identitat i l'atractiu de les ciutats i viles del nostre país. En aquest sentit, l'articulació i el reforçament dels eixos comercials urbans, així com la promoció i la millora de les polaritats comercials substantives, basades en l'oferta de producte de consum quotidià —que normalment es configuren al voltant dels mercats municipals o, en determinats municipis, al voltant dels mercats no sedentaris—, han de ser les línies definitòries de l'activitat municipal d'Esquerra. Amb aquest objectiu, pren força dotar els municipis de nous instruments, com ara les Comunitats de Cooperació Econòmica Urbana, a semblança dels Business Improvement Districts que es coneixen en el món anglosaxó com una forma habitual de gestió de les àrees comercials de les grans ciutats, en la qual tant els actors privats com els comerciants i les empreses assumeixen el rol de gestors d'una àrea determinada, de manera que s'estableix una fluida col·laboració publicoprivada per gestionar l'espai. Els objectius que persegueix aquest ens són promoure i dinamitzar l'àrea comercial, millorar-ne la gestió, oferir serveis i cercar sinergies positives. La iniciació és voluntària dels mateixos comerciants i es tramita per mitjà d'una consulta en la qual els mateixos comerciants i empresaris de la zona afectada decideixen si la volen constituir o no. A posteriori, la pertinença a aquest ens és obligatòria per a tots els comerciants i empreses, que hauran de sufragar una taxa. Per dur a terme aquest ens, caldrà desenvolupar una llei del Parlament de Catalunya que introdueixi aquest nou mecanisme en el nostre ordenament jurídic.

Mentrestant, però, caldrà continuar potenciant l'associacionisme comercial. El treball estret entre aquestes associacions i l'Administració és un primer esglaó de la col·laboració publicoprivada.

Eixos de treball:

1. Potenciar i defensar el comerç urbà de proximitat com a mecanisme per afavorir la dinamització i la vitalitat del municipi.
2. Buscar espais de diàleg i col·laboració amb les entitats de comerciants dels municipis per generar accions d'actuació conjuntes (fires, jornades, setmanes temàtiques...).
3. Garantir la definició d'un model comercial estratègic per a cada municipi, que identifiqui i potencii els eixos comercials, l'articulació de l'oferta municipal en el context del territori al qual pretén donar servei i l'abastiment de les noves àrees de creixement urbà en el mateix terme municipal.
4. Assegurar que, en la definició de les trames urbanes consolidades de cada municipi, als efectes de la planificació d'implantació comercial, es té prou en compte la preservació dels eixos comercials preexistents, en adequat equilibri amb la necessitat del proveïment en proximitat dels nous desenvolupaments urbanístics i la conveniència d'afavorir la diversitat de formats comercials a cada territori.
5. Impulsar l'aplicació de noves formes de gestió dels centres comercials urbans, que permetin superar les limitacions del model actual de dinamització comercial i consolidin la concertació publicoprivada, mitjançant l'impuls de les Comunitats de Cooperació Econòmica Urbana, a semblança dels BID anglosaxons, com a comunitats de gestió comuna d'activitats econòmiques mixtes.
6. Afavorir entorns comercials basats en la diversitat d'oferta proposant, si escau, els instruments urbanístics més adients en cada cas —plans d'usos, plans especials, etc.— per evitar la configuració de «guetos» o zones de comerç monotemàtiques que no tinguin a veure amb el model comercial general de cada municipi.
7. Facilitar la informació sobre els locals buits i agilitzar, en la mesura que sigui possible, les tramitacions amb altres àrees municipals.
8. Promoure activament l'ús de la llengua catalana en el comerç urbà, tant en la retolació com en l'atenció al client, difonent el missatge que l'idioma és un valor afegit a la qualitat del servei.
9. Fomentar i donar suport a les fires tradicionals i artesanes per establir canals de comercialització dels productes de la

terra i contribuir, així, a la creació d'una marca catalana de productes de qualitat amb denominació d'origen.

10. Garantir els instruments necessaris per crear marques de qualitat de productes catalans, sigui quin sigui el sector productiu, i donar-los a conèixer a l'exterior.
11. Vetllar per la disciplina de mercat i la igualtat de condicions de competència entre operadors comercials, com a element de defensa dels drets de les persones consumidores.
12. Promoure la creació d'entorns urbanístics amables per al comerç, amb especial atenció a les illes de vianants.

LA POTENCIACIÓ DELS ESPAIS AGRARIS

I LA PRODUCCIÓ D'ALIMENTS

La preservació de l'espai agrari, entès com l'espai destinat a l'agricultura i la ramaderia que té com a motiu d'activitat la producció d'aliments, és una necessitat per assegurar, al màxim nivell que es pugui, la sobirania alimentària del nostre país.

Esdevé prioritat, avui, disposar d'un sector agrari potent i competitiu, que permeti treballar i desenvolupar conceptes com el del consum de temporada, de proximitat i el consum de producte autòcton. Tal repte fa que, en l'àmbit nacional però també en el municipal, s'hagin de plantejar polítiques de comercialització i distribució que permetin escurçar els canals d'arribada al consumidor. Es tracta també de fer arribar produccions locals, valorades pels consumidors, com un element de dinamització econòmica basada en paràmetres de qualitat i arguments de compra de sostenibilitat econòmica, territorial i ambiental.

El territori de Catalunya es distribueix en un 64 % de massa forestal i un 26 % de sòl agrícola, mentre que el 10 % restant és de sòl urbanitzat (6,50 %) i sòl sense vegetació (3,50 %). Amb aquesta distribució del territori, gran part de l'agricultura de Catalunya es pot considerar periurbana, ja que, en més o menys mesura, es desenvolupa al voltant de les zones habitades. En tal situació, els ajuntaments tenen una importància cabdal a l'hora de definir, preservar i potenciar aquests espais, creant les condicions que hi assegurin la continuïtat de l'activitat agrària i, per tant, la producció d'aliments, assegurant-se, al mateix temps, el manteniment d'un espai no construït al voltant de la densitat urbana, que l'activitat agrària contribuirà a la conservar amb l'aplicació, en el dia a dia, de mesures i pràctiques que permetin assegurar la sostenibilitat del medi i, per tant, el futur de l'entorn i de l'activitat.

Com a mesures de foment de la producció agrària es proposen:

1. Vetllar per la protecció de les zones de conreu davant la urbanització excessiva del territori. El planejament urbanístic dels ajuntaments ha de protegir els espais agraris que, per les seves característiques, permetin el desenvolupament d'una activitat econòmica agrària viable i competitiva, que són les condicions que n'asseguren la continuïtat.
2. Acompanyar, promoure i facilitar acords entre agents públics i privats per posar en marxa nous projectes de producció agrària de proximitat i de temporada.
3. Crear, on sigui possible, parcs agraris que permetin donar valor a l'espai agrari i al sector primari en general, espais que són la base pel desenvolupament de conceptes com el de productes de proximitat i de temporada.
4. Vetllar per la supervivència de les petites explotacions familiars de caràcter agrícola, ramader i pesquer.
5. Facilitar canals de distribució, als productors del municipi i de la zona, mitjançant mercats municipals o altres canals que es puguin impulsar, així com emprendre accions que afavoreixin la venda directa i escurcin la cadena entre la producció i el consumidor.
6. La difusió de l'agricultura entre els més petits i joves contribueix al coneixement i a l'enfortiment del sector i de l'activitat que desenvolupa. Es planteja l'organització i coordinació, mitjançant el Consell Escolar Municipal, d'actuacions conjuntes entre centres escolars (en grups o tots, dependent del municipi), per donar a conèixer el sector i l'activitat que desenvolupa, des de la perspectiva de la producció.

EL VALOR SOCIAL DELS MERCATS I DELS PRODUCTES DE PROXIMITAT I DE TEMPORADA

El rol dels mercats municipals en el desenvolupament local va tenir un paper molt rellevant durant els darrers segles. Amb l'auge dels nous formats comercials, en ocasions, ha perdut aquest paper destacat que, tradicionalment, ha servit per a la socialització de les col·lectivitats. Per tant, cal que continuïn desenvolupant la tasca de dinamització econòmica. Atès l'importància que té l'alimentació en la salut, cal pensar en els mercats municipals com a centres de promoció dels hàbits saludables, amb una funció primordial de la formació en els centres escolars. En aquest sentit, els mercats han d'esdevenir potenciadors de l'agricultura que utilitzi sistemes de producció respectuosos amb l'entorn i que garanteixi, alhora, la màxima seguretat alimentària dels productes de proximitat i de qualitat, a fi de promoure i dinamitzar les economies locals.

1. Impulsar la dinamització, la modernització i la viabilitat econòmica dels mercats municipals.
2. Vincular la promoció i la dinamització dels mercats municipals als eixos comercials.
3. Foment del producte de proximitat i de temporada.
4. Promoure el consum de productes de la terra, autòcton, de proximitat i de temporada, de manera que el consumidor relacioni l'origen del producte amb l'àmbit geogràfic on es comercialitza.
5. Promoure el consum dels productes de la terra a partir de punts de venda, fixos o en mercats, identificats com a subministrats per productors de la terra, concepte entès com de la zona, de proximitat real i, per tant, de Km0 i de temporada.
6. Promoure que les cooperatives de consum de l'agricultura utilitzin sistemes de producció respectuosos amb l'entorn i garanteixin, alhora, la màxima seguretat alimentària i alimentació saludable. Per assegurar la viabilitat del sector agrari, hem d'apostar perquè totes les produccions arribin als mercats i que sigui el consumidor, en funció del seu criteri, que compri un o altre tipus de productes. En aquest sentit, hem de partir de la base que tots els productes alimentaris que entren a la cadena són sans, bons i segurs, siguin de producció ecològica o obtinguts amb altres pràctiques.
7. Promoure tallers i xerrades als mercats municipals posant en valor l'alimentació segura i saludable. Establir un programa de xerrades a les escoles per educar els petits i joves i donar-los criteri perquè segueixin una alimentació saludable.
8. Donar a conèixer les iniciatives de desenvolupament dels productes de proximitat i de temporada (Slow food i km 0).
9. Vetllar per l'entorn físic on es desenvolupen els mercats no sedentaris i per la seva continuïtat com a canal de distribució propi que compleix unes funcions d'accessibilitat, proximitat, amplitud d'oferta, competitivitat en preu, dinamització del municipi i punt de trobada i socialització de la ciutadania.
10. Potenciar els mercats de venda no sedentària com a canals de comercialització de qualitat, amb incidència en els circuits curts de distribució alimentària i plenament integrats en la realitat comercial dels municipis. Desenvolupar polítiques formatives dels professionals del sector per garantir el futur del mercat i dels seus marxants.
11. Creació d'una normativa sobre bones pràctiques en la manipulació dels productes en els mercats no sedentaris. El tractament que donen als productes (manipulació, exposició al sol, etc.) fan que, moltes vegades, se'ls acabi identificant com a mercats de segona.

UN MERCAT SEGUR QUE AFAVOREIXI LA CONFIANÇA DE LES PERSONES CONSUMIDORES

Les persones consumidores són les que donen sentit als àmbits que hem analitzat fins ara. No és possible aconseguir que prosperi cap política de les descrites sense una participació activa d'aquests actors a definir-les.

Malauradament, en els darrers temps, la crisi ha generat diversos problemes que han tingut una gran afectació sobre les persones consumidores (preferents, desnonaments, pobresa energètica, habitatges d'ús turístic...) que no han trobat estructures estables per solucionar-los. Cal que, per a aquests grans problemes, sobretot per als vinculats als serveis bàsics, hi hagi una mediació obligatòria prèvia a la via judicial que intenti solucionar-los. Per dur-la a terme, caldrà desenvolupar una llei del Parlament de Catalunya que introdueixi aquest nou mecanisme en el nostre ordenament jurídic.

Eixos de treball:

1. Potenciar les oficines municipals d'informació al consumidor, tot ampliant els serveis a empresaris i comerciants en els aspectes que afecten els drets de les persones consumidores.
2. Fer difusió de les juntes arbitrals de consum com a solució de prestigi, pràctica i gratuïta de solució de conflictes entre empresaris i consumidors.
3. Promoure activament l'ús de la llengua catalana en el comerç urbà, tant en la retolació com en l'atenció al client, difonent el missatge que l'idioma és un valor afegit a la qualitat del servei.
4. Promoure el consum responsable.
5. Promoure tallers i xerrades als mercats municipals posant en valor l'alimentació segura i saludable. Establir un programa de xerrades a les escoles per educar els petits i joves i donar-los criteri perquè segueixin una alimentació saludable.
6. Vetllar per la disciplina de mercat i la igualtat de condicions de competència entre operadors comercials, com a element de defensa dels drets de les persones consumidores.

NOVES VILES I CIUTATS EMPRENEDORES

Les viles i ciutats empenedores han de generar ecosistemes TIC on es puguin desenvolupar noves activitats productives i serveis a les persones i empreses.

Les noves viles i ciutats (ciutadans) intel·ligents (les smart city, que es tracten en el bloc de sostenibilitat) han de ser facilitadores i promotores de la innovació i el coneixement com a font de noves activitats econòmiques.

Les principals polítiques públiques per al foment de l'emprenedoria són afavorir un ecosistema innovador, un sistema de col·laboració de quàdruple hèlix (públic, privat, entitats ciutadanes i sector formatiu i de recerca) liderat per l'Administració, en què es creï una cultura empenedora a partir d'analitzar, valorar, interrelacionar, afavorir la complicitat i facilitar els recursos perquè la societat emprengui. L'ajuntament ha d'acompanyar l'emprenedoria, posar en contacte els diversos actors i provocar que les coses passin. En l'ecosistema innovador, s'han de liderar polítiques públiques perquè la societat transformi l'entorn i situï el ciutadà al centre.

Moltes viles i ciutats han desenvolupat, durant la darrera dècada, punts TIC, telecentres, espais de teletreball, etc. que pretenien posar a disposició de tothom la capacitat de connectar-se o treballar en xarxa. Avui, cobra sentit fer evolucionar aquestes iniciatives cap a veritables laboratoris ciutadans d'idees, de tecnologies, d'arribada, difusió i pedagogia sobre la innovació i les TIC. L'objectiu és que proliferi l'actitud empenedora i que en les noves viles i ciutats hi hagi espais de creativitat, cotreball (coworking) i innovació en què ciutadans, tecnòlegs, empenedors, docents, joves, etc. concebin projectes i iniciatives d'interès econòmic i social, públic i privat.

El nou paradigma de les ciutats intel·ligents es vincula també amb la innovació, el coneixement derivat de l'explotació de l'allau d'informació que permeten les TIC i les corresponents eines de tractament de dades. Es tracta de noves eines al servei de les noves oportunitats que s'obren per als ciutadans a l'hora de millorar i encarar el seu projecte de vida.

Actualment, algunes ciutats desenvolupen iniciatives pròpies d'un laboratori ciutadà per a la innovació, a mig camí del centre de formació, el cotreball, el centre de recerca, l'ateneu tecnològic i la incubadora d'iniciatives socials i empresarials, amb l'objectiu de fomentar el pensament creatiu, el disseny i la innovació social i empresarial.

EMPREDORIA, EMPRESA I TREBALL

Des del municipi, s'ha d'avançar en la garantia del dret subjectiu a l'ocupabilitat. Això implica gestar polítiques d'inversió en serveis públics però també en polítiques transversals de millora de l'ocupabilitat de les persones i de promoció d'iniciatives generadores d'ocupació.

En aquest sentit, cal articular els mecanismes adients per garantir la participació a la convocatòria del Departament d'Empresa i Ocupació, mitjançant el Servei d'Ocupació de Catalunya (SOC), per aconseguir els ajuts per emprendre accions d'orientació i acompanyament a la inserció de la Xarxa d'Orientació per a l'Ocupació. Aquesta xarxa d'orientació per a l'ocupació s'articula des de dos nivells diferenciats i complementaris: un primer nivell d'informació i assessorament, que es porta a terme mitjançant la xarxa d'oficines de treball (SOC), i un segon nivell d'orientació, més especialitzat, que es duu a terme en col·laboració amb entitats públiques i privades.

El dret subjectiu a l'ocupabilitat ha de ser l'eix del model de desenvolupament econòmic i social a l'hora de buscar una millor qualitat de vida de les persones, un dels principals objectius que es fixen els ajuntaments d'Esquerra. Al segle XXI, els esforços de les administracions s'han de centrar a facilitar la transformació de l'economia tradicional en una economia del coneixement i sostenible, entenent que la sostenibilitat és una gran oportunitat de transformació i d'innovació per a la majoria d'empreses. És en aquest sentit que els ajuntaments d'Esquerra promouen polítiques de dinamització de les activitats econòmiques del municipi.

D'altra banda, l'actual situació del mercat laboral situa l'empredoria com una opció cada vegada més atractiva per als professionals que busquen però que no troben feina assalariada. Cal que les polítiques municipals creïn l'entorn i les condicions propícies per a l'activitat empredora, tant afavorint la creació d'espais físics (laboratoris ciutadans, espais de cotreball), on els empredors puguin compartir els seus projectes, com facilitant-los l'activitat diària o afavorint-ne el prestigi social.

Algunes propostes:

Empredoria

1. Promoure l'esperit empredor i la creativitat en els centres escolars i en la ciutadania en general, com a hàbits i competències clau per a la formació dels futurs components de la societat del coneixement.
2. Acostar la tecnologia i el coneixement a la ciutadania i les empreses del municipi per facilitar la comprensió i aplicació de la tecnologia a l'activitat quotidiana de persones, empredors i empreses.
3. Promoure l'establiment de citilabs com a nodes de foment del pensament creatiu, la innovació social i empresarial i l'empredoria.
4. Establir i desenvolupar un política per ajudar a la creació d'espais de cotreball als municipis, identificant-ne, per mitjà d'un estudi, els punts forts i dèbils, amb l'objectiu que els centres de cotreball tendeixin a una especialització concreta.
5. Posar a disposició de possibles interessats a desenvolupar un projecte de cotreball espais municipals.
6. Promoure als mitjans de comunicació locals els centres de cotreball.
7. Establir línies d'ajuts en el marc dels centres de cotreball.
8. Promoure la cultura de l'empredoria, de l'esforç, del pensament creatiu, la innovació i el coneixement.
9. Establir un programa de potenciació i acompanyament per a les persones que vulguin establir-se en un espai de cotreball, donant a conèixer a la ciutadania els potencials dels espais. L'acompanyament de les persones ha de ser suficient i qualificat; qui faci l'acompanyament ha de ser un professional i cal establir un nombre màxim d'usuaris perquè siguin atesos per cada acompanyant, de manera que pugui resultar eficient.

10. Establir punts on informar i assessorar tècnicament i financerament les persones que vulguin crear petites empreses de tipus associatiu o cooperatiu, així com d'autoocupació.
11. Col·laborar en l'establiment de canals de comunicació entre els centres educatius, les empreses i les administracions per ajustar l'oferta de formació professional a les necessitats locals del mercat de treball. Crear els òrgans consultius i de participació social que puguin vertebrar aquesta comunicació.
12. Promoure, des dels ens locals, la desaparició de barreres administratives de tot tipus, la suma d'imposicions tributàries en aquest àmbit per a l'establiment d'empreses.
13. Dur a terme una política de foment de l'emprenedoria en les ordenances municipals.
14. Minimitzar la morositat de les corporacions locals respecte als proveïdors com a primera política de promoció econòmica.
15. Aprofitar les instal·lacions i infraestructures municipals en hores sense ús per a activitats promogudes des dels municipis en favor de l'autoocupació de persones aturades.

Empresa i indústria

1. Mantenir els polígons industrials i comercials (enllumenat, voreres, vials, senyalitzacions...).
2. Promoure les figures dels polígons d'activitat econòmica (PAE) en el marc de la col·laboració publicoprivada.
3. Promoure les comunicacions adequades dels polígons industrials amb les grans infraestructures vials o altres mitjans de transport (trens, ports, aeroports). En aquest sentit, esdevé important la negociació amb les operadores de vies de pagament per no penalitzar les empreses dels municipis que tinguin les comunicacions amb la resta del país afectades per peatges.
4. Impulsar la concentració empresarial d'un mateix sector per promoure la creació i la impulsió de clústers. D'acord amb la política de clústers, afavorir el manteniment de sòl industrial i potenciar la creació de polígons industrials amb els serveis necessaris per poder desenvolupar activitat productiva.
5. Generar sòl industrial propi en bones condicions i utilitzar mesures d'atracció de noves inversions.
6. Incentivar i facilitar la incorporació de les empreses a les noves tecnologies.
7. Establir i mantenir una comunicació directa amb les principals indústries i empreses ubicades al municipi, a fi de detectar possibles empreses en crisi.
8. Establir negociacions amb les patronals empresarials i els sindicats per oferir meses de diàleg per implantar noves empreses als municipis amb ofertes de sòl industrial, amb incentius per a la industrialització de zones d'especial interès.

Treball

1. Promoure el treball social amb baixa qualificació/especialització de persones sense treball, respectant el principi de no-substitució de llocs de treball efectius, atenent necessitats socials bàsiques que qui les demana no pot retribuïr (persones dependents, col·lectius exclosos o en risc...).
2. Detecció del nombre de famílies de l'àmbit local de què es tracti que es troben per sota del llindar de la pobresa perquè

formin part d'un col·lectiu d'atenció prioritària que permeti la plena escolarització, l'alimentació normal, l'habitatge i l'acompanyament necessari per a la inserció sociolaboral que calgui.

3. Vetllar per la formació i la inserció laboral de les persones desocupades, amb especial atenció als col·lectius amb risc d'exclusió social, i també dels que tenen una integració més difícil al mercat laboral: joves, dones i més grans de 45 anys.
4. Establir una borsa de treball municipal de fàcil accés —operativa telemàticament— a què puguin accedir ocupadors i demandants d'ocupació, en coordinació amb les empreses del municipi i la resta de la comarca, per conèixer les necessitats del teixit empresarial.
5. Crear el club de la feina, un espai físic assistit per un tècnic competent i destinat als demandants d'ocupació, amb els recursos necessaris per facilitar que tothom pugui assolir i escollir adequadament el lloc de treball: ordinador, impressora, correu electrònic, models de currículums, publicacions especialitzades —ofertes/demandes—, informació de cursos de formació ocupacional, accés a pàgines web d'ocupació, etc.
6. Treballar per la recol·locació de persones que perdin la feina per processos de tancament o deslocalització d'empreses. En aquest mateix sentit, en les possibles negociacions de noves implantacions o trasllats d'empreses, es vetllarà perquè les plusvàlues derivades de la possible requalificació de terrenys industrials no siguin mai un incentiu al tancament o la deslocalització de la mateixa empresa.
7. Promoure el coneixement i la relació entre les empreses del mateix municipi i les dels municipis veïns, com a via per generar sinergies i projectes conjunts.
8. Crear un espai de «Noves Experiències Empresarials», en què les empreses que s'implanten al municipi puguin donar a conèixer a la resta d'empreses ja existents i a la ciutadania en general.
9. Promoure el voluntariat entre sèniors prejubilat i jubilat, amb bagatge professional, per fer tutories per a persones emprenedores i recercadores de treball.
10. Adaptar la formació que s'ofereixi des del municipi amb les competències necessàries per cobrir les vacants de les empreses locals.
11. Potenciar la creació d'empreses cooperatives i amb finalitats socials.
12. Promoure la contractació responsable, tant a l'ajuntament (fomentant la participació en concursos públics d'empreses vinculades a centres especials de treball), com al teixit empresarial i comercial dels municipis, amb possibles bonificacions fiscals.
13. Establir ajudes a la contractació, afavorint les empreses que facin contractacions a col·lectius amb especial dificultat d'accés al món laboral.

ELS PACTES LOCALS PER A L'OCUPACIÓ

Per implementar un pacte local per a l'ocupació es proposa, en primer terme, la creació i potenciació de les taules per a l'ocupació com a ens on participen els agents econòmics: representants institucionals, empresaris, sindicats, agrupacions de comerciants, assemblees d'aturats... En el marc de la taula per a l'ocupació, es proposaran i es debatran les línies marc d'actuació que es materialitzaran en l'elaboració i la implementació del pacte local per a l'ocupació (PLO).

En l'elaboració de les polítiques públiques de promoció econòmica, és imprescindible tenir instruments de diagnòstic d'allò que succeeix al mercat i fer un seguiment dels principals indicadors socioeconòmics, especialment l'indicador del nombre d'aturats del municipi registrats al Servei d'Ocupació de Catalunya, tenint en compte els que fan formació o tenen altres causes per les quals suspensen l'alta com a demandant d'ocupació i ja no consten com a aturats, ja que hi ha molta més gent aturada que la que està registrada. S'han de considerar també totes les persones que ja no tenen dret, segons la normativa

aplicable, a accedir a qualsevol tipus de prestació o subsidi per desocupació, en no haver pogut generar prou cotitzacions.

Per tant, és molt important la funció i el contingut que es doni als Observatoris d'Ocupació de Catalunya. No es tracta de simples organismes burocràtics. En aquest sentit, es proposa la creació i potenciació, principalment per mitjà dels ens supralocals, com ara els consells comarcals, dels observatoris socioeconòmics, a fi que proporcionin la informació necessària a les taules per a l'ocupació, en el marc del Pla estadístic de Catalunya.

Eixos de treball:

1. Fomentar la cooperació publicoprivada entre les administracions públiques i els agents privats implicats, com a criteri general per garantir la viabilitat dels projectes de dinamització econòmica i d'ocupació.
2. Treballar conjuntament amb els ens locals veïns i els ens supralocals a l'hora de planificar i dur a terme actuacions al municipi, per garantir la millor eficiència possible dels recursos públics que es destinen a promoció econòmica. Per això, cal tenir en compte els fluxos de dinamisme econòmic que emanen de les àrees urbanes del país.
3. Conèixer les competències de les persones aturades amb l'objectiu de millorar la seva ocupabilitat i procurar l'encaix amb les necessitats de les empreses.
4. Detectar les necessitats formatives de les persones i les empreses per millorar l'ocupabilitat en el nostre territori elaborant programes conjunts.

FOMENT D'INFRAESTRUCTURES TIC PER A LA CONNEXIÓ CIUTADANA

El desplegament de la banda ampla és essencial per garantir que les empreses localitzades als polígons industrials tinguin accés a infraestructures d'alta capacitat arreu del territori. En aquest sentit, són d'especial interès les actuacions de banda ampla a les zones rurals o les més aïllades, on aquesta infraestructura esdevé un element dinamitzador del territori.

1. Impulsar polítiques d'actuacions relatives a la planificació de les infraestructures de telecomunicacions en el municipi, com són els plans d'ordenació, plans estratègics, plans especials...
2. Promoure, en l'obra pública, l'estudi i la inclusió de les infraestructures de telecomunicacions.
3. Facilitar el desplegament d'infraestructures de telecomunicacions per garantir serveis avançats i de qualitat.
4. Aprofitar sinergies entre municipis i amb altres administracions de Catalunya i, en especial, de l'àrea metropolitana, per potenciar el concepte de núvol (cloud) privat per a administracions públiques.
5. Implantació d'infraestructures innovadores de baix cost i més eficiència, tant energètica com de processament o cost de desplegament, que les disponibles actualment.
6. Elaborar un pla per arribar a un consens entre la població, l'ajuntament i les operadores de telecomunicacions mòbils perquè la proliferació d'antenes de telefonia mòbil no actuïn com a element distorsionant, i garantir la cobertura al màxim de llars possibles. Promoure la compartició d'aquestes infraestructures entre les diverses operadores que presten serveis al nostre país.
7. Aprofitament de les xarxes Wi-Fi municipals per proporcionar l'accés als serveis i als tràmits municipals.
8. Promoure les xarxes gratuïtes de Wi-Fi a tot el municipi.
9. Elaborar un mapa sonor i d'SMRF —Sistema de Monitorització de Radiofreqüència— per obtenir mesures objectives dels nivells de radiacions de les infraestructures de telecomunicacions mòbils, i així donar tranquil·litat a la ciutadania.

Però les TIC també són la principal palanca de canvi que permet la innovació necessària a tots els àmbits sectorials i, per tant, fa que siguin un element transversal imprescindible en la nostra societat. En aquest enfocament, podríem parlar de:

Talent digital: com a motor de canvi del model productiu i palanca de creixement econòmic sostenible i de creació de valor afegit, caldria articular una iniciativa coordinada en els àmbits municipal i nacional per desenvolupar el talent digital. Es basaria, entre altres eixos, en la introducció de solucions educatives transformadores a les escoles i en la creació d'una xarxa de centres municipals fab-lab. L'objectiu a mig termini és d'incrementar dràsticament les vocacions científicotecnològiques al nostre país, al mateix temps que es desenvolupa la creativitat, la comunicació, l'autonomia, etc. i evitem l'esclatxa digital.

Ecosistema TIC:

1. Treballar en polítiques que permetin el foment i el desenvolupament de la indústria TIC com a generadora d'ocupació de futur.
2. Fomentar les polítiques formatives i de reciclatge que permetin una sortida laboral TIC a professionals d'altres sectors.
3. Definir línies de treballs específiques que garanteixin la socialització del coneixement i que evitin l'esclatxa social vinculada a les TIC.
4. Treballar conjuntament amb la indústria l'accés a fons de finançament europeus per fomentar la competitivitat del sector.

Aplicació de les TIC

1. Treballar en polítiques de modernització del petit comerç i de la petita i mitjana empresa d'altres sectors per fomentar-ne la competitivitat mitjançant les TIC.
2. Fer ús de les TIC per a polítiques socials que evitin l'aïllament de les persones i el seu sentit de pertinença i la seva atenció social.
3. Aplicar les TIC per al foment de la cultura local mitjançant la instrumentalització de les xarxes socials i altres eines socialitzadores.
4. Fomentar la col·laboració ciutadana mitjançant l'obertura de nous canals moderns que permetin detectar i solucionar de forma ràpida problemàtiques que esdevenen a l'espai públic.

Altres

1. Mobile World Congress: tot i ser un esdeveniment específic de Barcelona, l'impacte que té va molt més enllà. Cal treballar en polítiques que permetin el foment i el desenvolupament de la indústria TIC com a generadora d'ocupació de futur, i el MWC n'ha de ser un pilar fonamental.
2. Les TIC també són una bona eina d'avaluació de polítiques públiques de forma transversal. Caldria introduir la cultura del seguiment i l'avaluació dels objectius establerts.

BONES PRÀCTIQUES DE MUNICIPIS EMPRENEDORS

- 1. PORTAL OPEN DATA A RUBÍ. Ajuntament de Rubí**
- 2. BONIFICACIONS FISCALS ALS COMERÇOS PER AJUDAR A LA REACTIVACIÓ ECONÒMICA DEL SECTOR. Ajuntament de Rubí**
- 3. FOMENT DE LA CONTRACTACIÓ. Ajuntament de Rubí**
- 4. SERVEI LOCAL D'OCUPACIÓ SUPRAMUNICIPAL. Ajuntament de Llinars del Vallès**
- 5. INFORMACIÓ TURÍSTICA – BOTIGA DE PRODUCTE LOCAL. Ajuntament de Sant Martí de Tous**
- 6. CENTRE D'INICIATIVES EMPRESARIALS. Ajuntament de Caldes de Montbui**
- 7. LA MIGRACIÓ AL LIBREOFFICE. Ajuntament de Caldes de Montbui**
- 8. TURISME 2.0. Ajuntament de Caldes de Montbui**
- 9. Infraestructures TIC. Sectorial Societat de la Informació (diversos ajuntaments)**
- 10. CITILAB. Ajuntament de Cornellà**
- 11. BRIGADA JOVE. Ajuntament d'Arenys de Munt**

1. PORTAL OPEN DATA A RUBÍ. Ajuntament de Rubí

DIAGNOSI

Millorar la comunicació i el retre comptes a la ciutadania.

PROPOSTA

Portal Open Data a Rubí, amb el buidatge de la majoria de dades estadístiques de què disposa l'Ajuntament: dades de població, d'activitat econòmica, financeres... permet que qualsevol ciutadà pugui accedir a les dades i pugui configurar els filtres i recerques segons el seu interès.

Més informació: <https://opendata.rubi.cat/>

RESULTAT

Més transparència a l'Ajuntament.

CONTACTE PER A MÉS INFORMACIÓ

Arés Tubau, regidora de Rubí

2. BONIFICACIONS FISCALS ALS COMERÇOS PER AJUDAR A LA REACTIVACIÓ ECONÒMICA DEL SECTOR. Ajuntament de Rubí

DIAGNOSI

Ajudar a reactivar econòmicament el sector del comerç de la ciutat.

PROPOSTA

Primer any d'obertura d'un establiment comercial, reducció del 90 % en la taxa d'escombraries.

http://www.rubi.cat/perfil/rubi/recursos/recursos/16._ordenan_a_fiscal_n_m._16_2014.pdf

RESULTAT

Iniciativa valorada positivament.

CONTACTE PER A MÉS INFORMACIÓ

Arés Tubau, regidora de Rubí.

3. FOMENT DE LA CONTRACTACIÓ. Ajuntament de Rubí

DIAGNOSI

Des de l'àmbit de la promoció econòmica i el comerç, establir un mecanisme per incentivar la contractació (temporal) de persones aturades de la ciutat.

PROPOSTA

Subvenció a les empreses/comerços que fan una contractació de 3 o 6 mesos a persones de la ciutat. Se subvenciona des de l'Ajuntament el mateix període; és a dir, 3+3 o 6+6. D'aquesta manera, el treballador pot tenir un contracte de 6 mesos (està pensat, sobretot, per al comerç) o de 12 mesos. Pressupost 2014: 230.000 €.

http://www.rubi.cat/perfil/rubi/recursos/recursos/bases_definitives_bopb__contractaci__privada.pdf

RESULTAT

Satisfactori, accions que ajuden a fomentar l'ocupació.

CONTACTE PER A MÉS INFORMACIÓ

Arés Tubau, regidora de Rubí

4. SERVEI LOCAL D'OCUPACIÓ SUPRAMUNICIPAL. Ajuntament de Llinars del Vallès

DIAGNOSI

A Llinars, fa deu anys que es disposa d'un servei local d'ocupació i, des dels últims dos anys, l'hem ofert als municipis veïns de Vilalba Sasserra, Sant Antoni i Sant Pere de Vilamajor, mitjançant un conveni. La idea i voluntat va ser posar negre sobre blanc un servei que ja es donava des de Llinars a usuaris d'aquests municipis també, però sense rebre cap contraprestació econòmica.

PROPOSTA

El servei es dona amb una persona tècnica d'ocupació que està tres dies a Llinars, un a Sant Antoni de Vilamajor i un a Sant Pere de Vilamajor. El cost laboral d'aquesta persona es reparteix seguint un criteri de població aproximat, del qual resulta un 45 % del cost per a Llinars; un 25 %, per a Sant Antoni; un 25 %, per a Sant Pere, i un 5 % per a Vilalba Sasserra.

Aquesta col·laboració, intentem que també es reproduïxi en la programació de cursos, de forma que no se solapin ni es repeteixin.

La col·laboració també l'apliquem en l'organització d'uns tallers d'orientació que es fan des de Llinars, els dijous, i que estan oberts als quatre municipis.

RESULTAT

El resultat és positiu, tant per l'atenció personalitzada com per les eines amb què es dota els usuaris del servei, i per tenir una visió amb un angular més gran de la situació de l'ocupació en un territori superior al municipal.

Fruit d'aquesta experiència, també ens hem presentat tots quatre municipis a una convocatòria de la Generalitat amb un projecte pilotat per Llinars de creació d'un espai de reflexió públicoprivat per generar accions que tinguin com a objectiu

la creació d'ocupació en l'eix d'entorn, lleure i esport.

CONTACTE PER A MÉS INFORMACIÓ

Antoni Garcia, regidor d'Acció Social i Promoció Econòmica

5. INFORMACIÓ TURÍSTICA – BOTIGA DE PRODUCTE LOCAL. Ajuntament de Sant Martí de Tous

DIAGNOSI

Sant Martí de Tous, tot i tindre, d'una banda, un entorn paisatgístic important, elements de valor arquitectònic, històric i cultural remarcables i, d'altra banda, productes locals artesans, no havia estat mai un poble turístic. L'Ajuntament va entendre que s'havia de treballar per dinamitzar turísticament i econòmicament el municipi. Cal remarcar que es partia de pràcticament un escenari verge.

PROPOSTA

El primer pas va ser convocar i treballar amb els emprenedors i comerços locals perquè s'associessin en una associació de botiguers i comerciants del poble. Abans de fer aquest pas, amb el suport de la Diputació de Barcelona es va elaborar un pla de dinamització econòmica i turística del municipi que marcava diverses línies de treball per avançar en aquesta línia (val a dir que el document no recollia les particularitats del municipi, i algunes accions eren de difícil aplicació, però sí que va servir per donar l'empenta inicial i reunir tots els afectats en una discussió conjunta).

D'aquí va néixer la idea de crear una sèrie de visites guiades al nucli antic amb inici i final en un local que servís de punt d'inici i benvinguda i, a la vegada, les visites finalitzessin en el mateix punt passant un audiovisual del poble i, després, vendre en el mateix punt tots els productes locals.

Així, la proposta es concretava en un pla d'etapes. En la primera etapa, l'Ajuntament assumiria tota la despesa associada (veurem que no es desmesurada); en la segona, una vegada s'hagués acreditat que la idea funcionava, els comerciants haurien d'assumir els costos derivats proporcionalment de la venda que s'efectués. Aquest punt és important, perquè convèncer d'entrada els comerços tradicionals del poble que la idea era rendible i que el model innovador era factible hauria estat impossible.

La primera etapa es va iniciar amb la cessió d'ús d'un local buit del nucli antic, propietat d'un comerciant, a l'Ajuntament (l'Ajuntament només paga l'electricitat i la neteja) per adequar-lo com a punt d'informació turística i botiga de producte local. L'Ajuntament també va assumir el cost dels guies turístics (preu per hora molt ajustat), joves de 20 a 30 anys del mateix municipi que es van formalitzar com a associació (a posteriori, no en els inicis).

L'Ajuntament també actua com a central de reserves d'aquestes visites guiades, a part d'anunciar-les a la premsa comarcal i en altres esdeveniments. Cal destacar que la iniciativa s'ha consolidat ràpidament gràcies que les visites guiades es van oferir gratuïtament a tots els membres de l'Associació de Botiguers i Comerciants. A més, que dos restaurants del poble optessin per oferir sortides turístiques mitjançant agències, en el sentit de visita + dinar, va ser favorable.

Els guies reben els visitants, dinamitzen la visita, passen l'audiovisual, coordinen la venda a la botiga i fan el repartiment als comerços o productors.

En aquests moments, la iniciativa compta amb dos anys de vida i es preveu passar a la segona etapa al llarg de l'any 2015. Aquesta segona etapa ha de traspasar les despeses de local, electricitat, neteja i guies als comerços que hi fan negoci.

RESULTAT

Iniciativa d'èxit, però cal destacar un alt grau de complexitat de gestió i seducció dels agents implicats. El resultat dels dos primers anys han estat més de 4.000 visitants i uns 20.000 euros de beneficis bruts*

* Cal destacar, per exemple, que el productor de llonganisses local ven aproximadament 750 € els mesos de visites; els forns de pa, aproximadament 200 €, i la resta són vendes menors: mel, fruits secs, sabó, joies, records turístics,...

CONTACTE PER A MÉS INFORMACIÓ

Pau Mir, regidor de Cultura, Festes, Entorn Rural, Medi Ambient i Promoció Econòmica de l'Ajuntament de Sant Martí de Tous.

6. CENTRE D'INICIATIVES EMPRESARIALS. Ajuntament de Caldes de Montbui

DIAGNOSI

Des de l'Ajuntament de Caldes de Montbui s'ha impulsat aquest projecte perquè es va detectar una demanda de la ciutadania d'una tipologia de lloguer de locals i naus industrials molt clara, a un baix cost i amb una superfície reduïda, perquè totes les persones que demanaven la mateixa tipologia de locals o naus eren nous emprenedors que es trobaven que els locals de lloguer normals eren grans per a les seves necessitats o tenien un lloguer al qual no podien fer front a l'hora d'iniciar l'activitat.

PROPOSTA

Tot el lloguer està destinat a emprenedors o empreses amb menys de 3 anys de creació i tenen, d'entrada, una estada màxima al centre de 5 anys.

L'Ajuntament va decidir comprar una nau industrial al polígon La Borda i reformar-la, tot oferint el servei de lloguer de 5 naus industrials petites i 14 despatxos amb una sala comuna per fer exposicions i vendes.

RESULTAT

Amb menys de tres anys, l'ocupació del centre ronda entre el 80 i el 90 % i ja hi ha una primera empresa que ocupava una nau industrial que ha fet el salt al mercat normal.

CONTACTE PER A MÉS INFORMACIÓ

Josep Ramon Maranyés, regidor d'Hisenda i Promoció Econòmica de Caldes de Montbui.

7. LA MIGRACIÓ AL LIBREOFFICE. Ajuntament de Caldes de Montbui

DIAGNOSI

Partim d'un nombre de 167 pecés; 87, amb Windows 83; i 68, amb Windows XP, a més de 18 amb UBUNTU i 8 amb LINKAT. Davant l'elevat cost de l'actualització de llicències d'MSOOffice —més de 25.000 €— va sortir la proposta de migrar a LibreOffice. Per evitar incompatibilitats en algunes àrees, es decideix que la migració es faci dels entorns no crítics i que es mantingui en la resta d'ordinadors les llicències més actuals d'MSOOffice 2013.

PROPOSTA

La migració va començar el 2013 i va afectar 140 usuaris; ha estat acompanyada per formació feta des de la Diputació de Barcelona per reforçar i ajudar els usuaris en la migració.

S'ha escollit LibreOffice perquè és una suite de productivitat de qualitat professional integral.

Hi ha una gran base d'usuaris de LibreOffice satisfets a tot el món i està disponible en més de 30 idiomes i per a tots els principals sistemes operatius, incloent-hi Microsoft Windows,

Mac OS X i GNU / Linux.

La fundació The Document Foundation dóna garantia de continuïtat, rebent el suport

d'empreses com Google, Red Hat... <http://es.libreoffice.org/>

RESULTAT

S'ha comprovat la compatibilitat de la suite amb la resta de programari positivament

(només hi ha hagut problemes amb A3 Nòmimes).

S'han detectat problemes amb el gestor de bases de dades i continuarem utilitzant MS ACCES (8 usuaris).

Alguns usuaris (5 de 140) han manifestat algun inconvenient al canvi per desconeixement de l'eina.

S'està confeccionant una normativa d'ús pel que fa a l'intercanvi de fitxers entre els usuaris de la corporació i tercers.

En general, la migració, la valorem com a molt satisfactòria.

CONTACTE PER A MÉS INFORMACIÓ

Sara Marcé, Règim Intern i Atenció a la Ciutadania de l'Ajuntament de Caldes de Montbui.

8. TURISME 2.0. Ajuntament de Caldes de Montbui

DIAGNOSI

Quan volem anar de viatge, acostumem a buscar per Internet la destinació. És per això que vam creure oportú impulsar una campanya de Turisme 2.0. L'objectiu era posar al dia i modernitzar la regidoria de Turisme. Pel que hem vist, pocs ajuntaments petits i mitjans treballen gaire les noves tecnologies en l'àmbit de turisme.

PROPOSTA

Actualització del web www.visiteucaldes.cat, l'objectiu era que fos molt visual i atractiu, de cara als que el visitessin. Es van crear perfils turístics de Facebook, Twitter i Instagram, gestionats per una persona de l'Oficina de Turisme que fes de community manager.

Es van encarregar també uns vídeos promocionals que serien la carta de presentació de Caldes de Montbui. En una campanya per promocionar el Mercat de l'Olla de Caldes a TV3, vam tenir unes 24.000 visualitzacions de l'anunci al Facebook de l'Oficina de Turisme en 3 dies.

Paral·lelament, hem fet trobades de bloguers a Caldes per la Fira de Nadal 2013 i l'Escaldàrium 2014. L'objectiu era fer un press trip: que passessin un gran cap de setmana al municipi i després en parlessin recomanant la destinació als seus lectors. Durant aquestes campanyes de bloguers, les visites a www.visiteucaldes.cat es van duplicar.

També es va crear una App anomenada AppCaldes, que oferia informació turística en diversos idiomes per als visitants.

Totes aquestes accions eren debatudes i validades per la Taula de Turisme, un espai de participació ciutadana amb els actors turístics del municipi.

RESULTAT

El resultat és difícil de mesurar a curt termini, tot i que tenim la sensació que Caldes de Montbui comença a ser més conegut. Intentem que hi hagi un efecte moda descobrint "El Poble que Bull", el nostre eslògan. La taula de turisme ha valorat molt

bé aquests esforços, ja que el sector privat de Caldes veu que aquestes accions beneficien els seus establiments.

CONTACTE PER A MÉS INFORMACIÓ

Isidre Pineda, regidor de Promoció Turística i Termalisme de l'Ajuntament de Caldes de Montbui.

9. Infraestructures TIC. Sectorial Societat de la Informació (diversos ajuntaments)

Un dels elements clau per poder disposar de serveis avançats de telecomunicacions és la disponibilitat de les infraestructures necessàries, especialment de fibra òptica disponible per a tots els operadors.

En molts llocs en què el mercat és petit i l'interès dels operadors escàs, cal buscar alternatives. El cas paradigmàtic és el de les companyies elèctriques, que estan obligades a desplegar els comptadors intel·ligents i, per tant, en molts casos, a desplegar fibra òptica. A Catalunya, tenim prop de 40 petits operadors elèctrics que ja ho estan fent.

Des dels ajuntaments, podem promoure que aquesta fibra òptica que posen les companyies elèctriques serveixin també perquè els operadors de telecomunicacions puguin oferir telefonia mòbil de darrera generació o serveis de fibra òptica a ciutadans i empreses.

Experiència aplicable a diversos municipis catalans.

CONTACTE PER A MÉS INFORMACIÓ

Sectorial SI – Josuè Sallent

10. CITILAB. Ajuntament de Cornellà

Citilab és una barreja entre un centre de formació, un centre de recerca i una incubadora d'iniciatives empresarials i socials. Concep la xarxa no com la Internet de les coses sinó com la Internet dels ciutadans. Des que va néixer l'any 1997 i va inaugurar la seu física el 23 de novembre del mateix any, Citilab ha estat impulsant una activitat com a centre digital d'innovació ciutadana per a la difusió i el foment de la Societat del Coneixement. Els seus mètodes de treball bàsics són el pensament de disseny i la creació centrada en l'usuari. A Citilab, Internet es considera un mitjà per innovar de forma més col·laborativa i integradora amb el ciutadà en el centre del procés.

PROPOSTA

Explota i difon l'impacte digital en el pensament creatiu, el disseny i la innovació que sorgeixen de la cultura digital.

RESULTAT

Un històric de projectes com ara l'Hort Digital, Vision, MusicLab, etc.

Laborlab+, destinat a espai de cotreball i a la transformació d'idees en projectes.

Smart Citizens, destinat a la formació i participació dels ciutadans en la millora i la innovació dels serveis públics.

CONTACTE PER A MÉS INFORMACIÓ

<http://citilab.eu/>

Sectorial SI – Sergi Marcén

11. BRIGADA JOVE. Ajuntament d'Arenys de Munt

DIAGNOSI

Impulsar la inserció laboral juvenil i fomentar el civisme

PROPOSTA

Contractar 20 joves a mitja jornada durant els mesos de juliol i agost per dur a terme tasques de manteniment d'espais i equipaments públics, sota la supervisió d'un tutor/monitor, i compatibilitzant aquesta primera etapa d'inserció laboral amb el temps de lleure propi de les vacances estivals.

RESULTAT

Després d'una campanya informativa als centres educatius sobre el projecte i els treballs que calia fer, els joves interessats a treballar quatre hores al dia, en l'època de vacances escolars, que complexen els requisits s'inscriuen al punt d'informació juvenil. En l'experiència 2014 van sol·licitar poder participar el triple de les places pressupostades i, d'acord amb les bases, s'escolliren els 20 joves en un sorteig públic. Els joves van iniciar el treball participant en un curs sobre formació de riscos laborals, i van aprendre a fer tasques relacionades amb el manteniment d'espais verds i equipaments municipals (jardineria, pintura, neteja...). És un projecte molt ben valorat pels joves i pel conjunt de la societat. A més del component d'inserció laboral, té un component cívic relacionat amb la cura de l'espai públic, ja que posa de manifest davant el col·lectiu

de joves l'esforç i el cost que representa mantenir-lo i rehabilitar-lo.

CONTACTE PER A MÉS INFORMACIÓ

Joan Rabasseda, alcalde d'Arenys de Munt

4

MUNICIPIS SOSTENIBLES

L'ESPAI CÍVIC. URBANISME, SOSTENIBILITAT I GOVERNANÇA

I. Tot i que, etimològicament, *urbanisme* té a veure amb l'ordenació de la ciutat, la realitat indica que la majoria de fenòmens que passen a dins dels municipis des del punt de vista físic estan directament relacionats amb el que succeeix en el seu rerepaís (*hinterland*) immediat, raó per la qual, des de mitjan segle xx, la reflexió urbanística incorpora gradualment la interrelació amb la planificació física d'àmbits superiors al municipi i la planificació econòmica, incloent-hi, gradualment també, la perspectiva ambiental. Per tant, **l'urbanisme**, en l'actualitat, no és altra cosa que una perspectiva global de la relació de l'home amb el medi en què es desenvolupa, que fa de l'ordenació del sòl el seu eix.

Només des d'aquesta perspectiva es pot entendre que, malgrat que des del Reglamento de Obras, Servicios y bienes Municipales i l'Estatuto Municipal de Calvo Sotelo, ambdós de 1924, l'urbanisme és una competència bàsicament municipal, la legislació urbanística estableixi la necessària coherència dels plans urbanístics amb el planejament territorial, a banda d'establir categories de planejament urbanístic supramunicipal que s'imposen jeràrquicament al planejament urbanístic municipal. (En l'actualitat, els articles 13 i 56 del Text refós d'urbanisme i Llei 23/1983, de política territorial).

També des d'aquesta perspectiva cal entendre la introducció del **principi del desenvolupament sostenible a la legislació urbanística**, mancat encara, però, de llarg recorregut pel que fa al planejament vigent a Catalunya, atès que, tot i que inclou el concepte a la Llei d'urbanisme de 2002, la mateixa Llei renuncia a la manca d'adaptació espanyola de la Directiva 2001/42/CE, de 27 de juny de 2001, de l'avaluació ambiental de plans i programes, a incorporar-la a l'ordenament català, cosa que no es fa fins l'any 2006.

Finalment, és destacable com el concepte de **desenvolupament sostenible**, formulat en la clàssica definició de la Comissió Brundtland de l'ONU com només el que és capaç de perdurar, incorporant-hi les dimensions d'eficiència econòmica (economia), qualitat ambiental del medi natural i cultural (ecologia) i cohesió social (societat), **s'ha redefinit incloent-hi la governança democràtica**, és a dir, el dret al bon govern i a la bona administració, d'especial rellevància si es té en compte que alguns dels drets que es reconeixen en la majoria de constitucions occidentals estan vinculades al medi ambient urbà.

Pel que fa a Catalunya, aquest dret al bon govern es troba recollit en l'article 30 de l'Estatut del 2006.

II. La fi de la dicotomia ciutat/sostenibilitat

"[...] A llarg termini, les ciutats no poden satisfer la seva funció de motor de progrés social i creixement econòmic tal com es descriu en l'estratègia de Lisboa, a menys que siguin capaces de mantenir l'equilibri social, protegir la seva diversitat cultural i establir una elevada qualitat pel que fa al disseny, l'arquitectura i el medi ambient...".

"[...] la interacció entre l'arquitectura, planificació urbana i de les infraestructures s'ha d'intensificar per tal de poder crear espais públics atractius i humans...".

"[...] Una contribució essencial tant a la qualitat de vida com del medi ambient es pot fer mitjançant un transport urbà

sostenible, accessible i assequible... S'han de millorar les infraestructures tècniques, en especial el subministrament d'aigua i el tractament de les aigües residuals i altres xarxes de subministrament. [...] L'eficiència energètica és un requisit clau per als serveis d'utilitat pública. L'eficiència energètica en els edificis s'ha de millorar, tant en els existents com en els de nova planta...”.

“Una base important per a un ús eficient dels recursos és una estructura compacta d'assentaments. L'estratègia d'integrar els usos d'habitatge, treball, educació, compres i oci en els barris ha resultat ser especialment sostenible...”.

“Les nostres ciutats s'han d'adaptar a l'amenaça del canvi climàtic global. Un desenvolupament urbà ben dissenyat pot afavorir un creixement basat en la reducció de combustibles fòssils, millorar la qualitat ambiental i reduir les emissions de carboni...”.

(Carta de Leipzig sobre ciutats europees sostenibles. Aprovada en la reunió informal de ministres de Desenvolupament urbà i cohesió territorial celebrada a Leipzig el 24/25 de maig de 2007).

Està previst que el 70 % de la població mundial visqui en ciutats l'any 2050; un 50 %, el 2008. (Dades extretes de la presentació de la metodologia de treball Ecobarri Vallbona. Institut de ciència i Tecnologia Ambiental UAB, ICTA) i, a hores d'ara, 4 de cada 5 europeus vivim en ciutats (Comunicació de la Comissió al Consell i al Parlament Europeu sobre una estratègia temàtica sobre el medi ambient urbà (COM (2005) 718 final), formulada en compliment de Sisè Programa d'Acció de la Comunitat Europea en matèria de Medi Ambient (Decisió 1600/2002/CE del Parlament Europeu i del Consell de 22 de juliol de 2002).

Dins el fet municipal, la ciutat, de manera rellevant, se situa en el centre de qualsevol estratègia política per a la sostenibilitat.

III. El gaudi i la preservació d'una part rellevant de drets ciutadans reconeguts en les constitucions del nostre entorn polític estan vinculats al medi ambient urbà. El dret a la ciutat (o a determinat model de ciutat, una ciutat sostenible), les cartes de drets amb relació a l'ús del sòl, interaccionen amb drets fonamentals dels ciutadans.

L'article 175 del Tractat de la Unió Europea, que dóna cobertura a les competències sobre utilització del sòl, forma part del Títol competencial sobre medi ambient; res a veure amb una regulació del sòl des del punt de vista patrimonial. Fins i tot el Tribunal Constitucional espanyol, seguint la doctrina del Tribunal Europeu de Drets Humans, ha vinculat la defensa del dret a la intimitat amb el dret al medi ambient quan ha equiparat la contaminació acústica a la vulneració de la intimitat (STC 119/2001, de 24 de maig).

El dret més progressista i modern fa temps que vincula a la llum de clàusula de l'estat social, el dret al gaudi d'un habitatge “digne” a un “hàbitat” o medi ambient adequat i a unes condicions ambientals mínimes, on es desenvolupi la dignitat de la persona i els drets que li són inherents. Tant formen part del medi ambient el medi natural com el medi artificial, la ciutat, on es troben, a més, una part important dels béns públics que conformen el patrimoni col·lectiu.

En definitiva, el medi ambient és un concepte estructural, no una mirada descriptiva sobre determinats elements.

IV. La ciutat és l'espai cívic. L'urbanisme, més enllà de la distribució dels usos i activitats sobre el territori i la delimitació entre els espais privats i els públics, genera l'**espai cívic**. Aquest és l'espai socialitzat on es genera el contacte, la identitat, l'acció i el conflicte, és un espai en contínua redefinició. Per això, des d'Esquerra proposem mesures i accions perquè es produeixin i es millorin les condicions que fan d'aquests espais punts de trobada, com també la seva governança democràtica, d'acord amb el paradigma del dret al bon govern i a la bona administració que recull l'Estatut. És aquí on les polítiques d'Esquerra han de tenir l'objectiu de fer d'aquest espai un pilar fonamental de la cohesió social del municipi.

Des d'Esquerra, concebem la participació de la ciutadania en aquest espai mitjançant el civisme, perquè les nostres propostes provenen dels valors republicans —llibertat, justícia, comunitat. Volem aconseguir el compromís de les persones en la creació i la participació d'aquest espai. Hem de fer de l'espai cívic un lloc de trobada i de contacte, hem de transformar l'espai públic i l'espai privat en espai cívic.

Per poder generar sinergies positives en l'espai cívic, hem de fer polítiques transversals que permetin treballar àmbits com el medi ambient, l'urbanisme, la mobilitat, l'habitatge i la seguretat, polítiques pensades per a les persones i que ajudin a teixir una societat més justa.

Aquest espai ha de ser el referent dels nostres municipis; la trama urbana, l'eix vertebrador de les activitats socials i econòmiques, i el model urbanístic, un marc integrador en tots els sentits.

Ens hem d'allunyar del model urbanístic extensiu que tant s'ha desenvolupat al nostre país i que no és l'ídoni per generar aquest espai cívic. Creiem en un model compacte i mediterrani, hem de potenciar la identitat i la pertinença mitjançant el reconeixement històric i el patrimoni de cada municipi.

Des d'Esquerra, creiem en la configuració de l'espai cívic com un resultat de l'acció de les persones, que li donaran una identitat i un simbolisme propis. Per això, els ajuntaments d'Esquerra proposen polítiques locals públiques pensades per a les persones i per a la seva quotidianitat, per aconseguir una societat més justa, lliure i igualitària.

Per tant, l'espai cívic és fonamental en el respecte als altres, en la convivència, en la llibertat de la ciutadania. Amb aquest objectiu acomplert, tindrem municipis més agradables, més amables; en definitiva, municipis més humans.

V. En aquests moments, les polítiques d'urbanisme a Catalunya es troben en procés de debat a partir de la creació, mitjançant l'Ordre TES/110/2013, del Comitè d'Experts per a la reforma de les polítiques d'ordenació territorial i d'urbanisme a Catalunya. El debat incorpora reflexions sobre la supramunicipalitat en les actuacions, els equipaments i les activitats que requereixi la planificació territorial, compartint beneficis, càrregues i ingressos tributaris; també les competències municipals en l'urbanisme, d'acord amb la capacitat real de gestió del mapa municipal.

La perspectiva d'un Programa marc per a unes eleccions ha de ser una eina per afrontar els reptes de gestió política i administrativa amb el dret vigent, per la qual cosa **ens centrarem en el marc legal vigent, des de la perspectiva de la reivindicació de l'apoderament ciutadà en la presa de decisions urbanístiques, propi d'una democràcia avançada**, doblement legítima si partim d'uns drets i deures de ciutadania amb relació al territori i l'urbanisme que no tenen res a veure amb la condició de propietari, uns drets i deures la defensa aferrissada dels quals, des dels ajuntaments d'ERC, hauria d'evitar noves bombolles immobiliàries.

La darrera legislació del sòl instaura un dret a la ciutat, un catàleg de drets i deures de ciutadania amb relació al territori, amb independència de la condició o no de propietari, i diferent dels drets i deures d'aquesta condició, i a la iniciativa del desenvolupament més lligada a la llibertat d'empresa (apartat IV dels preàmbul i articles 4 i 5 del Text refós de la Llei del sòl de 2008).

En definitiva, en un procés polític iniciat amb la Conferència d'Estocolm de 1972, que ha arribat a la primera dècada del segle XXI amb múltiples concrecions, tant jurídiques com declaratives¹, que ha conformat una nova branca del dret, el dret ambiental, l'urbanisme i l'ordenació territorial han d'expressar una síntesi entre política econòmica, social, cultural i ecològica similar a la que inspira la noció de *desenvolupament sostenible*.

Aquest paradigma és indefugible per a qualsevol reflexió urbanística i arquitectònica, en l'actualitat.

1. Podríem esmentar, de manera no exhaustiva: l'Agenda 21, aprovada a la cimera de Rio de Janeiro de 1992; la Carta d'Aalborg de 1994; el protocol de Kyoto o l'estratègia de Göteborg. També, la Declaració de Toledo sobre desenvolupament urbà de 2010.

SOSTENIBILITAT

Esquerra Republicana, garantia per a un desenvolupament local sostenible

La sostenibilitat és un concepte global que integra els aspectes econòmics, socials i ambientals i que esdevé un autèntic full de ruta per a l'acció política. No podem destriar o separar, per exemple, la igualtat d'oportunitats de les polítiques de transport públic, ni l'urbanisme de la contaminació, ni l'equilibri de rendes del dret a l'accés a un medi saludable, ni la gestió dels recursos naturals de l'activitat econòmica. La sostenibilitat no és, doncs, una opció ideològica o de vida, com sovint es pretén fer veure des d'alguns àmbits, sinó una premissa bàsica per a les polítiques modernes que, de debò, busquin la millora de la qualitat de vida, la justícia social i el benestar econòmic de la ciutadania sense malmetre les possibilitats futures.

Cada poble i cada ciutat s'ha de veure com un sistema en interacció amb el seu entorn, i aquest punt de vista ha de regir el nostre plantejament en dissenyar ciutats i pobles que contribueixin a un nou model de desenvolupament orientat a la millora constant de la qualitat de vida de la ciutadania, sota paràmetres i criteris del segle XXI.

En aquest sentit, els municipis de Catalunya, com a primer esglau en l'organització social i política i com a part constituent bàsica del mateix país, han d'afrontar un seguit de reptes que no només tenen a veure amb reivindicacions conservadores o basades en un ideal romàntic de manteniment del patrimoni natural o de l'equilibri territorial, que també, sinó que són reptes que vénen determinats per factors estructurals del nostre model socioeconòmic i que afecten de manera palesa el territori, la qualitat de vida i la disponibilitat dels recursos immediats, fins a posar en entredit la viabilitat del funcionament actual.

Ja no és qüestió de “comptabilitzar” desenvolupament i sostenibilitat, es tracta que, en ple segle XXI, ja no podem separar la idea de desenvolupament de la idea de sostenibilitat, ja són un sol concepte i cal actuar localment en conseqüència. Des dels ajuntaments, Esquerra assumeix el repte de fer de la sostenibilitat —en tots els sentits— el full de ruta per al desenvolupament integral de pobles, viles i ciutats del nostre país, amb total coherència i responsabilitat.

Desenvolupament local sostenible

Els ajuntaments d'Esquerra traçaran estratègies de desenvolupament local sostenible que aniran més enllà de la durada d'un mandat i més enllà de les qüestions purament econòmiques o ambientals. Aquestes estratègies han d'integrar tots els aspectes econòmics, socials, ambientals i territorials del municipi i marcar el full de ruta cap a l'assoliment d'un model de desenvolupament i de millora de la qualitat de vida perdurables.

Calen polítiques valentes per fomentar la producció i el consum local mitjançant el planejament general, s'han de crear des de la base les condicions necessàries per aconseguir una economia de proximitat; és per això que són fonamentals les polítiques de cooperació entre municipis.

Els ciutadans han d'incorporar l'espai agrari com un equipament més de la ciutat i, per tant, hem de dotar aquests espais de la rellevància que es mereixen.

Cal tenir molt present les aportacions entorn el concepte i el paradigma de les ciutats intel·ligents (*smart city*), un nou concepte que cal tractar globalment, i no deixar-nos enlluernar per les propostes de les grans corporacions que, darrere d'aquest nou concepte, només hi tenen l'incentiu econòmic lligat als canvis tecnològics.

Impuls per al sector primari:

1. Cal considerar estratègic per al país, des del punt de vista econòmic, ambiental i, sobretot, territorial, el relleu d'un sector primari potent, basat en una producció de qualitat i en una transformació excel·lent que aportin valor afegit als productes.
2. Cal que elaborem un mapa dels espais d'interès agrícola del municipi, on el proveïment alimentari pot ser una peça clau, on potenciarem mitjançant la intermediació pública els bancs de terres, tant de grans extensions com de petita

horta. Hem de reconèixer la terra com un bé a protegir.

3. Promoure àrees de protecció agrícola local, no com a reserves agràries sinó com a veritables motors de producció de productes locals de qualitat.
4. Fomentar l'agricultura integrada, adaptada a les característiques del territori i que minimitzi la dependència hídrica i dels productes fitosanitaris, i així permeti la revaloració dels productes autòctons i dels seus transformats.
5. Impulsar l'agricultura ecològica des de la planificació i des de la gestió dels espais rurals, i potenciar les cooperatives de consum de proximitats a dins dels municipis.
6. Fomentar estratègies de promoció i comercialització que converteixin el mercat interior en el principal mercat dels productes autòctons mitjançant el suport de les noves tecnologies i la concertació amb el sector turístic local.
7. Promoure i relançar fires i cicles gastronòmics, així com la participació del municipi en la promoció local i comarcal, etc.
8. Promoure l'establiment de denominacions locals protegides i de segells de qualitat agroalimentària i ambiental en l'àmbit local i supramunicipal.
9. Treballar per una normativa estricta pel que fa a l'etiquetatge i la informació al consumidor, especialment pel que fa als transgènics.
10. Establir uns plans locals de gestió forestal sota els criteris de la sostenibilitat, la biodiversitat i l'eficiència, molt especialment en els municipis amb predomini de forests comunals.
11. Impulsar la reintroducció de la masoveria a les zones amb més abandonament agrícola, sota criteris d'innovació en la gestió agroambiental i en la singularitat i excel·lència dels productes obtinguts.
12. Promoure les experiències innovadores d'aplicació de la ramaderia tradicional, especialment en la gestió forestal i d'espais protegits.
13. Protegir les activitats agràries i ramaderes i prioritzar-les per damunt de la pressió urbanística i els nous usos urbans.
14. Fer un seguiment de les activitats intensives ramaderes que puguin tenir un impacte negatiu sobre els recursos hídrics locals.

El patrimoni natural i cultural, orgull i motor dels municipis

1. Vetllar pel manteniment de la qualitat del patrimoni cultural i natural dels municipis com a element que configura la identitat local i potenciar-la com a generadora d'atractiu turístic i d'activitat econòmica.
2. Mantenir i recuperar la xarxa de camins rurals tradicionals i els antics traçats de carrilets o similars i la seva infraestructura.
3. Promoure els itineraris i centres d'interpretació de natura, històrics i d'interès etnològic.
4. Promoure els acords de custòdia, per implicar tots els agents —fins i tot externs— en la gestió i millora del medi local.

Cap a una nova cultura del territori

(Educació basada en el respecte pel medi; l'optimització de l'explotació dels recursos naturals; vetllar per la qualitat de l'aigua i l'aire, a les grans ciutats; protegir, on calgui, les formes tradicionals d'explotació agrària, incorporant-hi els avenços que ajudin a la sostenibilitat; la cultura del reaprofitament i reciclatge).

El país ha patit un consum accelerat de sòl, que ha degradat i banalitzat àrees molt extenses del nostre país —especialment a la regió metropolitana i al voltant de les noves zones metropolitanes— que ha arribat a tots els racons del país. D'acord amb les dades de l'observatori d'ocupació del sòl de la UE Corine Land Cover, la dècada dels noranta Catalunya va incrementar la superfície urbanitzada un 11 %, de 122.000 ha a 135.000 ha, i el global de l'Estat, un 25 %, de 669.212 ha a 898.000 ha. És rellevant veure, en l'actualització del 2006, en el total estatal, com la superfície urbanitzada va créixer un 15 % respecte el 2000 (+ 138.329 ha) i, a Catalunya, un 6 % (+ 8.100 ha). La crisi i els primers efectes de la planificació engegada ja amb l'elaboració dels plans territorials parcials, ajudaran a atenuar aquesta depredació del sòl, però encara estem lluny d'haver assolit els mínims necessaris per a una ordenació racional del territori. Probablement hi ha sòls urbanitzables que caldria desclassificar, més si es té en compte la discussió oberta el 2014 davant els tribunals sobre si és possible mantenir un sòl urbanitzable sense pla parcial com a sòl subjecte a efectes d'IBI. La dependència no resolta de les economies dels ajuntaments respecte del fet constructiu no fa més que posar en franc risc la viabilitat de les hisendes locals i deixa el territori a expenses del grau d'endeutament de les arques municipals. Per tot això, proposem:

Una planificació sostenible

Cal en primer terme que els ajuntaments governats per Esquerra Republicana siguin molt estrictes en l'avaluació ambiental dels plans i projectes, valorant fins i tot quan, més enllà de l'estricta obligació legal, sigui recomanable subjectar un pla o projecte a avaluació ambiental per voluntat política.

1. Impulsar una planificació harmònica entre els usos humans, la funcionalitat i el patrimoni natural que garanteixi un medi local —urbà o natural— de qualitat, i que esdevingui pol d'atracció d'activitats de qualitat.
2. Apostar per un model de municipi compacte, vertebrat en la convivència d'usos, amb uns centres urbans forts i cohesionats i ben relacionats amb els barris.
3. Potenciar les illes de vianants, així com els eixos cívics i integradors, i, simultàniament, els plans de dotació d'aparcaments en el mateix perímetre perquè afavoreixin el comerç urbà, tant al centre com a totes les àrees urbanes, amb una presència destacada de l'activitat comercial.
4. Promoure una planificació local que posi en valor els recursos naturals, que inclogui el paisatge, els espais protegits, les capacitats productives del sector primari i de la indústria de transformació derivada de la producció agroalimentària.
5. Fomentar els sistemes de connexió biològica entre els espais oberts, l'espai construït i les masses forestals, i elaborar plans de gestió i preservació, en l'àmbit local, dels espais oberts amb interès ecològic o paisatgístic.
6. Recuperar les façanes fluvials i marítimes amb criteris d'integració territorial i de recuperació i protecció dels ecosistemes.
7. Ordenar les hortes marginals per dignificar-les i que esdevinguin un element enriquidor del paisatge periurbà.
8. Integrar la gestió forestal en la planificació territorial i urbanística, en especial en els municipis amb un gran poblament dispers on s'intercalen urbanitzacions rodejades de grans masses forestals, i crear zones de diferents usos del sòl a fi d'evitar la propagació d'incendis forestals.
9. Treballar per trobar la plena integració entre la protecció del territori i l'activitat del sector primari, perquè interactuïn i es reforcin mútuament i no a l'inrevés, com sovint passa.
10. Establir estratègies de desenvolupament local en tots els sectors a partir de la presència de figures de protecció de cada territori. La ciutadania ha d'acabar considerant la protecció del territori com una oportunitat única de desenvolupament.
11. Fomentar l'extensió territorial dels acords de custòdia del territori, tant en àmbits protegits com en no protegits, tant en àmbits agrícoles i forestals com en àmbits fluvials i marins.

La gestió dels recursos en l'àmbit municipal

L'aigua: un bé preuat i escàs

Catalunya, com a país mediterrani, té un recurs limitat, que és l'aigua. Aquesta evidència ja s'ha pogut corroborar amb períodes de sequera severa, que han posat en tensió el sistema d'abastament d'aigua. Més que revertir aquesta situació amb falses i costoses solucions, cal trobar la forma d'adaptar-s'hi de la manera més competitiva i menys costosa possible.

1. Elaborar un pla municipal d'usos de l'aigua, amb especial èmfasi en la reutilització d'aigües depurades o de menor qualitat per als usos que ho permeten —reg, neteja de vials, etc.
2. Fomentar la instal·lació i l'ús d'aparells reductors del consum d'aigua entre el veïnat —filtres d'aireig d'aigües, cisternes de doble descàrrega...
3. Elaborar una ordenança municipal per a l'estalvi d'aigua, amb especial èmfasi en el foment d'actituds.
4. Controlar la qualitat de l'aigua, tant de l'aigua potable de les fonts naturals com la de les piscines públiques.
5. Elaborar un pla de mesures preventives per al manteniment de la qualitat dels recursos hídrics locals.
6. Fomentar la separació de xarxes d'aigües grises i negres en els nous habitatges, així com la doble xarxa de pluvials en les noves promocions urbanístiques.

La Gestió de l'aigua no és només reduir costos i millorar-ne l'eficiència, sinó que també és aplicar mesures que ajudin a millorar-ne la sostenibilitat:

7. Promoure estudis de tarifació perquè el consum sigui més racional (trams adaptats a les necessitats de cada municipi o eliminar quotes de consum mínim).
8. Estudiar la possibilitat de la municipalització del servei d'abastament.
9. Fomentar la constitució de comissions (en cas de municipis que ho gestionin directament) o nomenar persones independents i professionals en els consells d'administració de les empreses municipals per implicar el teixit civil en la gestió d'un bé com és l'aigua.

Els municipis catalans, cap al Residu Zero

L'augment del consum s'ha traduït històricament en un increment continu en la generació de residus, especialment pel que fa als envasos i embalatges, que posa en crisi el sistema de gestió. L'estratègia de Residu Zero persegueix, per un costat, produir cada cop menys residus i, per l'altre, aconseguir que la totalitat dels residus tinguin una continuïtat en el cicle d'aprofitament. En aquest context, els municipis —i, per delegació, els consells comarcals— són una peça clau per aconseguir avançar cap a aquests objectius.

1. Promoure el consum racional per contribuir a un canvi de cultura respecte als hàbits i les polítiques de reciclatge.
2. Establir un pla ciutadà per al Residu Zero que impliqui la ciutadania, les empreses i el comerç local per avançar cap a aquests objectius.
3. Estendre els sistemes exitosos de recollida selectiva que Esquerra ja ha aplicat a diversos municipis capdavaners de Catalunya.

4. Impulsar la reutilització i el reciclatge dels envasos i fomentar la recuperació dels hàbits tradicionals no malbaratadors de recursos —cabàs, bossa del pa, etc.
5. Establir mecanismes de coordinació amb els comerços per col·laborar en l'establiment de sistemes de dipòsit, devolució i retorn d'envasos. Facilitar la tasca al comerç amb assessorament i suport tècnic directe.
6. Renunciar a augmentar el pes de la valorització energètica dels residus, prioritzant l'aprofitament material i disminuint paulatinament l'aportació a abocadors.

Cap a una Catalunya eficient i 100 % renovable

Una de les qüestions estratègiques més importants en aquest moment és el consum energètic del país, desbocat tant en termes relatius com absoluts, l'elevat consum per capita, la dependència de l'exterior.

La biomassa és ja un clar generador d'economia local i supramunicipal. En tenim exemples clars on s'han implicat tots els agents (treballador/propietaris/administracions) i que comencen a generar expectatives de consolidació. Cal, doncs, una aposta clara des de l'Administració per la biomassa.

La tasca, en aquest sentit, comença també als municipis:

1. Elaborar un pla estratègic de millora energètica dels municipis.
2. Elaborar, dins de l'anterior, un pla local d'estalvi i eficiència energètica. Les experiències municipals indiquen que tant abasten el sector públic com el privat (comerços, per exemple), mitjançant la introducció de mesures de foment com ara auditories gratuïtes, fins i tot amb plans d'ocupació local per a la formació de tècnics que puguin efectuar aquestes tasques.
3. Elaborar un mapa local de potencial energètic renovable, per conèixer les potencialitats de cada municipi, prioritzant l'aprofitament solar, eòlic de la biomassa i, allà on sigui possible, de la geotèrmia.
4. Elaborar un pla de millora de l'enllumenat públic per a la reducció de consum energètic i completar l'adaptació a la Llei de contaminació lumínica.
5. Promoure localment la iniciativa privada per a la producció d'energia distribuïda a escala micro, mini i comercial i l'aplicació de criteris i tecnologies de la gestió intel·ligent de xarxes.
6. Fomentar la construcció d'edificis municipals amb criteris ambientals —bioclimàtics i de funcionalitat. Promoure modificacions en les instal·lacions municipals per anar incorporant criteris de sostenibilitat.
7. Establir bonificacions de l'impost de circulació als vehicles que consumeixin exclusivament o prioritàriament energies renovables.
8. Fomentar, mitjançant subvencions directes o bonificacions de l'impost d'obres, la incorporació d'energia solar tèrmica en els municipis en què que encara no és obligat i altres mesures d'estalvi energètic als edificis construïts.
9. Promoure, allà on sigui adient, els miniparcs eòlics en terrenys o instal·lacions públiques, promovent especialment la participació ciutadana en la inversió local.
10. Promoure les cobertes fotovoltaïques sobre equipaments públics o sostre de promoció pública —habitatges o polígons—, mitjançant la fórmula de lloguer de sostres, extensiu a sostres privats.
11. Fer, on escaigui, estudis locals de viabilitat per a petites centrals de biomassa —per a producció de calor o mixta elèctrica/calor.

Contaminació i escalfament global: per un medi de qualitat

En l'àmbit de l'escalfament global, els municipis catalans també han de coresponsabilitzar-se dels efectes que poden tenir

les seves emissions. En aquest sentit, l'augment de la mobilitat tant de persones com, especialment, de mercaderies ha estat un fet exponencial en els darrers anys que, a més de representar un increment d'emissions en el sector més crític, presenta problemes de mobilitat, congestió, accidentabilitat i, fins i tot, sobre la salut de les persones, com ja passa a l'àrea metropolitana de Barcelona. Per això, la lluita per un medi de qualitat ha de ser una constant en les polítiques locals d'Esquerra.

Contaminació / qualitat del medi:

1. Promoure les implantacions industrials i productives baixes en emissions de carboni.
2. Estendre els controls sobre la contaminació acústica i completar el desplegament de la llei allà on encara hi hagi mancances, dotant de mitjans tècnics i humans.
3. Promoure campanyes locals per a l'eliminació de les bosses de plàstic, prioritàriament en equipaments municipals, com els mercats municipals.
4. Generalitzar l'ús d'asfalt sonoreductor en la nova pavimentació de carrers i la instal·lació de pantalles acústiques — naturals o artificials— en punts problemàtics de la ciutat.

Protecció dels animals

1. Continuar treballant, en la línia mantinguda sempre per Esquerra, per la dignificació i el respecte de la vida dels animals amb qui compartim tant els espais urbans com els rurals o naturals.
2. Elaborar programes transversals i interdepartamentals dins dels ajuntaments per socialitzar la necessitat de l'adopció, el no-abandonament i la tinença responsable dels animals de companyia.
3. Treballar de forma mancomunada entre entitats locals i supramunicipals per a la millora constant de les condicions de vida a les instal·lacions que acullen animals.
4. Promoure programes educatius proteccionistes i de tinença responsable adreçats als escolars.

Educació en la sostenibilitat

1. Elaborar campanyes educatives i formatives sobre les repercussions ambientals de la nostra quotidianitat, orientant-les a l'impacte sobre la presa de decisions personal de la ciutadania.
2. Fomentar el coneixement en l'ús dels recursos, del patrimoni cultural històric i etnològic, del coneixement del patrimoni natural, del coneixement del cicle dels residus, de l'impacte de les emissions, etc.
3. Promoure, com a mínim, un gran esdeveniment anual dirigit al coneixement i a la conscienciació ambiental de la ciutadania.
4. Promoure la creació d'horts urbans.
5. Acostar la ciutadania al coneixement d'activitats que tenen lloc en el medi natural però que sovint són poc conegudes: la pesca marítima comercial, el pasturatge, els agents rurals, etc.

LES CIUTATS INTEL·LIGENTS, UNA VIA CAP A L'EXCEL·LÈNCIA

Un projecte *smart city* (ciutat intel·ligent) és un motor de transformació de les viles i ciutats, amb un ventall de noves prestacions en l'àmbit dels serveis públics, que ha de permetre millorar-los en una trajectòria cap a l'excel·lència.

La ciutat intel·ligent i amable és la que implementa les eines en l'àmbit de les noves tecnologies per situar el ciutadà com a coresponsable en la governança dels nostres municipis. Per tant, permet aprofitar el potencial tecnològic amb l'objectiu de fer de les ciutats i viles territoris més eficients tant en l'àmbit econòmic i mediambiental com més amables i de bon conuiu en l'àmbit social.

Posem la tecnologia al servei de la ciutadania i la qualitat de vida

Certament, hi ha un ús i abús del terme *smart* i se'n fa una clara utilització per maquillar serveis i polítiques en què la innovació és escassa. La ubicació en aquest marge d'indeterminació permet a moltes ciutats autodenominar-se *smart* amb un lleuger bany de màrqueting i poca tecnologia, innovació i valor afegit en la prestació dels serveis.

Les veritables ciutats intel·ligents van de coses útils i senzilles, de convivència, de compromís amb la cosa pública i no únicament d'aplicacions tecnològiques que envaeixen el nostre dia a dia. Es tracta de crear un ecosistema a la ciutat on s'identifiquin les capes d'intel·ligència, es coneguin els recursos i es perfili la cadena de valor dels serveis públics, tant per al ciutadà que busca qualitat de vida com per al ciutadà emprenedor que cerca oportunitats.

L'estratègia de la ciutat intel·ligent passa per conèixer el ciutadà i les seves tendències. És l'estratègia del ciutadà hiperconnectat, la que ajudarà a entendre i configurar les noves viles i ciutats del futur amb la intel·ligència ciutadana i col·lectiva. Per tant, el ciutadà n'ha de ser el protagonista actiu. No es pot generar un procés d'orientació tecnològica de la ciutat intel·ligent de qualsevol manera. Abans, cal conèixer el perfil tecnològic de la ciutat, el seu rol i valor actual, així com el perfil dels seus ciutadans dins de l'ecosistema real on es vol configurar una ciutat intel·ligent.

La tecnologia és una eina per reformular la gestió i l'ús dels espais i serveis de la ciutat, comptant amb una ciutadania que evoluciona en els hàbits urbans, i als quals cal donar resposta. La clau és servir i alhora fer coresponsables els ciutadans, amb la seva participació i el compromís públic, per millorar la vida en comú de la gent.

Per tot això, cal desenvolupar un vector estratègic de desenvolupament tecnològic enfocat a tot el municipi, com a eix cabdal en l'evolució dels propers anys. Aquest eix ha de garantir la millora de la qualitat de vida de la ciutadania, bo i aportant millores substancials al municipi. Volem la nostra ciutat o vila sostenible, autosuficient i altament productiva i eficient. Volem un municipi connectat (tecnològicament) amb el seu territori i el seu entorn, que tingui un paper clau en el seu desenvolupament i on l'espai públic esdevingui un dels millors indrets per viure en harmonia.

El valor del coneixement, la innovació i el capital social

Més enllà de la tecnologia (l'eina), els veritables conceptes que no poden restar en un segon pla són el coneixement, la innovació i la inversió social per generar capital humà i capital social.

El canvi de tecnologia (quan aquesta encara no ha arribat a la màxima rendibilitat) no pot eclipsar i relegar en un segon pla conceptes clau com la inversió social i el capital humà. Per tant, el canvi tecnològic a la ciutat, per si mateix, no significa automàticament que ja comptem amb un nou model de ciutat fonamentat en la intel·ligència.

Sense el foment del coneixement i la innovació, la nostra vila o ciutat no podrà esdevenir un veritable nou pol d'atracció econòmica, ni generarà més eficiència energètica o, per exemple, tampoc podrà excel·lir en la satisfacció del dret a la transparència i la qualitat democràtica com a valors fonamentals en la gestió pública.

Actualment, la connectivitat s'ha convertit en el veritable motor de la hiperconnexió ciutadana, i és ja gairebé un servei bàsic. Sens dubte, la hiperconnexió ens pot dotar de grans oportunitats per a la millora sanitària i educativa, l'escalabilitat dels models de negocis i una infinitat d'opcions en l'àmbit de la innovació social i, sobretot, de com redissenyar els serveis públics.

La gestió de dades per crear valor públic

La ciutat intel·ligent és la que mesura, processa i extreu coneixement de l'allau d'informació que genera la vida quotidiana en una ciutat. Cal tenir present que és molt important que les ciutats disposin d'una plataforma de control de les dades massives (*Bigdata*) que constantment es generen en un municipi. És important saber com les obtenim, on les guardem, com les tractem i qui hi té accés. Cal, doncs, desenvolupar, en la mesura que sigui possible, aquesta plataforma des de l'Administració, per poder-ne tutelar i regular l'ús. En els propers anys, la generació i l'explotació de dades anirà en augment de manera exponencial. I d'aquí es podran inferir en temps real multitud d'impactes que seran útils per generar coneixement per a la millora i l'excel·lència en els serveis públics.

També cal tenir molt present que la generació de dades (de tots els tipus) que en els propers anys es produirà serà una nova font de recursos socioeconòmics que les administracions competents hauran de tractar com una part més dels recursos de les ciutats i les viles del nostre país. El dinamisme de les ciutats serà alhora font i oportunitat tractora de més i millors activitats. Més enllà de saber com ara tractem l'aigua, l'energia i els residus, de com reparem el mobiliari urbà, també hi ha en joc el coneixement de l'evolució d'usos i costums en l'espai públic, saber com produïm, com consumim, etc.

Algunes aplicacions pràctiques

- **Mobiliari urbà, equipaments i patrimoni.** Un element clau són el Sistemes d'Informació Geogràfica (GIS), que permeten, a part de tenir tota la informació per capes específiques, com per exemple la topogràfica o la urbanística, geolocalitzar tots els elements físics del nostre municipi, i que ens permetran millorar-ne la gestió, com també planificar les nostres futures accions. Es poden geolocalitzar tots els arbres, el parc mobiliari, els equipaments, etc.
- **Aplicació en la recollida de residus.** La recollida de residus és un dels sectors en què més s'està implementant la tecnologia, bàsicament en l'aplicació de sensors, ja sigui en els contenidors, que permeten el control del volum ocupat, o bé en els camions, per poder controlar el pes de cada contenidor recollit, amb l'objectiu de reduir al màxim els desplaçaments dels camions de recollida, alhora que aquest fet pot significar una reducció en l'emissió de CO₂ i menys molèsties per als veïns.
- **Enllumenat públic.** Respecte a l'enllumenat públic, cal fer un canvi progressiu cap a la tecnologia LED, ja que aquesta tecnologia permet una eficiència en el consum energètic molt important. Ara bé, aquest canvi ha de ser planificat i segons un criteri d'eficiència; cal tenir molt present quin és l'estat de l'amortització de tecnologies del municipi i que encara s'han de rendibilitzar abans de substituir-les.
- **Consum d'energia i aigua.** Un dels aspectes en què hi ha més recorregut és en el control del consum energètic en els equipaments públics, optimitzant els consums energètics, els consums d'aigües, etc. per fomentar l'estalvi econòmic i augmentar la rendibilitat de l'equipament.
- **Mobilitat.** Pel que fa a la mobilitat, es poden implementar sensors en els vehicles públics, taxis, etc., geolocalitzar-los en tot moment i poder donar servei de l'estat del transport públic i dels eixos viaris a la ciutadania. Es pot dotar de Wi-Fi lliure els busos, per atreure els joves a l'ús d'aquest servei i disposar un panell d'informació a les catenàries, on s'informi, per exemple, de quin és el temps d'espera per al proper bus, molt pràctic per a la gent que no té, en molts casos, connexió, especialment adreçat a la gent gran.
- **Aparcament.** La monitorització de les zones blaves mitjançant sensors d'ocupació permeten múltiples solucions. Es pot aplicar en determinades zones o pàrquings, d'acord amb la gestió de la mobilitat, a determinades tarifes per al turisme o en zones preferencials per a residents, on es disposi d'un temps gratuït limitat d'estacionament, o també en zones comercials.
- **Opendata.** Una altra eina que hem de potenciar és l'obertura de les dades que es generen al nostre municipi, el conegut *Opendata*. Aquest fet que ha de permetre al ciutadà tenir accés al màxim nombre de dades possible, alhora que també ha de ser una plataforma d'informació per poder desenvolupar futures activitats econòmiques per als ciutadans. Parlem, per exemple, d'aplicacions mòbils que permeten als ciutadans, independentment del seu emplaçament, conèixer on són els autobusos en tot moment i a quina distància tenen la parada més pròxima. Aplicacions que permeten comunicar a l'ajuntament qualsevol desperfecte en el mobiliari urbà. En definitiva, tot allò que es pugui desenvolupar amb les dades que es generen al municipi, des de l'ajuntament o des del món privat.

- **Portal d'innovació social com a «control de demostració».** Un projecte que, lligat tot això, pot ser un “control de demostració” que, bàsicament, és definir un espai per poder difondre totes les millores que s'estan implementant al municipi. Amb un objectiu molt clar, difondre què s'està fent des de l'ajuntament en aquesta matèria. Es vol educar (punt de pas per les escoles) i exportar el model a la llars dels nostres ciutadans, demostrant que l'eficiència és clau en tots els àmbits.

URBANISME

Més enllà de l'aproximació que fèiem a l'urbanisme relacionat amb la planificació territorial, als efectes d'una acció política municipal el definirem com la planificació física de les diverses activitats i usos del sòl, que es concreten en els anomenats instruments de planejament urbanístic general i derivat, i que configuraran un model de poble i ciutat i, per tant, el seu espai social.

Decisions d'aquesta transcendència, cal que es facin amb la participació de tots els actors en la seva condició de ciutadans, interessats qualificats (propietaris) i resta de poders públics.

Des d'Esquerra defensem un **urbanisme deliberatiu subjecte a control democràtic, de fort contingut social** que validi la subjecció de cada proposta a l'interès general sota el paradigma del desenvolupament urbanístic sostenible. Són moltes, les previsions normatives que permeten un apoderament ciutadà real en la presa de decisions i la fiscalització dels processos urbanístics al servei de la transparència:

1. La generalització dels programes de participació ciutadana, més enllà dels supòsits legals exigibles, és una bona praxi a adoptar en els ajuntaments d'Esquerra Republicana.
2. La fiscalització dels indicadors que, obligatòriament, ha de contenir el planejament per valorar la seva conveniència d'acord amb el principi d'utilització racional del territori, ha de maximitzar:
 - Indicadors de creixement econòmic i poblacional que justifiquen el pla.
 - Els recursos hídrics i energètics a què s'ha d'ajustar el planejament.
 - Avaluació de la mobilitat generada.
 - Riscos geològics i capacitat de càrrega contaminant del territori.
 - Necessitats quantitatives i localització de l'habitatge social.
3. El planejament general permet condicionar el desenvolupament de plans parcials a la prèvia execució de plans aprovats anteriorment, un clar antídoto polític a les bombolles.
4. La generalització dels informes de seguiment de l'execució del planejament previstos a la legislació per avaluar la sostenibilitat ambiental i econòmica de les actuacions és un instrument a l'abast dels governants per gestionar el ritme de l'urbanisme i corregir decisions quan calgui.
5. Apostem clarament a favor d'un model de municipi sostenible i respectuós amb el medi natural, sobre la base de la utilització racional del territori per compatibilitzar el creixement i el dinamisme econòmic que comporta amb la cohesió social, el respecte al medi ambient i la qualitat de vida de generacions presents i futures.
6. Proposem un model de municipi ordenat i equilibrat, amb una utilització racional i del territori d'acord amb el model territorial de desenvolupament urbanístic sostenible. Un municipi equilibrat entre el règim de sòl urbà i no urbanitzable. Un municipi ordenat, ben compensat i estructurat.
7. Potenciem un model de municipi compacte, mediterrani, que moderi el consum del sòl. Treballem per la utilització eficient de les àrees urbanes, la renovació i la reutilització dels teixits urbans per compactar la demanda d'espai per a habitatge i per a activitats econòmiques.

6. Promovem un model urbanístic de municipi al servei de les persones i de la cohesió social, on el municipi sigui un espai de trobada, relació i integració a una identitat comuna; en definitiva, la construcció quotidiana de l'espai cívic.
7. Dissenyem municipis amb veritables espais públics. Hem de liderar la construcció d'un espai cívic amb l'objectiu de teixir un espai de convivència real, fet i viscut pels ciutadans. No podem continuar fent espais públics neutres i asèptics, projectats sense cap valor cívic. El disseny, la gestió i el manteniment de l'espai públic dels ajuntaments d'Esquerra ha de recollir les necessitats de la ciutadania i situar-les com l'eix central de la política urbanística del municipi.

Cal tenir present, que els nostres municipis ja no poden créixer de la mateixa manera que ho han fet en els darrers anys. En el propers anys o en la propera dècada, **el manteniment, la rehabilitació i la millora de les estructures** ha de ser la nostra premissa.

Canviem el paradigma, és la fallida del model de la plusvàlua, el que ens porta a optar per estratègies urbanes enfocades en el reciclatge del sòl urbà i deixar de prioritzar l'extensió de la ciutat en espais oberts. És, doncs, una oportunitat d'endreçar **i millorar** el que s'havia fet fins ara.

El procés de transformació dels nostres municipis serà molt més lent i, per tant, ha de ser més reflexiu i, alhora, més flexible, ja que buscarem al màxim l'eficiència i la rendibilitat dels recursos tant en l'àmbit econòmic, com en el social i el mediambiental.

L'actuació de l'Administració i els organismes amb competències urbanístiques han de ser el màxim de transparents i abandonar l'opacitat vers els ciutadans. Per això, també cal una implicació dels ciutadans (coresponsabilitat) en la comprensió de la disciplina urbanística.

Millorem les eines que permetin que els ciutadans no experts puguin entendre els processos que succeeixen amb el planejament urbanístic; cal ser molt més transparent, la transparència no es pot limitar només a donar accés als documents i als procediments.

Aquest nou urbanisme no pot oblidar la incorporació dels reptes tecnològics i socials presents en les aportacions entorn al concepte i al paradigma de les ciutats intel·ligents.

Municipi sostenible i respectuós amb el medi natural

1. Mantenir i recuperar la xarxa de camins rurals tradicionals i recuperar els antics traçats de carrilets i la seva infraestructura.
2. Impulsar, en els municipis en què encara no s'hagi iniciat, el procés de redacció de l'Agenda 21, com un autèntic pla estratègic a curt, mitjà i llarg termini, que inclogui una diagnosi de la realitat municipal. Els resultats poden determinar les actuacions que guiaran, en gran mesura, la redacció del pla general urbanístic del municipi.
3. Establir rutes per a vianants que connectin els espais verds i de lleure a l'aire lliure de les diverses zones del nucli urbà entre si i amb els espais naturals més adequats de l'entorn del nucli.
4. Fomentar els sistemes de connexió biològica entre els espais oberts, l'espai construït i les masses forestals.
5. Elaborar ordenances municipals de protecció del medi natural i urbà i de defensa del paisatge.
6. Avaluar els riscos i les conseqüències dels fenòmens naturals propis del nostre clima mediterrani —aiguats, incendis forestals, nevades, ventades, etc.— i actualitzar els plans de protecció civil de tipus especial i territorial a fi d'adaptar-los als canvis de circumstàncies de cada municipi. En cas que encara no se n'hagi impulsat cap, elaborar-lo ha d'esdevenir una prioritat.
7. Integrar la gestió forestal en la planificació territorial i urbanística, en especial en els municipis amb un gran poblament dispers on s'intercalen urbanitzacions rodejades per grans masses forestals, i crear zones de diferents usos del sòl a fi d'evitar la propagació d'incendis forestals.

8. Elaborar plans de gestió i preservació en l'àmbit local dels espais oberts amb interès ecològic o paisatgístic, o que compleixen una funció compensadora de les activitats urbanes. Aquests espais no han de ser considerats només com a espais residuals per a futurs creixements.
9. Vetllar per la gestió adequada dels recursos naturals, patrimonials i culturals de la població per garantir-ne el manteniment a mitjà i llarg termini.
10. Impulsar la preservació activa del sòl no urbanitzable i perseguir de manera eficaç les infraccions urbanístiques.
11. Regular les activitats intenses ramaderes que tinguin un impacte en el territori i en el medi ambient.
12. Recuperar les façanes fluvials i marítimes amb criteris d'integració territorial i de recuperació i protecció dels ecosistemes.
13. Ordenar l'horta marginal.
14. Impulsar la protecció d'espais lliures amb diferents tipus de valor —biològic, paisatgístic, fluvial...— com a garantia d'una protecció del sòl i de l'espai no urbanitzable del nostre país.
15. Mentre resta pendent el desenvolupament de l'ecoeficiència en l'urbanisme, menys desenvolupada que en l'edificació, la perspectiva dels ecobarris (amb una implantació alentida per la crisi) suposa la consideració de determinats paràmetres de la sostenibilitat urbanística, en la planificació urbanística i en la planificació, construcció i gestió de les obres d'urbanització i equipaments públics en àmbits d'actuació amb l'objectiu d'optimitzar la demanda d'energia, reduir el consum d'aigua, maximitzar la recollida selectiva, aprofitar els elements naturals com a zones verdes, reduir la mobilitat privada, caracteritzar l'obra pública (mobiliari, paviments, etc.) amb criteris d'eficiència energètica i ambiental, amb atenció preferent a l'ús dels recursos locals (sol, aigua, verd) a la recerca de l'autosuficiència (deixalleria de barri, compostatge orgànic in situ, aprofitament d'aigües, etc.), així com fomentar que les demandes energètiques dels privats es facin col·lectivament: calefaccions i climatitzacions centrals d'edifici, illa o barri (model 22@ de Barcelona), perquè la producció col·lectiva permet sistemes molt més racionals i eficients.

Municipi ordenat i equilibrat

1. Elaborar un catàleg de patrimoni local per preservar els béns culturals d'interès local en tots els vessants —històric, natural, arqueològic...—, fent una especial atenció al patrimoni arquitectònic, entès des del paisatge i com a paisatge i no des de l'element singular, però també al patrimoni documental, etnogràfic i històric.
2. Vetllar per l'embelliment del paisatge urbà —neteja de carrers, rehabilitació de façanes, redacció de la carta de colors i de materials, enjardinaments...
3. Afavorir la compactació i la integració de les activitats del municipi, i promoure polítiques d'ordenació del territori que facin impossible la creació d'un continu urbà amb els municipis veïns.
4. Relligar els barris en l'espai urbà per articular l'estructura viària i de serveis.
5. Fugir del sistema de creació d'urbanitzacions que provoquen un creixement desordenat i dispers i tenen un cost de manteniment molt alt per al conjunt de la població, optant en la mesura del possible per reduir-les —mitjançant la compactació— o fins i tot per extingir-les.
6. Tot i que els ajustos pressupostaris han comportat la congelació de les convocatòries dels ajuts previstos en la Llei 3/2009, de regularització i millora d'urbanitzacions, la Llei continua vigent com a instrument per afavorir la regulació de les urbanitzacions ja construïdes, dotar-les dels serveis públics bàsics i impulsar polítiques que garanteixin la convivència d'usos per fer front als costos del creixement difús, per la qual cosa caldrà estar amatent a la redacció dels programes d'adequació previstos, quan sigui oportú.
7. Redacció de mapes de soroll orientats a actuacions que tenen per objecte prevenir o reduir la contaminació acústica a què està exposada la població i la preservació i millora de la qualitat acústica del territori.

8. Establir, mitjançant ordenances municipals, sectors i horaris de baix nivell de soroll en les zones residencials del municipi.
9. Afavorir, en el planejament urbanístic, el desenvolupament del petit i mitjà comerç urbà i l'equilibri entre els diversos formats d'oferta.
10. Potenciar les illes de vianants i, simultàniament, els plans de dotació d'aparcaments, perquè afavoreixin el comerç urbà tant al centre com a totes les àrees urbanes amb una presència destacada de l'activitat comercial.
11. La protecció de la legalitat urbanística és un problema especialment complex en els municipis petits on tothom es coneix. Tot i això, si es vol un urbanisme endreçat, és imprescindible que els ajuntaments governats per ERC impulsin polítiques contundents amb la protecció de la legalitat urbanística.

Municipi compacte

Ens referim a aplicar conceptes més adequats cap a models productius de cicles tancats on la descentralització és la clau, repensar quin paper hi juga en els nostres municipis el districte, el barri, l'illa. Dotem-los de les eines autosuficients per aconseguir ciutats o municipis policèntrics. L'exemple com el concepte superilla de Barcelona poden ser repensats en illes més petites segons la mida de les poblacions. Cal pensar-hi també en l'entorn rural, on es poden adaptar i reproduir els models de les ecoviles.

1. Donarem aquests espais de l'autosuficiència necessària per construir la ciutat des de la proximitat, volem que tots els barris, districtes i illes puguin decidir i gestionar els recursos en funció de la seva realitat.
2. Promoure un urbanisme tendent a crear un municipi compacte i continu, dens, policèntric, multifuncional i participatiu: la ciutat complexa.
3. Valorar la possibilitat de fer reserves de sòl amb destí al patrimoni públic de sòl i habitatge i la delimitació d'àrees de tempteig i retracte amb la mateixa finalitat, més enllà dels sòls per a equipaments obtinguts per cessió urbanística quan sigui necessari com a estratègia per alliberar sòl.
4. Fer propostes urbanístiques encaminades a la renovació i regeneració urbana, coordinant la legislació urbanística amb els programes de rehabilitació dels plans d'habitatge.
5. Els plans urbanístics de millora urbana tenen per objecte tant la rehabilitació, reforma interior o remodelació urbana com la transformació d'usos. D'altra banda, el Pla Català per al Dret a l'Habitatge de 2014, a més de les mesures concretes de rehabilitació d'edificis d'habitatge, desenvolupa la possibilitat dels municipis d'acordar, mitjançant conveni amb la Generalitat, la delimitació d'àrees de conservació i rehabilitació dels edificis inclosos dins àrees delimitades tendents a la remodelació urbana de barris sencers, o inclosos dins els plans de la Llei de barris. També a proposta municipal, programes específics de rehabilitació en àmbits degradats.
6. Ressituar sectors de creixement dispersos previstos en anteriors planejaments, com a creixements del municipi per afavorir la compactació del territori, la protecció del sòl i la gestió sostenible de l'urbanisme.
7. Fer del sòl industrial un dels principals actius de la ciutat, alhora que pugui lligar-se amb la resta del teixit urbà, mitjançant una mixtura d'usos eficient i segura. Canviar-ne la visió, perquè el sòl industrial també és ciutat i, per tant, cal dignificar-lo.
8. Disposar de prou espai d'aparcament i de parada per a persones discapacitades, per al transport escolar i de passatgers, per als taxis i per al veïnat amb infants, malalts i gent gran.

Municipi al servei de les persones

1. Aprofitar els espais naturals per a les persones, creant zones per a l'esbarjo, el passeig i l'esport on es pugui anar amb bicicleta o, simplement, caminar amb una relativa tranquil·litat.

2. Racionalitzar l'espai urbà per facilitar la mobilitat de les persones discapacitades o amb mobilitat reduïda; especialment, disposar d'aparcaments reservats a aquest efecte.
3. Crear circuits urbans per a la pràctica de l'esport.
4. Fomentar, on sigui possible, la creació de centres educatius integrats —infantil, primària i secundària.
5. Constituir el consell assessor urbanístic, previst com a voluntari a la Llei d'urbanisme, per garantir i fomentar els drets de participació de la ciutadania en la definició del municipi.
6. Actuar en ressitar els usos conflictius amb l'ús residencial per millorar la qualitat de vida de la ciutadania.
7. Dissenyar i construir una xarxa d'equipaments públics perquè la ciutadania tingui garantida la cobertura de les seves necessitats.

Municipis amb veritables espais públics

1. Potenciar els espais oberts que compleixin una funció compensadora de les activitats urbanes i formin part essencial del patrimoni paisatgístic del municipi.
2. Dignificar l'espai públic com a contenidor de les relacions socials, pacificant-lo, on el vianant sigui l'actor principal i no com fins ara, que ho ha estat el transport privat. Son espais aollidors on es pretén crear la cultura de l'espai públic compartit, on predomina la convivència, l'estada, el joc.
3. Pensar i dissenyar l'espai públic des de la perspectiva de gènere, de manera que es puguin aconseguir espais integradors on es barregi la gent i on la seguretat sigui un factor a considerar, perquè tothom s'hi senti còmode. Plantejar la il·luminació de l'espai públic com un factor de seguretat.
4. Afavorir i assegurar la creació i el bon manteniment dels espais verds, concebre aquest espais com a infraestructura ecològica que relliga la ciutat.
5. Afavorir que les amplades de les voreres siguin proporcionals a l'amplada dels carrers, procurant que no siguin inferiors a 1,5 metres a cada costat i, en el cas de carrers de poca amplada, tendir a convertir-los en zones de preferència per a vianants. Es constata, fins i tot, com, si hi ha serveis a la vorera, amb 1,5 m, l'accessibilitat no funciona.
6. Establir eixos cívics als centres de les poblacions, barris o nuclis, pensats de manera que els espais de vianants guanyin presència, i minimitzar l'espai de circulació rodada al mínim necessari.
7. Potenciar la pràctica esportiva en els espais verds, de manera que se'n fomenti el respecte i la recuperació en favor de la ciutadania.
8. Redactar el pla d'accessibilitat municipal i adaptar, en la mesura de les possibilitats, l'espai públic de les nostres poblacions a aquest pla.

HABITATGE

El dret a l'habitatge digne compromet els ajuntaments d'Esquerra Republicana amb les polítiques per fer-lo efectiu

Des d'Esquerra, defensem que l'habitatge és una peça fonamental en la configuració de l'espai cívic. L'accés a un habitatge d'acord amb l'evolució de la renda de les famílies ha estat una de les principals preocupacions ciutadanes en els anys de la bombolla, que els plans d'habitatge no van resoldre, entestats a fer solvents els insolvents atrapats per una dinàmica de preus conseqüència directa del model econòmic sense resoldre'n les causes i, en l'escenari postcrisi, evitar l'exclusió social residencial derivada dels desnonaments ha esdevingut la principal prioritat de qualsevol política d'habitatge. La negativa de l'Estat de resoldre el problema dels desnonaments hipotecaris i la dació en pagament proposada pel Parlament de Catalunya amb la Resolució 722/IX de 18 de juliol de 2012, la migradesa del Fons Social d'Habitatges creat per l'Estat amb habitatges de les entitats financeres, sense incloure una part dels de SAREB, només 1.092 a Catalunya, ha deixat els poders públics de Catalunya en una situació d'emergència social.

Tot i que els problemes relacionats amb l'habitatge s'esdevenen sempre sobre un municipi, no és fàcil definir polítiques municipals al marge dels plans d'habitatge de la Generalitat i, lamentablement, de l'Estat, que, malgrat els estatuts d'autonomia segueix fent plans d'habitatge emparats en l'article 149.13 de la Constitució, planificació general de l'activitat econòmica.

La darrera legislació local de l'Estat, la coneguda Llei 27/2013, amb l'enduriment de l'estabilitat pressupostària, tampoc ajuda. Com és sabut i de manera expressa, s'estableix que les polítiques de promoció i gestió d'habitatge protegit només es poden fer amb criteris d'equilibri pressupostari; que altres competències complementàries dels municipis, més enllà de les pròpies, només es poden fer si no es posa en risc l'equilibri pressupostari i, finalment, la prestació de serveis públics mitjançant empreses públiques no admet pèrdues, i estableix el 31 de desembre de 2014 com a data límit per reequilibrar-les o dissoldre-les.

Tot i això, és sempre en un municipi on es concreta la demanda d'habitatge, els problemes d'accés, on hi ha teixits urbans degradats, on hi ha parc vacant i assetjament immobiliari, infrahabitatge, sobreocupacions de pisos i la problemàtica derivada de la pèrdua de l'habitatge per execucions hipotecàries o per insolvència per fer front al pagament del lloguer.

Dit això, els ajuntaments poden dur a terme un gruix d'actuacions sota el paradigma de la política d'habitatge com a servei d'interès general vinculada, en part, amb la política urbanística.

Des d'Esquerra, defensem que l'habitatge és una peça fonamental en la configuració de l'espai cívic.

L'habitatge, com a conseqüència de l'actual context socioeconòmic, s'ha convertit més en un bé que en un dret, i són moltes, les famílies que han estat o poden ser desnonades en els propers anys; per això, per a Esquerra Republicana l'acció principal des dels ajuntaments no pot ser una altra que vetllar per l'habitatge de les famílies que poden perdre'l.

Cal actuar fermament contra els desnonaments exprés, en la mesura que l'Administració local pugui.

Estem immersos en un canvi radical del paradigma en les polítiques d'habitatge dels darrers anys, hem passat de la construcció a la gestió i la rehabilitació del parc actual.

Cal dedicar especial atenció a l'habitatge protegit i concebre'l com un estoc social al servei de diverses generacions, i defensar que la producció d'habitatge protegit no pot suportar un etern tornar a començar cada 10 o 15 anys per la desqualificació de l'habitatge protegit que fa que tot l'esforç públic es dilueixi en el no res i els habitatges s'incorporin al mercat de renda lliure com si mai no haguessin estat protegits. Cal liderar-ho des dels ajuntaments mitjançant iniciatives per aconseguir la preservació del sòl i dels parcs d'habitatge de propietat municipal, règims de tinença que no suposin la pèrdua de la propietat del sòl, com per exemple el dret de superfície, la concessió administrativa o la cessió d'ús en règim cooperatiu. És estratègic, ateses les dificultats locals, d'invertir en la compra de sòl i de col·laborar amb la creació d'un mercat secundari d'habitatge protegit, sense que s'incorpori al mercat de renda lliure.

Des d'Esquerra, hem de capitalitzar un fort sector social compost pel sector públic local i nacional, les cooperatives d'habitatge i les fundacions, i reforçar els patrimonis públics de sòl i habitatge, garantir-ne la propietat pública i deixar de vendre

els aprofitaments urbanístics per finançar despesa municipal, assajant noves formes de propietat, com ara el dret de superfície i el dret d'ús com a model de gestió. S'ha d'afavorir un nou sector empresarial fins ara testimonial que aposti per la promoció i la gestió de parcs de lloguer i dret de superfície, i mecanismes financers que facilitin la canalització d'estalvi particular cap a una activitat immobiliària no especulativa i sostenible.

En aquest sentit, hem de rehabilitar i renovar els edificis per millorar al màxim les seves prestacions, perquè aconseguixin el màxim desenvolupament funcional programàtic, confort i eficiència amb la mínima demanda energètica on es puguin incorporar al màxim les energies renovables.

Potenciem, doncs, una nova activitat econòmica fonamentada en la rehabilitació i la renovació, per aconseguir la millora de les prestacions dels edificis, la protecció del patrimoni, la gestió racional del parc d'habitatges i l'eficiència energètica.

La política d'habitatge com a servei d'interès general vinculada, en part, amb la política urbanística. El compliment del mandat de solidaritat urbana com a horitzó

Les mesures tendents a garantir l'accés a l'habitatge de les persones que no disposen de prou recursos són una obligació dels poders públics, d'acord amb l'article 26 de l'Estatut.

La declaració de servei d'interès general de les polítiques de provisió d'habitatges protegits de l'article 4 de la Llei del dret a l'Habitatge, pendent de desenvolupar en profunditat i assumir-ne els continguts, d'acord amb el pòsit que té en l'actual legislació europea, ha de guiar la política d'habitatge, reforçant els programes que actualment es configuren com a mínims a la legislació catalana vigent i creant els que calgui, però, sobretot, constituint un parc d'habitatge protegit equiparable als europeus del nostre entorn, que configuri un estoc social al servei de diverses generacions. (D'acord amb les dades de la Taula del Tercer Sector d'octubre de 2014, només un 2 % dels habitatges de Catalunya són de lloguer social o règims assimilables, davant la mitjana europea de la UE-15, aproximadament un 15 %, que vol dir aproximadament 60.000 habitatges quan, a Catalunya, en farien falta a l'entorn de 230.000, com a mínim —sumant-hi les 65.000 famílies en risc d'exclusió social i els 69.000 sol·licitants d'habitatge protegit).

L'article 47 de l'Estatut obliga els poders públics catalans a generar prou sòl per a la promoció d'habitatge protegit com a principi rector, i no es deroga en temps de crisi. La reflexió des del planejament urbanístic de les reserves necessàries de sòl per a habitatge protegit d'acord amb la Memòria Social del planejament o el Programa d'Actuació Urbanística Municipal és el fonament bàsic perquè hi hagi sòl per a la promoció d'habitatge protegit de promoció pública o privada.

Les obligacions de servei públic pròpies dels serveis d'interès general situen el dret a l'accés a l'habitatge en les condicions d'igualtat dels serveis públics i als serveis econòmics d'interès general que preveu l'article 30 de l'Estatut vigent. I bona administració.

El compliment del mandat de solidaritat urbana, pendent encara de desenvolupament reglamentari a data d'avui (15 % del parc destinat a polítiques socials en 20 anys), fa necessari no desqualificar els habitatges pel simple transcurs del temps. Com a mínim, els que deriven de les previsions urbanístiques del sòl necessari per dotar-nos del parc que permeti assolir el mandat de solidaritat urbana.

La ponderació entre la vinculació de les cessions d'aprofitament urbanístic a sòl per a la promoció d'habitatge protegit, o per a altres finalitats, també s'hauria de vincular a les previsions del planejament territorial per a l'assoliment del mandat de solidaritat urbana.

Els ajuntaments poden preservar el sòl i els parcs d'habitatge mitjançant la promoció de l'habitatge protegit amb règims de tinença que no suposin la pèrdua de la propietat del sòl, com per exemple el dret de superfície, la concessió administrativa o la cessió d'ús en règim cooperatiu. Ateses les dificultats financeres locals d'invertir en la compra de sòl, i la tendència dels plans d'habitatge de manera recurrent a establir terminis de qualificació molt curts (15 anys en el vigent Pla català de 2014, excepte els municipis de demanda residencial forta i acreditada, en què s'arriba als 30 anys), l'única manera de garantir un estoc social al servei de diverses generacions, sense que l'habitatge s'incorpori al mercat de renda lliure és aquest, col·laborant de retruc a la creació d'un mercat secundari d'habitatge protegit, sense que en perdi, però, la qualificació.

Des d'Esquerra, hem de capitalitzar un fort sector social compost pel sector públic local i nacional, les cooperatives d'habitatge i les fundacions, i reforçar els patrimonis públics de sòl i habitatge, ponderant un equilibri raonable en els diferents

usos possibles de les cessions d'aprofitament urbanístic, atesa la dialèctica històrica entre la utilització que se'n fa per finançar inversions i despesa corrent o amb destí a polítiques d'habitatge. S'ha d'afavorir un sector empresarial fins ara poc reeixit que aposti per la promoció i la gestió de parcs de lloguer i dret de superfície.

El pla local d'habitatge

El pla local d'habitatge previst en la Llei del dret a l'habitatge com a eina més específica que d'altres és l'instrument adient per al desenvolupament d'una política d'habitatge en l'àmbit local; tota vegada, ha d'incloure la diagnosi de la situació de l'habitatge al municipi i les necessitats i els programes a desenvolupar de manera coordinada amb els plans urbanístics.

Una vegada aprovat, la creació d'un observatori local d'habitatge actualitzat semestralment, que permeti conèixer l'evolució del mercat de sòl i de l'habitatge, de renda lliure i de lloguer, amb informació de preus, transaccions, superfícies, esforç familiar, etc. és rellevant per a l'actualització del pla.

La diagnosi del pla local ha de contenir totes les dades de necessitats d'habitatge, trams de renda, franges d'edat i famílies en risc d'exclusió residencial per al correcte disseny dels programes.

Els reptes a què s'haurà d'enfrontar l'acció política seran:

1. Garantir el compliment del mandat de solidaritat urbana (15 % del total del parc d'habitatge destinat a polítiques socials en 20 anys), mitjançant les reserves adequades de sòl en el planejament destinades a habitatge protegit, d'acord amb la realitat de cada municipi.
2. Consolidar una política de sòl basada en la no-venda i en l'actuació proactiva de l'ajuntament respecte a actuacions urbanístiques paralitzades que siguin estratègiques; per exemple, pagant quotes d'urbanització dels promotors a canvi del sòl edificable (Pla Empenta Barcelona).
3. Ampliar el parc de lloguer assequible buscant mecanismes tant per garantir la nova construcció com per mobilitzar habitatges desocupats. (Convenis SAREB de cessió d'habitatges desocupats per al lloguer social. Protocols per sancionar els habitatges buits de manera injustificada. Programa de mediació pel lloguer social).
4. Potenciar els mecanismes per evitar pèrdues d'habitatge i donar el màxim de resposta en cas que es produeixin. (Posada en funcionament de la taula d'emergències social i oficina de mediació Ofideute a cada municipi, a més dels ajuts al pagament de l'habitatge previstos).
5. Ampliar el serveis i els tipus de resposta a la manca d'allotjaments (Xarxa d'Habitatges d'Inserció).
6. Impulsar la rehabilitació per garantir el compliment de les obligacions envers l'ús de l'habitatge, tant pel que es refereix a edificis en mal estat com per afrontar el problema d'habitatges buits allà on sigui necessari. També per raons d'eficiència energètica, i posar en valor tot el parc construït minimitzant els nous desenvolupaments.
7. Centralitzar tots els serveis d'habitatge en oficines locals d'habitatge conveniades amb la Generalitat.

Esquema suggerit i programes d'un pla local d'habitatge

1. Anàlisi i situació

- Població i llars
- Demanda i tipus de demanda d'habitatge
- Mercat de l'habitatge
- Potencial d'oferta d'habitatge

- Grau de cobertura de les necessitats de demanda

2. Programes

2.1. Ampliació de l'oferta d'habitatge assequible

Impulsar la generació de sòl per habitatge

- Les reserves de sòl per a habitatge protegit. L'habitatge dotacional
- Manteniment del sòl públic. L'adquisició de sòl
- El dret de tempteig i retracte

Promoure la construcció i ampliació del parc d'habitatge assequible.

- El marc d'ajuts i la situació financera
- La col·laboració públic – privada
- L'ampliació del parc de lloguer públic i assequible
- La intervenció pública: l'aportació directa de l'ajuntament

Mobilitzar habitatges buits per destinar-los al lloguer

- Borses de mediació per al lloguer social
- Programa d'Avalloguer
- Habitatges d'entitats bancàries

2.2. Diversificar l'oferta per atendre la demanda

Oferta d'habitatges

- Tipologies d'habitatge
- El parc de lloguer i el dret de superfície
- El parc de lloguer social
- Habitatges d'emergència
- Habitatges d'inclusió
- Altres modalitats d'allotjament: allotjaments familiars, allotjament temporal, altres solucions residencials

Composició de la demanda

- Perfil dels sol·licitants

- Definició de col·lectius específics
- Els contingents especials
- Les emergències

L'accés a l'habitatge protegit: registre de sol·licitants d'habitatge protegit.

2.3. Programes per evitar la pèrdua de l'habitatge

L'assessorament tècnic i jurídic

Ajuts econòmics per pagar l'habitatge

- Els ajuts econòmics per als col·lectius vulnerables (lloguer/quota hipotecària)
- Altres ajuts socials complementaris de caràcter municipal

Mediació

- La intermediació en casos d'impagament: hipoteques i lloguers. Transformació de l'executat hipotecari en llogater
- La intervenció amb relació a altres disfuncions del mercat: assetjament, infrahabitatges, sobreocupació.

2.4. Rehabilitació del parc existent

- El deure de conservació i manteniment dels edificis d'habitatges. Ordenances municipals i Decret 187/2010 subsidiàriament
- La rehabilitació i renovació de barris. Mediació veïnal en processos de rehabilitació
- Els ajuts o els estímuls a la rehabilitació: prioritats específiques (patologies estructurals, accessibilitat, eficiència energètica, ascensors) i els àmbits territorials
- Els programes específics
- Les cèdules d'habitabilitat
- El control de les condicions d'habitabilitat

2.5. Facilitar l'atenció especialitzada al ciutadà

- L'Oficina d'Habitatge i la seva carta de serveis

2.6. La fiscalitat local en l'habitatge i sanció del parc desocupat

- Bonificacions en la plusvàlua en les dacions en pagament on no arribin les mesures del RD 6/2012
- Protocol per la sanció de la desocupació no justificada per infracció de la funció social de la propietat d'un habitatge

2.7. La coordinació i les polítiques transversals

- L'organització municipal
- Societat municipal d'habitatge, si existeix

2.8. Avaluació econòmica i financera del pla

- L'estudi economicofinancer del pla
- Quantificació i previsions temporals

2.9. Polítiques transversals per a col·lectius específics

La diagnosi del pla pot detectar col·lectius específics que requereixin programes específics, tal com habiliten els articles 2 i 14 de la Llei 18/2007, tot i que a la pràctica dependran, en bona part, que estiguin inclosos en els plans d'habitatge.

- per a persones econòmicament vulnerables
- per a persones amb discapacitats
- per a la gent gran
- per a joves
- per a dones víctimes de la violència masclista
- per a víctimes d'assetjament immobiliari o d'infrahabitatge

2.10. Seguiment i avaluació del pla

Observatori local d'habitatge amb sistema d'indicadors

Creació d'una empresa pública

Com s'ha dit, la recent legislació estatal dificulta la creació d'empreses públiques que gestionin polítiques d'habitatge si són deficitàries.

Tot i això, la creació d'una empresa pública permet dotar-se d'un instrument de gestió descentralitzada, la qual cosa significa posar en marxa de manera integrada les polítiques d'habitatge pròpies del pla d'habitatge.

L'empresa pública ha de tenir funcions de promoció del sòl i l'habitatge, i la possibilitat d'adscriure-hi l'oficina local, tot això sens perjudici dels programes propis de l'ajuntament. La utilització de l'empresa pública com a ens descentralitzat i amb la qualificació jurídica d'entitat urbanística especial permet l'exercici de competències urbanístiques de gestió de sòl com

a proveïdor de serveis urbanístics municipals, creant un marc de relació entre l'ajuntament i l'empresa.

També permet crear el patrimoni municipal del sòl i l'habitatge com a registre de béns patrimonials específic adscrit i gestionat per l'empresa.

Ara bé, per funcionar, l'empresa necessitarà un contracte de prestació de serveis amb l'ajuntament per la gestió dels serveis d'habitatge de competència municipal o acordats amb altres administracions adscrits a l'oficina local d'habitatge.

MOBILITAT

Una mobilitat equilibrada

Entenem la funció de la mobilitat dins l'espai cívic com un dels elements clau a l'hora d'aconseguir una distribució de la ciutadania més justa, que permeti equilibrar les oportunitats i les llibertats de tots els ciutadans dels nostres municipis.

En aquest sentit, des d'Esquerra optem per unes polítiques locals basades en el reequilibri de la mobilitat com a resposta del continu augment de la mobilitat de les persones i de les mercaderies, fet que ha accentuat els conflictes generats pel trànsit, com ara la congestió, la contaminació acústica i ambiental o l'accidentabilitat. Cal tenir present que el transport públic és la clau a l'hora d'aconseguir una mobilitat equilibrada i, en aquest sentit, serà la prioritat en les polítiques locals d'Esquerra. Per això, des dels ajuntaments també posarem l'accent en la gestió i en l'educació de la mobilitat.

El desplaçament més sostenible és el que no es produeix o que podem fer més proper, per la qual cosa el disseny de les ciutats i la col·locació dels equipaments o centres generadors de mobilitat són peça clau per a una mobilitat sostenible i amable. I, en els nuclis urbans, els tipus de transport més eficients i sostenibles són anar a peu i en bicicleta.

La mobilitat a peu i en bicicleta i l'espai urbà de convivència

Els canvis en la jerarquització viària es poden assolir a partir d'actuacions toves i barates dins l'àmbit urbà, a través de petites modificacions en la circulació, a partir d'actuacions mitjançant el mobiliari urbà i pintura vial. És fonamental i econòmicament molt factible.

1. Ratificar la Carta Internacional del Caminar.
2. Establir carrers per a ús preferent o exclusiu per a vianants i ciclistes, eixamplar les voreres i crear illes per a vianants.
3. Implantar zones de moderació de la velocitat al municipi, carrers 10, 20, 30.
4. Adequar les Ordenances Municipals a les necessitats dels usuaris més vulnerables i a les exigències de la seguretat viària.
5. Instal·lar plataformes i passos de vianants elevats, millorant la seguretat i l'accessibilitat.
6. Millorar l'accessibilitat i suprimir les barreres arquitectòniques.
7. Optimitzar els temps dels semàfors per a vianants.
8. Instaurar camins escolars segurs com a itineraris preferents escollits entre els recorreguts més utilitzats pels infants per anar al seu centre d'ensenyament.
9. Prioritzar la protecció davant l'aparcament irregular als passos de vianants i a les parades d'autobús, i l'aparcament en doble fila a les vies principals. Vetllar per les indisciplines que perjudiquen el vianant o el transport públic.

10. Integrar paisatgísticament les vies de vianants per dignificar-les i fer-les més atractives.
11. Afavorir l'ús més racional i eficient del cotxe.
12. Promoure els sistemes per compartir el vehicle privat, tipus cotxe multiusuari (*carsharing*) —un grup de ciutadans comparteix una flota de vehicles— o d'altres.
13. Promocionar els pàrquings compartits.
14. Crear, segons escaigui pel tipus de municipi i de desplaçaments, aparcaments dissuasius en origen d'aportació a les xarxes principals de transport públic i d'intercanvi a les entrades de les ciutats, connectats amb el transport públic al centre.
15. Potenciar els aparcaments dissuasius perimetrals als espais més cèntrics.
16. Afavorir la rotació de l'aparcament amb limitació horària.
17. Crear zones taronja d'aparcament per afavorir l'aparcament dels veïnat en zones d'atracció turística.

La circulació dels vehicles a motor

1. Limitar la velocitat màxima i crear de zones de prioritat invertida.
2. Tractar adequadament les travessies i les vies.
3. Executar rotondes i minirotondes.
4. Crear zones amb restricció del trànsit.
5. Regular la mobilitat dels vehicles de transport de mercaderies.
6. Aplicar, en els municipis en què sigui factible, sistemes de gestió del trànsit i crear centres de control. Els models comparats en situen la viabilitat per sobre dels 75.000 habitants.
7. Establir zones d'aparcament a vorera canviada en diversos trams de carrer per afavorir la reducció de la velocitat.
8. Establir sistemes de circulació en forma de font i unidireccionals per millorar la circulació i la seguretat dels carrers.
9. Instal·lar limitadors físics de velocitat sense oblidar les contradiccions que poden generar amb ambulàncies, autobusos, etc. Prioritzar, en la mesura del possible, els bons dissenys dels recorreguts, que evitin les altes velocitats.

La mobilitat en transport públic col·lectiu

1. Dignificar les parades de transport col·lectiu públic urbà quant a seguretat, comoditat i informació.
2. Ampliar i millorar el servei de transport públic municipal i intermunicipal. Crear, on sigui possible, carrils especials per a la circulació del transport públic.
3. Millorar els serveis de transport públic amb recorreguts més ràpids entre els punts d'atracció principals del municipi.
4. Reforçar els serveis extraordinaris de transport públic, especialment en horari nocturn, pensant sobretot en les necessitats de la gent jove, tenint present, però, que la majoria del transport públic nocturn fora de l'AMB és competència de la Generalitat.
5. Ampliar la xarxa de carril bus a les ciutats que el flux d'autobusos ho faci viable.

6. Adaptar el servei a persones amb mobilitat reduïda.
7. Fomentar la intermodalitat —més d'un mitjà de transport per arribar a la destinació.
8. Connectar amb transport públic el centre amb els polígons industrials i els centres comercials o de lleure.
9. Fer un estudi del sistema més eficaç i econòmic de mobilitat amb transport públic.
10. Valorar la viabilitat de posar en marxa la integració tarifària del transport urbà en els sistemes supramunicipals.
11. Introducció de l'ajuntament en associacions supramunicipals, com ara l'Associació de Municipis amb Transport Urbà (AMTU), de la segona corona metropolitana de Barcelona.
12. Instaurar avantatges tarifaris per a la gent gran o el jove mentre no es desenvolupi el finançament del transport públic de manera estable per llei, en els termes previstos en la Llei 9/2003.
13. Instal·lar aparcaments dissuasius a les estacions de ferrocarril i autobusos, coordinats amb els serveis ferroviaris.

La mobilitat en bicicleta

1. Promoure l'ús de la bicicleta en la trama urbana i en desplaçaments interurbans curts i planers, amb la creació, consolidació o extensió d'una xarxa de carrils bici coherent i segura que tingui en compte la suficiència i la continuïtat dels itineraris.
2. Instal·lar aparcaments —repartits estratègicament— i millorar la senyalització per a bicicletes.
3. Crear vies verdes o carrils bici intermunicipals.
4. Incorporar bicicletes a la flota de vehicles municipals i dels serveis de l'Administració.
5. Fomentar i regular l'ús de la bicicleta amb mesures que atorguin respecte per al vianant.

La millora de la qualitat ambiental urbana

1. Controlar les emissions contaminants relacionades amb el trànsit.
2. Controlar la contaminació acústica produïda pel trànsit i elaboració de mapes de soroll.
3. Asfaltar amb paviment sonoreductor i aplicar mesures antisoroll.
4. Utilitzar vehicles impulsats amb fonts d'energia renovables o tecnologies alternatives.
5. Establir bonificacions fiscals a vehicles impulsats amb energies renovables.
6. Limitar la circulació motoritzada en el medi natural en una xarxa bàsica, en concertació amb els col·lectius interessats.

L'ordenació i la gestió de la mobilitat urbana

1. Estudiar els serveis viaris i la reordenació de la xarxa bàsica local.
2. Elaborar Plans de mobilitat locals (PMU).
3. Incorporar la mobilitat i l'accessibilitat a les ordenances municipals.

4. Elaborar pactes per la mobilitat previs als PMU.
5. Definir i estudiar els indicadors de mobilitat local i supramunicipal.
6. Difondre activitats o promocionar dies o setmanes temàtics relacionats amb la mobilitat.

Educació per a una mobilitat més sostenible

1. Impulsar tallers o seminaris per la mobilitat als centres educatius del municipi.
2. Organitzar campanyes sobre seguretat viària.
3. Efectuar estudis sobre els costos de la mobilitat local i intermunicipal.
4. Elaborar enquestes sobre els hàbits de mobilitat.

SEGURETAT

La concepció republicana de la seguretat, en un sentit ampli, consisteix a garantir el dret a viure segur i el dret a la llibertat, i a garantir igualment les condicions de vida de la ciutadania en un àmbit de pau i de convivència, avalador de la resolució dels conflictes més greus amb un exercici ponderat i sempre justificat de la coacció. Com més llibertat, més seguretat, com més cobertes estiguin les necessitats bàsiques de les persones i més confiança tinguin en el bé comú, més seguretat. La conclusió, doncs, és que la seguretat és un aspecte que es treballa de forma transversal en el conjunt de polítiques públiques, també de les municipals.

La seguretat és un element vertebrador de les societats actuals i són molts, els prismes des dels quals s'ha de concebre per posar-la en valor com a principi republicà. Avui, aquests prismes s'han ampliat i, quan parlem de seguretat, estem parlant al mateix temps de sensació de seguretat, de percepció social del risc, de globalització de la sensació d'inseguretat i de la confusió, de vegades volguda, entre convivència i seguretat.

A les ciutats i als pobles, la convivència és fonamental per concebre l'espai cívic equilibrat; l'actitud cívica i l'espai compartit són inherents a l'actual estat del benestar. Hem de saber treballar la convivència des del seu espai i a partir de la mediació i, si escau, del tracte dels problemes convencionals com a fets il·lícits administratius, i no convertir els problemes derivats de la convivència o de l'incivisme en problemes de seguretat, en què la coacció i l'ús de la força hi tenen sempre un paper determinant.

La constant evolució socioeconòmica de la societat i la seva extraordinària complexitat han provocat que els reptes de la seguretat s'hagin multiplicat exponencialment. Són moltes, les noves formes de risc que es van generant i, per contra, la ciutadania exigeix cada cop més el seu dret a sentir-se segura en el seu entorn i, per extensió, en els seus pobles i ciutats.

Així doncs, en aquest marc, les polítiques locals d'Esquerra en termes de seguretat estan enfocades a continuar impulsant canvis en els models locals per construir un nou model en què la convivència i la seguretat configuren un espai cívic el més lliure i avançant possible cap a una societat cada vegada més justa.

Pel que fa al sentit estricte de la seguretat ciutadana i la protecció civil, els municipis tenen competències sobre seguretat i vigilància en:

1. Seguretat en llocs públics.
2. Ordenació del trànsit de vehicles i persones a les vies urbanes.

3. Protecció civil, prevenció i extinció d'incendis.
4. Protecció del medi, salubritat pública, transport públic de viatgers i subministrament d'aigua i enllumenat.

Tot i això, l'àmbit de la seguretat en sentit ampli, com ja hem dit, és transversal i és present en moltes accions de la gestió municipal. Les accions de prevenció, tenir cura de la gent gran, evitar els accidents infantils, implicar-se en la lluita contra els efectes de la violència de gènere d'igual manera que ens hem implicat contra la lluita del delictes, etc., són accions en què, al marge de l'àmbit competencial, els ajuntaments s'hi han d'implicar com a institucions més properes a la ciutadania.

Policia local i Mossos d'Esquadra

El sistema policial català està conformat pel Cos de Mossos d'Esquadra i els 216 cossos de policies locals de 216 municipis que en tenen. La resta de municipis de Catalunya tenen com a policia de referència els Mossos d'Esquadra.

No hi ha una normativa comuna per a les policies locals, tret de la Llei 16/1991, de les policies locals. Al marge del contingut d'aquesta Llei, cada ajuntament dels municipis més grans de 10.000 habitants té la potestat d'organitzar el cos de policia local amb el nombre d'agents, l'uniforme, els sous i l'organització que cregui oportú.

La distribució de competències entre els cossos de policia local i els Mossos d'Esquadra s'articula mitjançant convenis amb els ajuntaments i es concreten amb la junta local de seguretat, que està presidida per l'alcalde i estableix la delimitació territorial i la complementarietat de les diverses tasques policials, en funció, normalment, de la capacitat operativa de cadascuna de les policies Locals.

Els agents locals tenen competències en trànsit en vies urbanes (accidents, denúncies, controls...), per fer complir les ordenances i normatives municipals i en seguretat i ordre públic en activitats municipals, una competència compartida amb el Cos de Mossos.

Protecció Civil

El sistema de Protecció Civil és un servei públic que aglutina tots els sistemes de prevenció i actuació davant de riscos naturals, tecnològics o de qualsevol altre origen.

La Generalitat de Catalunya té plenes competències en matèria de Protecció Civil, amb dues excepcions: la titularitat de la seguretat nuclear i salvament marítim. Tot i això, els plans de Protecció Civil tenen incidència en els municipis que han de formar part de la seva planificació.

Els plans de protecció civil poden ser territorials, especials, per a un risc o esdeveniment específic i d'autoprotecció.

Plans de protecció civil territorials. Són obligatoris per als municipis amb més de vint mil habitants i els que són més petits però es consideren turístics o de risc especial per la situació geogràfica o l'activitat industrial. Tot i això, es recomana l'elaboració de plans bàsics d'emergència en els municipis que no tenen l'obligació legal de fer-ho.

Plans de protecció civil especials. S'han de fer davant d'emergències produïdes pels riscos d'inundacions, sísmics, químics, de transport de mercaderies perilloses, d'incendis forestals i volcànics. Tot i que el Govern de la Generalitat redacta els plans especials, els ajuntaments on s'apliquen els han d'incorporar en els seus plans d'actuació municipal. Els municipis que tenen riscos concrets diferents poden elaborar plans específics municipals.

1. Municipis amb especificitats que aconsellen la redacció de plans especials.
2. Municipis d'alta muntanya: allaus, accidents de muntanya, accessibilitat, carreteres.
3. Municipis costaners: seguretat a les platges, temporals.
4. Municipis rurals amb activitat agrària: dispersió de masos i nuclis habitats.

Seguretat viària

La Generalitat de Catalunya té les competències en matèria de trànsit, circulació de vehicles i seguretat viària, que executa mitjançant el Servei Català de Trànsit i la Direcció General de la Policia.

Els ajuntaments tenen les competències per gestionar i controlar el trànsit en vies urbanes i interurbanes que passin pel nucli urbà (travessies), adoptar mesures per garantir la seguretat i la fluïdesa en el trànsit i denunciar les infraccions de les normes de trànsit.

Es recomana que tots els municipis més grans de 30.000 habitants i tots els municipis que són cap de comarca elaborin un pla local de seguretat viària.

PROPOSTES PROGRAMÀTIQUES

Tot seguit fem un llistat de propostes, dividides per àmbits, que poden ser útils per a la redacció de programes locals o plans d'actuació municipal, entenent que la implicació municipal en les polítiques de seguretat, més enllà de les tasques pròpies i obligatòries, ve donada per la dimensió del municipi i els recursos disponibles, entre els quals hi ha la disponibilitat, o no, d'un cos de policia municipal.

Prevenició i ciutadania

1. Crear una regidoria de drets civils, especialment en municipis de més de 50.000 habitants, com a potenciació de polítiques de garantia i defensa dels drets de les persones.
2. Incorporar programes de detecció i lluita contra la violència de gènere i la violència en l'àmbit de la família. Fomentar l'atenció personalitzada a les víctimes.
3. Establir un programa de prevenició contra el racisme i la xenofòbia.
4. Incorporar programes de prevenició de l'abús de l'alcohol i les drogues en col·lectius vulnerables.
5. Fer un protocol d'actuació i intervenció multidisciplinàries contra el vandalisme urbà.
6. Establir normatives i ordenances municipals per a la tinença d'animals domèstics i animals potencialment perillosos, que vetllin pel dret dels animals i que garanteixin que els propietaris les coneguin.
7. Col·laboració i actualització del Programa Operatiu Específic (POE) del Món Rural al municipi.
8. Es recomana que es facin taules sectorials de treball, per coresponsabilitzar tots els àmbits de la gestió pública amb la seguretat i per resoldre fenòmens, incidències i problemàtiques relacionades amb la seguretat: taula d'urbanisme i seguretat, coordinació serveis de seguretat amb els consells escolars, salut i seguretat...

Atenció a col·lectius més vulnerables

1. Prevenició en la desatenció a la gent gran.
2. Camins segurs, sense accidents, per a la gent gran (ferm, pendents, baranes, passos vianants, neteja de neu).
3. Delimitar i protegir els parcs infantils perquè els nens no hagin de compartir espai amb animals domèstics.
4. Protocols de detecció de la infància en risc.
5. Promoció dels camins escolars segurs.
6. Accions de prevenició i protecció específics per a riscos propis dels municipis (canals, rius, mines, penya-segats, animals salvatges).

Participació ciutadana

1. Creació del Consell de seguretat i les assemblees de seguretat de barri amb la participació del teixit veïnal i social.
2. Involucrar els agents veïnals i socials en tasques de conscienciació, prevenció i detecció de riscos i promoció de la convivència.
3. Fomentar la participació ciutadana en les campanyes de conscienciació: agents cívics, informadors, exemples veïnals.
4. Desplegar un servei de mediació comunitària en coordinació amb la policia local, per intervenir i atendre conflictes veïnals i de convivència.
5. Possibilitar el pacte ciutadà a l'entorn de la concurrència pública i l'oci nocturn.
6. Fomentar la participació ciutadana i el voluntariat en els plans de protecció, les agrupacions de defensa forestal, els bombers voluntaris, protecció civil...

Policia

1. Incorporar l'estratègia de la policia de proximitat a partir dels cossos de policia local, per afavorir el coneixement de l'entorn veïnal, la millora de la percepció ciutadana i l'eficiència en la gestió de la seguretat.
2. Establir protocols d'actuació de les policies locals per a fenòmens derivats de la convivència, l'espai públic i el civisme, evitant diversitat de criteris en l'actuació.
3. En municipis amb una activitat turística important o en municipis rurals amb nuclis aïllats, facilitar, en coordinació amb els Mossos d'Esquadra, els procediments de denúncies itinerants *in situ*.
4. Establir els quadres de sous dels membres de la policia local seguint les recomanacions de les associacions de municipis, associacions professionals de la policia local, sindicats i altres col·lectius, evitant els diferencials respecte a altres cossos policials equiparables.
5. Unificar el disseny dels uniformes de la policia local amb el d'altres municipis propers, mentre no hi hagi una normativa general al respecte.
6. Promoure la implicació i el treball conjunt de la policia local o vigilants locals amb la resta de serveis municipals.
7. Fomentar la formació i el reciclatge dels agents de les policies locals.
8. Incrementar la coordinació entre la policia local i els Mossos d'Esquadra, en el marc de les juntes locals de seguretat, i avaluar conjuntament els programes de prevenció i coordinació en matèria de seguretat.
9. Fomentar aquesta coordinació amb l'ús d'eines informàtiques, de treball, consulta i de comunicació comuns entre tots dos cossos.
10. Impulsar i reforçar les juntes locals i regionals de seguretat, i garantir la presència i la direcció funcional dels alcaldes en aquests òrgans.
11. Potenciar les meses de coordinació operativa com a corretges de transmissió derivades dels acords de les juntes de seguretat local.
12. Garantir la participació del món local en la planificació operativa i en l'assignació i aprofitament de recursos policials i d'emergències de caràcter supralocal.
13. Elaborar un manual de bones pràctiques i cartes de servei en l'actuació de la policia local.

Gestió de la mobilitat i la seguretat viària

1. Suport institucional al municipi a l'adopció i suport a la Visió Zero - concepte bàsic de la seguretat viària i respecte entre els ciutadans.
2. Elaboració d'un pla local de seguretat viària.
3. Pacte juvenil de prevenció dels accidents de trànsit.
4. Accions de prevenció amb els joves i l'oci.
5. Elaborar un pla local de millora de punts negres i conflictius i detectar els trams de concentració d'accidents que pugui haver al municipi, per millorar la seguretat viària.
6. Millora de la mobilitat dels vianants i del transport públic a les poblacions.
7. Senyalització, informació i conscienciació de l'ús de la bicicleta, sempre que la xarxa viària i l'orografia de la població ho facin possible.
8. Impulsar o promoure programes d'educació viària a les escoles, amb la implicació de la policia local i altres agents de la comunitat.
9. Establir controls d'alcoholèmia i drogues periòdics i coordinats amb els Mossos d'Esquadra.

Protecció Civil

1. Crear una oficina tècnica de protecció civil.
2. Elaborar el pla municipal de protecció civil.
3. Dotar els serveis i municipis dels sistemes tecnològics moderns de comunicació, detecció i gestió d'emergències.

BONES PRÀCTIQUES DE MUNICIPIS SOSTENIBLES

1. ORDENANÇA FISCAL SOBRE DEIXALLES, PER POTENCIAR L'ÚS DE LA DEIXALLERIA MUNICIPAL I EL COMPOSTATGE. Ajuntament d'Arenys de Munt

2. HORTS DOMÈSTICS. Ajuntament de Caldes de Montbui

3. SERVEI DE MEDIACIÓ HIPOTECÀRIA. Ajuntament de Caldes de Montbui

1. ORDENANÇA FISCAL SOBRE DEIXALLES, PER POTENCIAR L'ÚS DE LA DEIXALLERIA MUNICIPAL I EL COMPOSTATGE. Ajuntament d'Arenys de Munt

DIAGNOSI

Per afavorir l'ús de la deixalleria municipal i el compostatge.

PROPOSTA

Si un veí utilitza la deixalleria municipal 8 vegades l'any, té un descompte del 10 % en la taxa de la brossa. Si elabora compostatge de matèria orgànica al jardí de casa seva, un 10 % de descompte addicional.

RESULTAT

Sobre l'ús de la deixalleria i l'aplicació del descompte, bon resultat. La bonificació per compostatge s'acaba d'aprovar i encara manca no se n'ha fet cap avaluació.

CONTACTE PER A MÉS INFORMACIÓ

Joan Rabasseda, alcalde d'Arenys de Munt

2. HORTS DOMÈSTICS. Ajuntament de Caldes de Montbui

DIAGNOSI

Donar resposta a una demanda existent; la falta de petits horts domèstics.

PROPOSTA

Es va signar amb l'IRTA la cessió d'uns terrenys propietat seva a l'Ajuntament per poder-los destinar a la creació d'hortos domèstics. Van sortir 53 horts, un dels quals es va reservar a l'Institut de Caldes de Montbui per fer-hi pràctiques amb l'alumnat, i la resta es va posar a disposició de la ciutadania.

RESULTAT

A data d'avui, hi ha llista d'espera de gent disposada a adquirir la cessió d'un d'aquets horts, perquè al poble no hi havia cap alternativa més.

CONTACTE PER A MÉS INFORMACIÓ

Josep Ramon Maranyés, regidor d'Hisenda i Promoció Econòmica de l'Ajuntament de Caldes de Montbui

3. SERVEI DE MEDIACIÓ HIPOTECÀRIA. Ajuntament de Caldes de Montbui

DIAGNOSI

Moltes famílies tenen problemes per pagar la hipoteca i es troben desemparades jurídicament davant dels bancs. L'objectiu era combatre qualsevol amenaça de desnonament al municipi. La Plataforma d'Afectats per la Hipoteca pressionava, perquè considerava que l'Administració local no feia prou per lluitar contra els desnonaments.

PROPOSTA

Es va signar un conveni amb el Col·legi d'Advocats de Granollers (ICAVOR) per crear el servei de Mediació Hipotecària. Una advocada de l'ICAVOR es desplaçaria a l'Ajuntament periòdicament i oferiria assessorament jurídic gratuït als afectats i faria ella mateixa la mediació amb les entitats bancàries. Aquest conveni tenia un cost per a l'Ajuntament (50 €/hora), però oferia proximitat als usuaris.

Paral·lelament, també es va parlar amb Càritas Diocesana. Aquesta entitat també ofereix mediació hipotecària, però sobretot ens interessava la gestió que oferia als usuaris que tenien problemes per pagar el lloguer i deutes acumulats. Aquest conveni era gratuït, tot i que els usuaris s'havien de desplaçar a Barcelona per parlar amb els advocats.

Amb les dues entitats es va crear el Servei de Mediació Hipotecària, que penjaria de l'Oficina Local d'Habitatge.

RESULTAT

El primer any de signar el conveni amb l'ICAVOR, l'advocada que feia la mediació hipotecària es desplaçava a l'Ajuntament cada 15 dies. El segon any, es va establir que ho faria un cop a la setmana, i el tercer any de funcionament es van doblar les hores de cada setmana. Malauradament, el servei ha funcionat molt bé perquè molts usuaris l'han necessitat. S'ha aconseguit resoldre uns 15 expedients gràcies al conveni amb l'ICAVOR (dacions en pagament, refinançaments i condonacions del deute).

La proximitat que s'oferia era clau en el cas de l'ICAVOR, tot i que el de Càritas Diocesana també ha ajudat unes 11 famílies que tenien deutes de lloguer amb préstecs a fons perdut.

CONTACTE PER A MÉS INFORMACIÓ

Isidre Pineda, regidor d'Habitatge de l'Ajuntament de Caldes de Montbui

ELECCIONS MUNICIPALS

2015

PROGRAMA MARC DE LES JERC

1

INTRODUCCIÓ

En les eleccions municipals de l'any 2007, les JERC reivindicàvem el dret a l'habitatge com un dret fonamental en l'emancipació dels i les joves. L'any 2011 vam afegir al dret a l'habitatge, altres drets fonamentals en aquest camí cap a l'emancipació personal dels joves del nostre país. És evident que en els últims anys, pel que fa a possibilitats d'emancipar-se a nivell laboral, estudiantil o d'habitatge, el retrocés ha sigut molt gran i com a conseqüència, les condicions de vida dels joves s'han vist afectades negativament, cosa que cal combatre des de tots els fronts.

És des dels Ajuntaments, que el jovent independentista apostem perquè es garanteixin unes bones polítiques de joventut que permetin millorar les condicions de vida del jovent i millorar l'accés al procés d'emancipació.

Aquest procés d'emancipació ha de ser un camí cap a la llibertat del jovent. Un jovent que volem que visqui en llibertat en un país lliure i en uns municipis lliures.

Volem ser lliures perquè des dels Països Catalans estem vivint, com d'altres parts del món, tota una sèrie de crisis que afecten seriosament les oportunitats del jovent per tal de poder desenvolupar en llibertat els seus respectius projectes de vida. En primer lloc, patim una crisi econòmica que està minant tant les condicions materials de les persones per poder-se desenvolupar com, de retruc, la qualitat de les nostres democràcies. El reflex més clar d'això són les creixents desigualtats existents i com el poder s'ha anat acumulant en cada cop menys mans i les grans dificultats d'accés a l'habitatge o d'assolir una feina estable i digne, entre d'altres problemàtiques, pel jovent.

En segon lloc, patim una crisi democràtica que afecta la nostra sobirania nacional com a poble. Aquesta crisi, en el cas dels Països Catalans, té una doble arrel. D'una banda, la nostra pertinença a Estats que han negat històricament la nostra capacitat de decidir com a poble. D'una altra, la concentració de cada cop més poder en mans d'oligarquies econòmiques i financeres tant als Països Catalans com a arreu del món, que volen influir sobre les nostres vides sense rendir comptes davant de ningú.

No obstant, el jovent de l'esquerra independentista creiem indispensable que, per tal de revertir aquestes dues crisis, el jovent ha de fer sentir la seva veu i participar d'aquells espais de decisió política més propers a la ciutadania i que poden permetre un canvi més ràpid de les nostres condicions de vida: els municipis. Històricament, l'esquerra independentista ha estat un moviment republicà fortament municipalista, ancorat en la creença que l'alliberament nacional i social del nostre poble es donarà només apoderant les classes populars des dels espais més propers a les seves vides quotidianes. Exemples clars d'això els podem trobar a l'actualitat: les PAH dels diversos municipis aturant desnonaments, les diverses mareas en defensa dels serveis públics, o els recents moviments massius en favor de la sobirania e independència del nostre poble. Això també ho podem aplicar, sense cap mena de dubte, al jovent. Només des de l'apoderament juvenil ens podrem emancipar com a persones i ser protagonistes de les nostres vides.

2 MUNICIPALIS LLIURES: EL NUCLI DE L'EMANCIPACIÓ MATERIAL DEL JOVENT

A. FORMACIÓ I EDUCACIÓ

L'educació és l'eix vertebrador per al desenvolupament de qualsevol societat, per tant, ha de ser una de les màximes prioritats en la política municipal. Volem aconseguir un país amb una escola pública de qualitat, laica, en català i coeducadora. Per això, hem de començar a treballar des de l'Ajuntament, que és l'administració més propera a la ciutadania, que és la que garanteix la cohesió social a través de la inclusió en tots els aspectes.

Els nous reptes socials i educatius necessiten una ciutadania implicada i activa en l'educació dels nostres infants i joves i fent-la esdevenir un agent educador més. Des dels ajuntaments, doncs, cal fomentar unes estructures dinàmiques i adaptables a les necessitats de cada moment, tot fomentant la participació ciutadana en l'educació dels nostres infants i joves al llarg de tota la seva vida incidint-hi, sobretot, en la seva etapa educativa.

L'educació és la millor eina per trencar amb la perpetuació dels rols de gènere i classe i és per això que els ajuntaments, com a ens polític més proper, han de donar resposta a aquelles necessitats locals concretes per tal de lluitar en contra de les desigualtats i procurar una educació el màxim d'equitativa, no sexista i socialment justa.

Per això, les JERC proposem:

- Crear una plataforma on hi participin tots els agents educadors del municipi, docents, alumnat, equips directius, ajuntament, entitats de lleure educatiu, entitats de cultura, escoles de música/dansa, per tal de consensuar les línies pedagògiques del municipi (per exemple mesures per combatre el fracàs escolar).
- Fomentar la cooperació entre l'administració pública, els centres educatius, les famílies i els especialistes per tal d'atendre les necessitats educatives especials concretes i analitzar cada cas en particular fent un seguiment i aportant els recursos necessaris a tots els agents implicats en el creixement integral de l'infant o jove.
- Posar a disposició del jovent una oferta d'activitats extra curriculars que permeten complementar la seua formació en altres àmbits fora de les escoles, garantint l'accés universal mitjançant preus adaptats als recursos familiars o subvencions (tarifació social).
- Potenciar l'associacionisme juvenil com a espai d'educació integral infantil i juvenil, així com desenvolupar el potencial educatiu, transformador i d'aprenentatge i servei de l'associacionisme a través de formacions, subvencions o visibilitat, entre d'altres estratègies que n'assegurin el suport i l'autonomia a la vegada.
- Dotar els municipis amb biblioteques o en cas que no sigui possible fomentar els bibliobusos com a eina d'apropament a la cultura. Dinamitzar l'activitat de les biblioteques mitjançant activitats que fomenten l'ús per part del jovent.
- Habilitar sales d'estudi, en especial en èpoques d'exàmens, tot adaptant els horaris a les necessitats de les persones joves.

- Impulsar la col·laboració entre el jovent, tractant de garantir mecanismes d'ajuda entre el propi alumnat. Per això cal crear borses de repàs, on les persones que desitgen rebre classes de repàs puguin accedir a totes les persones que ofereixen ajuda en l'estudi. Cal impulsar la promoció de grups d'estudi a les sales habilitades per als estudiants.
- Buscar mecanismes i eines a través de les possibilitats municipals per tal d'oferir ajuts o beques perquè cap jove es quedi exclòs dels estudis superiors per motius econòmics.
- Fomentar la creació d'un consell d'alumnat municipal com a ens de representació de l'alumnat i procurar, així, per la participació juvenil a més de fomentar l'associacionisme i la participació en tots els àmbits dins dels centres educatius per tal que tots i totes les joves esdevinguin ciutadans crítics i compromesos.
- Dotar d'una importància bàsica el consell escolar municipal com a ens indispensable per a l'educació dels infants i joves i com a vertebrador de projectes cooperatius entre centres educatius, famílies i alumnat.
- Fomentar programes a les escoles i instituts que incentivin la participació juvenil en els processos de decisió del municipi, que ensenyin la importància de tenir un jovent participat, i que facilitin als joves ser coneixedors del funcionament polític de les seves poblacions.
- Consolidar les beques menjador com a eina per combatre la malnutrició infantil i juvenil en l'actual context social i econòmic, que cap infant o jove es quedi sense els cinc àpats recomanats al dia.
- Crear beques de transport urbà i interurbà per tal d'ajudar a aquell alumnat que necessita el transport públic per a arribar als seus centres d'estudi.
- Formar la comunitat educativa sobre mediació per als casos d'abús escolar, així com en la prevenció de violència masclista entre els i les joves.
- Crear una xarxa de patis oberts per fomentar que els infants i joves juguin als patis de les escoles en horari no lectiu.
- Els Ajuntaments faran tot el possible per garantir que el jovent del territori s'hagi de desplaçar el mínim possible per accedir als centres educatius.
- L'educació és la millor eina per trencar amb la perpetuació dels rols de gènere i classe, i afavorir un pensament més crític i lliure. És per això que els ajuntaments, com a ens polític més proper, han de donar resposta a aquelles necessitats locals concretes per tal de lluitar contra les desigualtats i procurar una educació el màxim d'equitativa, no sexista i socialment justa
- Promoure des dels ajuntaments la desobediència davant de la LOMQE, el TIL a les Illes i el Decret de plurilingüisme de la Generalitat Valenciana i oferir suport als centres educatius que no l'apliquin. Evitar la cessió de terrenys públics per a la instal·lació d'escoles privades o concertades i garantir que el sòl destinat a instal·lacions educatives l'ocupen centres públics.
- Vetllar perquè a tots els centres educatius municipals no s'hi imparteixi una educació sexista i estereotipada. Promoure l'educació específica a instituts en temàtiques de gènere. Fer xerrades i tallers sobre: relacions afectives i sexuals no abusives, micromasclismes, pressió estètica, trastorns alimentaris, noves masculinitats, etc. Així com promoure xerrades a les AMPAs sobre estereotips i educació no sexista.

B. HABITATGE

L'accés a l'habitatge és un element primordial per fer real l'emancipació dels i les joves, i actualment encara es troba fora de l'abast de les possibilitats del jovent dels Països Catalans. El de l'habitatge no és un problema aïllat, sinó que està estretament vinculat a la situació dels altres elements fonamentals de l'emancipació com són l'atur i la precarietat laboral, que aboquen al jovent a no poder accedir a un habitatge digne perquè no pot generar recursos estables i suficients.

Des de fa més de 10 anys, l'accés a l'habitatge ha estat un dels temes principals de l'agenda de les polítiques de joventut, si bé és cert que el context ha anat variant i hem vist com hem transitat des d'una situació basada en l'especulació immo-

bil·liària, amb una contínua pujada dels preus, a una situació actual sorgida d'aquesta crisi ferotge que vivim amb un parc de pisos desocupats en mans dels bancs, mentre es produeixen execucions de desnonaments que estan deixant milers de persones sense casa.

El que continua igual és la disminució de la renda de les persones joves i la manca de recursos econòmics i financers per part de les persones per accedir a l'habitatge.

El dret a l'habitatge digne està recollit als estatuts d'autonomia de Catalunya, el País Valencià i les Illes Balears, i és per tant, un deure de l'administració dur terme les mesures adients per garantir aquest dret, així com per generar les oportunitats per accedir a l'habitatge. L'administració ha de ser proactiva en tots els fronts per tal de combatre les mancances i debilitats d'aquest dret.

Des de les Joventuts d'Esquerra Republicana apostem per un model d'habitatge basat en el lloguer, davant la política de l'habitatge en propietat que va alimentar la bombolla immobiliària. El model de l'habitatge de lloguer evita que les persones joves hagin d'endeutar-se quasi de per vida per tal d'accedir a un habitatge i permet una major capacitat d'acció política a les administracions públiques per tal de garantir l'accés de tothom a l'habitatge. Cal dedicar especial atenció a l'habitatge protegit i concebre'l com un estoc social al servei de diverses generacions, en especial i de forma prioritària, al jovent. Així mateix, en els últims mesos s'ha obert un gran ventall de possibilitats per tal de desenvolupar nous models d'accés i tinença d'habitatge com la masoveria urbana, la cessió d'ús, el dret de superfície o la copropietat entre d'altres.

Per això, les JERC proposem:

- Impulsar a nivell municipal l'aplicació del Pla Nacional de Joventut de Catalunya amb visió de mesures per garantir l'habitatge a través del Pla Local de Joventut, així com el Pla Local d'Habitatge.
- Estudiar mesures per impulsar una mancomunació de serveis domèstics (rentadores, secadores, wi-fi, etc.) i d'altres usos en el parc d'habitatges de protecció oficial, per tal de reduir les despeses necessàries i així fer que el jovent pugui emancipar-se.
- Crear un sistema d'assessorament i d'informació per a joves a través de l'oficina jove local (o comarcal, en funció de la població i les necessitats) i desenvolupar una borsa d'habitatge jove encaminada a facilitar l'emancipació.
- Fomentar el model de lloguer com a modalitat de tinença més flexible i amb capacitat d'adaptació a les necessitats juvenils, a través d'afavorir l'activació d'habitatges desocupats per augmentar el parc de lloguer social.
- Preservar el sòl i els parcs d'habitatge de propietat pública mitjançant règims de tinença que no suposin la pèrdua de la propietat.
- Liderar des de l'administració les tasques de diàleg, mediació i sensibilització davant dels propietaris, siguin particulars o bé entitats financeres, per tal de trobar solucions en aquells casos de conflicte o de vulneració del dret a l'accés a l'habitatge.
- Desenvolupar mesures específiques com ajuts i subvencions, o el mètode de l'aval-lloguer per a la població jove que s'adeqüi a les seves necessitats.
- Assessorar i donar les eines necessàries per a poder accedir a l'habitatge per mitjà de models de masoveria tant urbana com rural, cooperatives d'habitatge en cessió d'ús, copropietat i dret de superfície a les oficines locals d'habitatge o dels tècnics que en realitzin les funcions.
- Fomentar la rehabilitació d'habitatges que contribueixin a l'eficiència energètica i minimitzin la necessitat de nou sòl, tot recuperant els centres històrics degradats, millorant-ne les condicions d'habitabilitat, etc.
- Desenvolupar mesures per recuperar habitatge buits i posar-los al servei de la ciutadania, en especial als segments de població amb dificultats, a través de la rehabilitació o de procurar que promocions privades sense vendre passin a règim de lloguer —amb o sense opció de compra— i, preferentment, a lloguer protegit, i amb tasques de mediació amb els propietaris, entre d'altres.

- Fomentar l'adaptació dels parcs d'habitatge a un model arquitectònic sense barreres i adaptat a l'entorn, en els parcs d'habitatge de nova construcció que sigui un requisit obligatori.
- Liderar des de l'administració les tasques de diàleg, mediació i sensibilització davant dels propietaris, siguin particulars o bé entitats financeres, per tal de trobar solucions en aquells casos de conflicte o de vulneració del dret a l'habitatge, amb especial atenció als casos de desnonaments de primera vivenda.
- Fomentar la rehabilitació d'habitatges que contribueixin a l'eficiència energètica i minimitzin la necessitat de nou sòl, tot recuperant els centres històrics degradats, millorant-ne les condicions d'habitabilitat, etc. Donant prioritat als règims alternatius d'accés i tinença.

C. TREBALL

El jovent dels Països Catalans som un dels col·lectius que més hem patit la crisi econòmica mundial que ens afecta des de fa 8 anys. Una crisi econòmica causada per un model econòmic i productiu enfocat en benefici de les entitats financeres i el gran capital, que estan imposant el cost de la crisi a les classes treballadores del nostre país, eludint les seues responsabilitats.

L'atur és una de les conseqüències més greus de la crisi, amb especial incidència entre el jovent, amb uns nivells d'atur juvenil dels més alts de la Unió Europea. La manca de treball i d'oportunitats laborals fa que una gran part dels i les joves no puguem emancipar-nos ni tenir el nostre propi projecte de vida al nostre país, obligant a molts de nosaltres a emigrar lluny de casa per tenir una oportunitat, en un fenomen que es pot considerar d'exili econòmic.

A aquesta manca d'oferta de llocs de treball hem de sumar la precarietat que pateixen la majoria de joves que poden treballar, amb una contractació caracteritzada per la temporalitat, els salaris baixos i condicions laborals precàries, amb la inseguretat a l'hora de planificar el futur que això comporta. Unes condicions laborals que impedeixen l'emancipació del jovent, malgrat es tingui un treball remunerat.

Per tot això, cal que des de tot arreu on sigui possible, i especialment les institucions a tots els nivells, promoguin la creació d'ocupació pel jovent i en unes condicions dignes, perquè si no capgirem la situació, haurem creat una generació perduda que paradoxalment és la més formada que hem tingut mai.

I tota aquesta feina l'hem de fer des d'una visió d'esquerra transformadora. En aquest sentit cal una aposta decidida des dels ajuntaments per les organitzacions de l'Economia Social (cooperatives, mútues, etc.). En base a l'Economia Social podem fer canviar el model econòmic dominant, cal introduir els mecanismes democràtics en la presa de decisions dins les empreses, tot garantint un major control de la reinversió de beneficis pels treballadors.

Per això, les JERC proposem:

- Afavorir l'acompanyament al jovent en la cerca de feina, a través de les eines disponibles: oficines joves, punts d'informació juvenil i plans locals d'ocupació. Per tal de reforçar l'orientació professional, caldrà introduir aquest acompanyament als centres educatius, d'acord amb el consell escolar i els representants de l'alumnat, millorant l'accés dels i les joves a la informació sobre oportunitats professionals.
- Fomentar la contractació directa per part de l'ajuntament de treballadors i treballadores per a la realització de les competències municipals, mitjançant plans d'ocupació i donar prioritat a persones del propi municipi o de la comarca.
- En els casos dels serveis externalitzats, quan no siga possible assumir la gestió directa del servei, vetllar per les condicions laborals dels treballadors i treballadores de les empreses concessionàries, introduint les clàusules necessàries als plecs de contractació. En cas d'existir una empresa subcontractada, les clàusules establiran que haurà de complir els mateixos requisits que l'empresa titular de la concessió.
- Impulsar anàlisis de l'economia del municipi i la comarca des de les agències de desenvolupament local per detectar els nous sectors econòmics que es poden desenvolupar al territori.

- Posar a disposició del jovent una oferta de formació contínua al llarg de la vida per adaptar els coneixements i competències del jovent als requisits del teixit productiu del territori.
- Incrementar i millorar els mecanismes públics d'intermediació laboral, per tal d'evitar el recurs a empreses de treball temporal (ETT) i agències de col·locació privades, per tal de garantir que no es produeixin pràctiques que contribueixin a la precarització del treball juvenil.
- Fomentar o crear borses de treball municipals per a joves, garantint que aquestes no es convertisquen en una font de major precarietat laboral per al jovent.
- Facilitar al jovent la informació i les eines necessàries per tal que tinga accés al programa de Garantia Juvenil, adaptant la seua aplicació a la realitat del territori amb la col·laboració de les entitats juvenils.
- Potenciar projectes on existeixi una inserció social real per a persones amb diversitats funcionals i així com també per a persones amb situació de risc d'exclusió social.
- Crear i fomentar iniciatives i espais de co-working jove que ajudin als emprenadors a reduir les despeses de local i manteniment.
- Impulsar la contractació amb igualtat de gènere vetllar perquè les empreses concessionàries de serveis públics també l'apliquen.
- Garantir la igualtat d'oportunitats a l'hora d'accedir a llocs de major responsabilitat, tant en l'administració com a les empreses concessionàries. Cal evitar els sostres de vidre i terres de fang.

Emprenedoria jove i foment de l'autoocupació

Davant una situació en què les empreses existents no estan contractant més treballadors i treballadores, una eixida possible és l'autoocupació. En l'actualitat s'ha fet molt d'èmfasi en la figura de l'emprenedor com a la solució definitiva dels problemes d'ocupació del jovent.

Per això, les JERC proposem:

- Proporcionar assessorament a aquelles persones que volen iniciar un projecte empresarial, per a què coneguin totes les oportunitats, ajuts, subvencions, però també els possibles riscos que comporta iniciar un negoci.
- Fomentar les entitats de l'Economia Social com les cooperatives a l'hora d'assessorar sobre nous projectes, garantint d'aquesta manera l'arrelament de l'economia al territori i la reinversió dels recursos en benefici del propi territori.

Treball i medi ambient

Des de l'ecologisme municipalista hem d'apostar per la creació de llocs de treball basats en la reducció de la mobilitat de treballadors, potenciar sectors laborals de baixa agressió ambiental i que valoritzin (nova vida) els residus, cobreixen les necessitats dels ciutadans i assegurar la salut pública (ex. contaminació atmosfèrica), potenciar sectors i empreses que no agreugin l'espòli Nord-Sud. En definitiva, fomentar la consciència socialment verda.

Per això, les JERC proposem:

- Promocionar empreses d 'I+D lligat a la formació professional en temes de reutilitzar residus per temes energètics o materials (com reciclar asfalt o materials de construcció).
- Que les empreses agrícoles que entrin dins d'una consciència socialment verda, que els seus productes es puguin subministrar als menjadors públics (escoles i altres).

D. SALUT

La salut és un element indispensable per a l'autonomia de totes les persones, però en el cas del jovent, la promoció d'hàbits saludables és especialment rellevant a l'hora de prevenir possibles problemes de salut. El jovent s'enfronta a una sèrie de problemes en qüestions de salut que han tendit a estar ignorats per les administracions públiques, ja que han optat per invisibilitzar el problema o combatre els efectes, però no les causes.

Els ajuntaments han d'apostar per les polítiques enfocades en la reducció de danys en drogues tant en l'usuari com en la comunitat i abandonar qualsevol política repressiva, les quals s'han demostrat totalment ineficaces per a la resolució d'aquesta problemàtica com avalen els diferents informes d'experts de les Nacions Unides.

Per això, les JERC proposem:

- Treballar per tal que el jovent tingui tota la informació possible sobre els efectes, riscos i conseqüències de l'abús dels tòxics. Els ajuntaments amb col·laboració amb les entitats tenen un llarg recorregut per treballar en aquest aspecte.
- Impulsar, allà on hi hagi problemàtiques de venda i consum elevats, les sales de consum habilitades amb professionals que supervisin i garanteixin consums higiènics i en condicions dignes, tant pels usuaris com per la comunitat. El treball amb mediadors/es i educadors/es de carrer és una bona eina per tal d'evitar conflictes derivats d'aquesta problemàtica.
- Vetllar per tal que les administracions locals tinguin un diàleg fluid amb els clubs i associacions cannàbiques, garantint el seu normal funcionament, però exigint-los que compleixin amb totes les normatives que es vagin establint (estar allunyades de centres educatius, límit de socis/es...).
- Apostar clarament perquè les administracions dotin les poblacions de centres i espais terapèutics de rehabilitació i inserció del jovent que pateix addicció sempre que sigui possible, per tal de garantir que tothom tingui accés a la desintoxicació.
- Procedir a la difusió d'alcoholímetres en les zones d'oci i consum d'alcohol per tal d'assegurar que qui condueixi estigui en condicions d'agafar el vehicle.

Un altre aspecte de salut amb especial incidència en el jovent el qual les administracions no han prestat la suficient atenció ha estat la sexualitat. La prevenció d'embarassos no desitjats i de les ITS (infeccions de transmissió sexual) no es pot enfocar des d'una visió de la por a la sexualitat. Per això, algunes propostes que es poden portar a terme des dels ajuntaments són:

- Apostar per una política d'educació en la sexualitat afectiva dels i les joves, posant al seu abast tota la informació sobre mètodes anticonceptius i hàbits per desenvolupar una sexualitat saludable, tot trencant tabús i estereotips de gènere en les relacions sexuals.
- Proporcionar informació sobre els diferents mètodes d'IVE i realitzar acompanyament durant el procés i postintervenció a través de personal mèdic i psicològic especialitzat, per a persones a partir dels 16 anys.
- Treballar amb programes on es fomenti l'autoestima i les habilitats socials. En un moment com l'actual en que moltes persones joves es troben amb unes enormes dificultats per desenvolupar els seus projectes vitals, les administracions públiques no poden deixar de banda els problemes de salut mental derivats de les dificultats personals del jovent, com són les crisi d'ansietat o les depressions.
- Potenciar l'esport com una eina de foment de la salut física i mental del jovent, així com un important element socialitzador, integrador i de promoció de valors de cooperació i treball en equip.
- Promoure hàbits alimentaris saludables, per tal d'evitar trastorns de la conducta alimentària com l'anorèxia, la bulímia o la vigorèxia, així com evitar els problemes d'una mala alimentació del jovent que pot portar problemes de salut derivats de l'obesitat.

3

MUNICIPIS REPUBLICANS: EL JOVENT, PROTAGONISTA DEL CANVI

Ser republicà no és el simple resultat d'oposar-se a un sistema monàrquic, tot i que quan un és republicà no pot sinó oposar-se a la monarquia. Precisament, en aquest apartat es recullen alguns dels àmbits que defineix l'esperit del republicanisme, tot entenent-lo com la tradició de pensament que pretén una societat lliure, sense dominació de ningú sobre els altres, que ressalta la importància d'implicar-se políticament i que cerca l'interès superior del bé comú. En aquest apartat, doncs, traslladarem aquests principis a diferents àmbits cabdals pels nostres municipis: la participació, l'associacionisme i la transparència.

A. PARTICIPACIÓ POLÍTICA

L'emancipació juvenil no només té a veure amb la formació, l'habitatge o el treball, sinó també en el fet que el jovent participi de les decisions que l'afecten a ell i al seu entorn. En aquest sentit, les JERC creiem que només a través de la participació efectiva del jovent a les nostres viles i ciutats podem realment canviar i millorar el nostre entorn. Per això, assumint responsabilitats en les administracions locals, assumirem la participació com una forma de governar i entendre la política.

Per això, les JERC proposem:

- Des dels espais de responsabilitat, impulsar la participació com a espai bilateral d'intercanvi entre la ciutadania i administració local, i no com a un element merament justificatiu d'una decisió ja presa o un espai d'informació unidireccional.
- Treballar per donar solució a la necessitat d'educar en participació ja que entenem que cal estendre la cultura de la participació perquè aquesta pugui desenvolupar-se sense limitacions. En aquest sentit, defugirem de polítiques d'aparador o que, inclús incorporen mala praxis, com l'aprenentatge servei o pràctiques curriculars, que sovint només beneficia al contractant i que serveix per retallar drets i oportunitats al jovent, per potenciar d'altres com la tasca a desenvolupar per delegats/des, representants escolars als Consells de Centre o Municipals. Així doncs, treballarem per fomentar una cultura participativa i la predisposició dels i de les joves a adoptar posicions més actives, compromeses i crítiques amb el seu entorn.
- Avançar en l'obertura i el foment d'espais participatius amb les entitats, però també amb aquell jovent no associat.
- Impulsar la creació de Consells Locals Joventut (CLJ) i potenciar els ja existents. Cal que siguin espais autònoms de participació i d'apoderament que aglutinin les organitzacions juvenils de l'àmbit local i que treballin per a defensar els interessos de les persones joves així com coordinar i donar suport al moviment associatiu juvenil. Els CLJ seran un interlocutor necessari en totes aquelles polítiques que duem a terme des dels ajuntaments i que afectin a les persones joves.

B. ASSOCIACIONISME

Un dels objectius que tenim com a organització republicana és que el jovent pugui dur a terme els seus projectes de vida en llibertat, alhora que es preocupa pels afers comuns. Això es vehicula, especialment, a través de l'associacionisme. És per això, que esdevé cabdal potenciar aquelles inquietuds d'un jovent cada vegada més actiu i que vol participar del seu entorn mitjançant associacions juvenils, ja siguin formals o informals. A més a més, l'associacionisme és una escola de ciutadania, un agent de transformació social i un espai cohesionador. Creiem fermament en els valors que li són intrínsecs i, per tant, creiem fermament en la necessitat d'implementar estratègies per promoure'l, donar-li suport i un fort reconeixement social.

Per això, les JERC proposem:

- Fomentar i reconèixer socialment l'associacionisme a través de les següents propostes:

Permetre i fomentar l'entrada de l'associacionisme democràtic i voluntari als centres educatius. En aquest sentit, promourem que es doni informació a l'alumnat sobre el món associatiu i vetllarem per una major vinculació entre les organitzacions juvenils i els centres.

Ajudar, amb tots els recursos tècnics i econòmics que tinguem a l'abast, a aquelles persones que estiguin interessades en organitzar-se associativament.

Posar de manifest arreu del nostre municipi els valors de l'associacionisme per tal d'augmentar el seu reconeixement social.

- Donar suport a l'associacionisme a través de les següents propostes:

Posar a disposició del teixit associatiu els recursos econòmics, tècnics i materials necessaris per a reforçar la seva tasca transformadora.

Facilitar l'ús i garantir que hi hagi suficients equipaments per donar resposta a les necessitats del jovent organitzat, ja que les múltiples formes d'acció i expressió de l'associacionisme sovint necessiten fer ús de l'espai públic i, especialment, disposar d'equipaments. Per reforçar els valors d'aprenentatge i d'autoorganització inherents a l'associacionisme, també fomentarem que el lideratge d'alguns d'aquests equipaments sigui de les organitzacions juvenils.

Fomentarem la coneixença mútua entre organitzacions i reforçarem projectes interassociatius ja que estem convençuts que l'associacionisme és més fort quan forma una xarxa cohesionada. Un cas paradigmàtic de coordinació del moviment associatiu juvenil que cal prioritzar són els esmentats Consells Locals de Joventut.

- Donar una importància cabdal a l'associacionisme educatiu. Creiem que l'associacionisme educatiu, per la seva importància estratègica i les seves particularitats, requereix una potenciació addicional. Cal treballar per a donar suport a aquelles organitzacions de base associativa, democràtica i voluntària que eduquen a través del lleure i la cultura a infants i joves. Els Agrupaments Escolta i els Esplais han estat cabdals, no ja només per potenciar una concepció oberta i inclusiva de la cultura catalana, sinó per ajudar en la creació d'una ciutadania activa i responsable. S'han d'impulsar, doncs, plans locals de dinamització de l'associacionisme i vetllar per a què disposin dels recursos necessaris per a dur terme la seva tasca d'educació crítica i compromesa amb el seu entorn.

- Dinamitzar el teixit associatiu de temàtica feminista. Assegurant la seva incidència en les polítiques municipals i la participació de dones joves. I per tal que la resta d'associacions puguin aplicar correctament la perspectiva de gènere, oferir-los diagnòstic de gènere i formacions.

C. TRANSPARÈNCIA, GOVERNANÇA I NOVES TECNOLOGIES

Les JERC som republicans perquè compartim una manera d'entendre i de fer en la política. Les persones electes són els ciutadans i les ciutadanes que, compromesos amb les persones i el seu poble, donen un pas endavant per representar-se com a ciutadania a les institucions i assumir la responsabilitat de la gestió del bé públic. Compartint aquest punt de parti-

da, no podem sinó abraçar la transparència dels processos i de la presa de les decisions, com a mecanisme d'apoderament de la ciutadania i condició indispensable per a la participació. A més a més, les noves tecnologies han de permetre estendre aquest principi a tota l'administració, oferint una informació útil i manejable a la ciutadania.

Per això, les JERC proposem:

- Assumir totes les responsabilitats acompanyades de transparència. Per això l'aplicarem, entesa com un dels pilars bàsics de la democràcia, tan des de les administracions com des del propi partit.
- Garantir que tota la informació sigui oberta a tothom: fer accessible i intel·ligible la informació de l'administració a la ciutadania i especialment al jovent, i especialment, publicant en espais de fàcil accés les activitats i processos realitzats per l'Administració.
- Treballar per impulsar les noves tecnologies dins de l'administració. El desenvolupament de les tecnologies de la informació i de la comunicació (TIC) han originat grans canvis en la societat i, per aquest motiu, des dels ens locals haurem d'impulsar nous mecanismes que s'adaptin a aquesta nova situació social. Això ho volem fer principalment a través de:
 - Potenciar la governança electrònica i administració electrònica mitjançant la xarxa, creant i/o reforçant portals que permetin una millor prestació de serveis públics, un millor accés a la informació i simplificant els tràmits administratius.
 - Potenciar els recursos que posen al nostre abast les noves tecnologies per tal de fomentar i facilitar la participació ciutadana. L'ús de les TIC en l'àmbit municipal pot permetre incrementar la col·laboració i intervenció ciutadana, una comunicació més propera, la creació de nous espais de participació i l'oportunitat d'arribar a sectors de la població que normalment es mantenen allunyats dels ens públics.
- Utilitzar el llenguatge no sexista en totes comunicacions internes i externes de l'Ajuntament i promoure el seu ús entre el personal del consistori, entitats, partits polítics, empreses i persones del municipi a través de campanyes o oferint formacions.

D. MUNICIPIS INCLUSIUS

La construcció d'una ciutadania inclusiva en els nostres municipis és una de les feines cabdals que tenim com a organització i com a país. En la lluita per la igualtat i l'alliberament de les persones, un estatus ciutadà inclusiu i uns municipis on hi càpiga tothom en són condicions necessàries. Això inclou tant polítiques actives en el camp de la igualtat entre homes i dones o entre persones amb diferents orientacions sexuals, com en el camp de les persones migrades i que fa poc que s'han instal·lat a les nostres viles i ciutats.

Aquestes polítiques cal que s'apliquin tenint en compte la intersecció de diferents eixos de desigualtat tals com el gènere, l'ètnia, la identitat de gènere, l'orientació sexual, l'expressió de gènere, la diversitat funcional o l'edat, que ens afecta especialment com a joves.

E. DONA

Per tal d'aconseguir una societat amb una ciutadania lliure i apoderada és imprescindible que prenguem consciència de les múltiples discriminacions i opressions de gènere que sorgeixen del sistema patriarcal i que patim especialment les dones. Les opressions de gènere i les relacions de poder entre homes i dones es manifesten en totes les esferes de les nostres vides pel caràcter cultural i estructural que tenen. És per això que les polítiques transversals de dones, donada la proximitat amb la ciutadania, esdevenen una eina clau per a combatre totes aquestes discriminacions podent desenvolupar, per exemple, accions integrals contra la violència. Només treballant fort des dels municipis podrem aconseguir la igualtat efectiva als Països Catalans i que la ciutadania pugui desenvolupar-se lliurement a les seves viles i ciutats.

Cal utilitzar una estratègia dual per aplicar les polítiques transversals de dones: en primer lloc, és un repte de primer ordre aconseguir la transversalitat de la perspectiva de gènere en totes les polítiques i accions dels nostres municipis i, en segon lloc, cal desenvolupar polítiques específicament dirigides a promoure la igualtat i combatre les discriminacions per raó de

gènere que patim les dones.

Per això, les JERC proposem:

- Aplicar la transversalitat de la perspectiva de gènere a partir d'instaurar a tot el personal dels ajuntament una cultura de compromís amb l'eradicació de la discriminació per raó de gènere fent formacions específiques. Consolidar un personal tècnic d'igualtat (agents d'igualtat).
- Crear una àrea o regidoria que s'encarregui de Drets Civils i treballi contra la discriminació per raó de gènere.
- Crear un Pla d'Igualtat intern adreçat al personal dels ajuntament per tal d'aconseguir la igualtat efectiva entre dones i homes de la institució i esdevenir un exemple de bona pràctica al municipi. Garantint, per exemple, flexibilitat horària per conciliar la vida personal, familiar, laboral i formativa del personal dels ajuntament i de les empreses públiques municipals (polítiques per a nous usos del temps).
- Elaborar un protocol contra l'assetjament sexual i per raó de sexe en l'àmbit laboral als ajuntaments amb una plantilla superior a vint-i-cinc persones treballadores. En el cas dels municipis menors se n'ha de realitzar un a nivell comarcal.
- Incorporar dones a tots els nivells de l'organigrama municipal aplicant accions positives si és necessari. I promoure l'apoderament de les dones a partir de la participació activa a tots els espais participatius i als específics en temàtica de dones (Consell Municipal de Dones o altres grups de treball).
- Elaborar un Pla local de dones amb la participació de tot el consistori, associacions i moviments socials feministes i dotar-les de pressupost. Aquesta ha de ser l'eina per a implementar la transversalitat del gènere en el disseny i implementació de totes les polítiques municipals: joventut, urbanisme, mobilitat, accessibilitat, seguretat, participació, serveis socials, coeducació, gestió d'equipaments municipals, etc. En el cas dels municipis de menys de 5.000 habitants poden adherir-se al pla comarcal.
- Elaborar un protocol d'actuació davant la violència masclista fet conjuntament amb la participació de totes les institucions així com les associacions i moviments socials feministes. Establir mesures integrals de prevenció, detecció i sensibilització de la violència masclista. Garantir els drets de les víctimes a l'atenció, assistència, protecció, recuperació i reparació. I obrir els Serveis d'Informació i Atenció a les Dones –SIAD o PIAD– ja siguin municipals o supramunicipals a les persones menors de 18 anys.
- Realitzar campanyes de sensibilització i prevenció contra tots els tipus de violències de gènere i manifestacions del sexisme. Visibilitzar les que més es manifesten com és la violència masclista en l'àmbit de la parella i les relacions sexoafectives, ja sigui del tipus física com del tipus psicològica (com els micromasclismes).
- Vetllar per tal que tant els ajuntament com els mitjans de comunicació del municipi ofereixin uns continguts i materials no sexistes i garanteixin una visibilitat normalitzada de dones joves en l'esfera pública.
- Reconèixer i valoritzar el paper i contribució de dones al municipi. Ja sigui a través d'activitats socioculturals, d'homenatge o, per exemple, a través del nomenclàtor assignant noms de dones a carrers i espais públics i incorporar fons documental i narrativa feminista a les biblioteques municipals.
- Impulsar en el teixit empresarial economies feministes socials i solidàries de consum responsable i iniciatives que possibilitin la coresponsabilitat, la redistribució equitativa del treball productiu i reproductiu i combatre la divisió sexual del treball.

F. LGTB

És molt important que construïm uns municipis on tota la ciutadania pugui viure la seva identitat sexual lliure de discriminacions per raó d'identitat de gènere, orientació sexual o expressió de gènere.

És per això que cal fer polítiques LGTBI+ per a combatre l'homofòbia i la transfòbia així com l'estigmatització que pateixen totes les persones LGTBI+. Això només ho aconseguirem arran de qüestionar de manera transversal l'heteronormativitat que culturalment imposa el nostre sistema heteropatriarcal que pressuposa una orientació sexual, identitat de gènere home-dona i aparences o expressions de gènere úniques, i que crea unes relacions de poder i privilegis entre les persones que s'adeqüen als paràmetres heteronormatius i totes les persones LGTBI+.

Per això, les JERC proposem:

- Potenciar la transversalitat de la perspectiva de gènere a partir d'instaurar a tot el personal dels ajuntaments una cultura de compromís amb l'eradicació de la discriminació per raó d'identitat sexual (orientació sexual, expressió de gènere i identitat de gènere) fent formacions específiques. Consolidar un personal tècnic d'igualtat (agents d'igualtat).
- Crear una àrea o regidoria que s'encarregui de Drets Civils i treballi contra la discriminació per raó d'identitat de gènere, orientació sexual o expressió de gènere.
- Elaborar un protocol contra l'assetjament per identitat de gènere, orientació sexual o expressió de gènere en l'àmbit laboral als ajuntaments amb una plantilla superior a vint-i-cinc persones treballadores. En el cas dels municipis menors, se n'ha de realitzar un a nivell comarcal.
- Realitzar campanyes de sensibilització i prevenció contra l'homofòbia i la transfòbia o qualsevol altra discriminació per raó d'identitat de gènere, orientació sexual o expressió de gènere. Especialment en aquells espais que més es manifesten com són els centres escolars i els espais d'oci nocturn.
- Promoure l'educació específica a instituts en temàtiques LGTBI+. Fer xerrades i tallers sobre salut sexual incloent la diversitat sexual, bullying homòfob, etc. així com promoure xerrades a les AMPAs sobre estereotips de gènere i la diversitat sexual.
- Dinamitzar el teixit associatiu de temàtica LGTBI+. Assegurar la seva incidència en les polítiques municipals i la participació dels actors joves.
- Vetllar per tal que tant els ajuntaments com els mitjans de comunicació del municipi ofereixin uns continguts i materials lliures de discriminació per motius d'identitat i expressió de gènere o d'orientació sexual, i que garanteixin una visibilitat normalitzada de totes les persones amb identitats sexuals LGTBI+ joves en l'esfera pública.
- Vetllar perquè els formularis i registres municipals contemplin la diversitat d'identitats de gènere i de famílies LGTBI+.
- Incorporar fons documental i narrativa LGTBI+ a les biblioteques municipals.

G. IMMIGRACIÓ I INTERCULTURALITAT

En el context de crisi actual, els fluxos migratoris en els Països Catalans han canviat àmpliament i això ens fa replantejar profundament les polítiques municipals en aquest aspecte.

Les JERC creiem que és des dels ajuntaments, com a administracions més properes a la ciutadania, que cal fer la major tasca de formació i conscienciació per tal d'afavorir la cohesió social i una visió en positiu de la interculturalitat en els nostres pobles i ciutats. A més, un altre dels motius que ens porten a definir aquest com el nostre objectiu principal és evitar la irrupció als nostres ajuntaments de partits declarats racistes.

Les JERC creiem que les polítiques d'immigració s'han de fer en base a una anàlisi el més objectiva possible de la situació, per tal de garantir les actuacions més eficients i eficaces i així assegurar el màxim benestar de la població, tingui l'origen que tingui.

Cal apostar per una inclusió efectiva dels nouvinguts, que actualment són un col·lectiu molt heterogeni tant pel seu origen com per la seva situació als Països Catalans.

Cal apostar per unes polítiques que permetin que l'origen i la cultura no siguin cap barrera per poder exercir els drets i deures ciutadans degudament. Aquest tipus de polítiques són les que anomenem com a interculturals i tenen la voluntat de crear una societat que reconegui i acomodi la diversitat cultural, lingüística i religiosa i, alhora, d'enfortir llaços comuns entre les persones, tant a l'esfera pública com a la privada.

El fet de no poder definir i executar un model propi de tractament de la immigració fa que no es puguin desenvolupar alguns aspectes en aquest sentit més coherents amb la nostra realitat. Malgrat aquestes restriccions, els ajuntaments tenen molt a fer per assegurar la correcta inclusió del jovent nouvingut al nostre país mitjançant aspectes com la participació social, la formació i la convivència de diferents cultures. En aquest sentit, detallem algunes actuacions importants a nivell municipal.

Per això, les JERC proposem:

- Fomentar la visió positiva de la interculturalitat com a aspecte enriquidor de la societat, tot mostrant la seva importància al conjunt de la població, especialment al jovent.
- Vetllar perquè el teixit associatiu del municipi sigui un espai de convivència i participació lliure de xenofòbia amb l'objectiu de facilitar i millorar la cohesió social. Cal potenciar el teixit associatiu com a eina per trencar els estereotips racistes a totes les franges d'edat.
- Promoure campanyes municipals de convivència, tolerància i respecte, i vetllar perquè els serveis d'atenció ciutadana tinguin incorporada la perspectiva intercultural. Elaborar plans d'actuació específics entre els centres educatius, les famílies, el teixit associatiu i els ajuntament.
- Potenciar la figura dels mediadors culturals per a resoldre problemes de convivència.
- Fomentar el treball dels ajuntaments amb els mitjans de comunicació locals per tal d'evitar tractaments racistes i xenòfobs ens els missatges mediàtics.

H. OCI I JOVENT

L'oci és un espai fonamental dins la vida del jovent i és un compromís primordial garantir a tots els ciutadans una oferta lúdica i de lleure de qualitat, cívica i responsable. En una societat cada dia més conscienciada en la defensa dels seus drets, les JERC també reivindicuem l'oci com un àmbit que ha de permetre, des de la igualtat i unes pautes adequades, desenvolupar i realitzar en condicions de llibertat les activitats de lleure que cadascú consideri millors. És també necessari recordar que l'oci és un gran actiu en les polítiques socials i econòmiques, i les JERC volem aprofitar aquest espai per aprofundir en els valors irrenunciables de la igualtat i la justícia social.

Per això, les JERC proposem:

- Promocionar l'oci responsable. Dur a terme campanyes de conscienciació en bons costums i pràctiques ciutadanes adequades. A més fer front a problemàtiques com ara la conflictivitat, el soroll, la brutor...
- Desenvolupar normatives per afavorir l'oci que fomenti valors cívics i restringir l'existència d'espais que puguin donar lloc a conductes discriminatòries (normatives que afavoreixin l'oci en català, que previnguin discriminacions per raó de gènere o d'ètnia, incorporar la perspectiva de la diversitat funcional...).
- Incloure totes les formes de lleure. Integrar amb polítiques inclusives, beques, subvencions i campanyes sense prejudicis la diversitat de formes d'oci.
- Afavorir amb polítiques de descomptes al jovent l'accés a les diferents formes d'oci.
- Oferir, per tal de garantir la millor celeritat i seguretat als usuaris, unes xarxes de transport nocturn útils a la ciutadania i

adaptades a les seves pràctiques d'oci. El transport públic ha de tenir una freqüència adequada per tal que sigui còmode a l'usuari i s'ha de garantir tant la connexió urbana com la interurbana.

- Fomentar la creació d'espais pel jovent i desenvolupar les seves activitats d'oci relacionades amb la cultura i l'associacionisme, com són els bucs d'assaig, pels grups de música locals o sales de concerts autogestionades per l'ajuntament.
- Fomentar campanyes contra l'assetjament i les agressions sexuals en espais d'oci nocturn especialment durant les festes populars.

I. COOPERACIÓ

En els darrers anys, les polítiques públiques de cooperació al desenvolupament s'han vist fortament malmeses per l'impacte de la crisi i les retallades que han fet que les partides pressupostàries en aquest terreny s'hagin vist reduïdes. A més, l'aprovació de la Llei de racionalització i sostenibilitat de l'administració local aprovada pel govern espanyol posa en perill aquest tipus de polítiques a nivell municipal. Així doncs, en un moment on les polítiques públiques en matèries de cooperació al desenvolupament i la solidaritat internacional estan sota una forta amenaça, creiem prioritari, impulsar aquest tipus de polítiques. Ho creiem així perquè considerem la cooperació com una forma prioritària per reduir les desigualtats a nivell global, especialment en un moment on les crisis globals posen en més evidència les desigualtats entre nord i sud.

Des de les JERC creiem en l'impuls municipalista de les polítiques de cooperació al desenvolupament com una eina, de transformació i d'identificació del jovent cap a una mentalitat crítica, solidària i integradora.

Per això, les JERC proposem:

- Dedicar l'1% del pressupost municipal a les polítiques de cooperació per al desenvolupament, tot establint uns plans d'actuació municipal, amb la participació del teixit associatiu municipal. Aquests plans han d'impulsar el codesenvolupament com una eina per articular un vincle entre els joves migrants del municipi i els seus països d'origen.
- Marcar una estratègia clara de sensibilització entre el jovent dels nostres municipis i ciutats, per crear una cultura ciutadana compromesa amb el desenvolupament, la cultura de la pau i la defensa dels drets humans des de l'àmbit municipal fins a l'internacional.

J. ESPORT

L'esport al nostre país és un fet social sobradament conegut per tothom, però també necessita gaudir del reconeixement social que mereix, especialment pel paper que té com a motor de canvi. Entenem que l'esport també és un motor de canvi social, ja que permet enfortir la cohesió social dels nostres pobles i barris a través de la incorporació del projecte esportiu del municipi al projecte esportiu dels centres docents.

L'esport pot esdevenir una eina d'impuls del teixit cívic i associatiu de les nostres viles i ciutats, un teixit que no té comparació en quantitat i en qualitat i que és la base de l'assoliment dels resultats esportius d'alt nivell de l'esport català. Per això, és cabdal donar el suport que es mereixen els clubs i les entitats esportives.

Per això, les JERC proposem:

- Objectivar els ajuts econòmics als clubs i entitats esportives. D'aquesta manera, es facilitarà la seva tasca i podran implementar programes esportius de més qualitat.
- Crear Consells de l'Esport als municipis, amb la participació de totes les entitats esportives federades, escolars i de lleure, per tal de poder definir i avaluar de manera conjunta les polítiques esportives municipals.
- Promoure l'extensió dels plans d'esport escolar a tots els centres educatius creant associacions esportives escolars als centres i promovent l'activitat física i esportiva no competitiva per a tots els nois i noies. D'aquesta manera apostarem realment per l'educació i la formació.

- Potenciar, d'acord amb els centres docents i les associacions esportives escolars, la pràctica esportiva en horari extraescolar.
- Obrir les pistes i les instal·lacions esportives escolars a la pràctica esportiva de les entitats i de la ciutadania, tant en horari nocturn com diürn.
- Desenvolupar activitats esportives específiques per als col·lectius amb algun tipus de discapacitat.

K. CULTURA

La cultura és un element que pot esdevenir cohesionador, unificador, aplegador, obert i inclusiu, a més a més de reconeixent arreu del món del nostre país. Tal com passa amb l'esport, l'associacionisme, l'oci, la llengua i altres sectors, la cultura és una pedra angular de l'emancipació social, tant individual com col·lectiva, puix que permet: el desenvolupament de l'esperit crític; l'obertura cap a altres cultures, tradicions i maneres de veure i entendre el món; informar-se i formar-se la seva pròpia opinió, anant a contracorrent del pensament dit 'políticament correcte'; i moltes altres coses que ens permeten definir-nos com a persones distintes, sobiranes i lliures. Però la cultura és també una eina contra l'exclusió, l'odi i la voluntat d'uniformitzar la gent, salvant així la diversitat que caracteritza la nostra identitat. El símbol d'aquesta obertura i diversitat és la llengua, parlada per aproximadament 10 milions de persones i la novena més parlada de la Unió Europea.

Com a jovent socialista, republicà i independentista, les JERC volem una política cultural ambiciosa, que permeti un accés universal.

Per això, les JERC proposem:

- Promoure un increment de les despeses corrents en cultura, així com les inversions en equipaments culturals per tal de garantir un bon accés i unes bones condicions de servei a tots els ciutadans i ciutadanes.
- Potenciar tarifes preferencials per a joves en els esdeveniments i llocs culturals (cinemes, teatres, biblioteques, museus...).
- Crear esdeveniments periòdics, amb un caire lúdic, per fer descobrir la cultura als joves que hi tenen un difícil accés i, alhora, facilitar que el seu interès pugui introduir-los en diferents camps de la cultura, com podria ser l'art, entre d'altres.
- Desenvolupar les parelles lingüístiques joves per permetre als joves immigrants que s'integrin més fàcilment i organitzar esdeveniments relacionats amb la llengua, fets pels joves i dirigits als joves.
- Obrir casals culturals dels Països Catalans i organitzar jornades de descoberta dels Països Catalans.
- Fomentar agermanaments culturals entre grans ciutats i pobles més petits per poder diversificar l'oferta cultural del jovent d'arreu.
- Oferir locals amb lloguers preferencials a disposició dels joves artistes a preus per sota dels de mercat.
- Fomentar els vivers d'entitats d'àmbit municipal, per les entitats culturals del municipi i que es puguin gestionar diversos espais adequats a les necessitats d'aquestes, ja que formen el teixit associatiu del municipi.
- Fomentar l'existència d'entitats de cultura popular i tradicional dels Països Catalans, facilitant l'accés d'aquestes als recursos municipals.

4 MUNICIPALIS SOSTENIBLES

Els nostres municipis han de tendir cap a l'autosuficiència en els recursos en la mesura que sigui possible, i han de tendir a l'harmonia dins l'entorn al qual s'han desenvolupat i crescut. Un dels eixos bàsics per aconseguir aquests objectius és l'educació dels nostres infants i joves en aquests valors.

L'educació en els valors de la sostenibilitat i d'una societat verda permetrà posar en relleu la importància que les generacions més joves sàpiguen obrar amb respecte envers el medi ambient i els recursos naturals. Incidir en campanyes formatives a escoles i instituts sobre l'estalvi, el respecte a l'entorn i el funcionament de l'ecosistema, contemplar la possibilitat d'utilitzar horts i petites granges urbanes per a l'educació dels infants i de cooperar amb empreses i entitats relacionades amb la temàtica, etc., són algunes de les accions que podríem impulsar per assolir els objectius proposats.

D'altra banda, a la necessitat de mobilitat que tenim les persones i, específicament, un jovent que vol emancipar-se i participar de la societat, cal respondre amb accions clares i concretes. Cal estudiar diferents fórmules que ajudin el jovent a desplaçar-se amb facilitat, autonomia, seguretat i sostenibilitat ambiental.

A. SOSTENIBILITAT I ECOLOGISME

Cal sensibilitzar el jovent amb la racionalització i l'estalvi de recursos energètics i hídrics, i amb la reducció de residus. Així mateix, cal promoure una relació entre les persones joves i l'entorn natural basat en el respecte i el benefici comú.

L'aigua és un dret humà, un servei bàsic i públic. La seva gestió cal fer-la des del sector públic juntament amb la participació ciutadana, que ha de poder prendre decisions estratègiques per a millorar la gestió des d'un punt de vista col·lectiu.

Així mateix, el nostre clima mediterrani està caracteritzat per un desigual règim pluviomètric, per la qual cosa en aquelles zones on l'aigua és més escassa caldrà impulsar més mesures d'estalvi que no pas a les zones on el recurs sigui més abundant.

Per això, les JERC proposem:

- Tendir cap a la municipalització de la gestió del servei d'abastiment d'aigua.
- Estudiar models de gestió de l'aigua participades per tots els agents implicats (associacions, comissions ciutadanes, empreses...), i que englobi des de la planificació fins al control.
- Apostar per l'estalvi eficient i l'ús racional d'aigua. Alguns exemples concrets serien:
 - La instal·lació de filtres difusors als habitatges i als equipaments públics. Promoure la instal·lació de sistemes de recollida d'aigua de la pluja per a circuits d'aigües grises.

- Localització i la posterior reparació dels principals punts de pèrdua d'aigua de la xarxa de distribució serien formes d'estalvi eficient.

El residu zero és l'objectiu al qual hem de tendir, seguint la regla de les 3R: reduir, reutilitzar i reciclar. Primer, la reducció consisteix en fer pedagogia i educar en els valors de la racionalització del consum, tant a les escoles com en els centres juvenils i equipaments públics. Cal generar els menors residus possibles i aprofitar els recursos que tenim. Segon, la reutilització consisteix en retornar l'envàs o el residu generat després del consum, o fer-lo servir per a altres utilitats en el nostre entorn. Per últim, el reciclatge, que mitjançant la gestió de residus municipals cal separar els diferents tipus de residus per tal de recuperar la gran majoria de materials.

Per això, les JERC proposem:

- Apostar des dels ajuntaments per una gestió dels residus municipals que sigui eficient i que realment repercuteixi el menor possible en el nostre entorn.
- Fomentar el consum de productes a granel amb envasos reutilitzables.
- Treballar amb escoles i instituts per tal d'incrementar la sensibilitat respecte el concepte "residu zero". És a dir, incentivar el jovent a adquirir hàbits de reducció, reutilització i reciclatge.
- Coordinació amb els comerços i establiments per adoptar mesures dirigides en aquest sentit.
- Fomentar l'ús de material reciclat per part de l'ajuntament.

Respecte a les fonts d'**energia** i als recursos, cal apostar per una producció energètica centrada en dos eixos: l'equilibri entre la producció sostenible i la producció local, i l'eficiència energètica. Per aquest motiu, es proposa:

- Fer incidència en el jovent per tal d'educar en els valors de la racionalització en el consum d'energia i en l'eficiència energètica.
- Fer un Pla local d'eficiència energètica que inclogui mesures com la instal·lació d'enllumenat altament eficient en espais i equipaments públics i dependències dels ajuntament.
- Impulsar contractes d'energia elèctrica amb proveïdors que ofereixen una energia de baixa emissió de contaminants i sostenible, tot estudiant i impulsant mesures d'autosuficiència energètica local, com la promoció d'habitatge autosuficient.
- Promoure diversos tipus de producció d'energia renovable a petita escala (descentralitzat) en funció del territori: solar tèrmica, eòlica, biomassa, geotèrmica, que pugui satisfer necessitats energètiques d'equipaments públics o també d'habitatges (per exemple, calderes de biomassa per la calefacció de pavellons esportius).
- Lluitar contra la pobresa energètica.

Hem d'entendre l'**entorn natural** com un espai de treball, d'oci, de coneixement i de socialització, sempre des del respecte envers el medi.

Per això, les JERC proposem:

- Integrar l'ecodiversitat en els municipis, amb diferents tipus de conservació a través de gestió de parcel·les.
- Promoure la gestió forestal sostenible: és una eina de gestió del paisatge, de l'entorn i també de prevenció d'incendis.
- Donar valor al patrimoni natural i paisatgístic del municipi i potenciar l'entorn com a atractiu turístic i de coneixement.
- Prestigiar i positivitzar les professions desenvolupades al medi rural, ja sigui del sector primari (ramaders, agricultors...) o terciari (guies turístics, restauradors, hotelers...).

- Promoure empreses i cooperatives de serveis agrícoles, ramaders i forestals.
- Promoure l'activitat agrària a les zones urbanes i periurbanes per tal de donar l'oportunitat a la ciutadania d'adquirir aliments de proximitat (sobirania alimentària).
- Estimular al sector ramader l'ús dels boscos, ja que comporta alimentació ecològica i neteja natural de boscos.

B. MOBILITAT

Desplaçar-se als llocs d'estudi, de treball i de lleure és una necessitat bàsica del jovent i cal fomentar que es faci d'una manera sostenible, atractiva i econòmica. Per això, la potenciació de la xarxa de transport públic i la promoció de vehicles no contaminants han de marcar la política de mobilitat als nostres municipis i comarques.

Per això, les JERC proposem:

- Treballar per reduir la necessitat de desplaçament lluny del lloc de residència. Cal fomentar l'estudi, el treball i el lleure a prop de casa, així com apropar el comerç al ciutadà a nivell de barris.
- Implementar una taxa que fixi un preu més econòmic que la tarifa estàndard adreçada a estudiants i joves en situació d'atur a través, per exemple, d'una targeta jove del transport. Per a les zones on el sistema és el tarifari integrat, crear una tarifa única integrada per a l'alumnat universitari, de formació professional i joves en atur, i que es diferenciï del criteri actual de les corones.
- Ampliar els serveis del sistema tarifari integrat, per exemple, el servei de bicicletes públiques. On no hi hagi aquest servei, cal estudiar la possibilitat d'implementar-lo.
- Ampliar els horaris del transport públic —bus i tren— per tal de facilitar la mobilitat al lloc de feina o d'estudi del jovent.
- Ampliar l'oferta de transport públic nocturn per facilitar la mobilitat dels i les joves durant la nit a través d'una oferta de transport públic adaptada a les seves necessitats. En el cas de les regions metropolitanes, cal potenciar el transport públic nocturn mitjançant l'ampliació de l'horari del metro i ampliant la freqüència de servei de bus nit. Fora de la regió metropolitana, cal començar a implantar el sistema del bus nit enllaçant els pobles de referència de la zona. En aquells territoris on la implantació del bus nit és més deficitària, cal cercar la col·laboració de les empreses que es veurien més beneficiades amb aquesta mesura, com poden ser els centres d'oci nocturn.
- Promoure el servei de transport col·lectiu gratuït entorn a les festes dels pobles per tal de minimitzar l'ús del vehicle privat en aquests desplaçaments, conjuntament amb campanyes de responsabilització.
- Afavorir l'ús de vehicles no contaminants. Establir un pla per incrementar l'ús de transport d'emissions 0 (anar a peu i la bicicleta), creant illes de vianants a les ciutats i pobles, aparcament segur per a bicicletes properes a equipaments públics i estacions de transport públic i creació de carrils bici funcionals.
- Fomentar, mitjançant campanyes a instituts i escoles i entre els i les joves en general, l'ús de transport públic i sostenible.
- Promoure, a través de la creació d'una borsa de mobilitat, els sistemes per compartir vehicle privat. Incentivar el jovent a compartir-lo per tal de disminuir el trànsit en àrees amb molta influència d'automòbils i emissions de carburants.
- Garantir l'existència de busos escolars públics des de tots els nuclis i municipis on no hi hagi educació secundària i per tant els estudiants s'han de desplaçar forçosament per estudiar ESO i Batxillerat.

**ESQUERRA
REPUBLICANA**

